

BERGEN
KOMMUNE

IDRETTSPLAN 2023–2027

Rullering av anleggsdelen

Vedtatt av Bergen bystyre 21. juni 2023

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 21.06.2023 sak 226/23 og vedtok følgende:

1. Bystyret vedtar Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel med prioritering av tiltak i tråd med denne saken og med forbehold om at nødvendig finansiering vedtas i forbindelse med årlig rullering av handlings- og økonomiplan/budsjett.
2. Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel erstatter anleggsdelen i gjeldende Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle.

Merknad 1

I budsjettet for 2023 er det satt av 1 million til prosjektering og videreutvikling av traseene på Frotveit og Totland og ytterligere 3 millioner til utviklingen av ski- og joggeløyper i budsjettavtalen. Det er presisert at dette skal skje i dialog med den lokale skiidretten. Bystyret forventer effektiv iverksettelse av budsjettvedtaket og konstruktiv dialog med skiidretten.

Merknad 2

Lyderhorn ishockeyklubb har i dag utfordringer i knyttet til oppbevaring av utstyr. Bystyret ber ansvarlig Byråd gå i dialog med klubben for å løse utfordringene med lagring og oppbevaring av utstyr.

Merknad 3

Bowlingidretten sliter med manglende hallfasiliteter, særlig etter at Sandsli bowlinghall ble avviklet. Bystyret ber om byrådet om å gå i dialog med Bergen Bowlingkrets for å vurdere mulige fremtidige løsninger for banefasiliteter.

Merknad 4

Bystyret ber byrådet i samarbeid med aktuelle aktører se på muligheten til å sikre at GPS-funksjoner som Strava fungerer i den nye tunnelen fra Kristianborg til Oasen.

Forsidebilder: Ronny Lockert, Rune Carlsen og TIF Viking ved Roger Gjelsvik

Forord

Alle barn skal ha mulighet til å leve gode liv, og ha en meningsfull fritid. Byrådet er stolt av idrettsbyen Bergen, og ønsker at den skal fortsette å være både stor og mangfoldig. Idrett har derfor vært en viktig satsing, og denne planen viser at idretten også vil være prioritert fremover.

Hver eneste dag legger tusenvis av frivillige ned en helt uvurderlig innsats for at bergenserne skal få være fysisk aktiv. Fysisk aktivitet er bra for helsen vår, og gjennom idrett lærer barn og unge viktige verdier. Idrett legger til rette for inkludering og fellesskap. Vi får være en del av noe som er større enn oss selv, og oppleve mestring, trivsel og glede.

For byrådet er det viktig at alle barn og unge har de samme mulighetene til å drive med idrett uavhengig av økonomi og bakgrunn. Derfor er det et viktig prinsipp at idretten kan bruke kommunale idrettsanlegg, haller og skoler gratis. Byrådet har også økt tilskuddet til klubbeide idrettsanlegg, slik at også disse kan være gratis for idretten å bruke. Målet er å holde kontingenten nede og idrettsaktiviteten oppe.

Idretten er avhengige av gode anlegg som utøverne kan benytte seg av, og det er helt avgjørende å skape gode mestringsarenaer i byen vår. *Idrettsplanen 2017 -2027 - Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle* er kommunens viktigste plandokument for planlegging og utforming av idrettsanlegg. Gode idrettsanlegg skaper aktivitet, er forebyggende og helsefremmende. Jeg er glad for å kunne legge frem en ambisiøs plan, som viser at byrådet fremdeles ønsker å satse på både rehabilitering og nye idrettsbygg fremover.

I arbeidet med planen har det vært viktig med involvering og medvirkning. I arbeidet har det blitt hentet innspill fra en referansegruppe som besto av flere etater i kommunen, Idrettsrådet i Bergen og Vestland idrettskrets. Idrettslag i byen har fått medvirke i to omganger, først gjennom innspill via idrettsrådet i referansegruppen, og deretter når planen ble sendt på høring. Jeg ønsker å takke for et godt utført arbeid og mange gode innspill i arbeid med idrettsplanen.

Til slutt vil jeg takke alle de frivillige i idretten, som gir av sin egen fritid for at andre skal få drive med idrett. Takket være dere får veldig mange barn oppleve idrettens inkluderende fellesskap på en måte de ikke ville gjort uten frivilligheten.

Linn Katrin Pilskog
Byråd for barnehage, skole og idrett

Innhold

Forord	2
1. Om planen og prioriterte tiltak	6
1.1. Sammen drag	6
1.2. Hvordan lese <i>Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen</i>	7
1.3. Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel	8
1.4. Prosess for rullering av idrettsplanens anleggsdel og medvirkning	12
1.5. Beskrivelse av økonomiske konsekvenser og prioritering av tiltak	13
2. Overordnede strategier for utvikling av idrettsanlegg i Bergen kommune	15
2.1. Miljø og bærekraft	15
2.2. Prinsipielle avklaringer for utbygging av klubbeide anlegg	15
2.3. Idrettsanlegg og idrettsparker	16
2.4. Idrettshaller	17
3. Status- og behovsanalyse for dekning av idrettsanlegg i Bergen kommune	18
3.1. Bakgrunn for status- og behovsanalysen	18
3.2. Beskrivelse av analysemetoden	18
3.3. Anleggssituasjon i Bergen	19
3.4. Statusanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune	22
3.5. Resultater av statusanalysen	23
3.6. Oppsummering av statusanalyse	34
3.7. Byutvikling og fremtidig behov for idrettsanlegg	35
4. Byovergripende idrettsanlegg i Bergen kommune	37
4.1. Utvikling av ulike byovergripende anlegg	37
4.2. Anlegg for egenorganisert aktivitet	56
5. Arna bydel	64
5.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Arna?	64
5.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Arna	64
5.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Arna	66
5.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Arna	66
5.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Arna 2023–2027	67
6. Bergenhus bydel	69
6.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Bergenhus?	69
6.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Bergenhus	70
6.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Bergenhus	72

6.4.	Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Bergenhus	72
6.5.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Bergenhus 2023–2027	74
7.	Fana bydel	76
7.1.	Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Fana?	76
7.2.	Statusanalyse for anleggsdekning i Fana	77
7.3.	Planlagt byutvikling på lengre sikt i Fana	78
7.4.	Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Fana	79
7.5.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Fana 2023–2027	82
8.	Fyllingsdalen bydel	85
8.1.	Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Fyllingsdalen?	85
8.2.	Statusanalyse for anleggsdekning i Fyllingsdalen	86
8.3.	Planlagt byutvikling på lengre sikt i Fyllingsdalen	87
8.4.	Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Fyllingsdalen	88
8.5.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Fyllingsdalen 2023–2027	90
9.	Laksevåg bydel	93
9.1.	Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Laksevåg?	93
9.2.	Statusanalyse for anleggsdekning i Laksevåg	94
9.3.	Planlagt byutvikling på lengre sikt i Laksevåg	95
9.4.	Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Laksevåg	96
9.5.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Laksevåg 2023–2027	98
10.	Ytrebygda bydel	101
10.1.	Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Ytrebygda?	101
10.2.	Statusanalyse for anleggsdekning i Ytrebygda	102
10.3.	Planlagt byutvikling på lengre sikt i Ytrebygda	103
10.4.	Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Ytrebygda	104
10.5.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Ytrebygda 2023–2027	106
11.	Årstad bydel	108
11.1.	Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Årstad?	108
11.2.	Statusanalyse for anleggsdekning i Årstad	109
11.3.	Planlagt byutvikling på lengre sikt i Årstad	110
11.4.	Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Årstad	111
11.5.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Årstad 2023–2027	116
12.	Åsane bydel	119
12.1.	Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Åsane?	119
12.2.	Statusanalyse for anleggsdekning i Åsane	120

12.3.	Planlagt byutvikling på lengre sikt i Åsane.....	122
12.4.	Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Åsane	122
12.5.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Åsane 2023–2027	124
Referanser.....		127
Vedlegg 1. Oversikt over gjennomførte og pågående anleggsprosjekter i kommunal regi i perioden 2017–2023.....		129
Vedlegg 2. Prioriteringsliste for rehabilitering og utbygging av idrettsanlegg i gjenværende planperiode 2023–2027.....		137
	Høyt prioriterte tiltak i <i>Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel</i>	137
	Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027	147
	Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027	150
Vedlegg 3. Prioriteringsliste for utbygging av klubbeide idrettsanlegg i gjenværende planperiode 2023–2027		153
Vedlegg 4. Innspill til nye nærmiljøanlegg – <i>Idrettsplan 2013–2027 – Rullering av anleggsdelen</i>		158
	Vedtak om nærmiljøanlegg	159
	Innspill til nærmiljøanlegg	159
Vedlegg 5. Liste over idrettsanlegg i Bergen kommune		164
	Arna.....	165
	Bergenhus	168
	Fana.....	172
	Fyllingsdalen.....	178
	Laksevåg	181
	Ytrebygda	186
	Årstad.....	190
	Åsane.....	196

1. Om planen og prioriterte tiltak

Byrådet legger med dette fram planforslag til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* som kommer frem som vedtakspunkt 1m) til *Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle*¹ (bystyresak [73/17](#)), vedtatt av bystyret 25. mars 2017, som følger: *Rullering av anleggsdelen i tråd med forutsetninger i statlig spillemiddelordning hvert fjerde år, første gang i 2021.*

Behov for Rullering av anleggsdel til *Idrettsplan 2017–2027* kommer også frem i planstrategien for Bergen kommune (bystyresak [246/20](#)).

Hovedmål, overordnede strategier og føringer i gjeldende [Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv](#) berøres ikke av denne rulleringen. Det er anleggsdelen som beskriver konkrete tiltak for utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg i Bergen kommune, som gjennomgås og rulleres. En helt ny idrettsplan for perioden 2027–2037 som handler om informasjon om både aktivitetsutvikling, idrettens økonomiske rammevilkår, idrettsanleggenes tilstand og anleggsutvikling, vil bli lagt frem for bystyret når det nærmer seg planperiodens slutt.

1.1. Sammendrag

Kapittel 1 «Innledning» gir en kort innføring i bakgrunn og forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel, samt en beskrivelse av medvirkningsprosessen i dette arbeidet.

Kapittel 2 «Overordnede strategier for utvikling av idrettsanlegg i Bergen kommune» beskriver hvilke føringer og strategier som påvirker arbeidet med å utvikle gode idrettsanlegg som del av et godt tilbud for alle innbyggere i Bergen kommune.

Kapittel 3 «Status- og behovsanalyse for dekning av idrettsanlegg i Bergen kommune» presenterer en analyse av anleggsdekningen i Bergen kommune sammenlignet med andre storbyer i landet. I kapittelet sammenlignes også anleggsdekningen i bydelene.

Kapitel 4 omtaler idrettsanlegg som i idrettsplanen kategoriseres som byovergripende anlegg. Dette er anlegg som på grunn av sin størrelse ikke er naturlig å bygge i alle bydeler, eller spesialhaller som er utviklet med tanke på å møte anleggsbehovet til aktive i hele byen.

Kapitel 5 til 12 er bydelskapitler, og handler om idrettsanlegg i hver bydel. Kapitlene inneholder en oversikt over hva som har skjedd hittil i planperioden, en statusanalyse for anleggsdekning i bydelen, en beskrivelse av planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt, og hvilke tiltak og anlegg som prioriteres i den enkelte bydelen i gjenværende planperiode 2023–2027.

Planen inneholder også en oversikt i tabellform over gjennomførte og pågående anleggsprosjekter i kommunal regi i perioden 2017–2023 i vedlegg 1, en samlet liste over prioritering av tiltak i vedlegg 2, en prioriteringsliste for utbygging av klubbeide idrettsanlegg i gjenværende planperiode 2023–2027 i vedlegg 3, en liste over innspill til nye nærmiljøanlegg i Bergen i vedlegg 4 og en liste over alle idrettsanlegg i Bergen kommune i vedlegg 5.

¹ *Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle* vil av hensyn til leservennlighet i det følgende bli omtalt som *Idrettsplan 2017–2027*.

1.2. Hvordan lese Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen

Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel erstatter anleggsdelen i gjeldende Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle.

Prioritering av tiltak

Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel viser hvilke tiltak som kan gjennomføres i gjenværende planperiode 2023–2027, og hvilke prioriteringer Bergen kommune legger til grunn for rehabilitering og utvikling av idrettsanlegg for gjenværende planperiode 2023–2027. Prioriteringene er merket slik i plandokumentet:

Prioritering	Omtale i oppsummeringstabeller
Høyt prioritert	Midler til tiltaket er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Lavt prioritert	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Ikke prioritert	Ikke ført i oppsummeringstabellen.

Tabell 1 - Prioritering av idrettsanlegg i Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel

Tiltak som ikke prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027, kan spilles inn på nytt i neste planperiode. Prioriteringen av de ulike tiltakene er angitt både i den tekstlige omtalen av tiltaket og i oppsummeringstabellene.

Gjennomføring av tiltak

Realisering av kommunale idrettsanlegg følger i utgangspunktet en prosjektmodell med idéfase, konseptfase, forprosjekt, gjennomføring og drift. I hver fase må det gjennomføres flere aktiviteter for å sikre at tiltaket er forsvarlig utredet og realiserbart. Aktivitetene kan være for eksempel tomtesøk, konseptvalgnotat, reguleringsarbeid, konseptutvikling og bygging (se figur 1). Det må være avsatt midler til hver aktivitet i prosjektet. Noen mindre kostnadskreven prosjekter kan følge en enklere prosjektmodell, for eksempel etablering av nærmiljøanlegg eller rehabilitering av utendørs idrettsanlegg.

Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel viser hvilke aktiviteter som skal gjennomføres for det enkelte tiltaket i gjenværende planperiode 2023–2027 både i tekstlig omtale av tiltaket og i oppsummeringstabellene.

Finansiering av tiltak

Gjennomføring av tiltak som er beskrevet i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel*, er avhengig av at midler til de ulike stegene i realiseringsprosessen er innarbeidet i Bergen kommune sine handlings- og økonomiplaner. Oppsummeringstabellene over tiltak i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* viser hvilke tiltak som har avsatt midler i gjeldende handlings- og økonomiplan 2023–2026. Prioriterte tiltak som per i dag ikke har avsatt midler i handlings- og økonomiplanen, vil prioriteres og søkes innarbeidet ved nye rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel viser hvilke tiltak Bergen kommune ønsker å prioritere innenfor sine budsjett. Planen inneholder også en prioriteringsliste som viser hvilke tiltak i klubbeid regi Bergen kommune er positiv til å støtte, for eksempel ved å inngå vederlagsfrie festeavtaler for kommunale tomter. Prioriteringslisten gir føringer for vurdering av vederlagsfri festetomt, og danne grunnlag for eventuelle forhandlinger mellom partene om kommunal økonomisk støtte av for eksempel rekkefølgekrav.

Realisering av tiltak som klubbeide anlegg

Tiltak som ikke er prioritert i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel*, og som ikke har økonomiske konsekvenser for Bergen kommune, vil fortsatt kunne realiseres i klubbeid regi under forutsetning av at de nødvendige tillatelsene er gitt.

Tiltak som er omtalt i *Idrettsplan 2017-2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle*, og som ikke er eksplisitt nevnt i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel*, kan fortsatt søkes spillemidler til.

1.3. Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel

Idrettsplanen er Bergen kommune sin temaplan for aktivitets- og anleggsutvikling innen idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Gjeldende hovedplan *Idrettsplan 2017-2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle* ble vedtatt av bystyret i mars 2017. Planen redegjør for idrettspolitikken fra ulike perspektiver, og omhandler både aktivitet og anlegg. Kapitlene i planen beskriver aktivitetsutvikling, idrettens økonomiske rammevilkår, idrettsanleggenes tilstand og anleggsutvikling. Planen

Med **vedlikehold** av idrettsanlegg menes at driftsoppgaver og utbedringer som er nødvendig for å opprettholde anleggets funksjonalitet og kvalitet.

Oppgradering av idrettsanlegg betyr mindre forbedringer av anleggets kvalitet, for eksempel for å oppfylle lisenskrav til anlegg, uten at det gjennomføres større ombygginger av anlegget.

Rehabilitering av idrettsanlegg omfatter større ombygging og oppgradering av idrettsanlegg for å gjenopprette anleggets funksjonalitet.

Med **videreutvikling** av idrettsanlegg menes at anlegget utvikles slik at anleggets kvalitet forbedres og den gjøres tilgjengelig for flere aktiviteter og brukergrupper.

Et **konseptvalgnotat** gjennomføres som en utredning der ulike alternativer for et tiltak er aktuelt. Konseptvalgnotatet identifiserer og utreder alternative konsepter og kostnader for disse.

En **konseptutvikling** gjennomføres for å utvikle en konkret løsning og kostnader for et tiltak.

Realisering av idrettsanlegg er aktivitetene i forkant av byggingen og etablering av anlegget.

Figur 1 – Begrepsforklaring for tiltak

har også bydelsvise omtaler og tiltak for anleggsutvikling. Hovedmålet med planen er en idrettspolitik som skal være verdibasert og fremtidsrettet for en by i vekst. Ved fremleggelsen av *Idrettsplan 2017-2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle* ([bystyresak 73/17](#)) vedtok bystyret at idrettsplanen skulle rulleres etter fire år i tråd med den tids krav fra den statlige spillemiddelordningen.

Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel er utarbeid for perioden 2023–2027, og erstatter anleggsdelen i *Idrettsplan 2017-2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle*.

Utarbeiding av idrettsplanen og rulleringen av anleggsdelen er forankret i [Planstrategi for Bergen kommune 2019-2023](#).

1.3.1. Sammenheng mellom planer i Bergen kommune

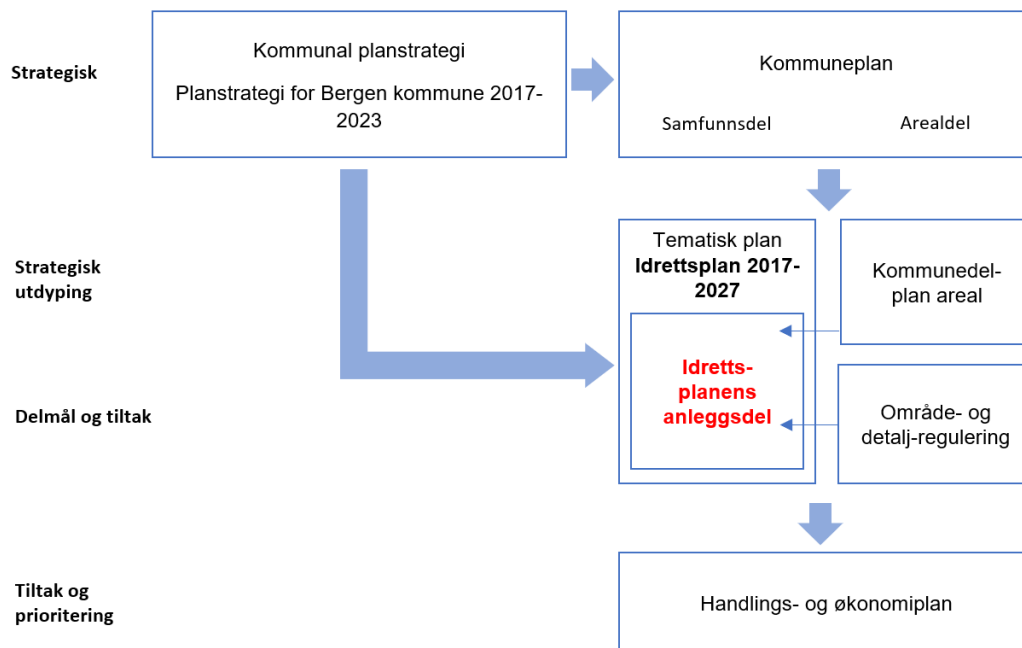
[Bergen 2030 – Kommuneplanen samfunnsdel](#) (KPS) ble vedtatt av bystyret 24. juni 2015. Planen er et viktig dokument som gir retning for hele kommunesamfunnet, Bergen kommunes tjenesteproduksjon og kommunen som organisasjon, og den beskriver utfordringer og fastsetter langsiktige mål og strategier. Byrådet formulerer i kommuneplanens samfunnsdel en visjon om Bergen som en aktiv og attraktiv by. Utfordringene som er beskrevet i planen skal møtes frem mot 2030 ved å utvikle en mer kompakt og velfungerende by med et utvidet sentrum som i fremtiden kan strekke seg fra Kristianborg til Sandviken, sammen med et nettverk av senterområder i Bergen. Planen beskriver en rekke satsningsområder for å nå visjonen, der spesielt satsningen «gåbyen Bergen» og intensjonen om å samlokalisere kommunale tjenester i nærmiljøet har betydning for arbeidet med utviklingen av idrettsanlegg i Bergen kommune.

[Kommuneplanens arealdel](#) (KPA) er den delen av kommuneplanen som viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel er juridisk bindende for nye tiltak og utvidelse av eksisterende tiltak som gjelder blant annet oppføring, rivning, endret bruk og andre tiltak til bygninger (se [veilederen om kommuneplanens arealdel](#)).

Kommuneplanens arealdel for Bergen kommune (KPA 2018) ble vedtatt av bystyret 19. juni 2019. KPA 2018 støtter opp under satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, og hovedgrepene er å gå fra en bilbasert by til en kompakt gåby, sikre god livskvalitet og vektlegging av blå og grønne arealer i byen.

Som videre utdyping og detaljering av kommuneplanens arealdel har kommunedelplanenes areal og område- og detaljreguleringer stor betydning spesielt for idrettsplanens anleggsdel, men også mer generelt for idrettsplanen som helhetlig temaplan for idrettsfeltet.

For å realisere tiltakene som er beskrevet i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* må de være innarbeidet i [handlings- og økonomiplanen for Bergen kommune](#). Dersom tiltakene ikke er innarbeidet i gjeldende handlings- og økonomiplan, gir *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* informasjon om hvilke tiltak Bergen kommune skal prioritere ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Figur 2 – Idrettsplan 20023–2027 – Rullering av anleggsdel i Bergen kommune sitt planhierarki

1.3.2. Spillemidler

Spillemiddelordningen er hjemlet i [Lov om pengespill mv.](#) (pengespilloven), og en del av overskuddet til Norsk Tipping fordeles til idrettsformål hvert år i henhold til §10 i loven. Spillemidler fordeles til ulike formål innen helse- og rehabilitering, idrett, kultur til andre samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Størsteparten går til idrettsformål (64 prosent av totalen). I 2022 gikk rundt 3,3 milliarder kroner til idrett i hovedfordelingen. Av disse gikk nesten 1,8 milliarder kroner til idrettsanlegg i kommunene.

Spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg bidrar til en infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten. Idrettslag og andre aktører kan søke om tilskudd til både bygging av nye idrettsanlegg og til rehabilitering av eksisterende anlegg.

[Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet](#) fastsetter at anlegg som det søkes om spillemidler til, må være omtalt i en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.

1.3.3. Førende dokumenter og saker for rullering av idrettsplanens anleggsdel

En rekke andre dokumenter og saker danner bakteppet for arbeidet med rulleringen av anleggsdelen.

Idrettsplanen 2017–2027 sine hovedmål vil fortsatt være gjeldende for planperioden.

Hovedmålene i planen er:

Bergen kommunes idrettspolitik skal være verdibasert og fremtidsrettet for en by i vekst. Det skal tilrettelegges for at flest mulig skal få et variert aktivitetstilbud i sitt nærmiljø både for egenorganisert og organisert idrett. Områder med levekårsutfordringer skal løftes frem, og sammen med idretten skal vi arbeide for å utjevne sosiale forskjeller. Idrettsbyen Bergen skal være en motor i regionen hvor vi satser på breddeidretten, utvikler talentene og legger til rette for toppidretten.

Videre er følgende delmål for anleggsutvikling være førende:

- I en by i vekst skal Bergen kommune være god på å planlegge for fremtiden. Det skal prioriteres offentlige midler til anleggsutvikling i særlige områder med levekårsutfordringer og samarbeide med idretten for å utvikle varierte, fleksible og funksjonelle idrettsanlegg i hele byen.
- I Bergen skal barnehage, skole, kultur og idrett fremstå som kraftsentre i nærmiljøene.
- Vedlikehold av idrettsanlegg skal prioriteres, og Bergen kommune skal være gode på å ruste opp, rehabilitere og bygge nye idrettsanlegg.

Som følge av *Idrettsplanen 2017–2027* foreslo handlings- og økonomiplan 2017–2020 å sette av 50 millioner kroner årlig til realisering av tiltak i idrettsplanen. I tillegg har det vært satt av investeringsmidler for nye prosjekter på egne budsjettlinjer, og sekkeposter til vedlikehold av eksisterende idrettsanlegg. Bergen kommune har i gjeldende planperiode gjennomsnittlig satt av 260 millioner kroner årlig til bygging, utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg i Bergen.

I budsjettet for 2023 er 265,3 millioner kroner satt av til investeringer i idrettsanlegg og over 400 millioner til drift av eksisterende idrettsanlegg. For økonomiplanperioden 2023–2026 som helhet er det til idrett satt av til sammen 1 milliard kroner til investeringer og mer enn 1,6 milliarder til drift.

Bergen kommune ønsker også i gjenværende planperiode å realisere flere idrettsanlegg, da anlegg skaper aktivitet som er forebyggende og helsefremmende. At investeringer i idrettsanlegg også er samfunnsøkonomisk klokt, bekreftes av rapporten [*Nytten av idrettsanlegg og betydning for fysisk aktivitet*](#) fra 2022. Ifølge rapporten har tilskudd av spillemidler til investeringer i idrettsanlegg en positiv sammenheng med antall timer trent. Rapporten viser at 1 000 kroner i økt spillemiddeltilskudd vil resultere i gjennomsnittlig tre minutter mer trening i uken per innbygger. Rapporten slår også fast at desto større variasjon i typer anlegg som finnes, desto mer fysisk aktivitet driver ungdommene med, når det samtidig også er investert i større anlegg med kapasitet til mange brukere.

Ut ifra en tankegang at man sammen er bedre rustet til å innfri ambisjonene som ligger i *Idrettsplanen 2017–2027*, er det også viktig at kommunen spiller på lag med lag, organisasjoner og private som er villige til å investere tid og penger på å bygge idrettsanlegg i byen vår.

I byrådet sin politiske plattform [*Bergen – en god by for alle*](#) har byrådspartiene formulert sin ambisjon om at Bergen skal være en aktiv, sunn og inkluderende by som er preget av et sterkt felleskap gjennom blant annet idrett og frivillighet. Byrådet ønsker å sikre gode vilkår for den organiserte og egenorganiserte idretten gjennom oppfølging av *Idrettsplan 2017–2027* og øke investeringene i nye idrettsanlegg og å ruste opp gamle anlegg. Byrådet ønsker å legge til rette for at barn og unge får en god oppvekst og fritid, og at det er et førende premiss at foreldrenes økonomi ikke skal gå utover barnas muligheter og deltakelse i idrett og fysisk aktivitet. Byrådet ønsker derfor fortsatt å legge til rette for gratisprinsippet når idretten bruker kommunale idrettsanlegg, haller og skoler. Byrådet vil prioritere å støtte idretts- og aktivitetsfremmende tiltak og anlegg som tradisjonelt sett har mottatt mindre støtte. Konkrete tiltak som vektlegges i den politiske plattformen er blant annet FYSAK-hus i alle bydeler, og særlig prioritere å etablere FYSAK-hus i Loddefjord, midler til svømmebasseng med Laksevåg som førsteprioritet, en videreføring av svømmeopplæring gjennom Svøm Bergen og bidra til realisering av ny ishall på Slåtthaug.

Bergen bystyre vedtok i juni 2019 [Arkitektur+ – arkitektur- og byformingsstrategi](#) for Bergen. Arkitektur+ er en overordnet strategi som søker å tydeliggjøre sammenhengen mellom kommunens visjoner og mål for samfunnsutviklingen og hvordan arkitektur er et sentralt og viktig verktøy for å nå disse målene. Med utgangspunkt i forståelsen av arkitektur som verktøy, definerer arkitekturstrategien åtte tydelige delmål. Idrettsanlegg er naturlige møtesteder, og idrettsanlegg skal sammen med barnehager, skoler og kulturlokaler være kraftsentre eller hjerter i nærmiljøet. Strategien beskriver både mål for byen og prinsipper for god arkitektur, og vurderes som relevant for planlegging, bygging og videreutvikling av idrettsanlegg.

Andre politiske saker med konsekvenser for utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg i Bergen kommune er:

- [Handlingsplan for bruk og drift av kunstgressbaner](#) (bystyresak 84/18) formulerer hvordan Bergen kommune skal ta i bruk konkrete miljøtiltak knyttet til konstruksjon, bruk og drift av kunstgressbaner i Bergen for å redusere avrenning av granulat fra kunstgressbaner, og hvilke krav som skal gjelde for til utbygging, bruk og drift av kunstgressbaner.
- [Fremtidig bassengstruktur. Rehabilitering av basseng. Nye basseng og endringer i bruks- og driftskonseptet](#) (bystyresak 19/21). Vedtaket handler blant annet om endringer i bruks- og driftskonsept for svømmeanlegg, rehabilitering av kommunale svømmebasseng og føringer for hvor i Bergen det skal prioriteres å etablere nye svømmebasseng.
- [Skolebruksplan for Bergen 2021–2030: Rom for læring og fellesskap](#) (bystyresak 254/21). Skolebruksplanen er kommunens viktigste dokument for å planlegge og utforme skolebygg og fremtidig skolestruktur. Planen har betydning for utvikling av idrettsanlegg ved at den fastsetter hvilke skoler som skal bygges eller rehabiliteres, der idrettshaller inngår i prosjektene.
- [Prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg](#) (bystyresak 257/21). Vedtak fastsetter at det ved rullering av anleggsdel av *Idrettsplan 2017–2027* utarbeides en prioriteringsliste for utbygging av klubbeide idrettsanlegg, og at Idrettsrådet i Bergen skal involveres i dette arbeidet.

1.4. Prosess for rullering av idrettsplanens anleggsdel og medvirkning

Med bakgrunn i vedtakspunktene i idrettsplanen, planstrategien til Bergen kommune og forutsetninger i statlig spillemiddelordning, vedtok byrådet [oppstart av arbeidet med Rullering av anleggsdel av idrettsplan](#) (byrådssak 1085/22). Oppstartsaken danner rammen for arbeidet med rulleringen og legger føringer for prosessen. Gjennom oppstartsaken er det også vedtatt at det skal utarbeides en prioriteringsliste i samarbeid med Idrettsrådet i Bergen som viser hvilke idrettsanlegg som skal bygges og rehabiliteres videre i planperioden 2023–2027.

Planforslaget til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* er utarbeidet av en prosjektgruppe i Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett, Seksjon for strategi, utvikling og utredning. For å sikre medvirkning og involvering fra ulike interessenter, har prosjektgruppen i arbeidet med planforslaget hentet inn innspill fra en referansegruppe som besto av deltakere fra:

- Etat for idrett, Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett (BBSI)
- Etat for utbygging, Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom (BFNE)
- Etat for bygg og eiendom, Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom (BFNE)

- Byrådsavdeling for kultur, frivillighet og inkludering (BKFI)
- Idrettsrådet i Bergen
- Vestland idrettskrets

Prosjektgruppen har også gjennomført medvirkningsmøter med Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse (KRPF), Ungdomsrådet, Eldrerådet og Vestland fylkeskommune. Prosjektgruppen har også hatt møter Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten.

En rullering av anleggsdelen innebærer en gjennomgang av hvilke idrettsanlegg som er realisert og rehabilitert i planperioden og hvilke anlegg som er omtalt i planen, men som ikke er gjennomført. Det er samtidig viktig å kartlegge og få innspill på nye behov for utvikling av nye og rehabilitering av eksisterende idrettsanlegg. For å få et best mulig utgangspunkt for å kartlegge behovet for idrettsanlegg har idrettslag i Bergen kommune ved oppstart av arbeidet blitt invitert til å komme med innspill til planen gjennom Idrettsrådet i Bergen. Innspill har også kommet gjennom møter i referansegruppen, samtidig som Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett fortløpende har fått innspill som følge av pågående prosesser for utvikling av idrettsanlegg. Innspillene er i denne planen kategorisert slik:

- innspill til planen via idrettsrådet i Bergen
- innspill til planen fra referansegruppen
- innspill som følge av pågående prosesser for utvikling av idrettsanlegg

En analyse av anleggsdekningen som gjør det mulig å sammenligne anleggsdekningen i Bergen med tilsvarende tall for norske storbyer og mellom bydelene i Bergen kommune er også utarbeidet i arbeidet med å prioritere utviklingen av idrettsanlegg i Bergen (se kapittel 3 *Status- og behovsanalyse for dekning av idrettsanlegg i Bergen kommune*).

I tillegg til arbeidet med innspill og analyse av anleggsdekning har politiske dokumenter og saker som er nevnt i avsnitt 1.2.2. *Førende dokumenter og saker for rullering av idrettsplanens anleggsdel* betydning for videre anleggsutvikling i gjenværende planperiode 2023–2027.

Prosjektgruppen og referansegruppen har i åtte møter vurdert til sammen rundt 200 innspill, og foretatt en prioritering av tiltakene i lys av hvilke tiltak det er realistisk å gjennomføre i gjenværende planperiode 2023–2027. Foreslåtte tiltak ble sortert etter følgende kategorier:

- høyt prioritert
- middels prioritert
- lavt prioritert

Listen over prioriterte idrettsanlegg i gjenværende planperiode 2023–2027 er i vedlegg 2 til denne planen. Referansegruppen stiller seg bak prioriteringslisten. Tiltak som er prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027, er også tydelig merket som prioritert i bydelskapitlene.

Planforslaget omtaler også innspill om anleggsutvikling som ikke er prioritert. Tiltak som ikke krever kommunalt bidrag i form av finansiering av tiltaket, rekkefølgekrav eller kommunal driftsstøtte, kan realiseres som ikke-kommunale idrettsanlegg uavhengig av prioriteringen.

1.5. Beskrivelse av økonomiske konsekvenser og prioritering av tiltak

Idrettsplanen 2023–2027 Rullering av anleggsdel beskriver de økonomiske konsekvensene av tiltakene i planen slik at det er synlig hvordan forslagene vil påvirke kommunens økonomi.

Bergen bystyre vedtar budsjett for Bergen kommune for ett år om gangen og handlings- og økonomiplanen som gjelder tre år frem i tid. *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* tar utgangspunkt i [handlings- og økonomiplan 2023-2026](#).

Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel beskriver både tiltak som det er satt av midler til i gjeldende budsjett, og tiltak som per i dag ikke er sikret finansiering innenfor gjeldende ramme. Alle tiltak er tydelig merket med hvilken økonomisk konsekvens som gjelder for tiltaket.

I tillegg til beskrivelsen av økonomiske konsekvenser inneholder *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* også en prioritering av tiltakene.

Tiltak som det er avsatt midler til i handlings- og økonomiplan 2023-2026, rangeres som høyt prioritert siden Bystyret gjennom sin budsjettbehandling allerede har foretatt denne vurderingen.

Utover dette er det også prioritert tiltak som det per i dag ikke er avsatt midler til. For å kunne gjennomføre disse tiltakene er det nødvendig å innarbeide midler i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen. Det er viktig å være oppmerksom på at en slik prioritering ikke er ensbetydende med at tiltaket vil gjennomføres. Den endelige prioriteringen for rehabilitering og nybygg av idrettsanlegg foretas i Bergen kommune sin årlige budsjettprosess der kommunens midler fordeles på de ulike tjenesteområdene. Denne prosessen vil kunne føre til endringer eller omprioriteringer. Den samme usikkerheten gjelder også investeringsprosjekter som det i handlings- og økonomiplanen 2023–2026 er satt av midler til, men som ikke har kommet i gjennomføringsfasen ved rulleringen av handlings- og økonomiplanen.

Investeringer i nye idrettsanlegg vil også ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune sitt driftsbudsjett for idrettsanlegg.

2. Overordnede strategier for utvikling av idrettsanlegg i Bergen kommune

2.1. Miljø og bærekraft

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030 i tråd med Parisavtalen. Byrådet har i sin politiske plattform 2019–2023 slått fast at Bergen bør ta et stort ansvar for å bidra til å nå bærekraftsmålene ved å være en foregangskommune innen miljø, bærekraftig utvikling og når det gjelder å være tilpasningsdyktig til klimaendringer.

[Klima- og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet 2017–2020](#) er et viktig grunnlag i Bergen kommune sitt arbeid med å nå klima- og miljømålene.

Det er videre lagt til grunn at det er helt avgjørende at Bergen, som Norges nest største by, går foran i arbeidet med å ta grep for å nå bærekraftsmålene i årene fremover. Miljøhensyn skal derfor være et overordnet prinsipp ved planlegging, rehabilitering og nybygg av idrettsanlegg, samtidig som byggene skal være gode og funksjonelle. Bergen kommune ønsker i samarbeid med idretten og private utbyggere å satse mer på miljø ved å se på mulighetene for å montere solcellepanel/solparker på taket på nye anlegg, i tillegg til å minimere utslipp av plast og andre miljøskadelige materialer når anlegg rehabiliteres eller bygges.

2.2. Prinsipielle avklaringer for utbygging av klubbeide anlegg

Det er mange ønsker for anleggsutvikling i Bergen, og idrettslag og frivillige samarbeider med Bergen kommune om å realisere idrettsanlegg.

Bergen kommune har de senere årene bidratt til utbygging av klubbeide idrettsanlegg ved å gi vederlagsfri festetomt til idrettsanlegg, og har også, etter individuell vurdering i hver sak, stått for finansiering av eventuelle rekkefølgekrav. Bergen bystyre har i bystyresak om [Prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg](#) (bystyresak 257/21) fastsatt hvordan Bergen kommune kan bidra når idrettslag selv står for utbygging av idrettsanlegg. Bystyresaken skal sikre økt demokratisk styring, likeverdig behandling og forutsigbarhet for alle aktører, og at idrettslag bygger og eier idrettsanlegg under like forutsetninger og rammebetingelser fra kommunen. I samme sak er det også vedtatt at det ved Rullering av anleggsdel til *Idrettsplan for 2017–2027* skal utarbeides en prioriteringsliste for utbygging av klubbeide idrettsanlegg i samråd med Idrettsrådet i Bergen. Prioriteringslisten gir føringer for vurdering av vederlagsfri festetomt, og danner grunnlag for eventuelle forhandlinger mellom partene om kommunal økonomisk støtte av for eksempel rekkefølgekrav.

En oversikt over hvilke klubbeide idrettsanlegg som er prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027 finnes i vedlegg 3 til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel*.

2.2.1. Vederlagsfri festeavtale

Ved utbygging av klubbeide idrettsanlegg har praksis de senere år vært at Bergen kommune kan inngå vederlagsfrie festeavtaler for kommunale tomter. Denne praksisen er blitt formelt forankret i sak om prinsipielle avklaringer for utbygging av klubbeide idrettsanlegg ([bystyresak 257/21](#)). I saken fastsettes at en prioriteringsliste for utbygging av idrettsanlegg vil gi føringer for vurdering av vederlagsfri festeavtale.

En forutsetning for vederlagsfri festeavtale for kommunal tomt er blant annet at det ikke drives kommersiell virksomhet i idrettsanlegget, og at idrettslaget har sikret nødvendige

godkjenninger til utviklingen av anlegget. Inngåelse av vederlagsfri festeavtale for utvikling av klubbeide idrettsanlegg gir ingen garanti for ytterligere økonomiske bidrag fra Bergen kommune til utviklingen av idrettsanlegget. Dersom idrettslaget ønsker å drive kommersiell virksomhet i anlegget, vil det være mulig å inngå festeavtale med festeavgift. Det nevnes at kommersiell drift kan ha konsekvens for tildeling av spillemidler.

Kommunen kan også gi vederlagsfrie festeavtaler for kommunale tomter til klubbeide idrettsanlegg som er lavt prioritert i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* under forutsetning av at tiltaket ikke får økonomiske konsekvenser for Bergen kommune utover festeavtalen.

2.2.2. Kommunal garanti

Ved finansiering av klubbeide anlegg har enkelte idrettslag søkt kommunen om å stille garanti for sine låneforpliktelser. Byrådet er positiv til å bidra med kommunale garantier og vil følge dette opp gjennom egne prosesser. For at kommunen skal innvilge søknader om kommunal garanti må særlig tre krav oppfylles og vurderes grundig som følge av kommuneloven:

- tiltaket handler om en investering
- tiltaket handler ikke om næringsvirksomhet
- at en kommunal garanti ikke innebærer en vesentlig økonomisk risiko for kommunen

Søknaden skal behandles i bystyret og må etter dette til behandling hos Statsforvalteren som gjør egne vurderinger av søknaden knyttet til lovverket og kravene nevnt over.

2.3. Idrettsanlegg og idrettsparker

Idrettsplanens hovedstrategi for anleggsutvikling er tydelig på at det skal etableres oppvekst- og idrettsparker og at det skal sikres nye arealer til dette i fremtidige kommuneplaner (se *Idrettsplan 2017–2027*, s. 137).

En idrettspark er et område der flere ulike idrettsanlegg, både innendørs- og utendørsanlegg, er samlet. En idrettspark inneholder ulike anleggstyper i tillegg til fellesfunksjoner som for eksempel garderober, møterom, treningsfasiliteter og drifts- og servicefunksjoner.

Det har i den senere tid også blitt større etterspørsel etter samlokalisering av innendørs idrettsanlegg der ulike idretter har felles garderober, inngangsparti, møterom, personalgarderobber og kiosk. Et eksempel på en slik løsning er Åsane Arena som er tilrettelagt for cirka 20 ulike idrettsaktiviteter i et stort bygg med flerbrukshall, turnhall, ishall, klatrehall, sandvolleyballhall og arealer for blant annet kampsport, squash, dans og fotball.

Idretten har i likhet med andre frivillige sektorer behov for å tenke nytt og kreativt, særlig med tanke på utvikling av nye moderne og fleksible idrettsanlegg som i større grad rommer flere aktiviteter og aldersgrupper. Idrettsparker med varierte, funksjonelle og fleksible løsninger bør utvikles til lokale kraftsentre for oppvekst- og idrett. En slik samlokalisering av ulike typer nærmiljøanlegg og idrettsanlegg vil bidra til et bedre tilbud til hele befolkningen fordi det er enkelt å nå ulike idrettstilbud, samtidig som man kan dra nytte av allerede eksisterende infrastruktur, idrettsmiljø og stordriftsfordeler, uansett om driften gjøres av kommunen eller en idrettsklubb.

I gjenværende planperiode 2023–2027 ønsker Bergen kommune derfor å møte de nye trendene og behovene ved å prioritere utvikling av idrettsanlegg og idrettsparker som haren klar miljø- og brukerprofil. Dessuten vil de ulike anleggene kunne være mer tilgjengelige med flere typer idrettsaktiviteter på tvers av aldersgrupper og kjønn.

Hvilke anleggsprosjekter i tilknytning til idrettsparker som har blitt gjennomført hittil i planperioden og hvilke idrettsparker som foreslås utviklet i fremtiden, er beskrevet i bydelskapitlene.

Utvikling av nye idrettsanlegg skal fortrinnsvis skje i tilknytning til eksisterende idrettsanlegg eller idrettsparker.

2.4. Idrettshaller

Idrettshallene har store brukergrupper innenfor mange ulike idretter. Utover de mer tradisjonelle hallidrettene som ballidretter, turn og kampidrett, brukes idrettshallene også av idretter med større behov for spesialutstyr som bueskyting, bordtennis og kampsport. For å ivareta ulike brukergrupper finnes det idrettshaller av ulik størrelse og med ulike bruksmuligheter i Bergen kommune, og det er nødvendig at hallene raskt kan tilpasses brukergrupper med behov for spesialutstyr. I den daglige driften med vekselbruk mellom idretter må idrettshallene derfor raskt kunne gjøres om fra én aktivitet til en annen.

En av delstrategiene i *Idrettsplanen 2017–2027* er det det skal utvikles idrettsanlegg «med fleksible og funksjonelle løsninger slik at flere brukergrupper nås og hver investert krone gir utbytte i form av mest mulig fysisk aktivitet» (se *Idrettsplan 2017–2027*, s. 137). Denne strategien skal fortsatt ligge til grunn når det utvikles nye idrettshaller i Bergen kommune i gjenværende planperiode 2023–2027.

For å sikre en tilfredsstillende dekning av idrettshaller i Bergen kommune, er målet å oppnå en anleggsdekning som tilsvarer storbygjennomsnittet til Norsk idrettsindeks i alle bydeler. Utviklingen av nye idrettshaller skal fortrinnsvis skje i bydeler med lavt antall anleggspoeng per aktiv og/eller innbygger.

Tilbygg av spesialarealer for enkelte idretter bør vurderes ved større rehabiliteringer av eksisterende idrettshaller.

Idrettshaller spiller en viktig rolle for skoler ved å gi gode betingelser for kroppsøving og annen fysisk aktivitet i skole- og SFO-tiden. Samtidig er en samlokalisering av skoler og idrettshaller hensiktsmessig fordi idrettshallene tilknyttet skoler i mindre grad vil stå tomme på dagtid når det ikke foregår organisert idrettsaktivitet i regi av idrettslag. Nye idrettshaller skal derfor fortrinnsvis etableres tilknyttet skoler.

Informasjon om hvor det planlegges bygget nye idrettshaller og hvor og hvordan eksisterende idrettshaller foreslås videreutviklet med tilbygg som er spesialtilpasset enkelte idretter, framkommer av bydelskapitlene.

3. Status- og behovsanalyse for dekning av idrettsanlegg i Bergen kommune

3.1. Bakgrunn for status- og behovsanalysen

Når Bergen kommune skal prioritere rehabilitering av eksisterende anlegg og bygging av nye idrettsanlegg, spiller en rekke faktorer inn i hvordan denne prioriteringen foretas.

Prioriteringen skal ta hensyn til både folkehelse og behovene til de ulike idrettene, bredde- og toppidrett, samtidig som tilgang til tomter og arealer, finansiering av anleggene og politiske føringer inngår som elementer i prioriteringen. I tillegg til alt dette bør behovet for idrettsanlegg stå sentralt i vurderingen av hvilke anlegg som skal bygges for å sikre at utviklingen av anlegg dekker reelle behov og at investeringen i anlegget er hensiktsmessig.

For å sikre at planlegging og bygging av idrettsanlegg i Bergen kommune skjer i tråd med behov for nye idrettsanlegg, har byrådet i sin utredning i saken [Prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg](#) (bystyresak 257/21) anbefalt at det i forbindelse med rullering av idrettsplanen, skal gjennomføres en behovsanalyse for utbygging av idrettsanlegg.

Målet med analysen er å undersøke hvilke anlegg det er mest press på i Bergen kommune, hvilke idretter som på grunnlag av medlemstallene har størst behov for flere anlegg for å kunne gi et tilfredsstillende aktivitetstilbud til sine medlemmer, og i hvilke bydeler det er behov for flere anlegg for å dekke behovet.

Utover dette gir behovsanalysen også informasjon om fremtidige behov for anlegg ved å identifisere nøkkeltall for anleggsbehov i ulike idretter i fremtiden. Slike nøkkeltall vil kunne brukes som veiledning for eksempel når større byutviklingsprosjekter skal gjennomføres, og når kommunen skal avsette areal for idrettsanlegg.

3.2. Beskrivelse av analysemetoden

Mange faktorer påvirker anleggsdekningen og anleggsbehovet. Antall innbyggere og antall aktive i idrett, antall idrettsanlegg, men også størrelse og kvalitet på idrettsanleggene er viktig å ta hensyn til i en analyse.

[Norsk idrettsindeks](#) som er utviklet av Telemarksforskning, er en oversikt over idrettsaktivitet og idrettsanlegg i Norge presentert på lokalt nivå. Indeksen viser også forholdet mellom idrettsaktiviteten og anleggene.

Ettersom flesteparten av idrettsanleggene er åpne for både den organiserte idretten, men også andre i befolkningen, bør en analyse av anleggsdekningen undersøke dekningen både i forhold til innbyggertallet og i lys av tall over aktive i organisert idrett. Begge deler er ivare tatt i metoden til Norsk idrettsindeks.

Ved å kategorisere og gruppere idrettene på en slik måte at de samsvarer med anlegg som er tilrettelagt for idrettens aktivitet, gjør idrettsindeksen det mulig å anslå anleggsdekningen for ulike typer idretter. Samlekategorien «Hallidrett» inkluderer for eksempel en rekke idretter som har aktivitet som primært foregår i idrettshaller. En slik gruppering vil alltid ha en viss svakhet ved at anlegg i noen tilfeller brukes på tvers av flere aktivitetstyper eller tilrettelegging ikke primært knyttet til anlegg (slik tilfellet er for eksempel med sykkelporten). En oversikt over alle idrettsanlegg i Bergen og deres tilordnede anleggskategori er i vedlegg 5 til denne planen.

For å foreta en realistisk vurdering av anleggssituasjonen innenfor de ulike anleggskategoriene, er det nødvendig å differensiere mellom idrettsanleggene ut ifra

kapasitet og kvalitet. Metoden til Norsk idrettsindeks gjør det mulig å vekte ulike idrettsanlegg ved å gi hver anleggstype en poengsum – *anleggspoeng* – som gjenspeiler idrettsanleggets bruksverdi.

Desto større et anlegg er, desto flere aktive som kan bruke et anlegg og jo lavere kostnader for anskaffelse og vedlikehold et anlegg skaper, desto flere anleggspoeng får idrettsanlegget. For eksempel vil en stor 11er-fotballbane i kunstgress ha større kapasitet og dermed høyere poengtildeling enn en mindre 7er-fotballbane i kunstgress. Tilsvarende kan en liten 7er-fotballbane i kunstgress vurderes til å ha en høyere poeng enn en stor 11er-fotballbane med gressunderlag, fordi den kan brukes mer intensivt, er enklere å vedlikeholde og gir økt brukstimer.

Når antall anleggspoeng deles på antall innbyggere og antall aktive, finner man antall anleggspoeng per hhv. innbygger og aktiv. Resultatet gir en indikasjon på hvor god anleggsdekningen for en valgt geografisk enhet eller en type anlegg er. Resultatene vil også kunne sammenlignes med tilsvarende tall for andre geografiske enheter som for eksempel Norge eller andre storbykommuner i Norge².

Norsk idrettsindeks leverer kun analyser for anleggssituasjon ned til kommunenivå. For å se på anleggssituasjonen i de ulike bydelene i Bergen kommune, har Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett benyttet samme metode som Telemarksforskning. En kvalitetssikret liste over idrettsanlegg i Bergen kommune ble kategorisert under bydelene som de hører til, og anleggspoeng etter modellen fra Norsk idrettsindeks gitt. Det ble deretter beregnet antall anleggspoeng per innbygger og aktiv både for bydelene og for ulike idrettstyper.

Avsnittene som følger viser funn fra Norsk idrettsindeks sin rapport som sammenligner Bergen kommune med landsgjennomsnittet og norske storbykommuner, og resultater fra Bergen kommune sin statusanalyse for anleggsdekning i Bergen samlet og de enkelte bydelene

Det er knyttet noen usikkerhetsmomenter til status- og behovsanalysen.

Usikkerhetsmomentene gjelder blant annet et ulikt behov for treningstid på idrettsanlegg i ulike aldersgrupper og på ulike trenings-/konkurransenivåer, muligheten for raske svingninger i antall aktive fra år til år og en usikkerhet rundt hva som kan ansees som objektivt anleggsbehov i de ulike type idrettene. Analysen bør derfor ikke brukes som eneste verktøy for å vurdere anleggsbehovet i Bergen kommune, men som supplement til innspill fra referansegruppen og andre i arbeidet med idrettsplanen.

3.3. Anleggssituasjon i Bergen

[Norsk idrettsindeks sin rapport for Bergen kommune](#) viser forholdet mellom anlegg og aktivitet basert på aktivitetstall fra idrettsregistreringen 2020 og antall idrettsanlegg på samme tidspunkt. Det er viktig å være oppmerksom på at det i 2020 har vært en betydelig lavere aktivitet innen idretten på grunn av restriksjonene under koronapandemien. Sammenlignet med et normalår som 2019 er det registrert i underkant av 4 500 færre aktive i 2020, noe som påvirker resultatene i Norsk idrettsindeks sin rapport.

² Som storbykommuner telles i denne sammenhengen følgende norske kommuner: Oslo, Trondheim, Stavanger, Tromsø, Bærum, Sandnes, Fredrikstad og Drammen.

Analysen av anleggspoeng per innbygger baserer seg på innbyggertallet per 1. desember 2021, der kun innbyggere over seks år er tatt med. Grunnen til dette er at det erfaringsmessig er først fra seks år at barn er aktive i idretten på en slik måte som gjør det hensiktsmessig å ta dem med som brukere av idrettsanlegg. Endringer i antall innbyggere og/eller antall anlegg i perioden mellom idrettsregistreringen for 2020 og valgt rapporteringsdato for innbyggertall desember 2021 er vurdert til å være av mindre omfang og ansees som ikke relevant for analysens signifikans.

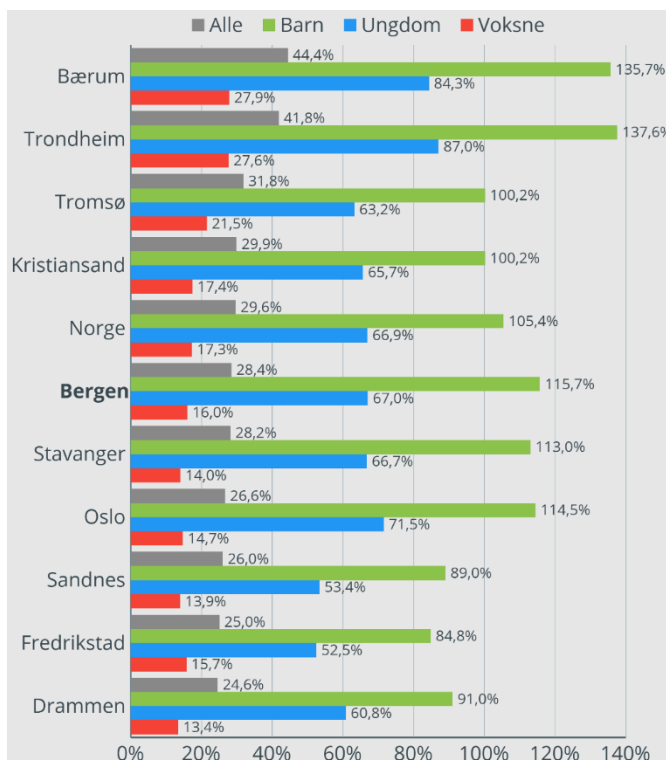
3.3.1. Antall aktive i Bergen sammenlignet med Norge og storbyer

Figur 3 viser aktivitetsandelen i 2020 i Bergen for ulike aldersgrupper, og sammenligner disse tall med tilsvarende tall for Norge og storbyene.

Det er i 2020 registrert rundt 75 000 aktive i Bergen. Delt på antall innbyggere gir dette en aktivitetsandel på 28,4 prosent, noe som er litt under landsgjennomsnittet, og omtrent på samme nivå som de største byene i Norge.

For barn (6-12 år), rapporteres en aktivitetsandel på 115,7 prosent. Det vil si at hvert barn i snitt er med i litt mer enn én idrett. Bergen sin aktivitetsandel blant barn er tredje høyest blant de største byene i Norge.

Blant ungdom (13-19 år) er aktivitetsandelen 67 prosent.

Figur 3 – Aktivitetsandel 2020 – Bergen sammenlignet med Norge og storbyene

3.3.2. Anleggspoeng i Bergen sammenlignet med landsgjennomsnitt og tall for storbyer

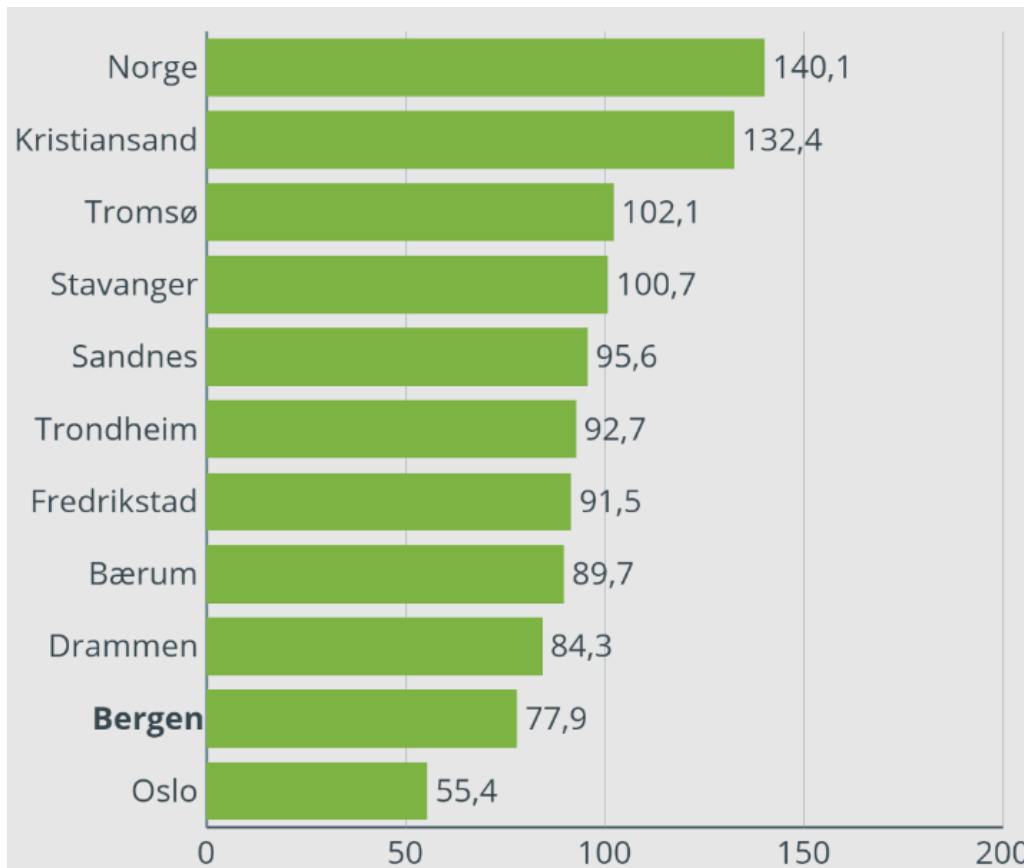
Figur 4 viser anleggssituasjonen i Bergen og utvalgte kommuner i form av anleggspoeng per innbygger som kommer frem av Norsk idrettsindeks sin rapport.

Gjennomsnittlig anleggspoeng per 1000 innbygger for hele landet var 140,1 per 1. desember 2021. Dette tallet er å forstå som en relativ størrelse ment for sammenligning. Det viser seg

at kommuner med lavt innbyggertall generelt sett har flere anlegg per innbygger. Dette gjelder særlig for kommuner med stort areal. I slike kommuner er det behov for flere anlegg for at innbyggerne skal ha et tilbud nær der de bor.

Antall anleggspoeng per innbygger i storbykommunene spenner fra 132,4 til 55,4 anleggspoeng per innbygger. Gjennomsnittlig anleggspoeng per innbygger i storbykommunene er 92,2.

I Bergen er anleggsdekningen noe lavere enn i de fleste andre ASSS-kommuner³ når folketallet legges til grunn. Anleggssituasjonen for ulike idretter og de ulike bydelene i Bergen vil bli omtalt mer detaljert i avsnittene som følger. Oslo ligger under Bergen.

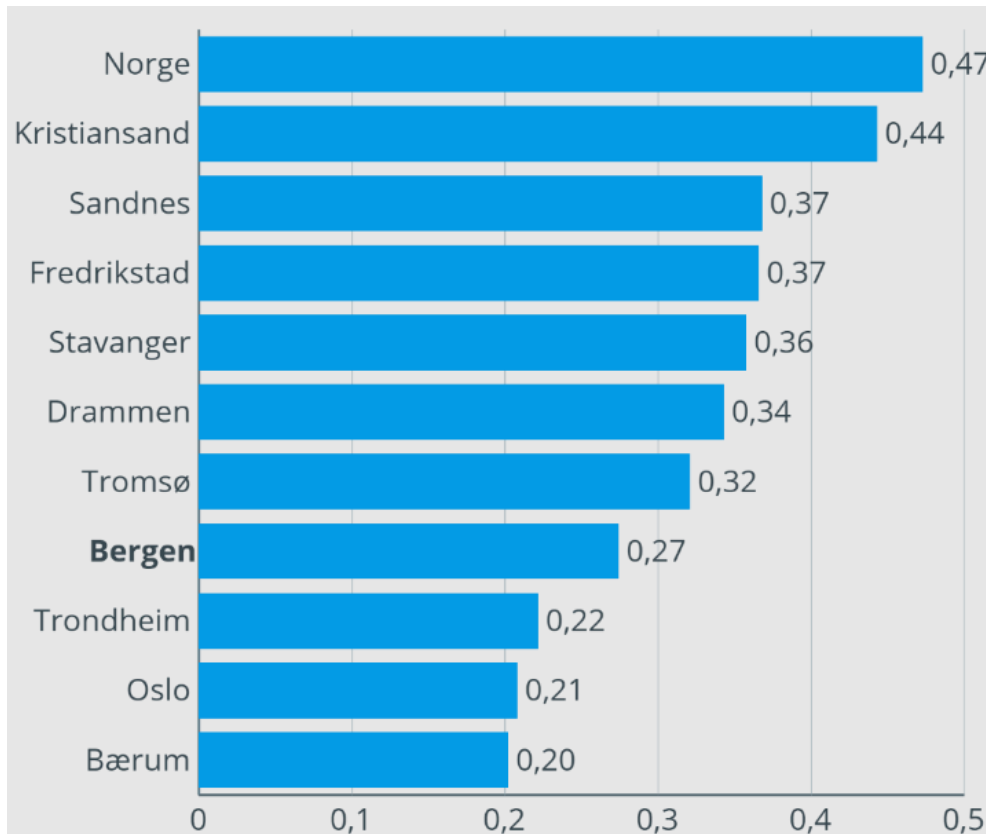
Figur 4 – Anleggspoeng per 1 000 innbyggere for Bergen, Norge og utvalgte fylker/kommuner.

Når man deler anleggspoengene på antall aktive, kan man si noe om anleggsdekningen sammenlignet med aktiviteten.

Figur 5 under viser anleggspoeng per aktiv for Bergen sammenlignet med Norge og storbykommunene.

Antall anleggspoeng per aktiv varierer fra 0,44 til 0,20 anleggspoeng per aktiv. Gjennomsnittlig anleggspoeng per aktiv i storbykommunene er 0,31.

³ Aggregerte Styringsdata for Samarbeidende Storkommuner (ASSS) er et samarbeid mellom Bergen, Bærum, Drammen, Fredrikstad, Kristiansand, Oslo, Sandnes, Stavanger, Trondheim, Tromsø og KS. Samarbeidet skal bidra til læring og utvikling i partnerskap mellom kommunene og KS.

Figur 5 – Anleggspoeng per aktiv for Bergen, Norge og utvalgte fylker/kommuner

Anleggspoeng per aktiv i Bergen ligger lavere enn i de fleste andre storbykommunene, men noe over Trondheim, Oslo og Bærum, som også er blant de mest folkerike kommunene. Antall anleggspoeng per aktiv i Bergen er noe lavere enn gjennomsnittlig anleggspoeng per aktiv for denne gruppen.

3.4. Statusanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune

For å undersøke anleggssituasjonen på bydelsnivå i Bergen kommune har Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett gjennomført en tilsvarende analyse som Norsk idrettsindeks har gjennomført. Følgende datakilder er benyttet i analysen:

- Innbyggertall for Bergen kommune og bydelene er hentet fra [statistikkbanken til Statistisk sentralbyrå](#). Tallet inkluderer innbyggere over seks år.
- Aktivitetstall fra idrettsregistreringen: Rapporter fra Vestland idrettskrets over antall aktive medlemmer i alle idrettslag i Bergen danner grunnlaget for aktivitetstall i analysen. Aktivitetstallene er delt inn i de samme aldersgruppene som Norsk idrettsindeks bruker, og viser kategoriene barn (6-12 år), ungdom (13-19 år) og voksne (eldre enn 20 år). Aktivitetstall i rapportene har delt inn etter bydeler. Ettersom idrettsaktiviteten har vært sterkt påvirket av koronapandemien og medfølgende restriksjoner, ble det vurdert som mest hensiktsmessig å legge tall for 2019 til grunn for å kunne vise anleggssituasjonen i et normalår.
- Liste over idrettsanlegg i Bergen kommune: Lister over ordinære idrettsanlegg i Bergen kommune (ikke nærmiljøanlegg) fra [anleggsregisteret](#) har blitt kvalitetssikret ved hjelp av egne lister for å få en fullstendig oversikt over alle idrettsanlegg. Listen er vedlegg 5 til denne planen.

Ettersom en statistisk analyse vil bli mer usikker jo færre observasjoner den baserer seg på, ble det valgt å undersøke anleggsbehovet kun for et utvalg av *anleggs kategorier* som representerer det største antall anlegg i Bergen kommune, og som har den største potensielle brukergruppen. Følgende anlegg som ble valgt ut til analysen:

- fotballanlegg
- friidrettsanlegg
- svømmeanlegg
- idrettshaller og aktivitetshaller

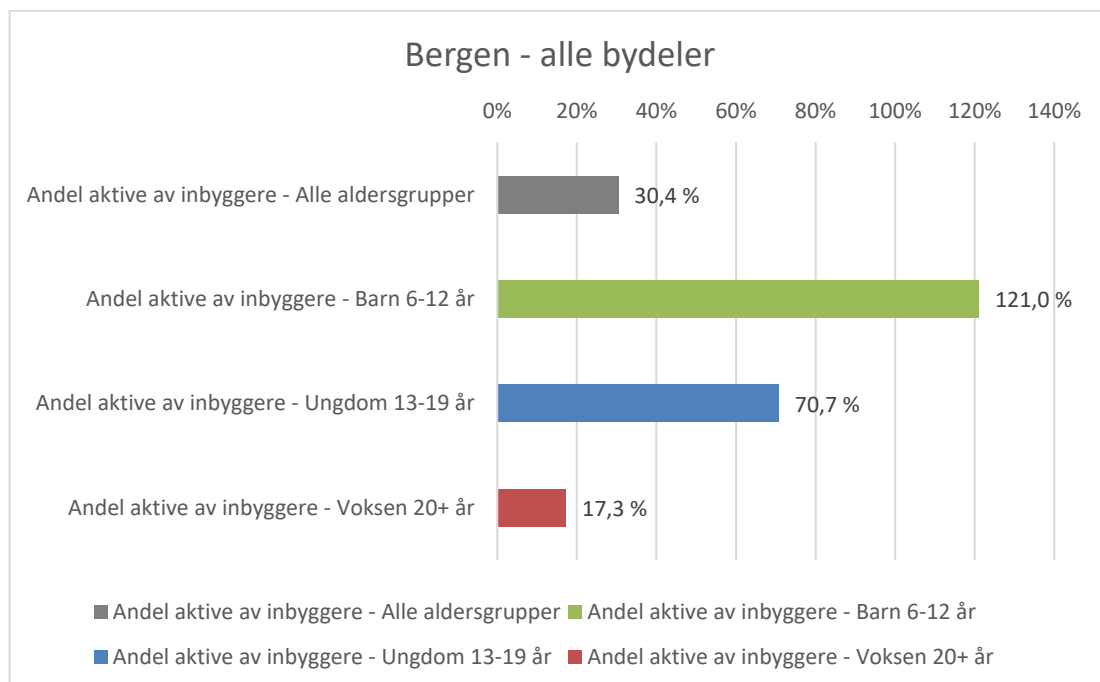
Bruken av og behovet for andre anlegg som for eksempel ski- og alpinanlegg, isanlegg, kampsportanlegg, vannsportanlegg og hestesportanlegg har ikke blitt undersøkt i denne analysen fordi datagrunnlaget ikke er tilstrekkelig til å kunne gi signifikante resultater. Denne planen ser likevel på behovet for slike anlegg i kapittel 4 *Byovergripende idrettsanlegg i Bergen kommune* ut fra en vurdering av andre faktorer som for eksempel antall aktive, antall og kvalitet på eksisterende anlegg og uttalte behov fra de respektive idrettenes miljøer.

3.5. Resultater av statusanalysen

3.5.1. Antall aktive i organisert idrett i Bergen kommune

Det var i 2019 registrert 262 191 innbyggere eldre enn 6 år i Bergen kommune. Samtidig var det registrert 79 648 aktive i den samme aldersgruppen i 2019.

Figur 6 viser aktivitetsandelen i de ulike aldersgruppene for Bergen samlet i 2019.

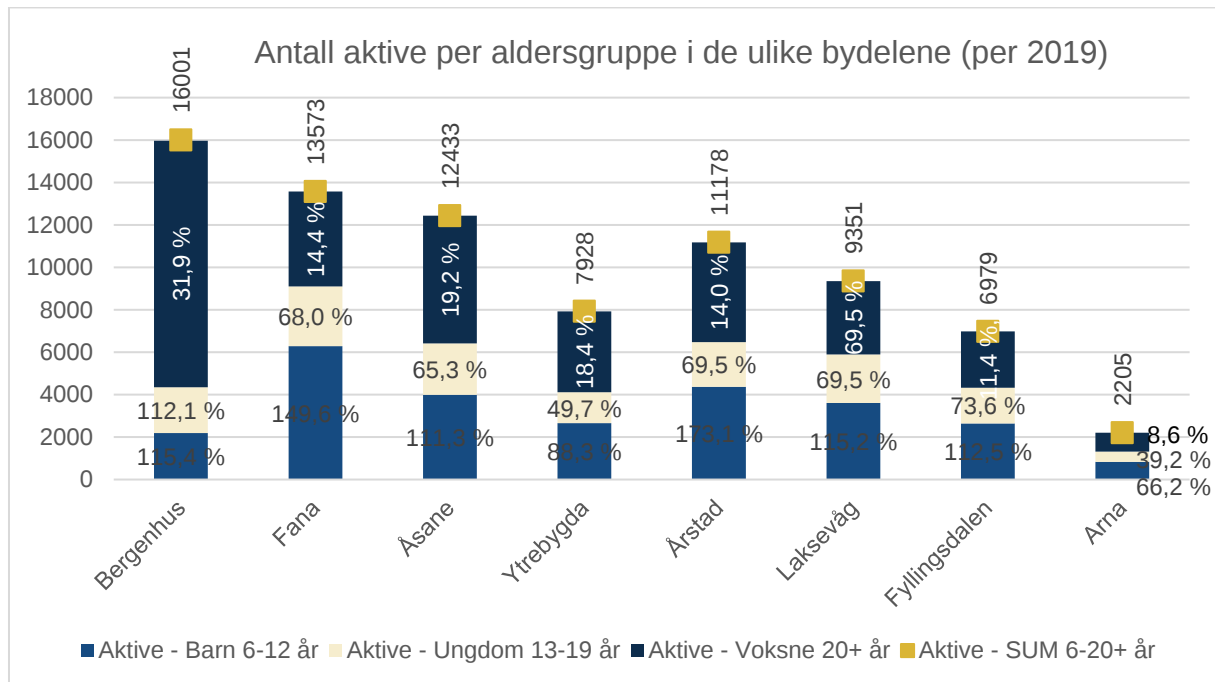
Figur 6 – Aktivitetsandel per aldersgruppe

Sett i forhold til innbyggertallet var aktivitetsandelen i 2019 i Bergen kommune på 30,4 prosent. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6-12 år er 115,4 prosent, noe som betyr at i snitt er hvert femte barn aktivt i mer enn én idrett. I aldersgruppen ungdommer 13-19 år er det kun 70,7 prosent eller rundt tre fjerdedeler av alle ungdommer som er aktive i idrett. I aldersgruppen voksne, altså innbyggere som er eldre enn 20 år, er det 17 prosent eller kun hver femte voksen som er aktiv i idrett.

Når man sammenligner antall aktive i 2019 med antall aktive for 2020 i rapporten fra Norsk idrettsindeks, ser man tydelig at koronapandemien med nedstenginger og restriksjoner har ført til en nedgang i antall aktive.

Ettersom idrettsregistreringen ikke inneholder individdata, kan én person være registrert flere ganger dersom personen er aktiv i mer enn én idrett. Dette kan føre til aktivitetsandeler over 100 prosent.

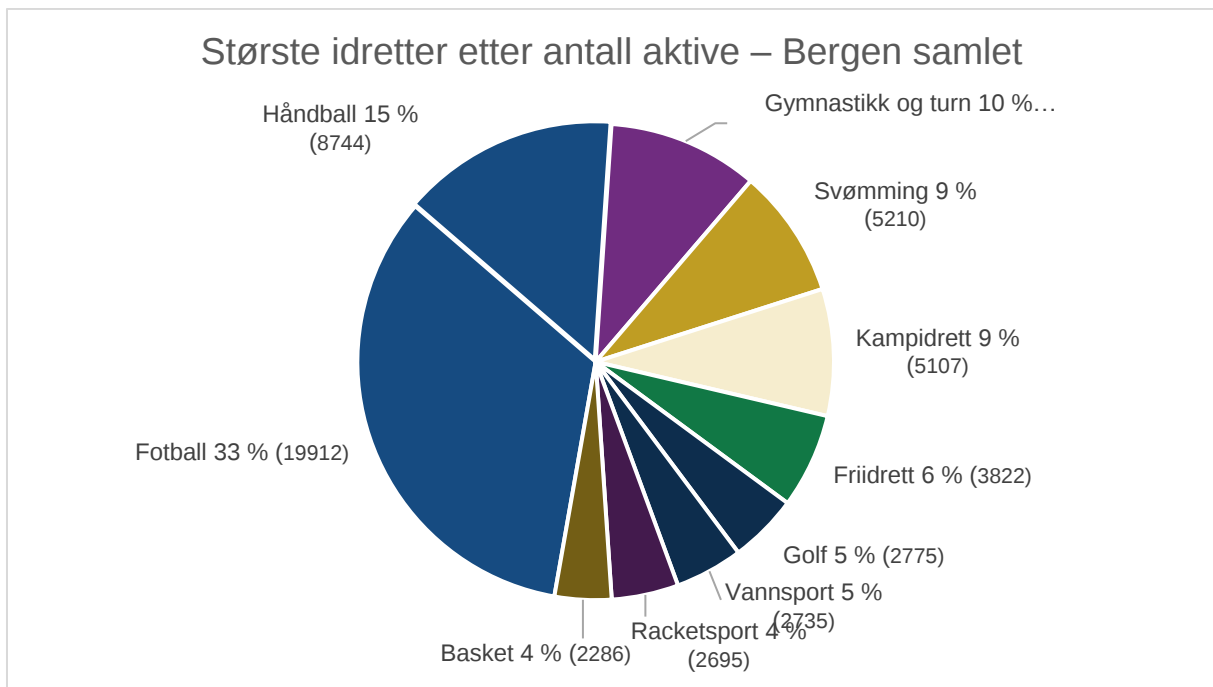
I bydelene fordeler de aktive seg på de ulike aldersgruppene som vist i figur 7 nedenfor. Figuren beskriver aktivitetsandelen som er antall aktive delt på innbyggertallet per 2019 i de ulike aldersgruppene.

Figur 7 – Antall aktive per aldersgruppe per bydel

Antall aktive i ulike idretter i Bergen

Antall aktive i Bergen fordeler seg på de ulike idrettene som vist i figur 8.

Figur 8 Største idretter etter antall aktive – Bergen samlet

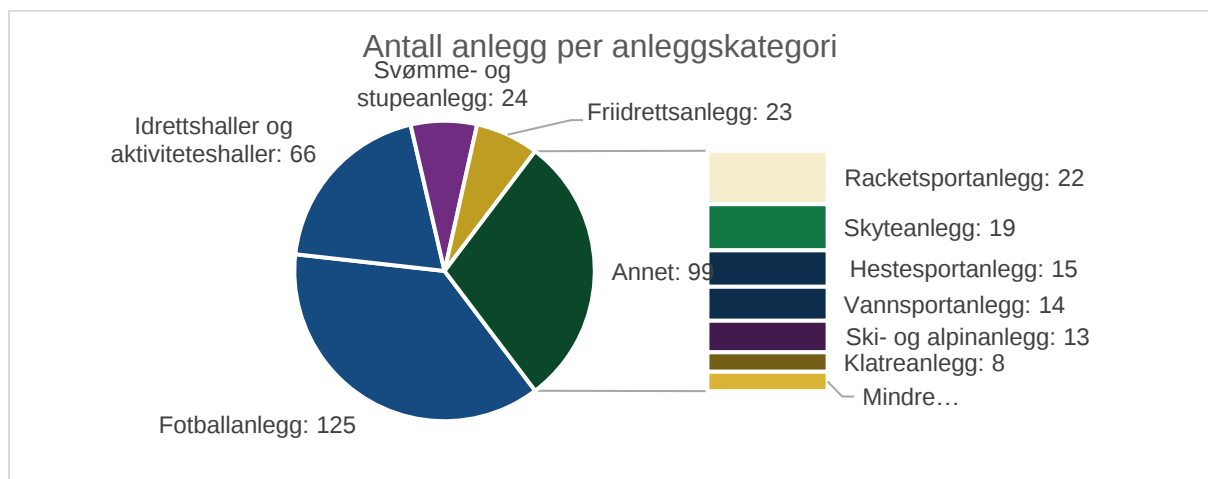
Andelen aktive i de ulike idrettene per bydel viser seg å være ulikt fra bydel til bydel. Dette blir omtalt mer detaljert i bydelskapitlene.

Det er viktig å gjøre oppmerksom på at analysen av antall aktive per bydel er noe usikker fordi tallmaterialet baserer seg på hvilken bydel idrettslaget er registrert i, og ikke på hvor i byen de aktive er bosatt eller hvilket sted i byen idrettslagets aktivitet faktisk foregår.

3.5.2. Oversikt over antall idrettsanlegg i Bergen kommune og i bydelene

Det er til sammen 356 idrettsanlegg i Bergen kommune. I tillegg finnes det 119 fleraktivitetssaler, som stort sett er små gymsaler ved kommunale og fylkeskommunale skoler i Bergen.

Figur 9 under viser antall anlegg per anleggskategori. Anleggs kategorier som er med i behovsanalysen (se avsnitt 3.4 *Statusanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune*) vises i kakediagrammet på venstre side, mens andre anlegg vises i søylen på høyre side.

Figur 9 – Antall anlegg per anleggskategori

Anlegg for kampsport (7), isidrett (4), motorsport (2), golf (2), sykkel sport (2), luftsport (1) og bowling (1) vises ikke i figuren.

Gymsaler i Bergen bidrar vesentlig til treningskapasiteten for hallidrettene.

Behovsanalysen vil i det følgende konsentrere seg om anleggsdekningen for fotballanlegg, friidrettsanlegg, svømme- og stupeanlegg, og idrettshaller og aktivitetshaller.

Tabell 2 viser detaljer for anleggskategoriene med størst antall anlegg som inngår i behovsanalysen. Antall anleggs poeng som etter Norsk idrettsindeks sin metode kommer frem i parentes. Status- og behovsanalysen følger begrepene i anleggs kategoriseringen for idrettshaller etter Norsk idrettsindeks Eks: *Fleridrettshall normal* tilsvarer håndballhallstørrelse.

Fotball	
Anlegg	Antall
Fotball gress 11er (30)	6
Fotball gress 7er (15)	1
Fotball grus 11er (15)	4
Fotball grus 7er (5)	18
Fotball kunstgress 11er (120)	55
Fotball kunstgress 7er (60)	26
Fotball kunstgress 5er eller treningsfelt (30)	10
Fotballhall stor 11er (180)	1

Svømme- og stupeanlegg	
Anlegg	Antall
Svømmebasseng 50m (300)	1
Svømmebasseng 25m (140)	11

Fleridrettshall trippel (200)

Friidrett	
Anlegg	Antall
Friidrettshall 50m (300)	2
Friidrettsstadion kunststoff (70)	8
Friidrettsstadion grus (10)	3
Friidrettsstadion gress (10)	1
Friidretts treningsanlegg inne (20)	1
Friidretts treningsanlegg ute (10)	7

Idrettshaller og aktivitetshaller	
Anlegg	Antall
Fleridrettshall trippel (200)	3
Fleridrettshall dobbel (180)	3
Fleridrettshall normal/idrettshall (100)	28
Fleridrettshall liten (40)	20

Opplæringsbasseng (60)	10	Turnhall (60)	3
Svømmeanlegg ute (10)	1	Kampidrettsanlegg (20)	7
Stupeanlegg inne (30)	1	Sandvolleyballbane (2)	1
		Fleraktivitetssal/gymsal (10)	119

Tabell 2 – Antall idrettsanlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett

3.5.3.

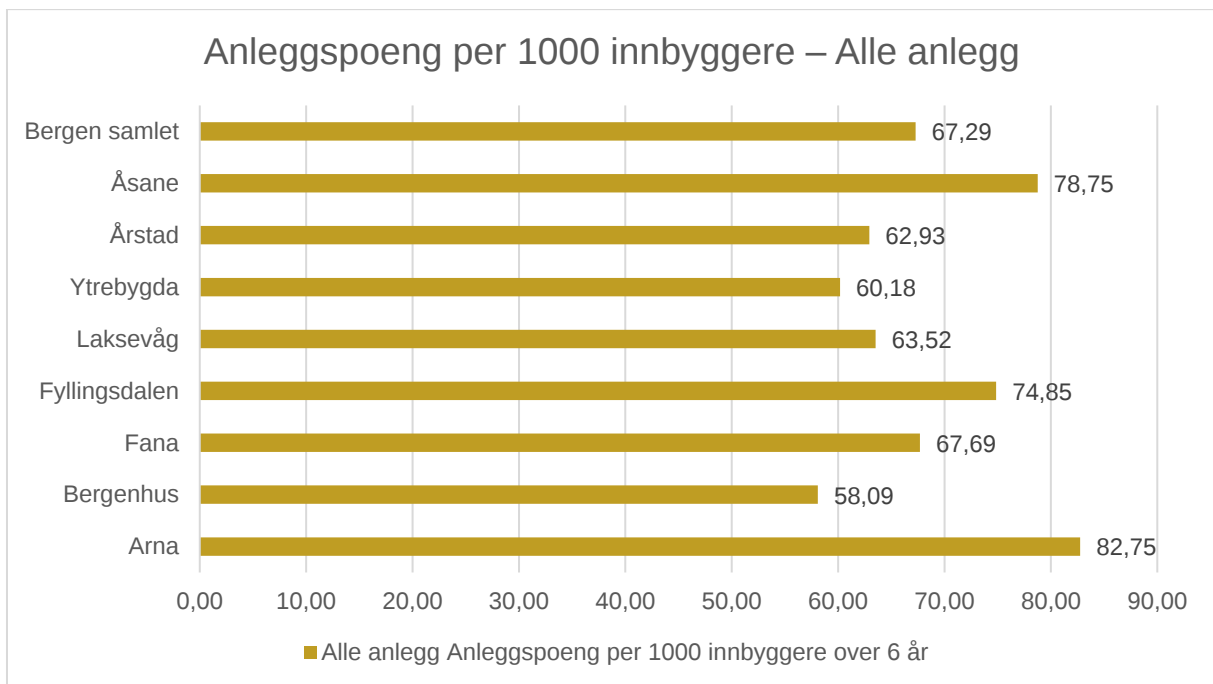
Anleggspoeng i Bergen samlet og i bydelene

Anleggspoeng per innbygger eller aktiv er en måte å angi hvor mange innbyggere eller aktive som *delar på* idrettsanleggene. Det betyr at jo flere anleggspoeng det er per innbygger eller aktiv, jo bedre er anleggsdekningen.

Anleggspoeng per innbygger i Bergen samlet og i bydelene

Anleggsdekningen per innbygger er en god indikator for å vise hvilken tilgang befolkningen har til ulike typer idrettsanlegg. Dette er spesielt relevant i sammenheng med idrettsanlegg som har betydning utover organisert idrettsaktivitet, for eksempel svømmehaller, og idrettsanlegg som i tillegg til organisert idrett brukes til andre formål, for eksempel kulturaktiviteter eller egenorganisert aktivitet.

Figur 10 under viser anleggssituasjonen for anlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett samlet i Bergen og bydelene.

Figur 10 – Anleggspoeng per innbygger – Alle anlegg

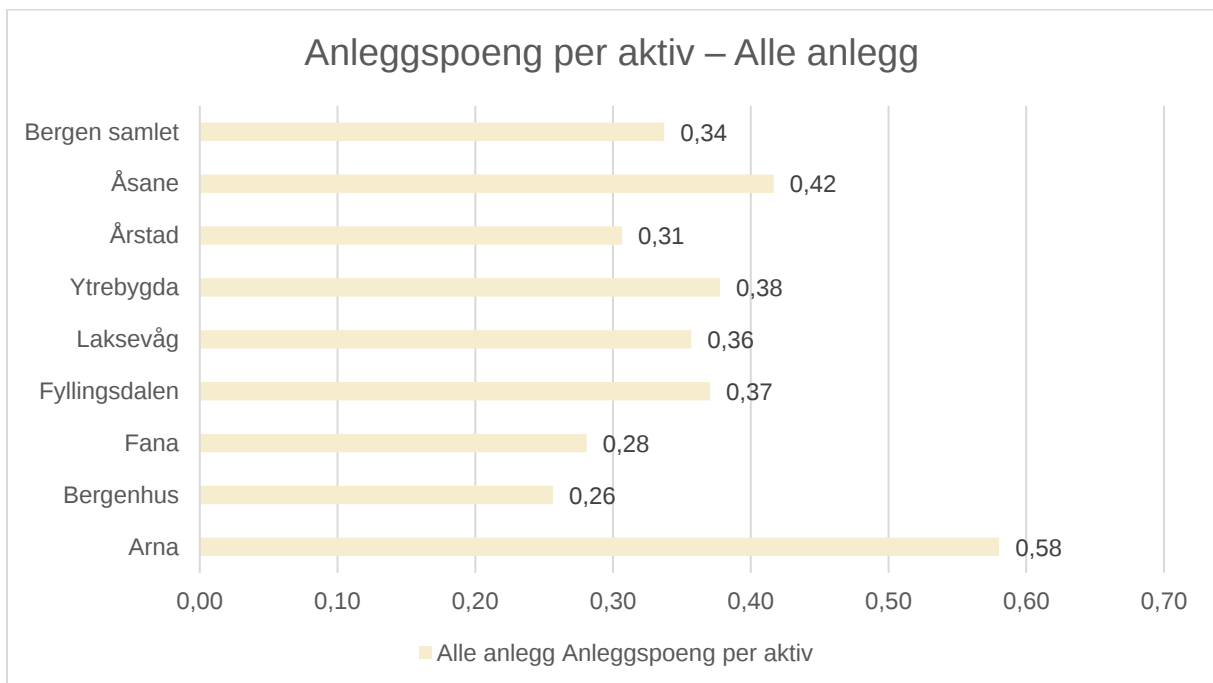
Når bydelene i Bergen sammenlignes, ser man at antall anleggspoeng per 1 000 innbyggere for fotballanlegg, friidrettsanlegg, svømmeanlegg og idrettshaller i de fleste bydelene ligger mellom 60 og 75 anleggspoeng per innbygger. Bydelen Arna og Åsane skiller seg ut med et

noe høyere antall anleggspoeng per innbygger, samtidig som det i Bergenhus bydel er færrest anleggspoeng per innbygger.

Anleggspoeng per aktiv i Bergen samlet og i bydelene

Anleggspoeng per aktiv kan gi informasjon om hvor mange aktive idrettsutøvere som deler på et idrettsanlegg. Jo flere anleggspoeng det er per aktiv, jo bedre tilgang antas tilgangen å være for de aktive. Anleggspoeng per aktiv er derfor en god indikator for å vise anleggssituasjonen i et område eller for en anleggskategori. Et lavt antall anleggspoeng per aktiv kan tyde på at det er behov for flere idrettsanlegg i et område. Denne indikatoren kan være et nyttig bidrag til prioriteringen av idrettsanlegg ved at den kan brukes til å sammenligne bydeler og ulike anleggs kategorier med hverandre, og kan illustrere behovet i forhold til andre typer anlegg eller områder.

Figur 11 under viser anleggspoeng for anlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett samlet i Bergen og bydelene fordelt på antall aktive. Tallene sammenlignes med tilsvarende tall for storbykommunene⁴ og Norge i form av anleggspoeng per 1 000 innbyggere.

Figur 11 – Anleggspoeng per aktiv – Alle anlegg

Tall for Bergen kommune viser at det i 2019 var 0,34 anleggspoeng per aktiv, noe som er den nest dårligste anleggsdekningen per aktiv blant storbykommunene.

Innad i Bergen kommune ligger de fleste bydelene på mellom 0,3 og 0,38 anleggspoeng per aktiv. Unntaket er Åsane og Arna bydel som med henholdsvis 0,42 og 0,58 har man noe bedre anleggsdekning per aktiv, og Bergenhus som med 0,26 anleggspoeng per aktiv har man noe dårligere anleggsdekningen enn bydelene ellers. En mer detaljert beskrivelse av anleggsdekningen blir presentert i bydelskapitlene.

⁴ Storbykommunene som Bergen kommune sammenlignes med i denne analysen er Oslo, Trondheim, Stavanger, Tromsø, Bærum, Sandnes, Fredrikstad og Drammen.

3.5.4. Anleggsdekning for utvalgte idretter

For å kunne vurdere anleggssituasjonen for de ulike idrettene i Bergen, og for å kunne se på hvilke anleggstyper det er mest press på, er hver anleggstype tilordnet ulike idretter som potensielle brukere av anlegget (se tabell 3 under). Ved å identifisere antall potensielle brukere av de ulike anleggskategoriene, er det mulig å se hvilke anleggstyper som har flest brukere i Bergen samlet, og hvordan de aktive fordeler seg på idrettsanleggene i de ulike bydelene. Det er viktig å være oppmerksom på at aktivitetstallene som figurene baserer seg på, tar utgangspunkt i medlemstallene til idrettslagene som er registrert med adresse i bydelen. Tallene vil dermed ikke nødvendigvis gjengi hvor mange aktive som er bosatt i bydelen og som deler på et anlegg fordi aktive i et idrettslag kan komme fra ulike bydeler.

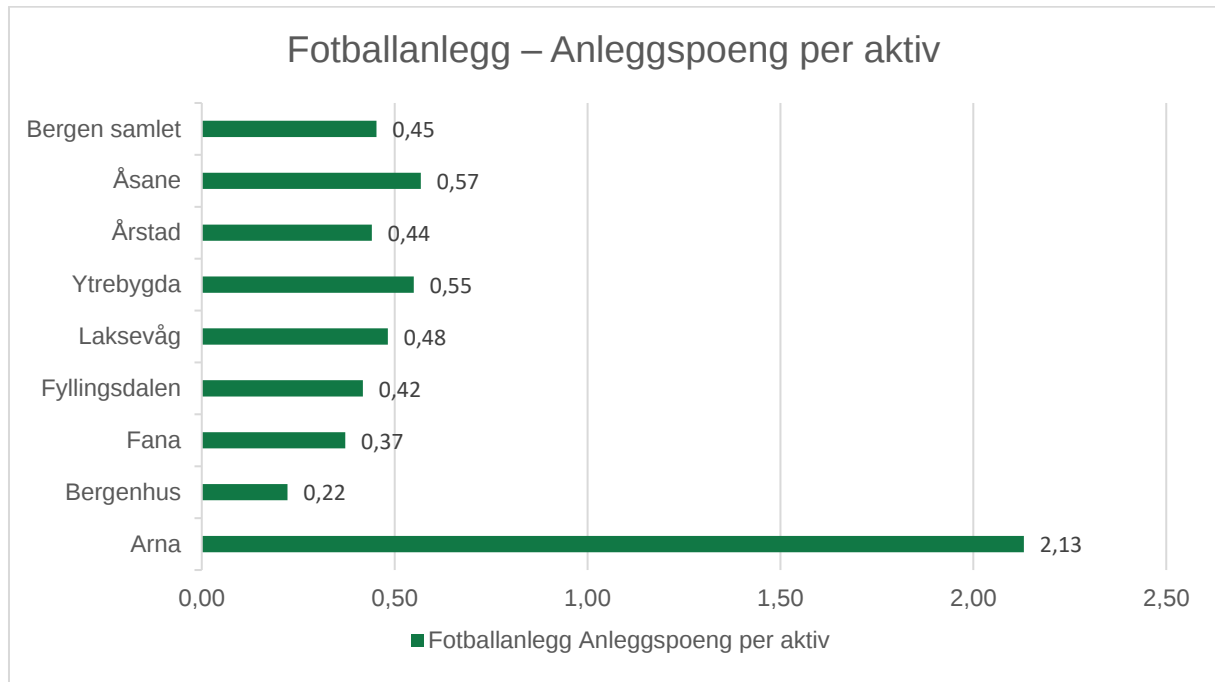
Type idrett	Anleggskategori 1	Anleggskategori 2	Anleggskategori 3
Annen ballsport: basketball, volleyball, innebandy og badminton	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	
Fotball	Fotballanlegg	Fotballhall	
Friidrett	Friidrettsanlegg (ute)	Friidrettsanlegg (inne)	
Gymnastikk og turn	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	
Håndball	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	
Kampidrett	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	Kampidrettsanlegg
Svømming	Svømme- og stupeanlegg		

Figur 12 – Bruk av anleggstyper

Fotball

I Bergen kommune er det 92 idrettslag som driver med fotball. Det er registrert 19 912 aktive fotballspillere. I forhold til antall innbyggere i Bergen kommune betyr dette at 7,5 prosent av innbyggerne eldre enn 6 år er aktive innen fotball. Fotballaktiviteten i Bergen ligger med dette omtrent likt med landsgjennomsnittet, og den er nest høyest blant storbykommunene. Aktivitetsandelen blant barn i alderen 6-12 år er 35,9 prosent, mens den blant ungdom i alderen 13-19 år er 23,7 prosent. Tallene for begge aldersgruppene samlet, ligger på samme nivå som for hele landet. Fotballaktiviteten er størst i Fana bydel med 3 965 aktive, mens det er færrest fotballspillere i Arna med 298 registrerte aktive.

Figur 12 under viser anleggssituasjonen for fotball i Bergen og bydelene i form av anleggspoeng per aktiv.

Figur 13 – Fotballanlegg – Anleggspoeng per aktiv

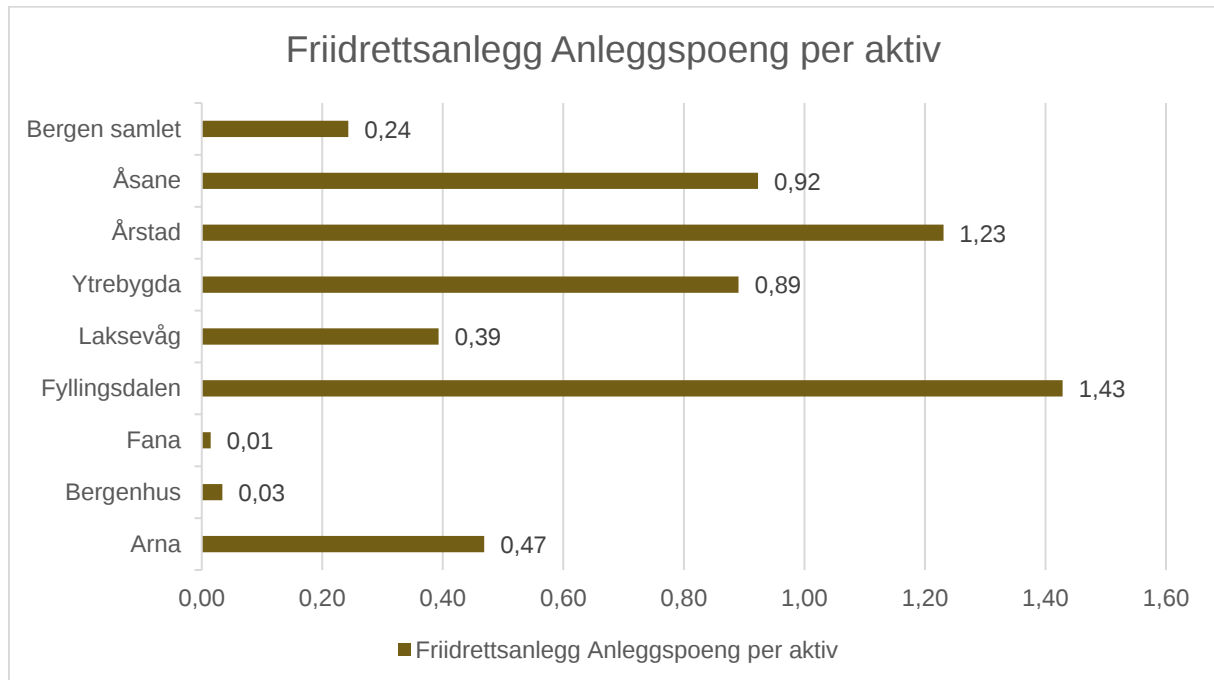
Arna bydel skiller seg tydelig ut med særs mange anleggspoeng i forhold til antall aktive. Dette kan forklares med at det i Arna bydel finnes forholdsvis mange store kunstgressbaner som deles av forholdsvis få aktive innen fotball. Samtidig ser vi at Bergenhus bydel ligger langt under gjennomsnittet når det gjelder tilgang til fotballflater for de aktive i bydelen. Det er ulike årsaker til det lave tallet på 0,22 anleggspoeng, blant annet utfordringer med å finne tomter/areal for store idrettsflater i tettbebygde sentrumsområder og et spesielt stort antall registrerte idrettslag med tilsvarende mange aktive i Bergenhus.

[Norsk idrettsindeks sin rapport for fotball](#) viser at det er gjennomsnittlig 0,51 anleggspoeng per aktiv for fotballanlegg i storbykommunene. For å øke antall anleggspoeng per aktiv i Bergen til samme nivå som storbygjennomsnittet, vil det være nødvendig å utvikle fotballanlegg tilsvarende 1 135 anleggspoeng i Bergen kommune. Dersom de prioriterte tiltakene for fotballanlegg i denne planen realiseres (se bydelskapitler 5 til 12 for tiltak), vil antall anleggspoeng for fotballanlegg økes med 345 poeng til 9 365 anleggspoeng. Dette vil øke antall anleggspoeng per aktiv til 0,47 poeng.

Friidrett

I Bergen kommune er det 26 idrettslag som driver med friidrett. Det er registrert 3 822 aktive innen friidrett, og dette gir en aktivitetsandel på 1,5 prosent blant alle innbyggere i Bergen. Med dette ligger aktiviteten innen friidrett i Bergen på samme nivå som landsgjennomsnittet, og på gjennomsnittet blant storbykommunene. Aktivitetsandelen blant barn (6-12 år) er 4 prosent og blant ungdom (13-19 år) er den 2,9 prosent, som også er omtrent likt med landsgjennomsnittet.

Antall aktive per bydel varierer sterkt mellom bydelene med godt under 100 aktive i bydelene Fyllingsdalen og Årstad til over 2 000 aktive i Bergenhus bydel. Disse tallene antas å være påvirket av at aktive innen friidrett oftere er medlem i klubber som ikke er lokalisert i nærmiljøet deres. Friidrett er derfor i noe større grad enn andre idretter å anse som en bydelsovergripende idrett. Figur 13 under viser anleggssituasjonen per aktiv for friidrett i Bergen og bydelene.

Figur 14 – Friidrett – Anleggspoeng per aktiv

Det er til sammen 22 anlegg for friidrett i Bergen kommune.

Antall anleggspoeng per aktiv ligger i Bergen kommune noe under gjennomsnittet for andre storbyer i Norge og under landsgjennomsnittet. Samtidig viser analysen at anleggs-situasjonen i forhold til antall aktive er veldig forskjellig fra bydel til bydel. Mens bydelene Arna, Ytrebygda og Åsane ligger godt over landsgjennomsnittet, ligger Bergenhus og Fana betydelig under gjennomsnitt for både Norge og andre storbykommuner.

De store forskjellene i anleggsdekningen for friidrett i bydelene kan forklares med svært store forskjeller i antall aktive og ulikt antall friidrettsarealer i de ulike bydelene. Bydelene Bergenhus og Fana har flest aktive innen friidrett med henholdsvis 672 og 2 043 aktive, men de har kun ett friidrettsanlegg hver. Samtidig har andre bydeler som Fyllingsdalen og Årstad god anleggsdekning.

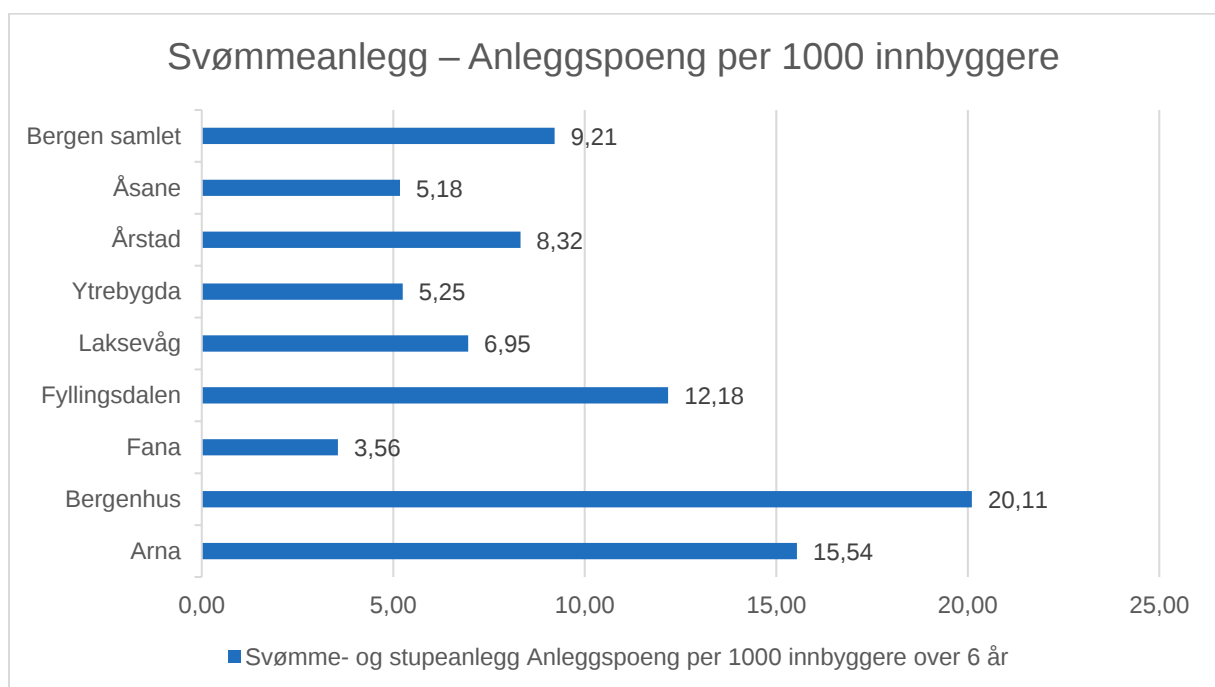
Friidrettsanlegg er plasskrevende, og det vil være utfordrende å etablere flere friidrettsanlegg, spesielt i sentrumsnære bydeler, for å oppnå en lignende anleggsdekning som i andre storbykommuner. Det finnes friidrettsanlegg i alle bydeler i Bergen som brukes i bredde-, barne- og ungdomsidretten, samtidig som det er flere friidrettsanlegg av god kvalitet spredt utover byen som kan brukes av eldre og mer mobile aktive og toppidrettsutøvere. Tallene som er vist over, bekrefter at vurderingen av friidrettsanlegg i Bergen kommune opp mot antall aktive ikke bør ta utgangspunkt i den enkelte bydelen, men i den overordnede anleggsdekningen i Bergen.

Antall anleggspoeng for friidrettsanlegg for Bergen kommune ligger litt over storbygjennomsnittet i beregningen gjort av [Norsk idrettsindeks for friidrett](#). Antall anleggspoeng for friidrett vil økes ytterligere med 300 anleggspoeng dersom de prioriterte tiltakene for friidrettsanlegg i denne planen realiseres (se avsnitt 4.1.4 *Friidrettsanlegg for tiltak*). Dette vil øke antall anleggspoeng per aktiv til 0,32 poeng.

Svømming

I Bergen kommune er det 13 idrettslag med aktivitet innen svømming. Det er registrert 5 210 aktive innen svømming, noe som gir en aktivitetsandel på 2 prosent. Med dette ligger aktiviteten innen svømming over landsgjennomsnittet, og i øvre del blant storbykommunene. Aktivitetsandelen er 17,5 prosent blant barn (6-12 år) og 2,8 prosent blant ungdom (13-19 år). Dette ligger også i øvre del av gjennomsnittstall for storbykommuner.

Mye av aktiviteten som foregår i svømmeanleggene er ikke knyttet til organisert idrett. Svømmeanleggene har en viktig funksjon for folkehelse og rekreasjon, og de benyttes til svømmeopplæring for barn og unge i regi av barnehager og skoler. På grunn av svømmeanleggenes store betydning utover organisert idrett, er det hensiktsmessig å vurdere anleggsdekningen til svømmeanleggene ut ifra anleggspoeng per innbygger. Figur 14 viser anleggssituasjonen per innbygger for svømming i Bergen samlet og bydelene.

Figur 15 – Svømmeanlegg – Anleggspoeng per innbygger

Der er til sammen 24 svømme- og stupeanlegg i Bergen kommune.

Sammenlignet med andre storbyer i Norge har Bergen med 9,21 anleggspoeng litt flere anleggspoeng per innbygger.

Bergenhus bydel skiller seg tydelig ut med over 20 anleggspoeng per innbygger. Dette skyldes at AdO arena, som er Norges hovedanlegg for svømming og stup og som utgjør 390 anleggspoeng, ligger i denne bydelen. Anleggsdekningen i noen bydeler anses som tilstrekkelig sammenlignet med tall for andre storbyer i Norge. Dette gjelder bydelene Arna, Fyllingsdalen og Årstad. Samtidig er det flere bydeler – Fana, Laksevåg, Ytrebygda og Åsane – som har under syv anleggspoeng per innbygger, noe som indikerer at det er behov for flere anlegg i disse bydelene.

Hvordan anleggssituasjonen for svømming i Bergen kommune tenkes løst, er beskrevet i sak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) og blir nærmere omtalt både i avsnitt 4.1.2 *Svømmeanlegg og fremtidig bassengstruktur* og i bydelskapitlene.

Hallidrett

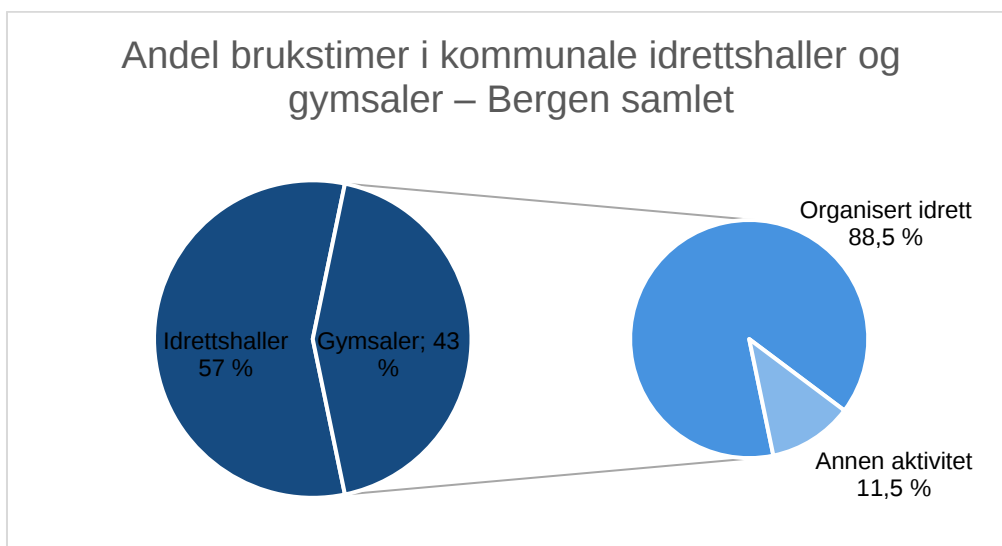
For å kunne vurdere anleggssituasjon for typiske hallidretter er det identifisert flere ulike idretter som samlet danner brukergruppen for idrettshaller. I denne brukergruppen inngår:

- håndball
- annen ballsport: basketball, volleyball, innebandy og badminton
- turn og gym
- kampsport
- styrke- og vektløfting

Det er totalt 158 idrettslag i Bergen kommune som driver med en eller flere av disse idrettene. Til sammen er 23 239 aktive innen hallidrettene, noe som gir en aktivitetsandel på 9,8 prosent. Med dette ligger aktiviteten innen hallidrettene over landsgjennomsnittet, og nest øverst blant storbykommunene. Aktivitetsandelen er 49,1 prosent blant barn (6-12 år) og 26,7 prosent blant ungdom (13-19 år). Aktivitetsandelen for disse aldersgruppene plasserer Bergen i toppsiktet blant storbykommunene.

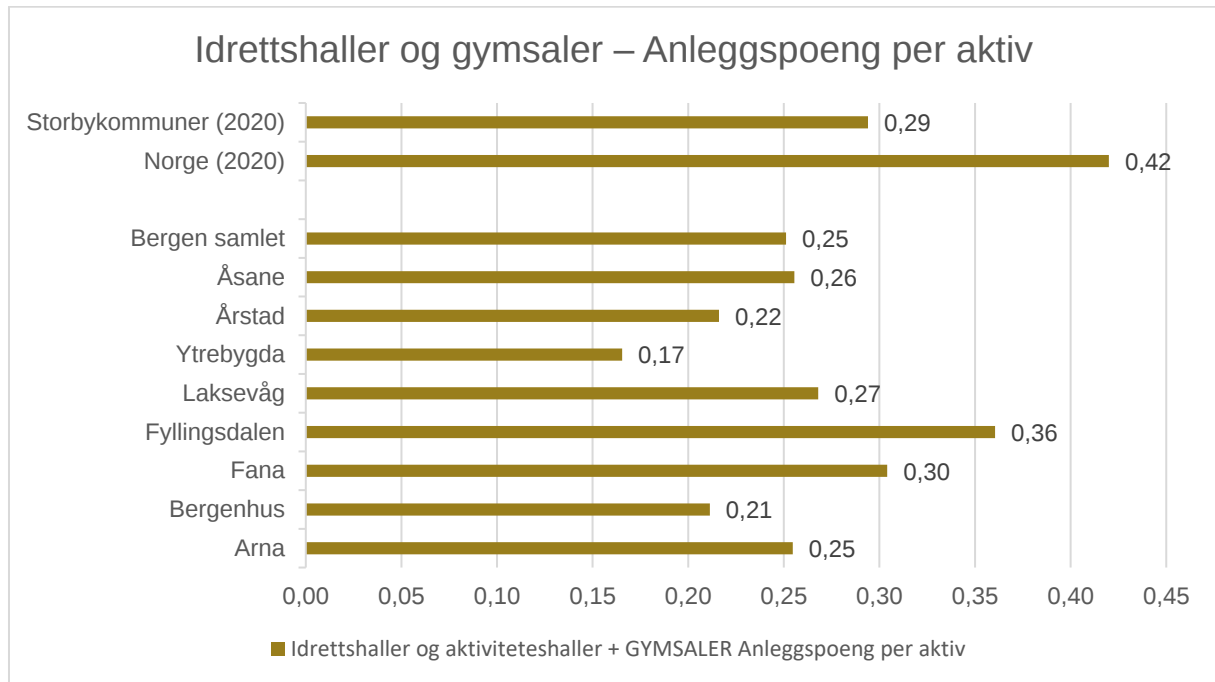
Det er til sammen 65 idrettshaller og aktivitetshaller i Bergen kommune. Dette tallet inkluderer anlegg for kampsport og spesialhaller for turn og sandvolleyball, men ikke gymsaler.

I tillegg til idrettshaller og aktivitetshaller er det Bergen kommune 119 fleraktivitetssaler eller gymsaler, vanligvis samlokalisert med skoler. Gymsaler er ikke i alle tilfeller en fullgod erstatning for større idrettshaller, men det foregår allikevel mye organisert idrettsaktivitet i gymsalene. En undersøkelse av bruken av kommunale idrettshaller og gymsaler i Bergen kommune, basert på lister over tildelte treningstider, viser at gymsaler utgjør rundt 43 prosent av hallkapasiteten (se figur 15). 88,5 prosent av hallkapasiteten i gymsalene brukes av den organiserte idretten, mens andre aktører innen musikk, kultur og frivillighet bruker resten av tiden.

Figur 16 – Andel brukstimer i kommunale idrettshaller og gymsaler

Ut ifra gymsalenes betydning for idrettsaktiviteten, er det hensiktsmessig å beregne anleggsdekningen på bakgrunn av både idrettshaller og gymsalerslik som også Norsk idrettsindeks gjør. Figur 16 viser antall anleggspoeng per aktiv for idrettshaller og gymsaler samlet.

Figur 17 – Idrettshaller og gymsaler – Anleggspoeng per aktiv

Tallene for bydelene viser store forskjeller når man ser på anleggspoeng per aktiv for idrettshaller og gymsaler. Bydelene Arna, Fana, Fyllingsdalen, Laksevåg og Åsane ligger noe over gjennomsnittlig antall anleggspoeng for Bergen. Her er det Fyllingsdalen som skiller seg tydelig ut med flere anleggspoeng per aktiv enn gjennomsnittet. Bydelene Bergenhus, Ytrebygda og Årstad har færre anleggspoeng per aktiv innen hallidrett. Der er spesielt Ytrebygda bydel som ifølge analysen har behov for flere idrettshaller og gymsaler sammenlignet med andre bydeler i Bergen. En mer detaljert omtale av anleggssituasjonen blir presentert i bydelskapitlene.

Bergen kommune ligger litt under gjennomsnittlig antall anleggspoeng for hallidrett i storbyer som beregnes av [Norsk idrettsindeks sin rapport for hallidrett](#), noe som tilsvarer en mangel på rundt 260 anleggspoeng for idrettshaller og gymsaler. Dersom de planlagte tiltakene for idrettshaller og gymsaler gjennomføres, vil antall anleggspoeng økes med 620 anleggspoeng slik at antall anleggspoeng per aktiv innen hallidrett vil ligge litt over storbygjennomsnittet (se bydelskapitler 5 til 12 for tiltak).

3.6. Oppsummering av statusanalyse

Analysen av anleggssituasjonen viser at Bergen kommune ligger noe under gjennomsnittet for de største og mest utbredte idrettsanleggene for fotball, friidrett, svømming og hallidrett sammenlignet med de andre storbyene.

Variasjonene mellom bydelene er store ut fra hvilken type idrettsanlegg man ser på. En enkel forklaring for dette er at enkelte idrettsanlegg må anses som bydelsovergrepene.

Om anleggssituasjonen slik som den fremstår i denne analysen er tilfredsstillende er avhengig av hvilken strategi bystyret velger for anleggsutviklingen i Bergen, og innenfor de enkelte kategoriene spesielt. Kombinert med behov og ønsker som har kommet frem gjennom kunnskapsinnhenting i referansegruppen vil statusanalysen danne et godt grunnlag når bystyret skal prioritere idrettsanlegg i ulike bydeler, og når det skal prioriteres ulike typer anlegg opp mot hverandre.

Selv om det er knyttet noen usikkerhet til den gjennomførte status- og behovsanalysen, vil den fungere som et godt verktøy for å støtte opp under prioriteringene som er gjort i idrettsplanen. Analysen bør derfor ikke brukes som eneste verktøy for å vurdere anleggsbehovet i Bergen kommune, men som supplement til innspill som har blitt spilt inn i arbeidet med rullering av idrettsplanen.

3.7. Byutvikling og fremtidig behov for idrettsanlegg

Bergen er en by i utvikling med flere store byutviklingsprosjekter i årene som kommer. Eksempler på disse er blant annet prosjekter på Mindemyren og Dokken.

[Bergen 2030 – Kommuneplanen samfunnsdel \(KPS\)](#) og [Kommuneplanens arealdel \(KPA\)](#) gir også føringer for utbygging av kommunal infrastruktur som barnehager, skoler, kulturarenaer og idrettsanlegg. Mens vurderingen av areal for barnehage og skole følger lovfestede krav angitt som konkrete nøkkeltall i [bestemmelser til kommuneplanens arealdel](#), er det ikke beskrevet hvor stort areal per innbygger som skal settes av til idrettsformål.

Statusanalysen i dette kapittelet viser noen av utfordringene til å fastsette objektive nøkkeltall for idrettsanlegg. Grunnen er at behovet for idrettsanlegg består av mange ulike faktorer som for eksempel idrettenes egenart og behov for ulike anlegg, hvilket treningsnivå idrettsanlegget er tenkt til og også kommunens og idrettens ambisjoner for hvordan idretten generelt skal utvikles i Bergen kommune, og eventuelt også hvilken type idretter som skal fremmes.

I forarbeidene til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* har Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett spurt en rekke særforbund om hvilke nøkkeltall som bør brukes for å planlegge idrettsanlegg til deres idrett. Byrådsavdelingen har ikke fått tilgang til slike nøkkeltall, muligens fordi slike nøkkeltall ikke er tilgjengelig i Norge.

Det foreslås derfor at rapporter fra Norsk idrettsindeks brukes som pekepinn på hvor mange idrettsanlegg det bør planlegges for når større byområder i Bergen skal utvikles. Ved å bruke gjennomsnittet for antall anleggspoeng per innbygger vil man identifisere hvor mange anleggspoeng som bør bygges i et byutviklingsområde ut fra antatt antall innbyggere. For Bergen kommune vil det være mest hensiktsmessig at gjennomsnittlig anleggsdekning for storbyene brukes for å identifisere anleggsbehovet i nye utbyggingsområder.

Type anlegg	Gjennomsnitt storbykommuner: Anleggspoeng per 1 000 innbyggere	Gjennomsnitt Norge: Anleggspoeng per 1 000 innbyggere
Alle anlegg	79,37	140,1
Fotball	32,08	53,5
Friidrett	2,51	5,1
Svømming	6,80	15,5
Hallidrett *	20,1	29,8
* Inkluderer håndball, annen ballsport (basketball, volleyball, innebandy, badminton), turn og gym, kampsport og styrke- og vektløfting.		

Tabell 3 – Gjennomsnittlig anleggspoeng for ulike anleggstyper i storbykommuner og Norge (Kilde: Norsk idrettsindeks, 2022)

For et utbyggingsområde med et forventet innbyggertall på 2 500 innbyggere kan følgende utregning legges til grunn for vurdering av arealbehov for idrettsanlegg.

Av 2 500 innbyggere forventes 7 prosent å være under 6 år. Dette gir et innbyggertall på 2 325 innbyggere som legges til grunn for å estimere antall anleggspoeng i utbyggingsområdet. Utbyggingsområdet vil dermed utløse et behov for rundt 200 anleggspoeng dersom storbygjennomsnittet legges til grunn, eller 325 anleggspoeng dersom Bergen kommune ønsker å følge landsgjennomsnittet.

Ettersom ulike typer anlegg vektes med ulikt antall anleggspoeng, vil det være forskjellige scenarioer for å oppnå ønsket antall anleggspoeng. I skisserte eksempel ovenfor kan det for eksempel tenkes å bygge

- én 11er-fotballbane, kunstgress (120 anleggspoeng)
- ett opplæringsbasseng, inne (60 anleggspoeng) og
- én volleyballhall (40 anleggspoeng)

eller

- én 7er-fotballbane, kunstgress (60 anleggspoeng)
- én dobbelthall (80 anleggspoeng) og
- én friidrettsstadion, kunststoff (70 anleggspoeng)

Beregningen av antall anleggspoeng i utbyggingsområder gir ikke informasjon om hvor stort areal som skal settes av til idrettsformål i et område. Det vil være nødvendig å foreta en helhetsvurdering som inkluderer både utbyggingsområdet, bydelen og kommunen som helhet, for å vurdere hvor mange anleggspoeng som vurderes som ønskelig, og hvilke typer anlegg som skal bygges. Først når dette er vurdert og konkrete anleggstyper er valgt for et utbyggingsområde, er det mulig å fastsette arealbehov som skal settes av til idrettsformål.

4. Byovergripende idrettsanlegg i Bergen kommune

Bergen kommune har et mangfold av idrettsanlegg, både når det gjelder anleggsklasse, anleggskategori og anleggstype.

Kulturdepartementet tar i [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet](#) utgangspunkt i to ulike klasser for anlegg til idrett og fysisk aktivitet, henholdsvis ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Begrepet *ordinære anlegg* brukes i hovedsak om anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet, mens *nærmiljøanlegg* er et utendørs anlegg eller område for egenorganisert idrett eller annen fysisk aktivitet som ligger i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Begge deler blir omtalt i dette kapittelet.

En del anleggstyper finner vi i alle bydeler i Bergen kommune, for eksempel fotballanlegg og idrettshaller. Disse anleggene fanger opp en stor andel av den organiserte aktiviteten innenfor idretten. Status for fotballanlegg, idrettshaller og svømmeanlegg er beskrevet nærmere i kapittel 3 *Status- og behovsanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune*.

Andre anleggstyper er det få av i Bergen kommune, og dette fører til at aktive må bevege seg ut av bydelen sin for å kunne bruke disse anleggene. Det er anlegg som i idrettsplanen kalles for byovergripende anlegg. Byovergripende anlegg er vanligvis kjennetegnet ved at de har en grad av spesialisering som gjør dem mindre egnet for sambruk mellom ulike idretter (for eksempel klatreanlegg eller bowlinghaller), at anleggene har færre aktive som potensielle brukere som følge av et lavere antall aktive i den respektive idretten (for eksempel vannsportanlegg, motorsportanlegg eller skyteanlegg) sammenlignet med andre idretter, eller at anleggene i stor grad brukes av toppidretten innenfor en bestemt idrett (for eksempel turnhaller og konkurranseanlegg).

I tillegg finnes det anleggstyper i ulike størrelser og med ulikt tilbud til idretten. Eksempler på slike anlegg er friidrettsanlegg. Delanlegg for friidrett kan bidra til å dekke et minimumsbehov for friidretten i bydelene. I tillegg finnes det store friidrettsanlegg som dekker behovet for alle de ulike aktivitetene innen friidrett og som brukes på høyere nivå og til arrangementer, på utvalgte steder i Bergen.

Dette kapittelet omtaler status på utvalgte byovergripende anlegg og hvordan disse skal utvikles videre i gjenværende planperiode 2023–2027. I tillegg gir kapittelet oversikt over status og behov for anlegg til mindre idretter som ikke inngår i status- og behovsanalysen i kapittel 3. Kapittelet beskriver også kort status og behov for nærmiljøanlegg til egenorganisert aktivitet og friluftsliv, og drøfte innspill fra aktører på disse feltene.

4.1. Utvikling av ulike byovergripende anlegg

4.1.1. Spesialhaller

Spesialhaller er idrettshaller med planløsning, utforming og materialvalg som først og fremst tilfredsstiller en spesiell særidrett (for eksempel ishall, svømmehall, tennishall, fotballhall eller friidrettshall). Idrettens behov for spesialanlegg kan også løses som spesialareal knyttet til eksisterende idrettsanlegg, for eksempel i form av tilbygg til idrettshaller eller innredning av idrettshaller og gymsaler til kampsport.

I Bergen kommune finner vi per i dag en rekke spesialhaller for blant annet fotball, friidrett, turn, isidrett, tennis, skating, hundesport, badminton, riding, skyting og klatring. Det finnes også en del spesialarealer som er permanent tilrettelagt for blant annet kampsport i Haukelandshallen og i Varden idrettspark.

I arbeidet med *Idrettsplan 2017–2027* og denne rulleringen av anleggsdelen har flere idretter spilt inn behov for og ønsker om at det ved utvikling av eksisterende idrettsanlegg og ved nye tiltak ønskes tilpasninger til ulike idretter og deres behov for utstyr.

Det anses som hensiktsmessig at behovet for spesialhaller og muligheten til å bygge spesialiserte arealer vurderes ved utviklingen av nye idrettsanlegg, ved større rehabiliteringer og i forbindelse med rehabilitering av skoler. Dette kan for eksempel løses gjennom tilbygg av spesialarealer for enkelte idretter ved rehabilitering av eksisterende idrettshaller.

I gjenværende planperiode 2023–2027 prioriteres utviklingen av spesialarealer for bordtennis tilknyttet nye Alvøen idrettshall og som et tilbygg til Fyllingsdalen idrettshall. Tiltakene er beskrevet i detalj i henholdsvis kapittel 7 *Laksevåg bydel* og kapittel 8 *Fyllingsdalen bydel*.

4.1.2. Svømmeanlegg og fremtidig bassengstruktur

Status og behov for svømmeanlegg har blitt belyst i sak om [*Fremtidig bassengstruktur. Rehabilitering av basseng. Nye basseng og endringer i bruks- og driftskonseptet*](#) (bystyresak 19/21).

Saken omtaler alle svømmebasseng i Bergen kommune og foreslår en ny fremtidig bassengstruktur for kommunale basseng. Under behandlingen av saken har Bergen bystyre vedtatt å endre bruks- og driftskonsept for kommunale svømmebasseng og tomtesøk for nye basseng i bydelene Åsane og Fana/Ytrebygda.

Analysen av anleggssituasjonen for svømmeanlegg som [*Norsk idrettsindeks*](#) har gjennomført, viser at Bergen ligger under både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for storbyene når det gjelder anleggspoeng for svømmeanlegg per 1 000 innbyggere.

Analysen av anleggssituasjonen i de ulike bydelene viser en stor variasjon i antall anleggspoeng per 1 000 innbyggere i de ulike bydelene, der Fana, Ytrebygda og Åsane har færrest anleggspoeng.

Svømmeanlegg oppfyller en viktig funksjon ikke bare for organisert idrett, men også for folkehelse og rekreasjon. I tillegg bruker barnehager, svømmeklubber og skoler dem til svømmeopplæring for barn og unge. Det er derfor svært viktig at befolkningen og idretten har god tilgang til basseng i Bergen kommune. Arbeidet med å etablere flere basseng i bydelene i tråd med saken om fremtidig bassengstruktur blir videreført.

Det siste året er det blitt ferdigstilt nye basseng på Ortun skole og Kronstad oppveksttun. Etablering av nytt svømmebasseng i Laksevågshallen og tomtesøk til nye basseng i bydelene Åsane, Fana/Ytrebygda er høyt prioritert i tråd med vedtak i sak om fremtidig bassengstruktur. Konkrete tiltak knyttet til dette arbeidet er beskrevet i bydelskapitlene.

4.1.3. Anlegg spesielt tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne

Ifølge studien [*Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse*](#) utarbeidet for Norges idrettsforbund er andelen mennesker med funksjonsnedsettelse som driver med organisert idrett, lavere enn i befolkningen ellers. Bedre oppfølging av tilrettelagte anlegg identifiseres i studien som ett av tiltakene som kan øke deltakelse i idrett til personer med funksjonsnedsettelse. Studien påpeker at kompetanse på paraidrett også handler om kunnskap og bevissthet om universell utforming av idrettsanlegg.

Gjennom spillemiddelordningen kan man søke om tilskudd på inntil 50 % av godkjente kostnader, maksimalt kr. 1 000 000, når eksisterende anlegg bygges om for å tilfredsstille kravene til universell utforming. Det er et generelt krav at alle idrettsanlegg som skal motta spillemiddeltilskudd, må være universelt utformet.

Bergen kommune har en rekke anlegg som per i dag er tilrettelagt på en slik måte at hele anlegget er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne. Behovet for flere anlegg som er universelt utformet er fortsatt stort, og gjelder for eksempel tilpasning av anlegg til rullestolrugby, rullestolbasket, parabordtennis, el-innebandy, boccia, skyting for blinde.

Bergen kommune ønsker at idretten skal være en arena for inkludering, og at alle innbyggere uavhengig av funksjonsnivå kan bruke idrettsanleggene til fysisk aktivitet. Arbeidet med å sikre at flere anlegg i sin helhet er egnet til paraidrett bør derfor intensiveres, og tilrettelegging for paraidrett bør vurderes i alle større rehabiliteringer eller nybygg av kommunale idrettsanlegg. Kommunen bør utforme anleggene slik at både adkomst til alle deler og funksjoner av anleggene er mulig for personer med funksjonsnedsettelse med og uten hjelpemidler. Det bør tas høyde for at utøvelsen av paraidrett kan medføre et større plassbehov eller andre fysiske tilpasninger. I utviklingen av idrettsanlegg til paraidrett er det også nødvendig å etablere et passende antall HC-parkeringsplasser som gjenspeiler at det vil være mange brukere samtidig som har behov for tilrettelagte parkeringsplasser.

4.1.4. Friidrettsanlegg

Friidretsaktiviteten i Bergen kommune har de senere år opplevd en del svingninger, men aktivitetsandelen ligger per 2019 på omtrent samme nivå som lands- og storbygjennomsnittet.

Av kommunale friidrettsanlegg finner vi i Bergen anlegg av ulik størrelse og kvalitet. Det er blant annet to friidrettshaller, syv friidrettsstadioner og en rekke mindre delanlegg med løpebaner og anlegg for hopp. Av disse er tre anlegg klassifisert som arrangementsanlegg i friidrett; Fana stadion i Ytrebygda bydel, Leikvang stadion i Åsane bydel og Arna idrettspark i Arna bydel.

Friidrettsanlegg er i utgangspunktet svært plasskrevende anlegg som kan være utfordrende å etablere i byer med tett bebyggelse. Norges Friidrettsforbund har derfor utviklet nærmiljøanlegget Friplassen, et nærmiljøanlegg som skal stimulere til aktivitet for alle og som innbyr til allsidighet og utvikling av viktige basisferdigheter hos barn og unge. Friplassen er et kompakt friidrettsanlegg med en 40 x 60 meters rundbane med både 60 og 200 meters løpebane. Grunnmodulen kan kombineres med andre standardelementer for friidrett (kast og hopp) og mulighet for andre aktiviteter som volleyball og/eller sandvolleyball, klatrevegger, turnelementer og treningsapparater. I Bergen er det så langt etablert en Friplass ved Alvøen skole, og det er kommet innspill om å etablere flere Friplasser, for eksempel i Sædalen og på Slettebakken.

Selv om det i tråd med forslag i *Idrettsplan 2017–2027* har blitt gjennomført oppgraderinger på de fleste friidrettsanleggene, og spesielt på anleggene som fungerer som arrangementsanlegg, er det fortsatt utfordringer med å tilfredsstille krav til både nasjonale og internasjonale stevner..

Hordaland friidrettskrets har spilt inn behov for oppgradering av Fana stadion, Leikvang stadion, Alvøen idrettspark og Krohnsminde idrettsplass for å løse til disse utfordringene. Videre har de spilt inn ønsker om avsetting av midler til drift og vedlikehold. I tillegg ønsker de at det utarbeides en strategisk plan for utbygging av Friplasser i alle bydeler.

Under behandlingen av [Idrettsplan 2017–2027](#) vedtok bystyret at **Fana stadion** skal være Bergen kommunes hovedarena for nasjonale og internasjonale stevner i friidrett. Idrettsplanen anbefaler at oppgraderingen av eksisterende arrangements- og idrettsfasiliteter prioriteres løpende. Gjennom Idrettsrådet i Bergen har Hordaland friidrettskrets påpekt at Fana stadion må oppgraderes for å tilfredsstille krav til internasjonale stevner. Innspillet fremstår som spesielt viktig i lys av at U-23 europamesterskapet i friidrett skal arrangeres på

Fana stadion i 2025. Nødvendige oppgraderinger av Fana stadion for å kunne arrangere U-23 europamesterskapet kartlegges i 2023. Arbeidet med å oppgradere eksisterende arrangements- og idrettsfasiliteter på Fana stadion prioriteres, og midler må innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Utover nødvendige oppgraderinger av arrangementsbygget anbefales det å gjennomføre et konseptvalgnotat for **nytt arrangementsbygg på Fana stadion**. Videreutviklingen av anlegget prioriteres høyt. Den bør også sees i sammenheng med vedtak om vederlagsfri festeavtale med IL Gneist til friidrettshall ved Fana stadion (byrådssak [1163/20](#)). Midler til konseptutvikling for et nytt arrangementsbygg må innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Byrådet vedtok i juni 2020 å inngå en vederlagsfri festeavtale med IL Gneist til **friidrettshall ved Fana stadion** (byrådssak 1163/20), og et arbeid med prosjektering av friidrettshallen er satt i gang i klubbens regi. Tiltaket forutsettes realisert som klubbeid anlegg. Bergen kommune er i gang med konseptutviklingen av rekkefølgekrav. Midler til gjennomføring av rekkefølgekrav må innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Det er behov for **oppgradering av Leikvang stadion** slik at anlegget fungerer bedre som utendørsarena for friidrettsstevner på regionalt og nasjonalt nivå. Det er blant annet behov for rehabilitering av løpebanen og oppgradering av kast- og hoppelementer på friidrettsanlegget. Det anbefales at arbeidet prioriteres. Midler for tiltaket må innarbeides ved rulling av handlings- og økonomiplanen.

Det har i møter med referansegruppen til rulling av idrettsplanens anleggsdel og i høringsinnspillene blitt fremhevet et behov for **oppgradering av friidrettsanlegget i Alvøen idrettspark** fordi anlegget bærer preg av mange års bruk. I gjenværende planperiode 2023–2027 vil nødvendig vedlikehold av anlegget gjennomføres for å ivareta anleggets funksjonalitet. Det anbefales at det i gjenværende planperiode 2023–2027 utarbeides en helhetlig plan for oppgradering av Alvøen idrettspark.

Loddefjord IL ønsker en **videreutvikling av friidrettsanlegget i Alvøen idrettspark** og påpeker at dette vil bedre tilbudet til friidretten i Bergen Vest og være et viktig bidrag til folkehelsen. Forslaget er sammenfallende med innspill som er gitt fra Hordaland friidrettskrets, og som handler om oppgradering av anlegget med fastmontert kastbur for diskos, oppgradering av spydtilløpet i søndre sving med fast dekke og videreutvikling av 400m-løpebanen med fast dekke og seks baner. Det er knyttet stor usikkerhet til grunnforhold til anlegget som bør utredes før en videreutvikling av friidrettsanlegget planlegges. En videreutvikling av friidrettsanlegget i Alvøen idrettspark i kommunal regi prioriteres ikke i gjenværende planperiode 2023–2027. Tiltaket kan vurderes på nytt i neste planperiode.

Hordaland friidrettskrets har til rulling av idrettsplanens anleggsdel spilt inn behov for **oppgradering av friidrettsanlegg på Krohnsminde** slik at det blir mulig å drive sprint og tresteg- og lengdehopp. Oppgradering av delanlegget for friidrett på Krohnsminde idrettsplass bør sees i sammenheng med utviklingen av F2-tomten på Krohnsminde idrettsplass (se kapittel 11 *Årstad bydel*).

Et behov for å **rehabiliterer friidrettsanlegget ved Fyllingsdalen stadion** har blitt fremmet i møter med referansegruppen. Rehabiliteringen gjelder spesielt oppgradering av løpedekket, toppcoating og oppmerking på banen. Det anbefales at utbedringer av banen inntil videre skjer som løpende vedlikehold for å sikre banens funksjonalitet. En ny vurdering av behovet for rehabilitering vil bli gjennomført ved ny rulling av idrettsplanen.

Det skal også løpende gjennomføres nødvendig vedlikehold og rehabilitering på øvrige friidrettsanlegg for å sikre at anleggene er gode nok til å utvikle god lokal friidrettsaktivitet.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Fana stadion	Oppgradering	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fana stadion, nytt arrangementsbygg og tribuner	Konsept-utvikling	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Rekkefølgekrav til ny friidrettshall ved Fana stadion	Rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Leikvang stadion	Oppgradering	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Alvøen idrettspark friidrettsanlegg	Vedlikehold	Kommunal og ikke-kommunal	Løses innenfor gjeldende budsjettammer.
Alvøen idrettspark friidrettsanlegg	Videreutvikling	Kommunal ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Krohnsminde idrettsplass friidrettsanlegg (delanlegg)	Oppgradering	Kommunal	Sees i sammenheng med utvikling av F2-tomten.
Fyllingsdalen stadion friidrettsanlegg	Rehabilitering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 4 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Friidrettsanlegg

4.1.5. Skianlegg

De største skianleggene i Bergen er Fløyen skianlegg med 5 km delvis lyssatt løype, Frotveit og Totland skianlegg med et lyssatt løypenett på til sammen omtrent 7 km, skiskytteranlegg på Frotveit, samt Gullbotn skianlegg med 3,5 km løype. I tillegg finnes det en kortere skiløype i Alvøen idrettspark, flere turskiløyper og skileikanlegg på Frotveit.

Skianlegg spiller en viktig rolle ikke bare for organisert idrett, men også for folkehelsen ved at de byr på gode muligheter for rekreasjon og mosjon. Det ansees derfor som viktig at befolkningen i Bergen har god tilgang til skianlegg som gir rom for både organisert idrett og egenorganisert aktivitet.

Det er de senere årene investert i utbedringer av løypenettet på Fløyen, Totland og Frotveit både i regi av Bergen kommune og gjennom dugnadsarbeid i idrettslag. Ingen av anleggene holder per i dag standard til arrangementsareaer for langrenn og/eller skiskyting. De er derfor å regne som treningsanlegg.

I arbeidet med rullering av idrettsplanen har ulike aktører innen skiidretten spilt inn ønsker om utbedringer og videreutvikling av eksisterende anlegg, samt etablering av rulleskianlegg i Bergen kommune.

De siste årene er det jobbet med å etablere et **rulleskianlegg ved Stavollen idrettspark** på Stend. Anlegget er planlagt på eksisterende driftsveier med enkel belysning slik at anlegget kan brukes store deler av året. Plasseringen av et rulleskianlegg på Stavollen vurderes som egnet på grunn av nærhet til eksisterende idrettsanlegg og den planlagte løypens høydeprofil og lengde. Et behov for rulleskianlegg i Bergen er også spilt inn til rullering av *Idrettsplan 2017–2027* av Hordalands skikrets gjennom Idrettsrådet i Bergen. I handlings- og økonomiplan 2023-2026 er det satt av midler til etablering av rulleskiløyper ved Stavollen idrettspark på Stend, og arbeidet med å realisere dette anlegget prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027.

En **videreutvikling av skiløyper på Fløyen** som også inkluderer utviklingen av et anlegg for skileik er omtalt i *Idrettsplan 2017–2027*. Ulike tiltak er spilt inn i sammenheng med anlegg for ski på Fløyen av flere aktører.

Behovet for en ny trasé for skiløypen mellom Fløibanens øvre stasjon og eksisterende lysløype er omtalt i *Idrettsplan 2017–2027*, og at muligheter for en slik ny skiløype skal utredes. Tiltaket er per i dag ikke realisert, men skiløypene på Fløyen vurderes fortsatt til å være et svært godt aktivitetstilbud til befolkningen i alle aldre og et viktig bidrag til folkehelse. Det er derfor viktig at skiløypene opprettholdes av god kvalitet, og at adgangen til løypenettet er enkel og uten unødvendige interessekonflikter med andre brukere av friluftsområdet på Fløyen. Arbeid med et konseptvalgnotat prioriteres for å finne en egnet trasé som binder aktivitetssområdet rundt Fløibanen og lysløypene sammen. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner. Tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen og krever vedtak i bystyret.

Etableringen av et **snøproduksjonsanlegg på Fløyen** anbefales i *Idrettsplan 2017–2027* løst i samarbeid mellom Bergen kommune og andre aktører. TIF Viking og Fløibanen har startet et samarbeid for å etablere snøproduksjonsanlegg ved Skomakerdiket. Det er søkt om og gitt rammetillatelse til å etablere rørledning fra Blåmansvannet og ned til Skomakerdiket for oppsett av snøproduksjonsanlegg. Det er ønskelig å etablere et skileikområde i tilknytning til Granebakken ved Skomakerdiket samt en rundløype for skiopplæring i området rundt Skomakerdiket. Byrådet støtter planene til TIF Viking og Fløibanen. Tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen og krever vedtak i bystyret.

Idrettsplan 2017–2027 uttaler seg positivt om utvikling av skileikanlegg som del av videreutvikling av alle skianlegg. Et ønske om et **skileikområde på Fløyen** er også blitt spilt inn fra Hordaland skikrets som høyt prioritert anlegg, både tidligere og i denne rulleringen av idrettsplanen. Etableringen av et skileikområde på Fløyen vurderes som positivt for byens befolkning, og byrådet anbefaler etableringen sett i sammenheng med utviklingen av snøproduksjonsanlegg på Fløyen. Tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen og krever vedtak i bystyret.

En **videreutvikling av skiløyper på Frotveit og Totland** er omtalt i *Idrettsplan 2017–2027*. Hordaland skikrets har prioritert utviklingen av skiløypene på Frotveit og Totland som et regionalanlegg for langrenn høyest i sitt innspill gjennom Idrettsrådet til rullering av idrettsplanens anleggsdel. En videreutvikling av anleggene omfatter oppgradering av løypenettet og bygging av garasje for driftsutstyr, personalfasiliteter og eventuelle publikumsfasiliteter inkludert parkering og toaletter. 123 Ski Bergen som er en interessegruppe for lokale idrettslag og Hordaland skikrets, har de senere år jobbet for å få etablert et trenings- og konkurranseanlegg med kunstsno, asfalterte løyper til rulleski og skytebaner på Frotveit og Totland. Norges skiforbund (NSF) har laget en enkel rapport etter en befaring i området som viser hvilke løsninger skimiljøet ser for seg at det er mulig å gjennomføre. 123 Ski Bergen har i dialog med Bergen kommune også pekt på at det gjennom NSF vil kunne gis en økt spillemiddelsats for etableringen av et konkurranse- og treningsanlegg på Frotveit og/eller Totland.

Utviklingen av skianlegg på Frotveit og Totland vurderes som viktig for å sikre at skimiljøene i Bergen har gode anlegg for aktiviteten sin. Samtidig er det knyttet usikkerhet til hvordan det er mulig å utvikle området. Usikkerheten gjelder blant annet om arealer for stadion og skiløyper vil være av god nok kvalitet, om det er mulig å utvide kapasiteten for parkering og tilkomstveier, og om sambruk med andre idrettsaktiviteter i området som riding og hundekjøring. Eksisterende løypenett er per i dag satt av til idrettsformål i Kommuneplanens arealdel, og det vil være nødvendig å avklare hvorvidt utvidelsen krever en omregulering av nytt areal, samt sikre bruksrett og eierforhold med de berørte grunneierne i området. En videreutvikling av skiløypene antas å kreve betydelig finansiering utover spillemidler.

For å få et bedre grunnlag til å vurdere hvordan utviklingen av skianleggene på Frotveit og Totland skal skje i fortsettelsen, foreslås det at det i samarbeid med de berørte partene utarbeides et konseptvalgnotat som belyser både muligheter for gjennomføring av den foreslåtte utviklingen og estimerte kostnader til prosjektet. Arbeidet med et konseptvalgnotat prioriteres, og midler til tiltaket må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner.

I *Idrettsplan 2017–2027* anbefales det at **driftsopplegg for skiløypen/lysløypen på Gullbotn skianlegg** gjennomgås, og at det vurderes om driftsopplegget skal inngå i driftsporteføljen til Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett ved Etat for idrett. Videre blir det påpekt at også leieavtalene med grunneierne må gjennomgås, og at det i den prosessen skal avklares om Bergen kommune skal forsøke å kjøpe tomtene eller inngå forlengelse av avtalene. Disse behovene gjelder fremdeles ved denne rulleringen av idrettsplanens anleggsdel. Skiløypene driftes i dag av frivillige. Bergen kommune har i 2023 kjøpt ny løypemaskin til Gullbotn skianlegg. Avklaringer om fremtidig drift av løypenett på Gullbotn skal overføres til Bergen kommune, bør løses i gjenværende planperiode 2023–2027, og det anbefales at det også vurderes oppgradering og videreutvikling av løypenettet. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

I *Idrettsplan 2017–2027* nevnes Alvøen idrettspark sitt potensiale for videreutvikling av ski- og turløyper, og det foreslås å etablere et **rulleskianlegg ved Alvøen idrettspark**. Hordaland skikrets støtter opp under etableringen av anlegget og prioriterer det høyt i sin liste over ønskede skianlegg i Bergen kommune. Et ønske om rulleskianlegg i Laksevåg bydel er også spilt inn av Loddefjord IL gjennom Idrettsrådet i Bergen som fremhever idrettslagets behov for treningsanlegg, fortrinnsvis i tilknytning til Alvøeparken eller ved Storavatnet. Idrettslaget har i samarbeid med Hordaland skikrets gjennomført forarbeider for å undersøke mulige løypetraser, og ønsker å utvikle et slikt anlegg. Det er knyttet stor

usikkerhet til om anlegget er realiserbart innenfor gjeldende planbestemmelser for området. Tiltaket prioriteres ikke.

Loddefjord IL ønsker også å utforme et **skileik- og aktivitetsområde ved Alvøen idrettspark**. Idrettslaget ønsker å oppgradere akebakken ved idrettsparken, også kjent som Monsterbakken, ved å investere i snøkanon for å kunne utvide skiaktiviteten i området. En videreutvikling av området vurderes som positivt under forutsetningen at nødvendige godkjenninger til utviklingen av anlegget er gitt, og at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg.

SK Baune har til rullering av idrettsplanens anleggsdel gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om et nærmiljøanlegg med **hoppbakker på Montanamarken**. Innspillet skisserer hvordan idrettslaget ser for seg at hoppbakker med plastunderlag til helårsbruk kan plasseres på Montanamarken. SK Baune spiller også inn et ønske om tilhørende fasiliteter som servicebygg og grillhytter. Området som er ønsket utviklet med hoppbakker er per i dag avsatt til grønnstruktur, og må omreguleres til idrettsformål. Gjennomføringen av tiltaket vil i tillegg kreve inngrep i grønnstrukturen tett opp mot byfjellsgrensen og vurderes derfor som vanskelig å gjennomføre. Etableringen av hoppbakker på Montana prioriteres ikke.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Rulleskianlegg ved Stavollen idrettspark	Realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 i sekkepost <i>Ski- og joggeløyper</i> .
Skiløyper Fløyen	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Totland og Frotveit skiløyper og skianlegg	Konseptvalg-notat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Gullbotn skianlegg	Avklaring av driftsopplegg	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Rulleskianlegg ved Alvøen idrettspark	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert.
Skileik- og aktivitetsområde ved Alvøen idrettspark.	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Hoppbakker på Montanamarken	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert.
-----------------------------	-------------	--------------	------------------

Tabell 5 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Skianlegg

4.1.6. Isanlegg

I Bergen kommune finnes det per i dag én kommunal ishall for kunstløp og ishockey – Bergenshallen – og én kommunal utendørs kunstisbane på Slåtthaug. I tillegg til dette finnes det private isanlegg – Åsane Arena og Iskanten – som også brukes av idrettslagene til organisert trening.

Aktiviteten innen skøyter er noe lavere i Bergen enn i de fleste storbykommunene, og sammenlignet med disse ligger Bergen nederst med halvparten så mange anleggspoeng per innbygger som Stavanger, Tromsø og Oslo.

Behovet for isanlegg er stort, både innen organisert idrett, men også for egenorganisert og rekreasjonspreget aktivitet, og kapasiteten på de eksisterende anlegg er sprengt. Vestland idrettskrets viser også til at en ny ishall i Bergen er å anse som et strategisk viktig anlegg for den videre utviklingen av idrettene.

Den vanskelige situasjonen for skøytemiljøet med manglende anlegg i Bergen forsterkes gjennom at både Bergenshallen og Slåtthaug kunstisbane har behov for totalrehabilitering for å kunne fungere som funksjonelle idrettsanlegg med moderne standard.

Det er nødvendig å sette i gang tiltak for å forbedre situasjonen for isanlegg i Bergen kommune slik at aktiviteten kan opprettholdes og utvikles videre. Følgende tiltak vil derfor prioriteres fremover:

I forbindelse med behandling av Idrettsplanen 2017–2027 vedtok bystyret at **Bergenshallen** skal avvikles til idrettsformål, og at det skal etableres en ny dobbel ishall som treningsanlegg på en annen tomt.

Utviklingen av en **ny ishall med to isflater** vil løse behovet for flere treningsflater som er spilt inn av idretten. Vestland idrettskrets viser i sitt innspill til det anleggspolitiske programmet til Norges idrettsforbund og påpeker at en ny ishall i Bergen er et strategisk viktig anlegg for videre utvikling av idrettene. Arbeidet med å sette av areal for en ny ishall med to isflater er spilt inn i den pågående områdereguleringen for Slettebakken, og realisering av ishallen prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027. Gjennomføringen av tiltaket vil være avhengig av at midler søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Frem til ny innendørs isflate står klar til erstatning for Bergenshallen, må Bergenshallen videreføres til idrettsformål og nødvendig vedlikehold/oppgraderinger foretas som forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

I tråd med bystyrets vedtak til representantforslag om ny ishall på Slåtthaug (bystyresak [125/21](#)) fra april 2022 har Fana idrettslag satt i gang et arbeid for å realisere en **ny isarena på Slåtthaug** som klubbeid anlegg. I tillegg til en 400 meters rundløpsbane for skøyter, to ishockeybaner på innerfeltet, skal anlegget inneholde en basishall for turn, ni aktivitetssaler, garderobes og publikums- og servicefasiliteter. *Idrettsplan 2017–2027* vurderer at Slåtthaug isbane ikke har tilfredsstillende kvalitet på nåværende garderobe-, service- og driftsarealer. I samme plan vurderes idrettens planer om å utvikle en ny isarena med tak som erstatning for dagens utendørs isbane på Slåtthaug som positivt. Behovet for å videreutvikle kunstisbanen på Slåtthaug for å oppnå tilfredsstillende funksjonalitet av anlegget, gjelder fortsatt. I tråd

med bystyrets vedtak har Fana idrettslag satt i gang arbeidet for å realisere en ny ishall på Slåtthaug. Prosjektet er planlagt realisert som klubbeid anlegg. Tiltaket vurderes som positivt for idretten i Bergen, og prosjektet prioriteres høyt. Bergen kommune har løst rekkefølgekrav i reguleringsplanen for prosjektet, og ønsker å hjelpe med å realisere en ny ishall på Slåtthaug ved å inngå en vederlagsfri festeavtale for ishallens tomt hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede. Det vurderes også å gi kommunal garanti for prosjektet. Vurdering av kommunal garanti til tiltaket må fremmes som egen sak til bystyret (se avsnitt 2.2.2 *Kommunal garanti*).

De prioriterte tiltakene vil føre til en økning i antall isflater, samtidig som kvaliteten og brukstiden på anleggene vil bli større.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Bergenshallen	Avvikling av idrettsformål	Kommunal	Ikke prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Ny ishall med to isflater på Slettebakken	Områderegulering og realisering av idrettsanlegg	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ny isarena på Slåtthaug	Vederlagsfri festeavtale og kommunal garanti	Ikke-kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 6 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Isanlegg

4.1.7. Motorsportanlegg

Motorsport er en fellesbetegnelse for ulike motordrevne aktiviteter som for eksempel bilsport, motorsykkelsport, snøscootersport og radiostyrt motorsport.

Motorsport er en forholdsvis liten, men svært aktiv idrett i Bergen kommune med rundt 500 aktive innen ulike grener. Motorsportklubbene er i positiv utvikling, og har de senere år fostret toppidrettsutøvere og mottakere av idrettsstipend fra Bergen kommune.

Det største anlegget for motorsport ligger på Eikås i Åsane, men det finnes også mindre anlegg som trialanlegg ved Sandgotna skole i Loddefjord og på Kokstad. Felles for disse anleggene er behov for å sikre arealene til disse gjennom regulering av områdene til idrettsformål.

I tråd med vedtak i *Idrettsplanen 2017–2027* ble leieavtalen med grunneiere for areal til **Eikås motorsportanlegg** forlenget til 2024. For å kunne videreutvikle Eikås motorsportanlegg til flere idrettsgrener innen motorsport, er det nødvendig å regulere mer areal til idrettsformål. Det pågår ulike reguleringsarbeider i området, og en oppfølging av disse for å sikre nødvendig areal til motorsport i Åsane bydel prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027. Leieavtalen med grunneierne utløper i 2024, og det anbefales dialog med grunneierne om erverv av tomter når ny offentlig områderegulering er ferdig. Midler til tomteerverv må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner.

I forbindelse med rullering av idrettsplanens anleggsdel er det i møte med referansegruppen blitt uttrykt behov for at **trialbanen bak Sandgotna skole** som brukes som treningsbane av Vestkant Trial, sikres til dette formålet. Bergen Trial bruker i dag også lager- og verkstedsarealer i Elvetun ungdomshus, noe som må videreføres dersom et nytt Fysak-bygg oppføres på stedet. Ivaretagelse av klubbens behov for treningsarealer og fasiliteter vil være avgjørende for å opprettholde av klubbens aktivitet. Sikring av areal skal i utgangspunktet løses av Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett i samarbeid med kommunale etater. Dersom tiltaket viser seg til å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune, må midler må søkes innarbeidet ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner.

Gjennom innspillsmøter til rullering av idrettsplanens anleggsdel har det blitt løftet frem et behov for å sikre **areal til trial på Kokstad** (hele eller deler av gnr. 114, bnr. 137; gnr. 114, bnr. 385; gnr. 114, bnr. 386; gnr. 114, bnr. 397). Anlegget ligger per i dag på deler av flere tomter, og det er nødvendig å avklare om anlegget kan bestå i dagens form, og om en regulering av tomten må gjennomføres. Det anbefales at nødvendige avklaringer blir gjort, og at et tomtesøk etter alternativt areal for trial på Kokstad innledes dersom det ikke er mulig å videreføre dagens anlegg. Sikring av areal og tomtesøket skal i utgangspunktet gjøres av Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett i samarbeid med kommunale etater. Dersom det viser seg å være nødvendig med et utvidet tomtesøk, må midler til dette innarbeides ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner.

Det vurderes som positivt at motorsport kan utøves på ulike steder i byen for å støtte opp under et variert idrettstilbud i bydelene, og Bergen kommune vil bistå idretten med å legge til rette for at trialklubbene har tilgang til nødvendig areal.

Det finnes per i dag ingen anlegg for radiostyrt motorsport (modellfly og modellbil) i Bergen. En tilrettelegging for denne type aktivitet vurderes som positivt, og kommunen vil forsøke å finne løsninger for å løse mangelen i samarbeid med aktører innen radiostyrt motorsport.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Eikås motorsportanlegg	Regulering og tomteerverv	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Trialbanen bak Sandgotna skole	Sikring av areal	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Areal til trial på Kokstad	Sikring av areal	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 7 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Motorsportanlegg

4.1.8. Sykkelanlegg

Sykling er en mangfoldig aktivitet som kan utøves med varierende hensikt, for eksempel transport, rekreasjon, trening eller konkurranse.

Sykling som idrett utøves i mange forskjellige former som landeveissykling og banesykling på velodromer, terrengsykling og BMX-sykling.

Sykkelsporten i Bergen opplevde et stort oppsving året før VM i landeveissykling i Bergen 2017, men har siden normalisert seg på rundt 1 300 aktive. Mesteparten av aktiviteten skjer innen landeveissykling.

Det finnes mindre anlegg for BMX-sykling og noen få større sykkelanlegg, for eksempel downhillløypen fra Ulriken til Montana. Mindre anlegg som dirt-jumps og pumtracks er ofte etablert i forbindelse med nærmiljøanlegg. Utover dette finnes det få sykkelanlegg som brukes til organisert idrett i Bergen. Planer om å realisere en sykkelvelodrom i Bergen har hittil ikke ført frem.

Sykling er også populær som egenorganisert aktivitet blant store deler av befolkningen, og er et viktig bidrag til folkehelsen og bærekraftige transportløsninger for folk i alle aldre. Å tilrettelegge for muligheten til sykkelopplæring er derfor en god investering.

Skoler i Bergen kommune har de siste årene benyttet seg av opplæringstilbudet Sykkelskolen fra Norges Cycleforbund. Tiltaket har vist seg til å være et godt virkemiddel for å nå kompetansemål for sykkel- og trafikkopplæring. I tillegg har prosjektet gitt grunnlag for rekruttering til sykkel som idretts- og mosjonsaktivitet, samt fremmet sykkel som transportløsning i hverdagen. Bergen kommune gir i dag tilskudd til dette samarbeidsprosjektet, og tiltaket anbefales videreført.

Det er viktig at sykkelopplæring og til dels også trening på sykkel kan utføres på trygge områder uten forstyrrende biltrafikk. *Idrettsplan 2017–2027* fremhever det som et godt alternativ å opparbeide flere opplæringsanlegg for sykkel i alle deler av byen i form av nærmiljøanlegg i tilknytning til skoler og i idrettsparker. Utover dette vil etableringen av pumtrack og anlegg for stisykling være et viktig bidrag for å videreutvikle sykkelferdigheter.

Det har kommet et innspill direkte til byrådsavdelingen fra Norges Cycle Forbund (NCF) Region Vest om at det er behov for tilrettelegging for sikrere trenings- og konkurranseforhold, utendørs og innendørs.

NCF Region Vest har gitt uttrykk for at etablering av et **sykkel- og nærmiljøanlegg ved Flaktveit idrettspark** er svært viktig for sykkelmiljøet i Åsane og Bergen. Anlegget er planlagt som en utendørs rundløpsbane på 250 m med nærmiljøanlegg på innerfeltet som kan være et viktig møtested for lokalsamfunnet. Det har blitt gjennomført grunnundersøkelser på tomten som har funnet løsmasser på 8–10 meter i grunnen, og at det ved utvikling av planlagte sykkelanlegg på tomten må forventes forebyggende tiltak for bedring av byggegrunnen for å hindre større deformasjoner/setninger.

Flaktveit idrettslag har over lengre tid hatt et ønske om å etablere en nærmiljøpark på samme tomt på Flaktveit. Nærmiljøparken er tenkt å inneholde for eksempel racketsport, bandy, beachsport, bueskyting og frisbee og møteplasser for nærmiljøet. Idrettslaget har også ytret bekymring over at etablering av et større sykkelanlegg på denne plasseringen vil føre til økt trafikkbelastning i området.

Det foreslås å gjennomføre en konseptutvikling som utreder hvordan et sykkel- og nærmiljøanlegg ved Flaktveit idrettspark kan realiseres på Flaktveit, og hva etableringen av disse anleggene vil koste. Gjennomføring av konseptutviklingen prioriteres gjennomført i gjenværende planperiode 2023–2027. Gjennomføringen av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Det har tidligere vært avsatt areal for et **innendørs sykkelanlegg (velodrom)** ved Fana stadion, men tomten har i 2020 blitt festet bort til IL Gneist for etablering av en ny friidrettshall. NCF Region Vest har i dialog med Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett uttrykt en forventning om at Bergen kommune hjelper med en løsning for å finne en alternativ plassering til en velodrom i Bergen. Bergen kommune eier en tomt på Kokstad Vest (gnr. 111, bnr. 180) hvor det er avsatt 13 000 m² til idrett, kontor og messe i kommuneplanens arealdel. Tomten har opprinnelig vært tiltenkt en ny friidrettshall og en byarena, men ettersom disse prosjektene har blitt flyttet til alternative plasseringer, foreslås det å gjennomføre et konseptvalgnotat for å undersøke hvilke plangrep som er nødvendig for å realisere en velodrom på denne tomten. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Stisykling eller terrengsykling er en idrett i vekst. Samtidig er stisykling en lett tilgjengelig og attraktiv aktivitet for mange som ikke er organisert i sykkelklubber. Det er derfor et ønske om at det utvikles stier til terrengsykling i Bergen for å invitere befolkningen til varierte aktiviteter og for å støtte opp under idrettens utvikling. Egnede steder for utvikling av sykkelstier er foreløpig ikke identifisert.

I tillegg er det planlagt et **sykkelanlegg i Olsvik** ved Olsvik skole som følge av rekkefølgekrav for bygging av ny barnehage (se avsnitt 9.4.1).

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Syssel- og nærmiljøanlegg ved Flaktveit idrettspark	Konsept-utvikling	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Innendørs sykkelanlegg (velodrom)	Konseptvalg-notat	Ikke vurdert	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 8 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Sykkelanlegg

4.1.9. Vannsportanlegg

Vannsport består av mange ulike idretter som blant annet seiling, roing, padling og dykking. I Bergen er det i underkant av 3 000 aktive innen disse idrettene, og med en aktivitetsandel på 1,2 prosent av befolkningen over 6 år er det omtrent middels av storbykommunene. Aktivitetsandelen blant voksne er litt høyere enn aktivitetsandelen i yngre aldersgrupper.

Det har i lengre tid vært planlagt et **ro- og padleanlegg på Nordåsvannet** som skal gi mulighet til å arrangere nasjonale og internasjonale konkurranser. I tråd med vedtak i *Idrettsplan 2017–2027* har det vannbaserte anlegget blitt etablert. Reguleringsplanen for det landbaserte anlegget ble vedtatt i 2017. Det er gjennomført en utredning som har kommet frem til at gjennomføringen av anlegget på land med blant annet brygger, bygninger for konkurranseavvikling og båthus er utfordrende på grunn av høye kostnader knyttet til blant annet utfylling i sjø. Et kostnadsestimat fra 2018 viste at etableringen av kun den nordre delen av det landbaserte anlegget ville ligge på rundt 22,5 millioner kroner.

Kostnadsestimatet la til grunn at utfyllingsmasser ville vært gratis og tilkjørt uten kostnader. Gjennom Idrettsrådet i Bergen har flere ro- og kajakklubber i Bergen foreslått en trinnsvis utbygging av det landbaserte ro- og padleanlegget på Nordåsvannet ved først å etablere delen nord for Langeholmen. En ferdigstilling av området mellom Langeholmen og eksisterende klubb- og båthus i Fjøsangerbukten vil gi mulighet til å arrangere mindre konkurranser.

Bjørnafjorden kommune har foreslått å utvikle et **interkommunalt ro- og padleanlegg på Vindalsvannet** som konkurranseanlegg for roing og padling. Prosjektet er per i dag på idéstadiet. Under forutsetning av at kostandene for tiltaket deles mellom Bergen kommune og Bjørnafjorden kommune, vurderes tiltaket til å ha potensiale for å bli et fullverdig konkurranseanlegg for roing og padling i Bergen og omegn.

Det vurderes som viktig at ro- og padlemiljøet i Bergen har tilgang til et godt konkurranseanlegg for å ha best mulige forutsetninger for trening og rekruttering til idretten, og for å skape god idrettsaktivitet i byen også gjennom nasjonale og internasjonale arrangement. To ulike løsninger har blitt vurdert for et konkurranseanlegg for roing og padling i Bergen og/eller omegn.

En løsning kan være å gjennomføre et konseptvalgnotat for å bygge et fullverdig konkurranseanlegg på Nordåsvannet eller Vindalsvannet. Her vil man også kunne belyse muligheten for kun å bygge nordre del av ro- og padleanlegget på Nordåsvannet som idrettsmiljøene har foreslått. Konseptvalgnotatet vil vise til fordeler og ulemper med ro- og padleanlegg på de ulike plasseringene, inkludert kvaliteten på anleggene, tidsperspektiv og kostnader. Konseptvalgnotatet vil inneholde en egen kostnadskalkyle for utviklingen av den

nordre delen av ro- og padleanlegget på Nordåsvannet. Konseptvalgnotatet vil danne grunnlag for å vurdere hvilken løsning man anbefaler å gå videre med.

En annen løsning kan være å starte med konseptutvikling av et ro- og padleanlegg på Nordåsvannet for å sikre et konkurranseanlegg egnet for nasjonale konkurranser i Bergen kommune, og deretter vurdere hvor et fullverdig anlegg skal bygges der også internasjonale konkurranser kan arrangeres. Konseptutviklingen vil identifisere både omfang av utbygging av den nordre delen av ro- og padleanlegget og kostnader til prosjektet. Man vil så i neste planperiode kunne skrive et konseptvalgnotat som utreder om anlegget på Nordåsvannet skal videreutvikles til et fullverdig konkurranseanlegg, eller om man ønsker å satse på et nytt interkommunalt ro- og padleanlegg i samarbeid med Bjørnafjorden kommune for å sikre ro- og padlemiljøene et anlegg som de kan benytte til konkurranser.

Av de foreslåtte løsningene anbefales det å først gå videre med å utrede etableringen av den nordre delen av ro- og padleanlegget på Nordåsvannet. Etableringen av den nordre delen av anlegget vil gi ro- og padlemiljøet i Bergen muligheten til å arrangere nasjonale konkurranser på Nordåsvannet. Området er ferdig regulert, og tiltaket vil derfor kunne gjennomføres raskere når kostnadene er utredet og midler til gjennomføring er innarbeidet i handlings- og økonomiplanen. Utvikling av et konkurranseanlegg for roing og padling på Vindalsvannet kan være en god løsning for et fullverdig konkurranseanlegg, men ettersom prosjektet foreløpig er i idéfase, er det stor usikkerhet til reguleringsbehov og kostnader.

En konseptutvikling for konkurranseanlegg for nordre del av ro- og padleanlegget på Nordåsvannet prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

I kommuneplanens arealdel og detaljreguleringsplan for Store Lungegårdsvann er det også satt av areal for vannsport. Dette vil medføre økt aktivitet både gjennom organisert og egenorganisert idrettsaktivitet, og i form av vannsportarrangementer som for eksempel større konkurranser for vann-jet eller triatlon. Det er viktig at den nye bystranden tilrettelegges på en slik måte at arrangement kan gjennomføres samtidig som sikkerheten til alle brukerne av bystranden ivaretas.

Det vurderes som positivt at landbaserte anlegg for vannsport som for eksempel klubbhus, garderober og lagerplass/naust utvikles av vannsportklubbene. Bergen kommune har intensjon om å inngå vederlagsfrie festeavtaler der det lar seg gjennomføre.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Ro- og padleanlegg på Nordåsvannet, nordre del	Konseptutvikling	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Konkurranseanlegg for roing og padling i Bergen og omegn	Konseptvalgnotat	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 9 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Vannsportanlegg

4.1.10. Skytteranlegg

I Bergen finner vi et aktivt skyttermiljø med rundt 900 aktive.

Det finnes flere skytteranlegg i Bergen kommune. De fleste av dem er utviklet og eid av idrettslagene. Av de kommunale skytteranlegg er Jonahola skytebane det største anlegget.

Selv om erfaringen viser at det er utfordrende å utvikle anlegg for skyting i byen fordi det ofte oppstår interessekonflikter mellom private og idrettslige interesser, er det flere skytteranlegg som har potensiale for å bli videreutviklet.

Jonahola skyteanlegg har behov for oppgradering av utendørs standplasser, og det bør sees på muligheter for å videreutvikle anlegget til et mer funksjonelt skytteranlegg også utendørs. Idrettslaget Åsane og Hordvik skytterlag har de siste årene stått for rehabilitering av utendørsanlegget gjennom dugnadsinnsats. Som det største skytteranlegget i Bergen kommune, har Jonahola skyteanlegg en viktig rolle i skytermiljøet. Det foreslås at utbedringer av anlegget foretas for å ivareta anleggets funksjonalitet. Midler til rehabilitering av utendørs skytebaner må søkes innarbeidet ved fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Skytermiljøene representerer et godt alternativ til de store idrettene i Bergen, også for barn og unge, og det er positivt at skytteranleggene utvikles videre. Man bør se på muligheten for å tilrettelegge for innendørs skyteaktiviteter ved utbygging av idrettshaller og idrettsparker, og ved å se på muligheter for å utvikle skytebane (sommeranlegg for skiskyting) og rulleskiløype sammen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Jonahola skytteranlegg, utendørsbaner	Rehabilitering og videreutvikling	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 10 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Skytteranlegg

4.1.11. Luftsportanlegg

Til tross for at det finnes svært få tilrettelagte anlegg for luftsport i Bergen, finnes det et aktivt miljø med rundt 750 aktive i byen. Disse fordeler seg på ulike grener innen luftsport som blant annet hang- og paragliding, fallskjerm og motorflyving.

Hang- og paragliding bruker per i dag ulike start- og landeplasser. Det er kun Tverrmeisa på Unneland som er definert som idrettsanlegg, men det brukes også mange andre start- og landepunkter som for eksempel Nesheia, Vemånen, Skåldalsnipa, Sletteeggen og toppen av Ulriken. Hang- og paraglidermiljøene har tradisjonelt selv vedlikeholdt anleggene sine. Idretten har ikke behov for å eie egne anlegg, men trenger bruksrett til start- og landingplass.

Bergen hang- og paragliderklubb har til Rullering av anleggsdel av idrettsplanen spilt inn behov for **utbedring av startpunktene for paragliding på Ulriken**. Klubben ber om at det gis mulighet for oppgradering. En utbedring av startpunktene vurderes som positivt, men krever vedtak i bystyret ettersom tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen. En utbedring av anleggene på Ulriken, samt driften av disse forutsettes gjennomført i regi av klubben.

Det har gjennom referansegruppemøter også blitt pekt på behov for å oppgradere og sikre paraglidernes **landingsplass på Nymark**. Klubben har i tillegg spilt inn behov for lagerplass for kursmateriell på rundt 10 m² i Nymark-området. Det er viktig at paragliding i Bergen skjer under sikre forhold, og det foreslås å jobbe for at startpunktene på Ulriken defineres som idrettsanlegg. Oppgradering av landeplassen på Nymark og etablering av lagerplass anbefales sett i sammenheng med utviklingen av Nymark-området, og planlagt utvikling av

klubbfasiliteter i området (se kapittel 11 *Årstad bydel*). Tiltaket prioriteres. Midler til dette må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Flesland Flystasjon Flyklubb har spilt inn til Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett at de ønsker å bygge en **flyhangar på Flesland Flystasjon**. Flyklubben vil inngå en festeavtale med Avinor dersom en tildeling av spillemidler til prosjektet gjør realiseringen mulig. Flyhangaren skal etableres og driftes i klubbregi.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Startpunkter til paragliding på Ulriken	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Ikke prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Landingsplass til paragliding på Nymark	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Flyhangar på Flesland Flystasjon	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Tabell 11 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Luftsportanlegg

4.1.12. Arealkrevende anlegg til mindre idretter

I Bergen er det flere idretter som har behov for anlegg med stort areal for å kunne utøve aktivitetene sine. Selv om de fleste av disse per i dag skaper aktivitet ved å bruke eksisterende areal på store anlegg som fotballbaner, ser man at den manglende tilretteleggingen, for eksempel manglende oppmerking av baner, gjør det utfordrende å utvikle idrettene videre og å arrangere konkurranser i Bergen.

Baseball

En baseballbane krever et areal på cirka 120 x 120 m, noe som gjør banen dobbelt så bred som en 11er-fotballbane. Det er få baner i Norge som er bygget spesifikt for soft- og/eller baseball, og ofte brukes det baner som ikke har de riktige banemålene. Norges Soft- og Baseballforbund poengterer at det viktigste med tanke på banemål er at målene på *infield* som er 27,45 x 27,45 m er oppfylt, mens variasjoner på den omkringliggende *outfield* kan godtas.

Det finnes ingen egen bane for baseball i Bergen, og det vurderes som utfordrende å finne egnede arealer til en fullverdig bane. Det vises til arbeidet rundt videreutviklingen av Arna stadion til mindre idretter med stort arealbehov (se kapittel 5 *Arna bydel*). Det bør i denne sammenhengen sees på hvordan anlegget kan tilrettelegges med en tilfredsstillende bane for baseball.

Som et alternativ til en fullverdig baseballbane kan det etableres utslagsbur, såkalte pitch-cages, for å trene på kast og slag, i tilknytning til andre anlegg. Slike anlegg krever mindre areal, og kan tenkes etablert i eksisterende idrettsparker med ledig areal.

Cricket

En cricketbane for seriespill krever en radius på 65-75 m, mens baner på lavere nivåer kan være mindre. Utendørs cricket spilles på baner som har gressunderlag med unntak av midtstykket (pitch) som i Norge vanligvis er laget av kunstgress. Sambruk med andre idretter som fotball og amerikansk fotball er vanlig.

I *Idrettsplan 2017–2027* pekes det på muligheter for å tilrettelegge for cricket på Nymark, men nyere planer for utviklingen av Nymark-området er ikke forenlig med dette. Det er ønskelig å se på muligheten for en kombinert cricket- og baseballbane i sammenheng med planer for å videreutvikle Arna stadion (se kapittel 5 *Arna bydel*).

Amerikansk fotball

Størrelsen på en bane til amerikansk fotball tilsvarer i stor grad størrelsen på en 11er-fotballbane, og sammenfallende krav til underlaget (gress eller kunstgress) gjør det enkelt å tilrettelegge for sambruk av idrettsanlegg mellom amerikansk fotball og fotball.

I Bergen er i dag Rollandsbanen i Åsane bydel og *stripebanen* på Varden idrettspark i Fyllingsdalen bydel tilrettelagt for amerikansk fotball. Begge banene brukes vekselvis mellom amerikansk fotball og ordinær fotball. Kapasiteten på disse banene vurderes i utgangspunkt som tilstrekkelig for å dekke behovet.

Rugby

Størrelsen på en rugbybane tilsvarer i stor grad størrelsen på en 11er-fotballbane, og sammenfallende krav til underlaget (gress eller kunstgress) gjør det enkelt å tilrettelegge for sambruk av idrettsanlegg mellom rugby og fotball. Fotballbanen på Krohnsminde idrettsplass er tilrettelagt for rugby, og det er positivt om flere kunstgressbaner i Bergen kan suppleres med oppmerking for rugby.

Referansegruppen til idrettsplanen har løftet frem et behov for å se på hvordan **videreutvikling av Arna stadion** kan føre til økt brukstid på anlegget. I denne sammenhengen er det foreslått og se på om anlegget kan tilrettelegges for mindre idretter som baseball, cricket, rugby og lacrosse. Disse idrettene har behov for gressbaner som treningsareal, og har i dag ikke tilrettelagte anlegg i Bergen kommune. Det anbefales at videreutviklingen av Arna stadion for mindre idretter med manglende anleggstilbud prioriteres, og at midler til konseptvalgnotatet søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Arna stadion – videreutvikling til mindre idretter med stort arealbehov	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 12 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Arealkrevende anlegg til mindre idretter

4.1.13. Anlegg for e-sport og gaming

E-sport og gaming har i den senere tid blitt en mer utbredt aktivitet også i Norge. Det har blitt etablert et norsk særforbund for e-sport, Norges E-sportforbund (NESF), og en diskusjon om e-sport skal tas opp i Norges idrettsforbund pågår.

Det er etablert et tilbud om e-sport og gaming i regi av Åsane ungdomslag i det midlertidige Fysak-bygget i tidligere Åsanehallen.

Bergen kommune er kjent med at flere idrettslag gir tilbud om e-sport til sine medlemmer, etablerer e-sportgrupper i sine idrettslag eller legger til rette for at gaming og e-sport kan finne sted i klubbhuset. Det er også blitt spilt inn et ønske om arealer til e-sport sentralt på Søreide fra Søreide IL. Dette omtales nærmere i kapittel 10 Ytrebygda bydel.

Det vurderes som positivt at e-sportsaktivitet kan skje innenfor trygge og sosiale rammer i barn og unges nærmiljø. Bergen kommune ønsker derfor å tilrettelegge for gaming og e-sport, og vil søke etablert egnede lokaler i sammenheng med utvikling av nye idrettshaller. En slik etablering bør fortrinnsvis skje i idrettshaller ved en skole for å sikre god tilknytning til barn og unges nærmiljø.

4.1.14. Fotballanlegg for toppidrett og opprustning av grusbaner

Etter en intensiv opprustning av fotballbaner fra grus og kunstgress, foregår nå mye av fotballaktiviteten på kunstgress i Bergen. Selv om den utstrakte bruken av kunstgress gir gode treningsbetingelser for de fleste aktive innen fotball, har toppfotballen et behov for treningsaktivitet på gressbaner.

Per i dag finner vi 11er-fotballbaner med gressunderlag på Arna stadion i Arna bydel, Alvøen idrettspark i Laksevåg bydel, Nymark i Årstad bydel og Leikvang stadion i Åsane bydel. I tillegg er det et treningsfelt i gress på Nymark-området. Gressbanen på Fana stadion har i planperioden blitt videreutviklet som friidrettsanlegg, og fotball- og rugbyaktiviteten på banen er flyttet til andre anlegg. I tillegg finnes det en gressbane på Brann stadion som brukes av SK Brann sine lag.

Det vurderes som viktig at de eksisterende gressbanene beholdes slik at trening på toppnivå og talentutvikling kan foregå på dem. Gressbanene på Nymark vil videreutvikles som fotballareal i tråd med vedtak i byrådssak om å videreutvikle Nymark idrettsanlegg (byrådssak [1128/22](#)) og er reservert for fotballaktivitet. Gressbanene på Arna stadion, Alvøen idrettspark og Leikvang stadion vil sambrukes av både fotball, friidrett og eventuelt andre arealkrevende idretter.

Kunstgressbaner som er tilrettelagt for toppnivå og som tilfredsstiller kravene til spill på toppnivå, opprettholdes på Stemmemyren, Varden AMFI og Indre Arna Idrettspark

Utover disse tiltakene rettet mot toppfotballen fortsetter arbeidet med å oppruste grusbaner til kunstgressbaner for å øke brukstimer for fotballaktiviteten, også i breddeidretten og for å forbedre treningsanleggenes kvalitet for brukerne.

Tiltak knyttet til øvrige fotballanlegg er omtalt i bydelskapitlene.

Tiltak
Eksisterende kommunale gressbaner beholdes for fotballaktivitet på toppnivå og til talentutvikling.
Eksisterende kommunale kunstgressbaner for toppnivå beholdes.

Tabell 13 – Oppsummering av tiltak – Fotballanlegg for toppidrett og opprustning av grusbaner

4.1.15. Byarena

I *Idrettsplan 2017–2027* presenteres ulike konsepter for en byarena i Bergen som handler enten om en byarena med flere funksjoner for konsert, messe og idrett eller en byarena tilrettelagt for trening og arrangement innen idrett med mer sporadisk bruk til andre aktiviteter slik som vi finner for eksempel DNB Arena for ishockey i Stavanger.

I planperioden har imidlertid et konsept med ny byarena på Nygårdstangen mellom AdO Arena og Bergen Storsenter blitt valgt som løsning for å realisere en byarena. Byarenaen skal inneholde både en ny arrangementsarena med minst 8 000 sitteplasser for konserter, messer, utvalgte idrettsarrangement med mer. Det er planlagt å erstatte dagens parkeringsanlegg Bygarasjen med hotell, boliger, næringsareal og grøntområder. Bergen bystyre har i sak om forpliktelse av salg av eiendom til etablering av en privatfinansiert byarena på Nygårdstangen (bystyresak [218/20](#)) sagt seg positiv til å avhende grunneiendommen dersom en privatfinansiert byarena er realiserbar på eiendommene i Nygårdstangen. Det er fastsatt et planprogram for privat detaljregulering med konsekvensutredning (byrådssak [1360/21](#)).

Det vurderes at det planlagte konseptet på Nygårdstangen vil løse behovet for sporadiske, store idrettsarrangement innendørs.

Arrangementsarenaer som er spesielt tilrettelagt for ulike idretter som friidrett, ishockey, hurtigløp med mer, foreslås løst i sammenheng med videreutvikling av eksisterende anlegg eller nybygg av idrettsanlegg. Aktuelle prosjekter for dette er en videreutvikling av Fana stadion som arrangementsarena for friidrett (se omtale i kapittel 10 *Ytrebygda bydel*), tiltak for å utvide isflatene ved Bergenshallen gjennom ny dobbel ishall eller en videreutvikling av Bergenshallen (se omtale i kapittel 11 *Årstad bydel*), utvikling av ny ishall for hurtigløp på Slåtthaug (se omtale i kapittel 7 *Fana bydel*) og utvikling av et konkurranseanlegg for roing og padling (se omtale i kapittel 8 *Fyllingsdalen bydel*).

4.2. Anlegg for egenorganisert aktivitet

4.2.1. Fysak

Fysak-bygg er en arena for egenorganisert aktivitet. Anleggene er utformet som innendørs allaktivitetshus med mange ulike aktivitetstilbud som for eksempel turngolv, oppblåsbar hoppepute og tumblingbaner, skatehall, klatrevegger, parkourelementer, bordtennisbord, dansesal. Fysak-bygg skal være åpne og inkluderende anlegg med hovedfokus på egenorganisert aktivitet for alle barn og unge i byen. Hele anlegget er tilgjengelig i åpningstiden for alle brukere, og er følgelig ikke belagt med treningstid til organiserte grupper.

Det finnes to permanente Fysak-bygg i Bergen, ett på Slettebakken i Årstad bydel og ett på Melkeplassen i Laksevåg bydel, i tillegg til et midlertidig i Åsane bydel.

Fysak Slettebakken åpnet i 2007 som Bergen kommunes første innendørs aktivitetshus for egenorganisert fysisk aktivitet. Anlegget på 2 250 m² inneholder blant annet en av Norges største innendørs skateparker på 1 250 m², en aktivitetshall med bordtennisbord, tumblingmatte og annet utstyr, en flerbrukshall med frittstående turngolv, oppblåsbar hoppepute og et uteområde med sandvolleyballbaner, basketbane og BMX-bane. Bygget har vært en suksess, og flere kommuner har sett til Bergen når de har vært i prosess med å etablere bygg for egenorganisert aktivitet.

Fysak Melkeplassen er et anlegg på rundt 1 500 m² som inneholder skatehall, et parkourrom, dansesal og et akrobattikkrom med turngolv, hoppepute og tumblingbane. Fysak Melkeplassen ble åpnet i 2019 etter en ombygging av eksisterende bygg. Fysak

Melkeplassen har byens største innendørs parkouranlegg, en hall som er tilrettelagt for tricking og annen akrobatikk, turngulv, hoppepute og tumblingbane med landingsmatte, en enkel klatrevegg og dansesal.

Fysak Åsane åpnet i februar 2023 som et midlertidig Fysak-tilbud i bygget til tidligere Åsanehallen. Anlegget er på rundt 1 500 m² og inneholder blant annet en skatepark, områder for turn- og ballsport og lokaler for e-sport og gaming. Bergen kommune har mottatt midler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet som sikrer driften av anlegget i minimum to år.

Felles for Fysak-byggene er at de i utgangspunktet skal være åpne hele dagen på hverdager og på ettermiddager i helgen, og de kan leies til arrangement før vanlig åpningstid i helgene.

I 2022 hadde Fysak-husene 280 000 besøkstimer, noe som viser at Fysak-bygg er populære tilbud.

Byrådsplattformen «[Bergen – en god by for alle](#)» omtaler et ønske om å etablere Fysak-bygg i alle bydeler. Fremtidige Fysak-bygg bør utvikles i tråd med byovergrepene behov for arealer for egenorganisert fysisk aktivitet, i samarbeid med nærmiljøets behov, og i lys av mulighetsrommet som ulike tomter og arealer gir. Det er viktig at Fysak-arealene er så store at de kan være fleksible og gi muligheter for enkelt å bygges om og endres i takt med samfunnets trender og behov.

Etableringen av et **Fysak i Loddefjord** er prioritert i byrådsplattformen og er planlagt samlokalisert med nytt ungdomshus Elvetun. Et konseptvalgnotat for prosjektet er under utarbeidelse. Det er i kommunens [handlings- og økonomiplan for 2023–2026](#) satt av midler til et skisseprosjekt for Fysak-bygg og nytt ungdomshus Elvetun. Realisering av prosjektet er høyt prioritert, og finansiering av bygget må søkes innarbeidet i fremtidige handlings- og økonomiplaner.

Et **Fysak-bygg i Arna bydel** bør ha en sentral beliggenhet i tilknytning til kollektivtrafikk og annen infrastruktur. Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett har spilt inn behov for areal til Fysak-bygg til pågående områderegulering for Indre Arna. Muligheter for egnet areal utredes som del av arbeidet med områdereguleringen. Etableringen av et Fysak-bygg i Arna bydel bør ses i sammenheng med vedtak om tomtesøk for bygging av pumprack (sykkelbane) i Arna bydel (bystyresak [234/22](#)) slik at anleggene kan etableres i nærheten av hverandre. Det anbefales å prioritere reguleringsarbeid knyttet til et Fysak-bygg i Indre Arna og at nødvendige midler til dette arbeidet må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

En midlertidig **Fysak i tidligere Åsanehallen** ble åpnet i februar 2023. Bergen kommune har mottatt midler fra Bufdir som sikrer driften av Fysak-hallen i minimum to år. Det har i arbeidet med *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* blitt vurdert at det jobbes videre for å realisere Fysak og svømmebasseng sentralt i Åsane bydel (se omtale i kapittel 12 *Åsane bydel*). Arbeidet med et konseptvalgnotat for etablering av nytt svømmebasseng og fullverdig Fysakbygg prioriteres, og midler for tiltaket må søkes innarbeidet ved kommende rullinger av handlings- og økonomiplanen.

I innbyggerforslaget om Fysak-bygg på Petedalsmyra (bystyresak [193/21](#)) er det vedtatt at et tomtesøk for et **Fysak i Ytrebygda bydel** skal settes i gang, ettersom et Fysak-bygg på Petedalsmyra ikke er realiserbart. Som følge av vedtaket er det blitt gjennomført et tomtesøk i Bergen sør, i bydelene Fana og Ytrebygda. Det er ikke identifisert passende kommunale tomter i Fana bydel, men flere tomter i Ytrebygda bydel kan være aktuelle til formålet; på Kokstad nær bybanedepotet (gnr. 111, bnr. 180), på Liland (gnr. 111 bnr. 6 og gnr. 111, bnr. 32) og ved Sandslihallen (gnr. 39, bnr. 692). Tomten på Liland ansees som best egnet til formålet. Tomtene har en størrelse på 54 000 m², og er i kommunedelplanen avsatt til

offentlig og privat tjenesteyting, idrettsformål og grønnstruktur. Eiendommen vil gi mulighet til å samlokalisere flere idrettsanlegg i en idrettspark i nærhet til bybanen. Arbeidet med å gjennomføre et konseptvalgnotat for utvikling av Fysak, svømmebasseng og andre idrettsanlegg på tomtene prioriteres, og midler til et konseptvalgnotat må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Et **Fysak i Bergenhus** bydel bør søkes etablert i sammenheng med utviklingen av Dokken, og behov for areal på 2000 m² til et slikt anlegg er spilt inn til planarbeidet som gjennomføres av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling. Egnede areal til et Fysak-bygg bør sikres i arbeidet med utvikling av Dokken. Behovet for en tomt til Fysak-bygg på Dokken følges opp av Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett i gjenværende planperiode 2023–2027.

Fysak-bygget på Melkeplassen ligger på grensen mellom Laksevåg og Fyllingsdalen bydeler, og det vurderes slik at Fysak Melkeplassen foreløpig tilfredsstiller behovet for **Fysak i Fyllingsdalen**. En ny vurdering om hvor det eventuelt kan være aktuelt å opprette et eget Fysak-bygg i Fyllingsdalen, bør foretas i arbeidet med neste idrettsplan.

I lys av at et tomtesøk for arealer som er egnede til etablering av et **Fysak i Fana** bydel per i dag ikke har gitt resultater, anbefales det at det i gjenværende planperiode 2023–2027 jobbes for å konkretisere tiltakene som er beskrevet ovenfor, mens det i neste planperiode søkes en god løsning for hvor og hvordan et Fysak-bygg i Fana bydel kan realiseres.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Fysak-bygg i Loddefjord, Laksevåg bydel	Skisseprosjekt	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenestekområde kultur. Midler til realisering av tiltaket må innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fysak-bygg i Arna bydel	Avsetting av areal og detaljregulering	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Permanent Fysak-bygg i Åsane bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fysak-bygg i Ytrebygda bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Fysak-bygg i Bergenhus bydel	Avsetting av areal	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fysak-bygg i Fyllingsdalen bydel	Tomtesøk	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Fysak-bygg i Fana bydel	Tomtesøk	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 14 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Fysak

BUA

BUA (Barn-Unge-Aktivitet) er en nasjonal ideell organisasjon som skal gjøre det enklere og billigere for barn og unge å prøve flere og mer varierte aktiviteter, uten å øke forbruket. BUA vil bidra til at flere barn og unge skal inkluderes i fritidsaktiviteter, bedre folkehelse og lavere forbruk. BUA er i dag fellesorganisasjonen for mer enn 200 utstyrsordninger i hele landet, og har i denne rollen utviklet verktøy og tjenester som skal gjøre det enklere for kommuner og frivillige organisasjoner å drive utlån av sport- og friluftsutstyr i kommunene.

Bergen kommune har i inneværende planperiode etablert tre BUA utlånssteder: BUA Åstveit, BUA Melkeplassen og BUA Vestkanten.

Det er ønskelig at det etableres flere BUA utlånssteder i Bergen, primært i bydeler med levekårsutfordringer, og gjerne i tilknytning til Fysak-bygg og/eller i idrettsparken. En utvidelse av BUA-ordningen til inntil tre nye bydeler er også vedtatt i Bergen kommunes [Ungdomsplan](#). Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen. Bergen kommune jobber for å åpne et nytt BUA utlånssted i Slåtthaughallen i Fana bydel i løpet av 2023. Tiltaket finansieres med midler fra Bufdir og friske driftsmidler gitt gjennom budsjettavtalen for 2023.

Det pågår også et arbeid i regi av Bergen Røde Kors, Bergen og Hordaland Turlag, Norges Speiderforbund og Bergen og omland Friluftsråd med å etablere Frilager for Bergen og omegn hvor kan privatpersoner, frivillige organisasjoner og bedrifter kan låne utstyr til frilftsaktiviteter.

Tiltak
Etablering av BUA skal vurderes ved etablering av nye Fysak-bygg.
Etablering av BUA vurderes i tilknytning andre idrettsanlegg der det er hensiktsmessig.

Tabell 15 – Oppsummering av tiltak – BUA

4.2.2. Nærmiljøanlegg

Et nærmiljøanlegg er et utendørs anlegg eller område for egenorganisert idrett eller annen fysisk aktivitet som ligger i tilknytning til bo-/og eller oppholdsområder (se *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2022*). Nærmiljøanlegg skal i utgangspunktet

ikke ivareta den organiserte idrettens behov på fast basis, men kan unntaksvis brukes til organisert fysisk aktivitet.

Nærmiljøanlegg utvikles og eies av mange forskjellige aktører blant annet kommuner, idrettslag, aksjeselskaper, samvirkeforetak eller stiftelser med idrettslig hovedformål, borettslag, bygdelag og velforeninger.

Nærmiljøanleggene kan tilrettelegges for blant annet flerbruk med for eksempel ballspill, hopp, løp, kast, ballaktivitet, friluftsliv eller vinteraktivitet. Det kan også være anlegg for parkour, skateboard, pumtrack, trimparker, klatrevegger, frisbeegolfbaner med mer.

Det kan søkes om tilskudd til nærmiljøanlegg (spillemidler) i henhold til *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet*, fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartement. Nærmiljøanlegg med en kostnadsramme over kr. 600 000 skal være del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet for å kunne motta støtte gjennom spillemiddelordningen.

På bakgrunn av mange muligheter for eierskap og utforming av nærmiljøanleggene, finner vi et mangfold av ulike nærmiljøanlegg spredt rundt Bergen kommune.

Bergen kommune ønsker å etablere nærmiljøanlegg som åpne utendørsanlegg, fortrinnsvis i tilknytning til barnehager, skoler og idrettsanlegg og -parker eller i sammenheng med utformingen av nye byrom som for eksempel ny bystrand ved Store Lungegårdsvann. [Skolebruksplan for Bergen 2021–2030](#) og [Barnehagebruksplan for Bergen kommune 2021–2035](#) legger her viktige føringer for at uteområdene til barnehage- og skolebygg skal fungere som møteplass for nærmiljøet på ettermiddags- og kveldstid og i helgene. [Skyfritt. Plan for inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen](#) presiserer at uteområder skal utformes med tanke på å forebygge mobbing.

Bergen kommune oppfordrer organisasjoner som er berettiget til å søke spillemidler, om å søke om spillemidler for å etablere nærmiljøanlegg i tilknytning også til andre prosjekter enn de som er omtalt i avsnittet over.

Innspill om hvilke nærmiljøanlegg som ønskes realisert i gjenværende planperiode 2023–2027 er å finne i vedlegg 4 til denne planen.

4.2.3. Skateanlegg

Flere innspill til *Idrettsplan 2017–2027*, samt innbyggerforslaget *Ja til utendørs skatepark* (bystyresak [259-16](#)), viser at det er stor interesse for flere skateparker i Bergen.

I forbindelse med behandlingen av innbyggerforslaget *Ja til utendørs skatepark* i oktober 2016 ba bystyret om at utviklingen av skateparker blir sett i sammenheng med utvikling av nærmiljøanlegg, parker og byrom. Skateanleggene i Lynghaugparken og i parken ved Krohnengen skole er et resultat av et styrket fokus på etablering av skateparker i Bergen.

Bergen bystyre har også i tråd med høringsinnspillet fra Bergen Skateboardklubb til *Idrettsplanen 2017–2027* vedtatt å utvikle Møhlenpris skatepark. Det vurderes slik at det eksisterende skateanlegget på Møhlenpris ikke tilfredsstiller arealbehovet på 800-1500 m² som Bergen Skateboardklubb ønsker i innspillet sitt. Det vil i dialog med relevante etater i Bergen kommune arbeides for at det eksisterende skateanlegget skal opprettholdes og oppgraderes innenfor anleggets og tomtens muligheter, slik anlegget fungerer godt for barn og unge i nærområdet.

Det finnes i dag to innendørs skateanlegg i Bergen; et skateanlegg i Fysak Slettebakken og et mindre skateanlegg i Fysak Melkeplassen.

Skateparker vurderes som et viktig bidrag til egenorganisert aktivitet i urbane miljø, og er et attraktivt aktivitetstilbud for ungdommer. Samtidig er det viktig å påpeke at større skateparker krever et forholdsvis stort areal som kan være utfordrende å finne sentralt i Bergens kompakte bysentrum. Det foreslås at utviklingen av en større skatepark sentralt i Bergen sees i sammenheng med utviklingen av ny bystrand ved Store Lungegårdsvann, og utvikling av idretts- og nærmiljøanlegg på Dokken.

Det er også ønskelig at det etableres flere og større skateanlegg i alle bydeler, gjerne i sammenheng med [områdesatsingen](#) der dette finnes, samt å undersøke behov for rehabilitering og forbedring av eksisterende skateanlegg. Midler til disse tiltakene må innarbeides ved fremtidig rullering av handlings- og økonomiplanen.

Utover dette kan mindre skateanlegg med fordel etableres som nærmiljøanlegg, uten at de løser behovet for større anlegg til skating.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Større utendørs skatepark i sentrum	Tomtesøk	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 16 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Skateanlegg

4.2.4. Anlegg for friluftsliv

Å drive friluftsliv er å oppholde seg eller drive med fysisk aktivitet i naturen, for eksempel i skog og mark, på fjellet eller ved kysten, i parker, på turveier og andre grønne områder i byer og tettsteder. Selv om man ikke er avhengig av egne anlegg for å drive med slik aktivitet, ser man at anlegg for friluftsliv har mange positive effekter som for eksempel bedre tilgjengelighet til naturen for folk med ulikt funksjonsnivå. Tilrettelegging for friluftsliv gjennom å sette av dedikerte områder og løyper/stier gir mer skånsom bruk av naturen og reduserer uhensiktsmessig slitasje på naturen i populære områder.

Med sine syv fjell og en lang sjølinje er det naturlig at friluftsliv har en viktig plass i Bergen, og det finnes mange turstier, skiløyper, badeplasser, rasteplasser og lignende i byen.

Ulike etater i Bergen kommune har ansvar for etablering, drift og vedlikehold av anlegg for friluftsliv. Bymiljøetaten i Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling har inngått samarbeid med Bergens skog- og trøplantningsselskap om forvaltning av kommunale arealer i byfjellene. Bergen kommune er deltakerkommune i Bergen og omland Friluftsråd, som blant annet tilrettelegger friluftsområder og forvalter dem med mål om å gjøre friluftsliv tilgjengelig for alle. Bergen og Hordaland turlag jobber i stor grad med å tilrettelegge for friluftaktiviteter, blant annet gjennom skilting og merking, og utvikling og rehabilitering av turstier og turlagshytter.

Anlegg for friluftsliv omtales i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* blant annet fordi anlegg for friluftsliv har en viktig betydning for egenorganisert, fysisk aktivitet og folkehelsen.

Friluftslivsanlegg kategoriseres i kulturdepartementets [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet](#) som nærmiljøanlegg, og det kan søkes spillemiddelstøtte til ulike friluftslivsanlegg under samme forutsetninger som er beskrevet i avsnitt 4.2.3 Nærmiljøanlegg i denne planen.

Friluftsliv på land

Byfjellene i Bergen byr på et mangfold av opplevelser for natur- og friluftsliv som er tilgjengelig for allmennheten året rundt og med kort avstand til byen. Byfjellene er tilrettelagt med turveier og turstier av ulik karakter og i ulikt terreng og landskap slik at det finnes tilbud for ulike aldre, ferdighets- og funksjonsnivåer.

De senere år har det blitt etablert flere [overnattingshytter](#) i regi av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Bymiljøetaten som barnefamilier gratis kan bestille til overnatting. Hyttene er enkelt innredet med varmekilde og soveplasser. Hyttene er plassert på Fløyen («Tubakuba») og ved Storavatnet i Krohnegården friluftsområde i Fyllingsdalen («Egget»). Tilbudet er veldig populært, og hyttene er fullbooket til enhver tid.

Flere kommuner i Vestland fylke har gode erfaringer med dagsturhytter på sentrale utfartsårer. Bergen kommune fikk i 2022 tildelt en dagsturhytte, men plassering av denne er så langt ikke avklart. Det er også etablert en rekke dagsturhytter i regi av idrettslag i byfjellene.

Det anses som svært viktig at innbyggere i Bergen kommune har god tilgang til natur- og friluftsområdene rundt Bergen, og at det tilrettelegges godt for ulike typer aktivitet for både alder, ferdighets- og funksjonsnivå. Det vurderes i denne sammenhengen som spesielt viktig at arbeidet med å forbedre universell utforming til flere anlegg styrkes.

Friluftsliv på vann

Et kjennetegn ved Bergen er nærhet til sjø, og dette gir gode muligheter for vannbasert friluftsliv som padling, seiling og fiske. I Bergen finner vi tilrettelegging i form av friluftsområder ved sjøen, badeplasser og brygger og småbåthavn. Enkelte av disse er universelt utformet for å gi adkomst til brukere med ulike behov.

Det er i flere område- og reguleringsplaner pekt på muligheten for å tilrettelegge for tilgang til sjø. Det er viktig at det legges spesiell vekt på universell utforming av nye anlegg til friluftsliv for å sikre bruksmuligheter for hele befolkningen. Det anbefales også at det bygges egne brygger med universell adkomst som kan brukes for å komme inn og ut av kajakk og kano.

Det bør også tilrettelegges for lagringsmuligheter for kano og kajaker på utvalgte steder ved bryggeanlegg, hvor kjørevei til anlegget og parkering av biler lar seg løse på en god måte.

Flere kommuner og regionale friluftslivsorganisasjoner ønsker å legge til rette for friluftsliv på sjøen, og er i gang med ulike tiltak og prosjekt for roing og padling. Prosjektet [Ro- og padleruter i Vestland](#) i regi av Vestland fylkeskommune har en sentral rolle i arbeidet med å kartfeste og tilrettelegge ro- og padleruter i fylkeskommunen. Det gis tilskudd til tilrettelegging av ro- og padleruter og kartlagte og graderte padleruter skal i løpet av 2023 bli tilgjengelig i en landsomfattende app.

Innspill fra Bergen og Omland friluftsråd

Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) er et interkommunalt samarbeidsorgan som har til oppgave å sikre, tilrettelegge, informere og stå for den daglige driften av bade- og friluftsområder i Bergensregionen. Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) forvalter per i dag 52 friluftsområder i Bergen kommune.

BOF har spilt inn flere anlegg som de ønsker å realisere i gjenværende planperiode 2023–2027, og som kan være aktuelle for søknad om spillemidler. Blant disse er ski- og lysløyper, nærmiljøanlegg, universell utforming av friluftsområder og sanitæranlegg. En fullstendig oversikt over planlagte prosjekter i regi av BOF er i vedlegg 4 til denne planen. Bergen kommune vurderer BOF sitt engasjement for å tilrettelegge for friluftsliv som positivt ut fra et

folkehelse- og idrettsperspektiv, og forutsetter at utviklingen av disse anleggene skjer i ikke-kommunal regi.

Innspill fra Bergen og Hordaland turlag

Bergen og Hordaland Turlag (BHT) har i arbeidet med rullering av *Idrettsplan 2017–2027* orientert om at de jobber med å tilrettelegge Friluftslivets hus i Marken for mer aktivitet, universell tilkomst, bedre muligheter for oppbevaring og vedlikehold av utstyr til friluftsliv og bedre møtefasiliteter til frivilligheten. De ønsker også å bygge et kajakkhus til lagring av kajaker og annet utstyr i på Bergen og omland friluftsråd sitt område i Bjørndalspollen (Loddefjord).

I sitt innspill til [Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler](#) oppfordrer BHT til at Bergen kommune vurderer etableringen av et sjønært aktivitetshus for å støtte opp under friluftaktivitet i strandsonen. Innspillet er tatt inn som et virkemiddel i strategien for å sikre tilgjengelighet til sjø. Etableringen av aktivitetshus som kan skape aktivitet på og ved sjøen ansees som positivt også fra et idrettsfaglig perspektiv.

5. Arna bydel

	12 870		11		2 205		17,1 %
Befolkning i bydelen, eldre enn 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer i idrettslag		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Arna bydel (utvalg)

Fotballanlegg: 9
Friidrettsanlegg: 3
Svømme- og stupeanlegg: 2
Idrettshaller og aktivitetshaller: 2
Gymsaler: 12
Skianlegg og lysløyper: 2

Fysak-bygg: ingen

Arna bydel har stor aktivitet innen fotball, håndball og friidrett. I tillegg finnes det blant annet aktive svømme-, turn-, skytter-, kampsport- og hestesportmiljøer.

Arna bydel har gode naturområder for tur og friluftsliv. Bydelen omfatter Gullfjellet skianlegg og ellers mange ulike turløyper fordelt over hele bydelen. I tillegg er Arnanipa populær for stisykling.

Fram til og med 2022 var Ytre Arna et område i bydelen som var definert spesielt for [områdesatsing i Bergen kommune](#). Gjennom områdesatsingen har det i samarbeid med foretaket Arna Aktiv blitt bygget en gapahuk ved Arna stadion som nærmiljøanlegg, og det ble opprettet et idrettstilbud i SFO på Ytre Arna skule i samarbeid med Bjørnar Håndball.

I 2022 utgjorde barn og unge mellom 6 og 19 år 17,5 prosent av befolkningen i Arna bydel.

5.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Arna?

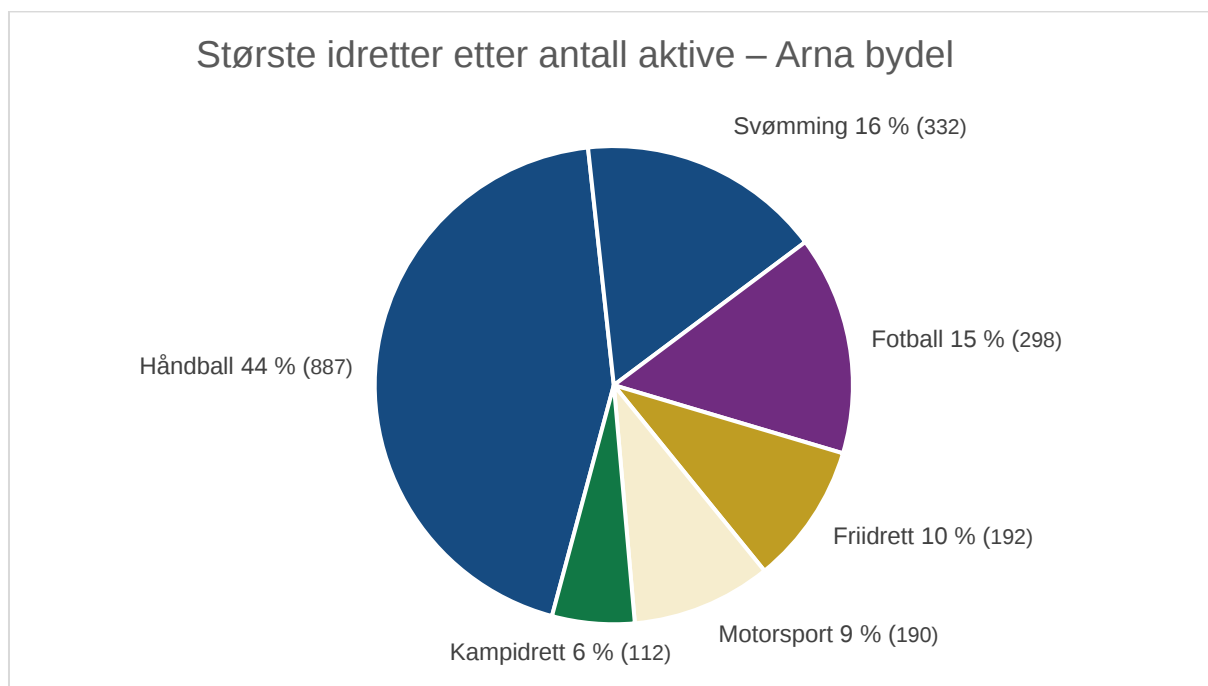
I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Arna bydel:

- **Epona rideklubb** har bygget **ridesti, ridehall og ridebane i 2022 på Unneland** som klubbeid anlegg.
- **Arna idrettspark på Seimsmyrane** ble oppgradert fra **gress til kunstgress** med vanningsanlegg i 2019.
- Et **kastfelt for friidretten ved Arna idrettspark** ble ferdigstilt i 2022.
- Rehabilitering av **svømmebassenget ved Garnes ungdomsskule** er satt i gang. Svømmebassenget forventes ferdigstilt i 2025.

5.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Arna

I Arna bydel er det fire idrettslag med til sammen 2 205 aktive fra 6 år og oppover. Dette gir en aktivitetsandel på 17,1 prosent. Aktivitetsandelen i Arna ligger tydelig under aktivitetsandelen for Bergen samlet, og er lavest blant alle bydelene. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er på 66,2 prosent, mens den er på 39,2 prosent for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Disse tallene er lavere enn tilsvarende tall for Bergen kommune, og plasserer Arna bydel nederst blant alle bydeler i Bergen.

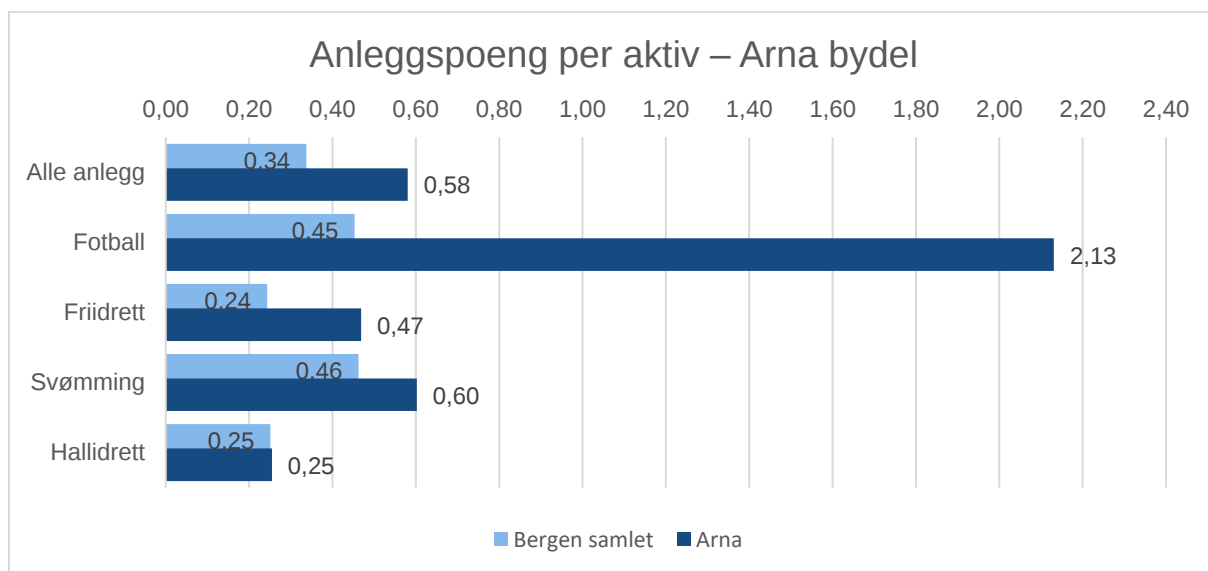
Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg mellom de ulike idrettene som vist i figur 17.

Figur 18 – Største idretter etter antall aktive – Arna bydel

Figur 18 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Arna sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Anleggspoeng per aktiv gir informasjon om hvor mange aktive idrettsutøvere som deler på et idrettsanlegg. Jo flere anleggspoeng det er per aktiv, jo bedre antas tilgangen til idrettsanleggene å være.

Figur 19 – Anleggspoeng per aktiv – Arna bydel

I Arna bydel er det gjennomsnittlig 0,58 anleggspoeng per aktiv for anlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett samlet. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Arna bydel har med dette også flest anleggspoeng når disse fordeles på de aktive i bydelen.

Det er svært god dekning for fotballanlegg i Arna i forhold til de andre bydelene i Bergen. Dette kan forklares med at fotballanleggene i Arna holder høy kvalitet både når det gjelder størrelse og underlag. Dette gir mange anleggspoeng innen fotball.

For friidretts- og svømmeanlegg ligger Arna over tilsvarende tall for Bergen samlet.

Anleggsdekningen for hallidrett er noe svakere enn for de andre anleggskategoriene med tall som er like eller litt under tilsvarende tall for Bergen samlet. I denne kategorien plasserer Arna seg på snittet blant alle bydelene i Bergen kommune.

5.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Arna

Kommuneplanens arealdel 2018 (KPA) har definert Indre Arna, Øyrane Torg og området rundt som sentrumskerne og byfortettingssone. Planforslag for områderegulering for Indre Arna og områderegulering for Storanaset er under utarbeidelse, men det er for tidlig å anslå hvor mange boliger områdereguleringene vil føre til.

Det er forventet rundt 200 nye boliger sør i bydelen i forbindelse med pågående byggesaker og reguleringsarbeid frem til 2026. I tillegg antas det å bygges rundt 600 flere boliger sentralt i Arna på grunn av byggesaker, samt pågående reguleringsaker pt.

5.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Arna

I dette avsnittet presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel er det tatt hensyn til medvirkning fra ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt finnes i avsnitt 1.3. *Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel*.

5.4.1. Tiltak med høy prioritet i gjenværende planperiode 2023–2027 i Arna

Et behov for å rehabilitere og videreutvikle **Bjørnarhallen** er fremhevet i *Idrettsplan 2017–2027*. Bjørnarhallen er i meget dårlig teknisk stand, og det vurderes som mest hensiktsmessig å rive eksisterende hall og erstatte den med en ny dobbel idrettshall på samme tomt. Arbeidet med reguleringsplanen pågår, og fremdriften i prosjektet er avhengig av reguleringsarbeidets fremdrift. I anleggsperioden bør idrettslagene bli tilbudt treningstid i andre idrettshaller. Det er satt av midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan for 2023–2026, mens midler til gjennomføring/realisering av tiltaket er satt av i sekkeposten *Idrett – Rehabilitering og nybygg*.

Det **nedre garderobeanlegget for Arna stadion** på Gaupås er i svært dårlig stand, og er derfor foreslått rehabilitert i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under sekkeposten *Mindre bygginvesteringer*. Det foreslås å gjennomføre nødvendig vedlikehold av garderobebygget for å ivareta byggets funksjonalitet inntil en eventuell videreutvikling av Arna stadion er avklart (se avsnitt 4.1.12 *Arealkrevende anlegg til mindre idretter*).

I behandlingen av Arna Fjellsyklkeforening sitt **innbyggerforslag om etablering av pumtrack** ved å bygge en kupert asfaltert bane bygget for sykkel, skateboard, sparkesykkel og lignende, sentralt i Arna bydel, har Bergen bystyre vedtatt at det skal gjennomføres et tomtesøk for anlegget, men at etableringen av en pumtrack også kan vurderes i forbindelse med utviklingen av et Fysak-bygg i Arna bydel (se avsnitt 4.2.1 *Fysak*). Et tomtesøk til en ny pumtrack sentralt i Arna er gjennomført, og peker på fire kommunale tomter. Tomten ved Øyrane torg fremstår som best egnet på grunn av sin sentrale beliggenhet i forhold til annen infrastruktur i bydelen, eksisterende ferdselsårer langs sjølinjen og gode solforhold, mens tomten ved Arna idrettspark også vil kunne fungere som en alternativ plassering. Det er ønskelig at pumtracken i Arna realiseres raskt. Arbeidet med

å identifisere hvilken tomt det er mest hensiktsmessig å realisere pumptracken på og realisering av anlegget, prioriteres derfor i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet ved rullering av fremtidige handlings- og økonomiplaner. Tomtevalget må sees i sammenheng med den pågående områdereguleringen for Indre Arna der det også er spilt inn behov for areal til et Fysak-bygg (se 4.2.1 Fysak).

I bystyresak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) ble det vedtatt at **svømmebassenget ved Ytre Arna skule** skulle totalrehabiliteres sammen med resten av skolen. Det er avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023–2026, under tjenesteområdet skole. Midler til realisering er satt av under tjenesteområdet skole, i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*. Tid for gjennomføring av prosjektet er avhengig av at erstatningsarealer for skolen er frigitt når Garnes ungdomsskule er ferdig rehabilitert. Idretten vil bli tilbudt erstatningsarealer i eksisterende anlegg i anleggsperioden.

5.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Arna

I sammenheng med arbeidet på **områderegulering for Storanaset** som i tråd med KPA2018 skal transformeres til boligområde med sosial infrastruktur inkludert idrett, er det nødvendig å arbeide for å sette av egnede areal til idrett. Arealbehovet for idrettshall og fotballanlegg må vurderes i sammenheng med boligutvikling og eventuell etablering av barnehager og skoler i området, samtidig som det bør tas hensyn til områdets beliggenhet ved sjøen som åpner for tilrettelegging for vannsport og rekreasjon.

5.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Arna

I forbindelse med rullering av idrettsplanens anleggsdel har det gjennom Idrettsrådet i Bergen kommet følgende innspill fra Allianseidrettslaget Arna-Bjørnar. I forbindelse med Idrettslagets forslag om bygging av en **ny idrettshall på Arna stadion** til bruk av innendørsidretter som turn med, vurderes det slik at det ikke er tydelig behov for flere idrettshaller i bydelen. Det er naturlig at tiltaket sees i sammenheng med videreutvikling av idrettsarealene ved Arna stadion, og at det vurderes på nytt i den foreslåtte mulighetsstudien for området.

Idrettslaget ønsker også **klubblokaler med garderober ved Garnes idrettsanlegg**, et kombinert **drifts- og treningsbygg ved Arna idrettspark** og **lagerplass for treningsutstyr** på samtlige anlegg som klubben bruker (Arna stadion, Ådnamarka skule ballplass, Arna idrettspark og Garnes idrettsplass). Prosjektene foreslås realisert i ikke-kommunal regi.

Idrettslaget fremhever også et behov for utskiftning av kunstgresset på **ballbanen ved Garnes idrettsanlegg**.

5.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Arna 2023–2027

Arna bydel har en lav andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen. Samtidig viser statusanalysen for anleggsdekningen en forholdsvis god anleggsdekning målt i anleggspoeng per aktiv.

For å sikre funksjonaliteten og øke kapasiteten til idrettsanleggene i Arna bydel, pågår det en prosess med regulering for å utvikle ny dobbelhall som erstatning for dagens Bjørnarhallen. Arbeidet med å rehabilitere svømmebassenget til Garnes ungdomsskule har oppstart første kvartal i 2023, og gjennomføres i sammenheng med nybygg for Garnes ungdomsskule.

Det vil også prioriteres tomtesøk for en pumptrack (sykkelbane) i Arna bydel.

Utover tiltakene beskrevet i dette kapittelet vil det i gjenværende planperiode 2023–2027 også prioriteres et arbeid for å identifisere og regulere areal til et Fysak-bygg i Arna bydel (se

kapittel 4.2.1 *Fysak*). Dette tiltaket vil også ses i sammenheng med etableringen av en pumptrack.

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er satt av midler eller om det må settes av midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Bjørnarhallen – ny dobbelthall	Konsept-utvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Arna stadion – garderobebygg	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan for 2023–2026 i sekkepost <i>Mindre bygginvesteringer</i> .
Pumptrack (sykkelbane) sentralt i Arna	Avsetting av areal og realisering	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytre Arna skule – svømmebasseng	Rehabilitering	Kommunal	Midler til rehabiliteringen er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområde skole.
Idrettsareal på Storanaset	Avsetting av areal i område-regulering	Kommunal	Midler til realisering av idrettsanlegg på Storanaset må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ny idrettshall ved Arna stadion	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Klubblokaler, garderober og treningsbygg ved idrettsanlegg i Arna bydel	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Ballbanen ved Garnes idrettsanlegg	Vurdering av fremtidig bruk	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 17 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Arna bydel

6. Bergenhus bydel

	40 285		81		16 001		39,7 %
Befolkning over 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer i idrettslag		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg i Bergenhus bydel

Fotballanlegg: 8
Friidrettsanlegg: 1
Svømme- og stupeanlegg: 6
Idrettshaller og aktivitetshaller: 7
Gymsaler: 14
Kampsportanlegg: 5
Skianlegg og lysløyper: 2

Fysak-bygg: ingen

Bydelen preges av et mangfold av små og store idrettslag, og er den bydelen med flest idrettslag. Mange av idrettslagene er sær-idrettslag som kun representerer én idrett. De to største idrettslagene er TIF Viking og Bergen Studentidrettslag (BSI). De tre største idrettene er fotball, dans og friidrett.

Bergenhus bydel har gode naturområder for tur og friluftsliv. Alle områder i bydelen ligger med nær tilgang til fjellene og er et flott utgangspunkt for tur både sommer og vinter. Bydelen har også med sin nærhet til byfjorden et stort potensial for økt bruk av denne for utvikling til ulike vannaktiviteter.

Som den mest sentrale bydelen er Bergenhus preget av høy befolkningstetthet og kompakt bebyggelse. Som følge av dette er det utfordringer med tilgang på ledig areal, spesielt i sammenheng med utvikling av arealkrevende anlegg.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 9

prosent av befolkningen i Bergenhus bydel.

6.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Bergenhus?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Bergenhus bydel:

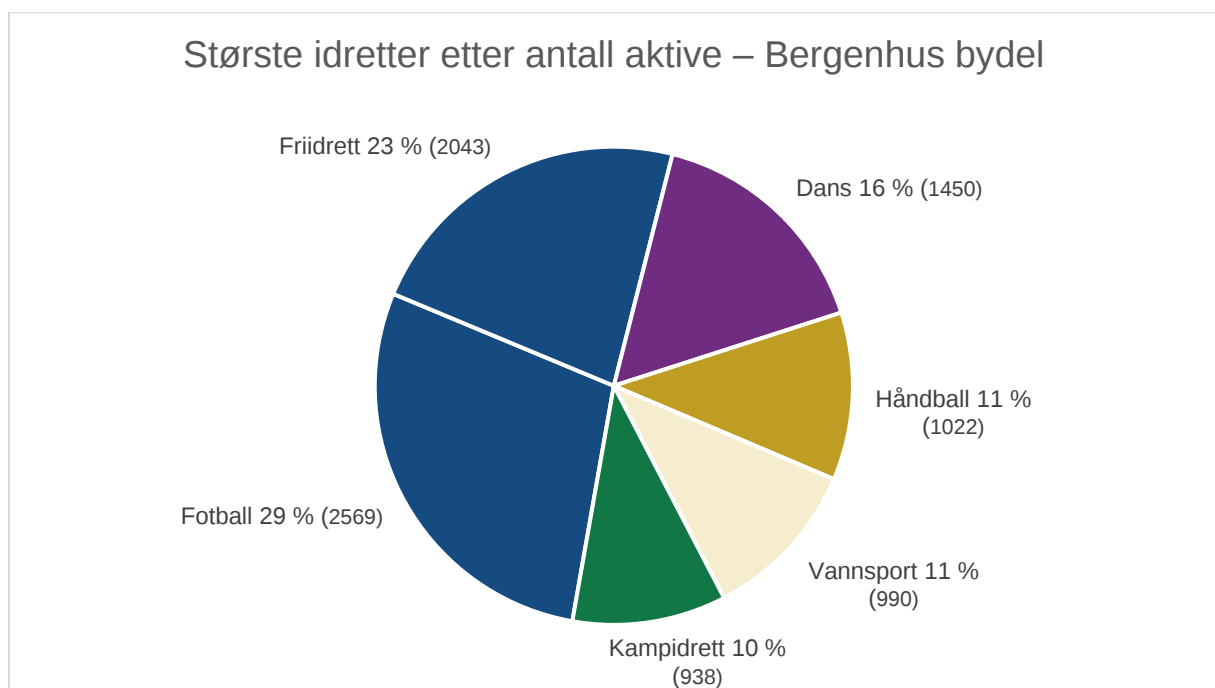
- **Stemmemyren idrettsanlegg**, arrangementsbygg toppfotball ferdigstilt i 2017.
- **Stemmemyren** oppgradert fra grus til kunstgress i 2017, samt rehabilitert hovedbane kunstgress. Vannanlegg hovedbane installert. Ny ståtribune i tilknytning til hovedtribune.
- **Skansemyren idrettsplass** nærmiljøanlegg ferdigstilt 2017.
- **Skansemyren friidrettsanlegg**, ombygging fra grus- til tartandekke ferdigstilt 2019.
- **Haukeland skole kunstgress ballbane** oppgradert kunstgress i 2019 uten gummigranulat som et pilotprosjekt.
- **Varmestue ved Skomakerdiket** (ikke-kommunal), ferdigstilt 2019.
- **Rehabilitering av Nordnes ballbane** gjennomført i 2020.
- Reguleringsplan **Mulen flerbrukshall** ferdigstilt 2021, og bygging av ny klubbeid hall startet juni 2022.

- **Nordnes sjøbad** ble oppgradert i 2020, og åpningstidene på Nordnes sjøbad ble i 2021 utvidet med tre dager i vinterperioden.
- **Sandviken sjøbad** ble oppgradert i 2021.
- **Skiløyper Fløyen**, løypetrase utbedret i flere delprosjekt. Lysanlegg oppgradert til led-lys.
- **Stemmemyren dumpen kunstgressbane** ble rehabilitert i 2021. Arbeid med tiltak for å hindre granulatsvinn gjennomført i 2022.
- Større innvendig vedlikehold på **Møhlenpris idrettsplass, garderobehus** i 2021/22.
- **AdO arena**, større teknisk oppgradering av anlegget og vedlikehold av bygget gjennomført sommeren 2022.
- Arbeid med **Stemmemyren nærmiljøpark** pågår i tråd med vedtak til innbyggerforlag (bystyresak [308/22](#)). Forventes ferdigstilt i løpet av 2024.

6.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Bergenhus

I Bergenhus bydel er det 40 idrettslag med til sammen 16 001 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 39,7 prosent i bydelen. Aktivitetsandelen ligger over tilsvarende tall for Bergen samlet, og er den høyeste blant alle bydelene i Bergen kommune. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6 til 12 år er på 115 prosent, og på 112 prosent for ungdommer i alderen 13 til 19 år.⁵ Aktivitetsandelen i begge aldersgruppene er høyere enn for Bergen samlet, samtidig som Bergenhus bydel har den høyeste andelen aktive i aldersgruppen ungdom i hele Bergen kommune.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg mellom de ulike idrettene som vist i figur 19.

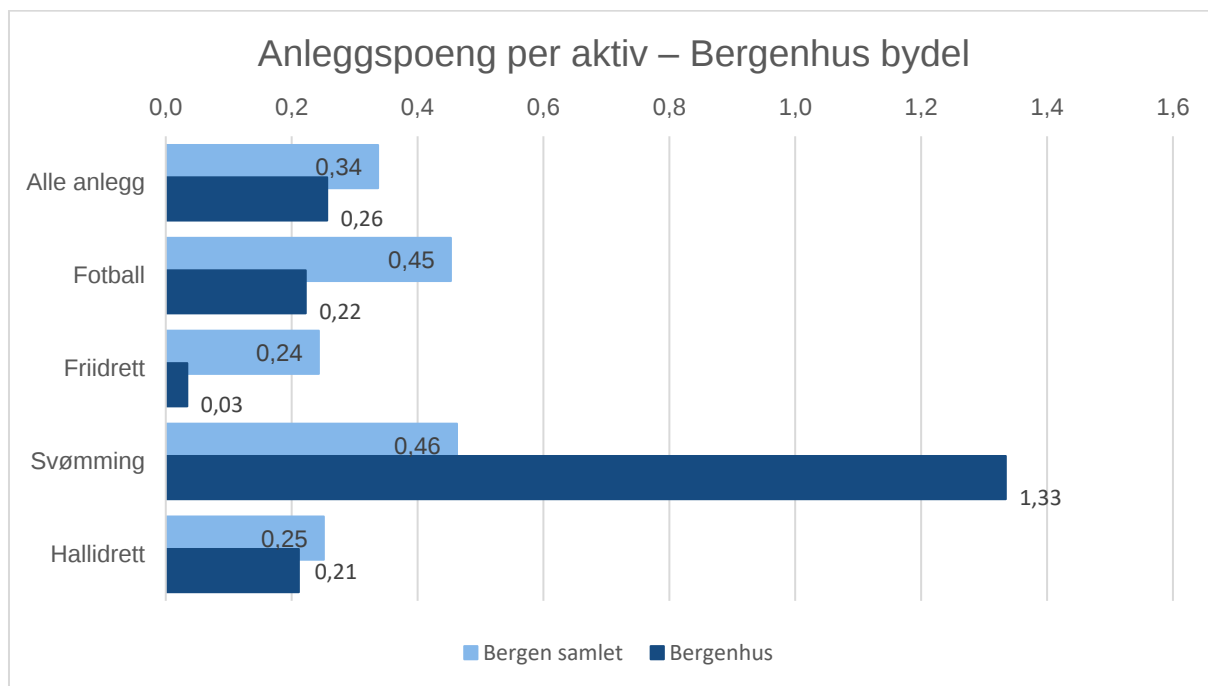

Figur 20 – Største idretter etter antall aktive – Bergenhus bydel

⁵ Idrettsregistreringen inneholder ikke individdata, og én person som er aktiv i flere idretter, kan være registrert flere ganger. Dette kan føre til aktivitetsandeler over 100 prosent.

Figur 20 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Bergenhus bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Anleggspoeng per aktiv viser hvor mange aktive idrettsutøvere som deler på et idrettsanlegg. Jo flere anleggspoeng det er per aktiv, jo bedre antas tilgangen til idrettsanleggene å være.

Figur 21 – Anleggspoeng per aktiv – Bergenhus bydel

I Bergenhus bydel er det gjennomsnittlig 0,26 anleggspoeng per aktiv for anlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett samlet. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Når det gjelder antall aktive har Bergenhus færrest anleggspoeng blant bydelene i Bergen kommune.

Bergenhus har et høyt antall anleggspoeng for svømming både per 1 000 innbyggere og per aktiv sammenlignet med de andre bydelene. Dette kan forklares med at Norges hovedanlegg i svømming og stup, AdO arena, er i Bergenhus bydel. Dette anlegget utgjør et betydelig høyere antall anleggspoeng enn andre anlegg fordi både hovedbassenget, opplæringsbassenget og stupeanlegget teller med i totalsummen av anleggspoeng. Anlegget brukes av mange aktive mosjonister og svømmeklubber fra andre bydeler enn Bergenhus, som avlastningsbasseng for bydeler med manglende bassengkapasitet og som erstatningsareal når bydelsbasseng rehabiliteres. Tallet for anleggspoeng per aktiv bruker kan derfor ikke sammenlignes med tall for andre bydeler, andre norske storbyer eller Norge generelt.

Samtidig har Bergenhus generelt lave poengsummer, spesielt for arealkrevende idrettsanlegg for fotball og friidrett. En forklaring på dette finner vi i en kombinasjon av bydelens geografi og demografi. Ettersom Bergenhus omfatter de mest sentrale delene av byen og har høy befolkningstetthet og kompakt bebyggelse, har det lenge vært utfordrende å finne areal til plasskrevende idrettsanlegg. Samtidig er Bergenhus bydel preget av en spesiell høy andel innbyggere i aldersgruppen 20-44 år, blant disse mange studenter, som erfaringsmessig er en mer aktiv aldersgruppe i idretten enn eldre personer. Både manglende areal og en over gjennomsnittet aktiv befolkning fører til at anleggspoeng per aktiv er betydelig lavere.

6.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Bergenhus

I Bergenhus bydel pågår en områderegulering for Kristiansholm, Sandvikstorget og Rosegrenden. Planen forventes vedtatt i 2024, og vil føre til anslagsvis 350-400 nye boliger.

På Dokken pågår det offentlig planarbeid. Bystyret har vedtatt [Dokken 2050 – overordnet strategi](#) og tilhørende [Arealstrategi for Dokken](#) som skal legges til grunn for transformasjonsarbeidet når godshavnen flyttes og mer enn 200 dekar frigjøres til byutviklingsformål. Det er formulert store ambisjoner for å utvikle Dokken til en innholdsrik og inspirerende bydel med variasjon og mangfold innen bolig, næring, service og rekreasjon. Det er anslått mellom 1 800 og 2 400 nye boliger i området. Rundt 800 av de nye boligene forventes bygget i tiden fram til 2035.

Det er også planlagt etablering av 265 nye boliger i forbindelse med utvikling av Marineholmen til hovedsakelig forskning, næring og innovasjon med boliger, kultur og service som supplement.

En rekke byggesaker og reguleringsplaner pågår i Bergenhus bydel som blant annet vil føre til fortetting av områder på Nyhavn, Nøstet og Møllendal. Reguleringsarbeidet for disse pågår nå, og det er stilt plankrav om å sette av areal for å etablere samfunnsstrukturer, blant annet barnehager, kultur- og fritidstilbud.

Anslagsvis kan det komme rundt 2 500 nye boliger i Bergenhus bydel gjennom planperioden. Størsteparten av boligene forventes å bli oppført i andre halvdel av planperioden fra cirka 2030 på grunn av utbygging av Dokken og videreutvikling av området Nyhavn.

6.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Bergenhus

I dette avsnittet presenteres det anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har man tatt hensyn til medvirkning fra ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt finnes i avsnitt 1.3 *Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel*.

6.4.1. Tiltak med høy prioritet i gjenværende planperiode 2023–2027 i Bergenhus

I tråd med vedtak i *Idrettsplan 2017–2027* har arbeidet med bygging av ny **idrettshall i Mulen** resultert i at kommunen har regulert tomten til idrettsformål og har vedtatt å inngå en vederlagsfri festeavtale med Varegg Allianseidrettslag. Idrettslaget har begynt å bygge anlegget som et klubbeid anlegg. Hallen vil ha et areal på 7 800 m², og vil inneholde idrettsflater, garderober og klubbhus, i tillegg til reetablering av kunstgressbane på taket. Hallen planlegges ferdigstilt i 2024. Bergen kommune har satt i gang konseptutvikling av rekkefølgekrav for den nye hallen. Midler til gjennomføring av rekkefølgekrav må innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen. Behov for rehabilitering av garderobehus ved Mulebanen omtalt i *Idrettsplanen 2017–2027*, utgår ved ferdigstilling av ny idrettshall.

I tråd med omtale i *Idrettsplan 2017–2027* har det vært arbeidet med **utvikling av bystrand og nye byrom ved Store Lungegårdsvann**. Bystranden skal både være en bystrand og bypark for hele Bergens befolkning, og skal som et urbant friluftsområde gi god tilgang til sjø og bademuligheter. Skisseprosjekt og forprosjekt Bystrand og ny Lungegårdspark ble ferdigstilt i 2021. Skisseprosjektet inneholder blant annet streetbasket, skatepark, sandvolleyballbaner, kajakkbrygge og -lager, garderobe- og servicebygg og aktivitetsplasser med belysning, i tillegg til en ny turvei rundt Store Lungegårdsvann. Tiltaket gjennomføres i regi av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling, og midler til utvikling av bystranden og

nye byrom ved Store Lungegårdsvann er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområde *Naturforvaltning og parkdrift*.

Behov for rehabilitering av **byggene og garasjen ved Skansemyren idrettsanlegg** er kommet som innspill fra referansegruppen. I forbindelse med rullering av handlings- og økonomiplan 2023–2026 er det gjennom merknad 10 i budsjettavtalen vedtatt at det i dialog med Skansemyren vel skal lages en plan for hvordan området ved Skansemyren idrettsplass kan videreutvikles. Dette gjenstår etter moderniseringen av anlegget som har blitt gjennomført de siste årene. Bygningsmassen ved idrettsanlegget bærer preg av mange års bruk og bør rehabiliteres for å sikre anleggets funksjonalitet. Det er hensiktsmessig å se rehabiliteringen av bygningsmassen i sammenheng med mulig utvikling av anlegget. Med sin sentrale beliggenhet bør det vurderes hvordan anlegget best mulig kan tilrettelegge for et godt idretts- og aktivitetstilbud for innbyggerne, blant annet ved å undersøke alternativ bruk av byggene. Det anbefales at rehabilitering og videreutvikling av Skansemyren idrettsanlegg prioriteres, og at midler for et konseptvalgotat for rehabilitering og videreutvikling av anlegget må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Garderober i Stemmemyren idrettshall er siste gjenstående prosjekt etter en rekke oppgraderinger som har blitt gjennomført på anlegget de senere år. Garderobene fremstår som meget slitt og har behov for rehabilitering for å oppnå tilfredsstillende standard. Oppgraderingen vil sikre god funksjonalitet for anlegget. Rehabilitering av garderober prioriteres, og midler må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner.

6.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Bergenhus

Som vist i dette kapittelet er det forventet omfattende boligbygging på **Dokken** med rundt 780 nye boliger innen 2035, og til sammen 2 000–2 400 nye boliger i hele området når utbyggingen er avsluttet. Utbyggingen vil også utløse behov for nye idrettsanlegg. Det vil være behov for arealer og funksjoner for ulike typer fysisk aktivitet og idrett som for eksempel et Fysak-bygg, en stor fotballbane, en idrettshall med tilleggsfunksjoner, skateanlegg i betong, nærmiljøanlegg, som også kan brukes om vinteren med islegging, tilrettelegging for vannsport, og badefasiliteter til helårsbruk. Det er derfor viktig at prosessen følges tett og at nødvendig areal reguleres til idrettsformål på et tidlig tidspunkt. Det er ønskelig at bygging av nye idrettsanlegg skjer allerede i de første byggetrinnene. Det vurderes som svært viktig at sosial infrastruktur er på plass før eller samtidig med boligutbyggingen slik at det nye byområdet på Dokken blir et attraktivt sted å bo fra første stund. Midler for å realisere nye idrettsanlegg på Dokken må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner.

6.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Bergenhus

TIF Viking har spilt inn til byrådsavdelingen et behov for en **ny idrettshall i nordre del av Bergenhus bydel**. Prosjektet er planlagt gjennomført som klubbeid anlegg. Hallkapasiteten i og rundt nordre del av Bergenhus bydel forventes å øke når ny idrettshall i Mulen og ny idrettshall i Eidsvåg er ferdigstilt. På bakgrunn av dette prioriteres ikke ny idrettshall i nordre del av Bergenhus i gjenværende planperiode 2023–2027.

Idrettsrådet i Bergen har spilt inn behov for **areal til kampsport** i sentrumsnære strøk. Per i dag benytter kampsportidrettene i hovedsak egne eller leide lokaler, noe som for en del av idrettslagene fører til utfordringer knyttet til leiekostnader og manglende forutsigbarhet på grunn av leieavtaler. Det anbefales at dette behovet sees i sammenheng med utviklingen av Krohnsminde idrettsplass/F2-tomten, der det planlegges et nytt idrettsbygg for flere idretter med mindre arealbehov, inkludert rugby. Prosjektet er omtalt i kapittel 8 *Årstad bydel*.

6.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Bergenhus 2023–2027

Bergenhus bydel har en høy andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen. Samtidig viser statusanalysen for anleggsdekningen en forholdsvis lav anleggsdekning målt i anleggspoeng per aktiv.

Utviklingen av nye, og da spesielt større idrettsanlegg i Bergenhus bydel er utfordrende på grunn av arealknapphet. Prioritering av tiltakene i gjenværende planperiode 2023–2027 vil derfor gå ut på å sikre funksjonaliteten av Stemmemyren idrettshall gjennom rehabilitering av garderober, vurdere utviklingen det eksisterende anlegget på Stemmemyren, samt arbeid for å sikre areal for idrett og aktivitet i byutviklingsprosjektene langs Store Lungegårdsvann og på Dokken.

Utover tiltakene som er beskrevet i dette kapittelet, vil det i gjenværende planperiode 2023–2027 jobbes med å løse behov for areal til et Fysak-hus i Bergenhus bydel i forbindelse med den kommende utviklingen av Dokken (se avsnitt 4.2.1 *Fysak*).

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er satt av midler, eller om det må avsettes midler i kommende rulleringer av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner, er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Rekkefølgekrav idrettshall i Mulen	Rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Bystrand ved Store Lungegårdsvann	Realisering	Kommunalt	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområde Naturforvaltning og parkdrift.
Skansemyren idrettsanlegg – rehabilitering og videreutvikling av bygg og garasje	Konseptvalg-notat	Kommunalt	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Stemmemyren idrettshall – garderober	Rehabilitering	Kommunalt	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Dokken – Utvikling av idrettsanlegg	Avsetting av areal og realisering	Kommunalt	Midler til realisering av idrettsanlegg på Dokken må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ny idrettshall i Bergenhus nord	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Areal til kampsport	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 18 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Bergenhus bydel

7. Fana bydel

	39 369		77		13 573		34,5 %
Befolkning over 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer i idrettslag		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Fana bydel (utvalg)

Fotballanlegg: 20
Friidrettsanlegg: 1
Svømme- og stupeanlegg: 2
Idrettshaller og aktivitetshaller: 13
Gymsaler: 17
Racketsportanlegg: 6
Skyteanlegg: 6
Skianlegg og lysløyper: 5
Hestesportanlegg: 5

Fysak-bygg: ingen

I Fana bydel er det størst aktivitet innenfor fotball, og bydelen har flest antall aktive innen håndball og racketsport blant alle bydeler i Bergen. I tillegg finnes det aktive miljøer for svømming, gymnastikk og turn, friidrett og kampsport.

Bydelen har flere gode friluftsområder som Smørås- og Fanafjellet, Hordnesskogen, og områdene rund Frotveit, Bontveit og Totland med ski- og turløyper.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 18,9 prosent av befolkningen i Fana bydel.

7.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Fana?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Fana bydel:

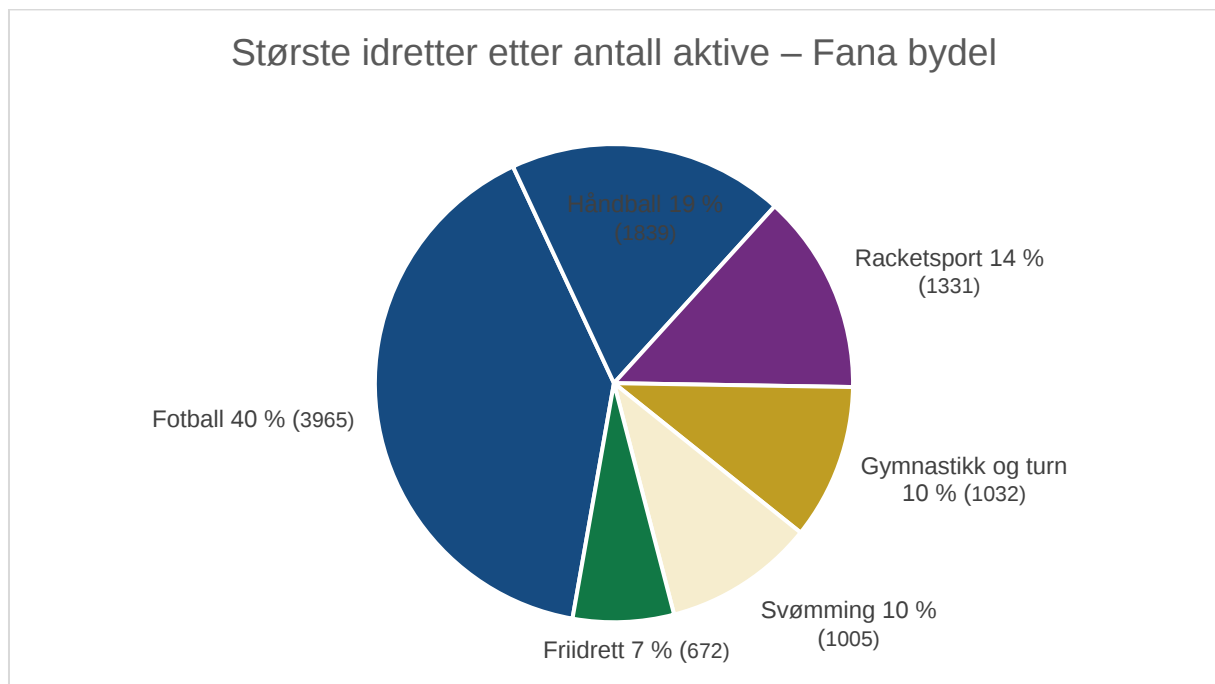
- **Garderobehuset til Nesttun idrettspark** ble ferdigstilt i 2018.
- **Fana Arena dobbelhall (klubbeid)** ble ferdigstilt i 2018.
- **Nattland oppveksttun volleyballhall** ble ferdigstilt i 2019.
- **7er-kunstgressbanen ved Nattland oppveksttun** ble ferdigstilt i 2019.
- **Ulsmå ballbane i kunstgress** ble bygget som nærmiljøanlegg og ferdigstilt i 2019.
- Reguleringsplanen for Indre Sædal ble ferdigstilt i 2019, og inneholder en **ny 11er-kunstgressbane i Sædalen**.
- **Stavollen kunstgressbane 1** ble rehabilitert i 2020.
- **Rekkefølgekrav rundt Slåtthaug idrettspark** med blant annet parkeringsplass, gang-, sykkel- og turvei ble ferdigstilt 2021.
- Bergen kommune kjøpte i 2021 den delen av **idrettshallen til Kalandseid idrettslag (KIL-hallen)** som ikke allerede var i kommunalt eie. Hallen ble i 2022 oppgradert med ny sportsbelysning, det er lagt nytt sportsgulv, og ett sett med garderober er rehabilitert.
- **Oppgradering av Bjarghallen** med blant annet nytt gulv og belysning og oppgradering av fasaden ble gjennomført i 2021/22.
- Det har blitt lagt nytt grusunderlag på **Slåtthaug kunstisbane**, og et nytt midlertidig garderobebygg for anlegget ble etablert i 2022.

- Det ble i 2022 gjennomført utbedringer ved **Paradisbanen** for å løse utfordringer med overvann på anlegget. Kunstgressdekket blir rehabilitert i løpet av 2023.
- **Slåtthaug idrettshall og svømmebasseng** blitt rehabilitert i 2022.

7.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Fana

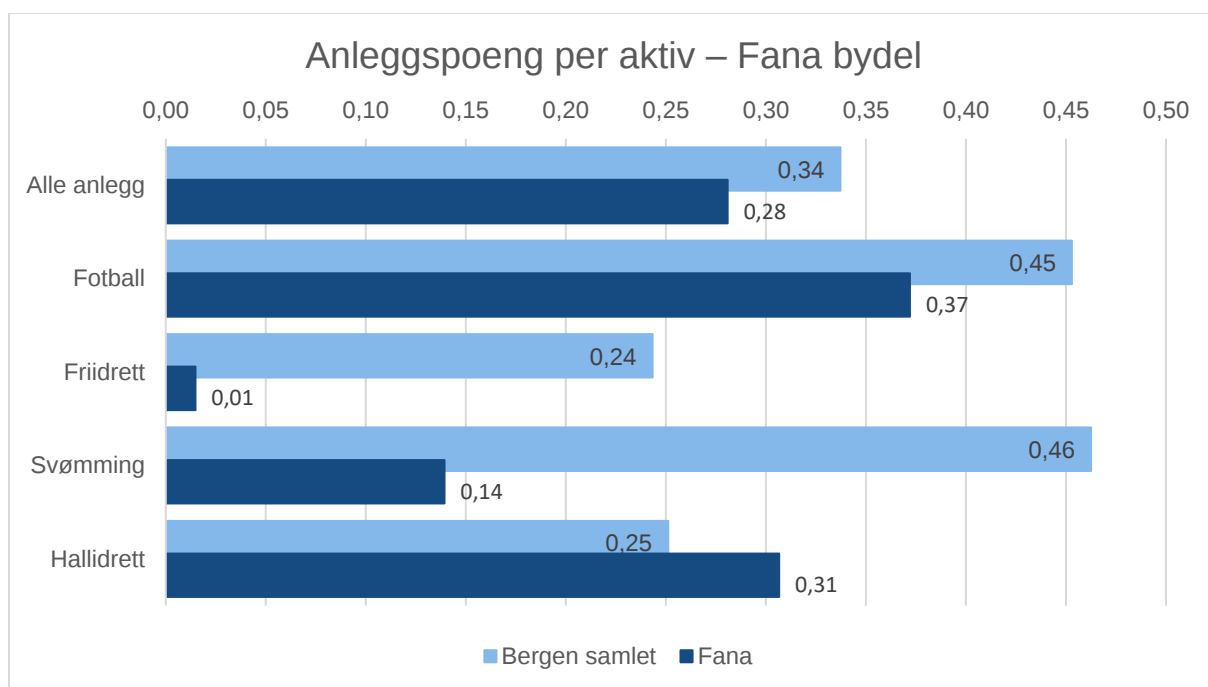
I Fana bydel er det 77 idrettslag med til sammen 13 573 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 34,5 prosent i Fana bydel, noe som er høyere enn tilsvarende tall for idrettsaktivitet Bergen kommune samlet. Fana bydel har nest høyest andel aktive av alle bydeler i Bergen kommune. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er med 149,6 prosent høyere enn i de fleste andre bydelene, samtidig som aktivitetsandelen for ungdommer i alderen 13 til 19 år med 68 prosent er noe lavere enn tilsvarende tall for Bergen kommune samlet.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettene som vist i figur 22.

Figur 22 – Største idretter etter antall aktive – Fana bydel

Figur 23 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Fana i sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 23 – Anleggs-poeng per aktiv – Fana bydel

I Fana bydel er det 0,28 anleggs-poeng per aktiv for de utvalgte anlegg i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggs-poeng per aktiv. Dette plasserer Fana nest nederst blant bydelene i Bergen kommune.

Andelen innbyggere som er aktive i idrett er høyt i Fana bydel. Dette gir utslag på anleggs-dekningen per aktiv ved at antall anleggs-poeng er lavere for de fleste anleggs-kategoriene i Fana bydel sammenlignet med andre bydeler.

Anleggs-situasjonen ser ut til å være spesielt krevende for friidrett og svømming, der Fana bydel har under halvparten så mange anleggs-poeng som Bergen samlet. Anleggs-dekningen for hallidretten ligger derimot høyere enn i Bergen samlet, samtidig som Fana har nest høyest anleggs-poeng per aktiv innen hallidrett av alle bydeler i Bergen.

Anleggs-dekningen for friidrett diskuteres nærmere i avsnitt 1.5.5. *Anleggs-dekning for utvalgte idretter – Friidrett* ut fra tanken om at spesielt friidrett i større grad enn andre idretter er vurderes som en bydelsovergripende idrett. De fleste friidrettsutøvere i Fana bydel bruker Fana stadion som treningsanlegg selv om den formelt ligger i Ytrebygda bydel. Behovet i bydelen må derfor sees i sammenheng med friidrettsutøvernes bruk av anlegg i andre bydeler.

7.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Fana

Fana er det ingen nye, større arealplaner eller områdereguleringer under arbeid, men det pågår detaljregulering av delfeltene i Områderegulering rundt Paradis som anslagsvis vil gi rundt 200 boliger.

Det finnes ellers et restpotensial i allerede vedtatte reguleringsplaner, og det pågår regulerings- og byggesaker i en rekke områder. I forbindelse med dette forventes det største antallet nye boliger å bli oppført i skolekretsene Midtun (rundt 300 boliger), Paradis (rundt 500 nye boliger) og Skjold (rundt 650 nye boliger).

Det forventes til sammen rundt 2 500 nye boliger i Fana bydel i løpet av planperioden.

7.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Fana

I dette avsnittet presenteres det anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har man tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt, finnes i avsnitt 1.3 *Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel*.

7.4.1. Tiltak med høy prioritet i gjenværende planperiode 2023–2027 i Fana

I forbindelse med behandling av [Skolebruksplan for Bergen 2021–2030](#) har bystyret vedtatt om at det skal bygges en **basketballhall på Storetveit skole** for å dekke skolens og idrettens behov for idrettsarealer. Idrettshallen vil kunne brukes av den organiserte idretten og andre aktører utenfor skolens åpningstid. Byggingen av hallen skal skje i forbindelse med rehabilitering av skolen. Arbeid med reguleringsplanen pågår, og midler til en konseptutvikling er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområde skole. Midler til realisering er avsatt i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Minde IL har spilt inn ønsker om å oppgradere **Storetveit fotballbane med kunstgress og lyssetting** gjennom Idrettsrådet i Bergen. Fotballbanen inngår i reguleringsplanen for Storetveit ungdomsskole, og er del av rehabiliteringen av skolen som er vedtatt i Skolebruksplan 2021-2030. Midler til en konseptutvikling for rehabilitering av Storetveit skole er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Midler til realisering er avsatt i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*. En beslutning om utformingen og eventuell videreutvikling av fotballbanen vil bli tatt i sammenheng med reguleringsarbeidet.

I behandling av *Idrettsplan 2017-2027* vedtok bystyret også at Sædalen IL får overta og utvide fotballbanen ved Sædalen skole til en **11er-fotballbane i Sædalen**, og at idrettslaget får etablere et klubbhus i området. Fotballbanen er planlagt som kunstgressbane, og er regulert i områdereguleringen for Indre Sædal (arealplanID 62650000). Etableringen av fotballbanen i Sædalen prioriteres under forutsetningen at den realiseres som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil bidra til prosjektet ved å inngå en vederlagsfri festeavtale for fotballbanens tomt med idrettslaget, og vil dekke kostnader til konseptutvikling av rekkefølgekrav for gjeldende områderegulering. Det er avsatt midler til konseptutvikling av rekkefølgekrav i handlings- og økonomiplanen 2023-2026 i sekkepost *Rekkefølgekrav idrettsanlegg*. Midler til å realisere rekkefølgekrav må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplaner.

Detaljreguleringen for Indre Sædal (arealplan ID 70470000) er satt i gang. I dette arbeidet skal det også gis plass til en **ny idrettshall i Sædalen** med klubbhus, garderober og nærmiljøfunksjoner og en tilhørende idrettspark med friidrettsbane (Fri plass), balanse- og motorikkapparater i tillegg til tilrettelegging med anlegg for egenorganisert aktivitet som eksempelvis pumptrack og frilek. Bygging av en ny idrettshall og idrettspark i Sædalen vurderes som positivt under forutsetning av at det realiseres som klubbeid anlegg. Bergen kommune er positiv til å bidra med å dekke rekkefølgekrav. Eventuelle økonomiske konsekvenser for Bergen kommune må avklares i egen sak på et senere tidspunkt. Tiltaket prioriteres. Midler for å prosjektere og realisere rekkefølgekrav må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplaner.

Idrettslaget Bjarg planlegger å bygge en ny idrettshall på Stavollen under navnet **Bjarg Arena**. Idrettshallen skal i tillegg til en håndballflate også inneholde en basketballhall. Prosjektering av anlegget er startet og er planlagt gjennomført som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil dekke kostnader til konseptutvikling av eventuelle rekkefølgekrav til Bjarg

Arena. Det er avsatt midler til konseptutvikling av rekkefølgekrav i handlings- og økonomiplanen 2023-2026 i sekkepost *Rekkefølgekrav idrettsanlegg*.

IL Bjarg har søkt om kommunal garanti for tiltaket. Bergen kommune stiller seg positiv til en kommunal garanti for IL Bjarg sine planer for **Bjarg Arena**, en ny idrettshall på Stavollen, under forutsetning av at tiltaket oppfyller kravene i kommuneloven (se avsnitt 2.2.2 *Kommunal garanti*). Vurdering av kommunal garanti til tiltaket må fremmes som egen sak til bystyret. Det er avsatt midler til konseptutvikling av rekkefølgekrav for Bjarg Arena i handlings- og økonomiplanen 2023-2026 i sekkepost *Rekkefølgekrav idrettsanlegg*. Tiltak rundt Bjarg Arena prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027.

7.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Fana

I forbindelse med behandling av Idrettsplan 2017- 2027 ([bystyresak 73/17](#)) vedtok bystyret at Kringlebotn idrettslag får bygge **garderober og klubbhus tilknyttet Kringlebotn fotballbane** dersom dette kan løses på kommunalt areal. Kringlebotn idrettslag har signalisert at det er utfordrende å bygge et klubbbeid anlegg. Det foreslås derfor at tiltaket deles i et garderobeanlegg og et klubbhus, der kommunen står for utviklingen av et garderobeanlegg slik at fotballbanen enklere kan brukes til både trening og kampavvikling. Vedtaket om at idrettslaget får bygge et klubbhus i egenregi ved hjelp av en vederlagsfri festeavtale, opprettholdes. På grunn av dagens planstatus for tomten, er det usikkert om tiltaket kan gjennomføres. Bergen kommune har intensjon om å inngå en vederlagsfri festeavtale hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede. Midler for et garderobehus ved fotballbanen på Kringlebotn må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

I forbindelse med behandling av *Idrettsplan 2017–2027* vedtok bystyret å utrede **lyssetting av sti mellom Nattland/Sædalen og Kringlebotn/Sandalen**. Tiltaket foreslås løst i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Bymiljøetaten.

Referansegruppen til rulling av idrettsplanens anleggsdel har i møter spilt inn et behov for å oppgradere **friidrettsdelen i Kalandseid idrettspark** med nytt dekke på løpebanen. Oppgradering av eksisterende idrettsanlegg er viktig for å opprettholde idrettsanleggets funksjonalitet og bruksverdi. En oppgradering av friidrettsdelen i Kalandseid idrettspark vurderes som positivt. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplaner.

Fana Bueskytterklubb har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et behov for **treningstid for bueskyting** i en større idretts- eller aktivitetshall i Fana bydel som gjør det mulig å lagre utstyr, trene med større grupper og arrangere stevner. Det anerkjennes at bueskyttermiljøet i Bergen har behov for både bedre tilgang til idrettsanlegg for trening og egne bueskytteranlegg som er tilrettelagt for idrettens behov. Behovet for treningstid og stevnelokaler til bueskytingen forventes å bli løst ved tildelingen av halltid i en egnet idrettshall prioriteres. Utover dette vil man på lengre sikt jobbe for å etablere egnet anlegg for bueskyting.

7.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Fana

I *Idrettsplan 2017–2027* er det vedtatt at det skal søkes etter et tomt til **nytt svømmebasseng i Fana** eller Ytrebygda bydel tilknyttet et av de eksisterende større idrettsanleggene med nærhet til Bybanen. Dette er fulgt opp med bystyresak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21), der det er vedtatt eiendomssøk etter tomter til nytt basseng i Fana. Et tomtesøk har blitt gjennomført av Etat for bygg og eiendom i Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom på oppdrag fra Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett. Det har så langt ikke blitt identifisert mulige tomter i Fana bydel. Flere tomter i

Ytrebygda bydel tilfredsstiller kravene til adkomst med kollektivtransport, og er enten regulert til idrettsformål eller er egnet til å bli omregulert. En nærmere vurdering av de aktuelle tomtene i Ytrebygda er å finne i kapittel 10. Ved etableringen av et nytt svømmebasseng i Fana eller Ytrebygda bør en samlokalisering med et nytt Fysak-bygg vurderes. I lys av dagens tilgang til egnede tomter, anbefales det å prioritere utviklingen av nytt basseng i Ytrebygda bydel (se kapittel 10 *Ytrebygda bydel*). Et nytt tomtesøk for svømmebasseng i Fana bydel kan gjennomføres i neste planperiode.

Det vises til at et ønske om et nytt svømmebasseng i Fana eller Ytrebygda også har blitt spilt inn av Bergen Vest svømmeklubb. Innspillet fremhever behovet for at en ny svømmehall også har publikumsfasiliteter slik at anlegget kan brukes som konkurransebasseng. Det vises her til at en vurdering av hvilken utforming og hvilke fasiliteter som bassenget skal ha, vil bli foretatt på et senere tidspunkt.

Idrettsrådet i Bergen har spilt inn ønske om **areal for baseball på Storetveit**. Arealet ønskes også brukt til andre amerikanske idretter. Deler av Storetveitmarken inngår i ny regulering for Storetveit skole, og det vil bli utviklet et helhetlig område som knytter sammen skolens uteområde, fotballbanen og Storetveitmarken med blant annet nye nærmiljøanlegg. Det er utfordrende å omregulere et større areal til idrettsformål på grunn av grønnsstruktur, bekkeløp, fauna og utfordringer med forventet støy fra idrettsanlegget. Det anerkjennes at mindre idretter med større arealbehov per i dag mangler egnede trenings- og konkurranseanlegg. Forslaget om å utvikle Arna stadion til ulike amerikanske idretter (se kapittel 4.1.12 *Arealkrevende anlegg for mindre idretter*) vil være et egnet alternativ til arealer på Storetveit.

Smørås IL har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om å erstatte en mindre fotballbane med en **mindre fotballhall på Slåtthaug**. Hallen skal inneholde en 7er-bane og en klatrevegg. Anlegget er per i dag ikke lagt inn i reguleringsplanen for området og vil sannsynligvis kreve dispensasjon eller ny regulering av området. Utviklingen av anlegget vurderes som positivt under forutsetning av at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune har intensjon om å inngå en vederlagsfri festeavtale hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede.

Smørås IL har også spilt inn et ønske om å bygge en **tribune med tak og utstyrsboder ved Slåtthaug kunstgressbane**. Anlegget forventes realisert som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil kunne bidra med en vederlagsfri festeavtale eller en avtale om bruksrett for tomten under forutsetningen om at andre brukere av fotballbanen enn Smørås IL vil få tilgang til å bruke tribunen.

Minde IL har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om **lyssetting av Hop ballbane**. Minde IL inngikk i 2014 en leieavtale for ballbanen med Bergen kommune, og har i senere tid videreutviklet banen til en kunstgressbane. Ifølge leieavtalen har Minde IL drifts- og vedlikeholdsansvaret for ballbanen, og det er derfor naturlig at en eventuell videreutvikling av banen med lysanlegg skjer i regi av idrettslaget.

Minde IL har spilt inn gjennom Idrettsrådet i Bergen ønsker om en videreutvikling av Paradisbanen for å bedre fotballflatenes kvalitet med nytt og moderne kunstgress og for å utnytte banearealet bedre, i tillegg til mulig utvikling av nytt klubbhus til banen. Behovet for et **nytt klubbhus ved Paradisbanen** er viktig for å kunne innfri krav til arbeidsmiljøloven og universell utforming, men også for å gi idrettslaget tilgang til egnede fasiliteter som garderobes, møterom, kjøkken med kiosk og lagringsplass. Et arbeid med å utbedre Paradisbanen for å løse utfordringer med overvann på banen er igangsatt, og forventes ferdigstilt i løpet av 2023. Det vil i sammenheng med dette arbeidet også legges nytt kunstgress på banen. Det vurderes som positivt at idrettslaget ønsker å utnytte arealene

rundt Paradisbanen til idrettsaktivitet ved å etablere et nytt klubbhus. Det forutsettes at byggingen av et nytt klubbhus skjer som klubbeid anlegg. Bergen kommune kan bidra med en vederlagsfri festeavtale hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede og finansieringen av klubbhuset er sikret.

Kirkevoll basketballklubb har gjennom Idrettsrådet i Bergen meldt at de har utfordringer med å få tilstrekkelig treningstid i idrettshallene i Fana sør, og foreslår at situasjonen løses ved at det utvikles en **ny basketbalhall ved Kirkevoll skole**. Statusanalysen for anleggsdekningen viser en forholdsmessig god anleggsdekning for hallidrett i Fana bydel samlet, og det bør undersøkes hvordan etableringen av nye idrettshaller på Rå ungdomsskole og Bjarg Arena vil påvirke kapasitet i eksisterende idrettshaller i området. En utvikling av en ny idrettshall ved Kirkevoll skole vurderes i utgangspunktet som positivt. En ny idrettshall ved Kirkevoll skole prioriteres ikke i gjenværende planperiode 2023–2027, men kan vurderes på nytt i neste planperiode. Tiltaket bør i så fall også ses i sammenheng med eventuelle rehabiliteringstiltak på Kirkevoll skole.

7.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Fana 2023–2027

Fana bydel har en høy andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen. Dette gjelder spesielt for aldersgruppen 6 til 12 år. Statusanalysen for anleggsdekningen viser en noe lavere dekning enn for Bergen samlet.

Det har kommet inn mange større og mindre innspill fra idrettslag som gjelder Fana bydel, og mange av disse anbefales løst som klubbeide anlegg. Tiltakene som skal prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027 er bygging av ny 11er-fotballbane i Sædalen.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, vil det i gjenværende planperiode 2023–2027 jobbes med å bygge en ny isarena på Slåtthaug (se avsnitt 4.1.6 *Isanlegg*), å videreutvikle skianleggene på Frotveit og Totland (se avsnitt 4.1.5 *Skianlegg*) og å prioritere konseptvalgnotater for ro- og padleanlegg i Bergen eller regionen rundt (se avsnitt 4.1.9 *Vannsportanlegg*).

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er satt av midler eller om det må settes av midler i kommende rulleringer av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Basketballhall ved Storetveit skole	Konsept-utvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenesteområde skole.
Storetveit fotballbane – kunstgress og lyssetting	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenesteområde skole.
Rekkefølgekrav 11er-fotballbane i Sædalen	Konsept-utvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert. Avsatt midler i byrådets handlings- og økonomiplan 2023–2026 under sekkepost <i>Rekkefølgekrav idrettsanlegg</i>
Rekkefølgekrav ny idrettshall i Sædalen	Konsept-utvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Bjarg Arena	Konsept-utvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert. Avsatt midler i byrådets handlings- og økonomiplan 2023–2026 under sekkepost <i>Rekkefølgekrav idrettsanlegg</i>
Bjarg Arena	Kommunal garanti	Ikke-kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Kringlebotn fotballbane – Garderobebygg	Realisering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Kringlebotn fotballbane – klubbhus	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Kalandseid idrettspark, friidrettsanlegg	Oppgradering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Nytt svømmebasseng i Fana bydel	Tomtesøk	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Areal for baseball på Storetveit	Realisering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Mindre fotballhall på Slåtthaug	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Slåtthaug kunstgressbane, tribune og utstyrsboder	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Hop ballbane, lyssetting	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Paradisbanen, garderober og klubbhus	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Ny basketballhall ved Kirkevoll skole	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Figur 24 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Fana bydel

8. Fyllingsdalen bydel

	27 923		33		6 979		25 %
Befolkning over 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer i idrettslag		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg i Fyllingsdalen bydel

Fotballanlegg: 12
Friidrettsanlegg: 1
Svømme- og stupeanlegg: 3
Idrettshaller og aktivitetshaller: 5
Gymsaler: 12
Racketsportanlegg: 4
Skyteanlegg: 2

Fysak-bygg: ingen

Fyllingsdalen bydel har stor aktivitet innenfor fotball, håndball og svømming. I tillegg finnes det blant annet aktive miljøer for basketball, skyting og racketsport.

Fyllingsdalen bydel ligger i dalføret mellom Løvestakken og Damsgårdsfjellet og avgrenses av Nordåsvannet i sør. Bydelen er omkranset av gode muligheter for tur og vannbaserte aktiviteter.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 15,5 prosent av befolkningen i Fyllingsdalen bydel.

8.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Fyllingsdalen?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Fyllingsdalen bydel:

- En **pumptrack** ble bygget på **Varden idrettspark** i 2017.
- Ombygging av **garderobebygg ved**

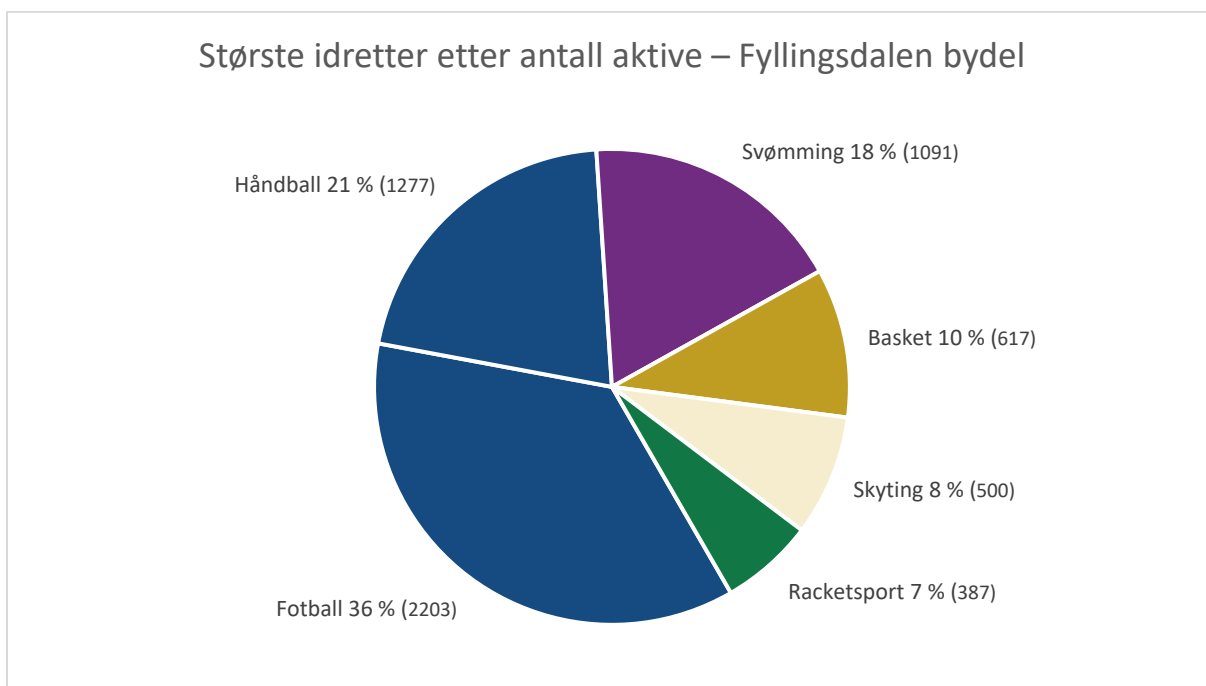
Varden idrettspark ble gjennomført i 2018. Ombygging av det gamle klubbhuset på Varden i 2018 har utløst **areal til kampsport**.

- **Skytebanene på Krohnegården** ble oppgradert i 2018.
- Det vannbaserte anlegget til **ro- og padleanlegg på Nordåsvannet** ble ferdigstilt i 2018.
- Gulv og lysanlegg i **Fyllingsdalen idrettshall** ble rehabilitert i 2019.
- **Kunstgressbanen ved Varden Amfi** ble rehabilitert i 2019.
- **Gulvet i Bøneshallen** ble rehabilitert i 2019.
- **Grusbanen ved Varden idrettspark** ble oppgradert til kunstgress i 2019. Banen er pilotbane i kunstgressprogrammet.
- **Grusbanen ved Bønes skole** ble oppgradert til kunstgress i 2020.
- **Lynghaug betongskatepark** ble tatt i bruk i 2021
- **Lysanlegget ved Varden Amfi** ble oppgradert i 2021.
- Den tidligere svømmehallen ved Ortun skole ble revet og nytt **treningsbasseng og opplæringsbasseng** ble ferdigstilt i 2022.
- **Nærmiljøpark på Varden** ble bygget i 2022.

8.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Fyllingsdalen

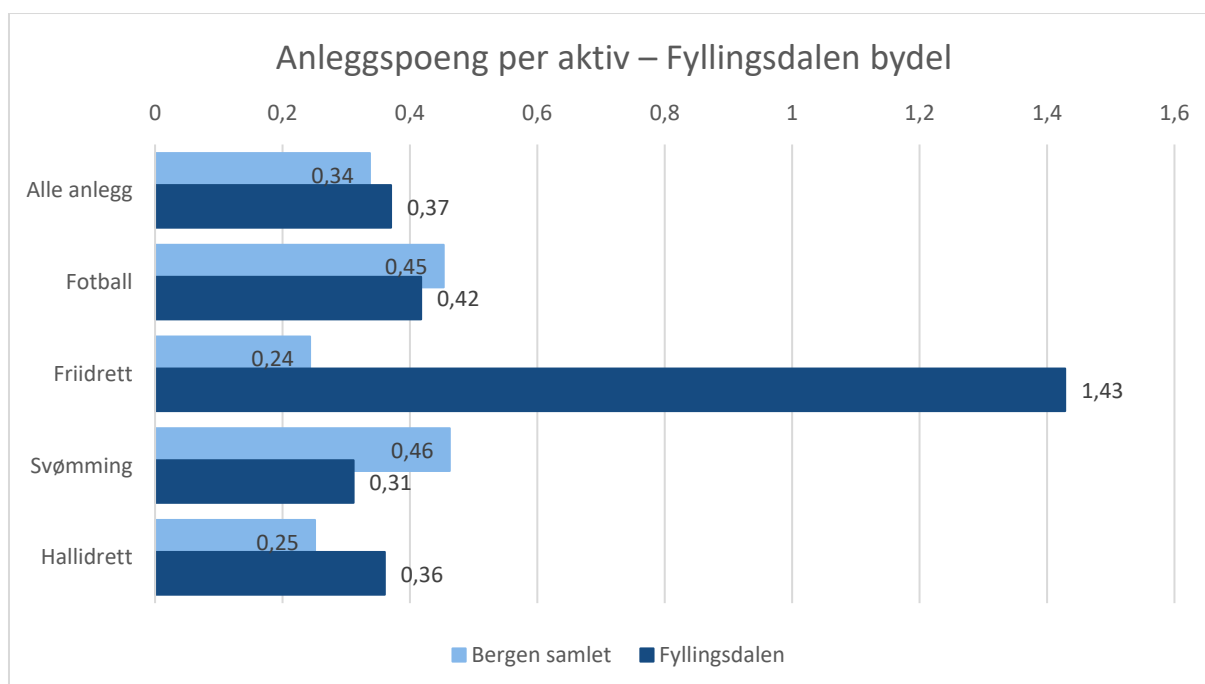
I Fyllingsdalen bydel er det 34 idrettslag med til sammen 6 979 aktive samlet i alle idrettskategoriene. Dette gir en aktivitetsandel på 25 prosent i Fyllingsdalen bydel, noe lavere enn tilsvarende tall for Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år ligger med 112 prosent litt under tilsvarende tall for Bergen samlet, mens den er for ungdommer i alderen 13 til 19 år med 73 prosent ligger litt over gjennomsnittet for Bergen samlet. Fyllingsdalen er den bydelen i Bergen med størst andel idrettsaktive ungdommer.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg mellom de ulike idrettene som vist i figur 24.

Figur 25 – Største idretter etter antall aktive – Fyllingsdalen bydel

Figur 25 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Fyllingsdalen bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 26 – Anleggspoeng per aktiv – Fyllingsdalen bydel

I Fyllingsdalen bydel er det gjennomsnittlig 0,37 anleggspoeng per aktiv for de utvalgte anleggene i denne analysen, noe som ligger litt over antall anleggspoeng per aktiv for Bergen samlet som er på 0,34 anleggspoeng per aktiv. Dette plasser Fyllingsdalen på snittet når det gjelder anleggsdekningen per aktiv for alle bydeler i Bergen kommune.

Anleggsdekningen i Fyllingsdalen bydel varierer mellom de ulike anleggstypene. Sammenlignet med de andre bydelene i Bergen kommune er anleggspoeng per aktiv noe høyere for hallidrett, mens det er noen færre anleggspoeng per aktiv når det gjelder anlegg for svømming og fotball. Samtidig er det seks ganger så mange anleggspoeng per aktiv for friidrettsanlegg enn i resten av Bergen kommune. Dette kan enkelt forklares med at det er registrert svært få aktive innen friidrett, samtidig som det finnes et friidrettsstadion i Fyllingsdalen bydel som på grunn av størrelsen og kvaliteten er høyt verdsatt med 70 anleggspoeng. Analysen har ikke tatt høyde for hvilke idrettslag som bruker friidrettsanlegget i Fyllingsdalen bydel, men det antas at anlegget kan fungere som et godt alternativ for å avlaste friidrettsanlegg i andre bydeler, og da spesielt Bergenhus bydel på grunn av sin gode kollektivtilknytning med buss og bybane. Dette vil bli diskutert nærmere i kapittel 4 *Byovergrepene idrettsanlegg i Bergen kommune*.

8.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Fyllingsdalen

Områdereguleringen for Fyllingsdalen sentrale deler planlegger for at Oasen skal utvikles som et urbant og fortettet sentrumsområde og beskriver et fortettpotensial på cirka 350 boliger, både i sentrumsområdet og boligområdene rundt. Områdereguleringen ble vedtatt i juni 2023.

Bybanen til Fyllingsdalen terminal ved Sælensminde og Oasen senter åpnet i november 2022, noe som sannsynligvis vil påvirke utviklingen i bydelen.

Områderegulering for Spelhaugen er for tiden satt på vent som følge av pågående prosesser rundt bybanen og miljøkartlegging i området, men man ser for seg at Oasen og Spelhaugen på sikt skal knyttes sammen med en bymessig utvikling langs Hjalmar Brantings vei.

Det pågår en rekke mindre regulerings- og byggesaker i ulike skolekretser i Fyllingsdalen med en samlet økning på rundt 1 500 boliger, der byggesaker innenfor reguleringsplan Hjalmar Brantings vei forventes å utgjøre omtrent en tredjedel av veksten.

8.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Fyllingsdalen

I dette avsnittet presenteres det anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rulling av idrettsplanens anleggsdel har man tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt finnes i avsnitt 1.3 *Forutsetninger for rulling av idrettsplanens anleggsdel*.

8.4.1. Tiltak med høy prioritet i gjenværende planperiode 2023–2027 i Fyllingsdalen

Som oppfølging av tiltak i *Idrettsplan 2017–2027* er det planlagt å bygge et **tilbygg for bordtennis og styrketrening ved Fyllingsdalen idrettshall**. Hensikten er å bedre kapasiteten i idrettshallen og å sikre bedre treningsfasiliteter til bordtennismiljøet i området. Områderegulering for Fyllingsdalen sentrale deler er påbegynt, og nødvendige endringer for en utvidelse av det eksisterende anlegget vil bli innarbeidet i områdereguleringsplanen. Reguleringen ventes ferdigstilt høsten 2023. Midler til konseptutvikling av tilbygget er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Midler til realisering er satt av i sekkepost *Idrett – rehabilitering og nybygg*.

Skolebruksplan 2021–2030 konkluderer at Varden skole skal utvides til en normalkapasitet på 500 elever. Det foreslås videre at kapasiteten til gymsalen utvides ved å erstatte gymsalen med en **basketballhall på Varden skole**. Midler til en konseptutvikling er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenestoområde skole, mens midler til realisering av tiltaket er satt av i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Referansegruppen for rulling av idrettsplanens anleggsdel har pekt på at det midtre **garderobebygget ved Varden stadion** er i svært dårlig forfatning, og det kreves raske tiltak for å hindre at anlegget mister funksjonaliteten sin. Det fremstår som mest hensiktsmessig at garderobebygget rives og erstattes med et nytt garderobebygg som også inneholder garasjer for lagring av utstyr. Tiltaket er ferdig prosjektert, og midler til tiltaket er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026 fra budsjettåret 2025.

Gjennom referansegruppen for rulling av idrettsplanens anleggsdel har det blitt spilt inn behov for rehabilitering av garderober ved Fjellsdalen kunstgressbane. Innspillet er sammenfallende med et innspill fra Bønes idrettslag som ønsker et nytt garderobebygg med utstysrom og aktivitetslokale ved fotballanlegget i Fjellsdalen. I tillegg uttrykker Bønes IL et behov for økt garderobekapasitet ved banen. Bønes idrettslag har i dialog med Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett signalisert at de ønsker å utvikle et **nytt aktivitets- og garderobebygg ved Fjellsdalen kunstgressbane** i klubbens regi. Initiativet vurderes som positivt, og Bergen kommune vil bidra med vederlagsfri festeavtale hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede, og under forutsetning av at tilgang til garderober for andre brukere av den kommunale fotballbanen avtales. Tiltaket prioriteres. Midler for å gjennomføre prosjektet må søkes innarbeidet ved rulling av handlings- og økonomiplanen.

I møter med referansegruppen har det også blitt kommunisert et behov for oppgradering av utendørs tennisbaner på Fjellsdalen. Bergen har de senere år hatt en merkbar nedgang i antall anlegg i Bergen etter at både kommunale og private tennisbaner har blitt avviklet, noe som fører til kapasitetsutfordringer for tennismiljøet. Det fremstår som viktig at eksisterende tennisbaner blir godt vedlikeholdt slik at kapasiteten på disse kan utnyttes maksimalt. Det er

også spilt inn et ønske av Bergen Tennisklubb om å bygge en klubbeid **boblehall/letthall over tennisbanene i Fjellsdalen** for å forbedre brukstiden på tennisanlegget også i vinterhalvåret. Et konseptvalgnotat skal gi grunnlag for å avgjøre hvordan tennisanlegget i Fjellsdalen kan oppgraderes og videreutvikles. Konseptvalgnotatet prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027 til *Idrettsplan 2017–2027*. Midler for dette må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

8.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Fyllingsdalen

Referansegruppen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har uttalt et behov for **rehabilitering av garderober i Fyllingsdalen idrettshall**. Midler til rehabilitering av garderober i Fyllingsdalen idrettshall må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

I *Idrettsplan 2017–2027* pekes det på muligheter til å videreutvikle **området rundt Varden idrettspark**. Området nord for Varden Amfi består i dag av en liten grusbane i dårlig stand som ikke brukes til idrettsaktivitet. Området er i dag satt av til arealformål grønnstruktur i KPA 2018, men kan være egnet til idrettsformål eller som nærmiljøanlegg. Det anbefales at muligheter for dette og eventuelle krav til omregulering undersøkes. Tiltaket foreslås løst i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling. Midler må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

Bjørgvin karateklubb har i høringsrunden påpekt et behov for nye **treningslokaler til kampsport i området Fyllingsdalen/Varden**. Bergen kommune stiller seg positiv til klubbens forslag om å disponere deler av tomten til Varden idrettspark for å etablere klubbeide treningslokaler for kampsport. Kommunen er også positiv til å inngå en vederlagsfri festeavtale hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede.

8.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Fyllingsdalen

I forbindelse med behandling av bystyresak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) ble det vedtatt avvikling av **svømmebassenget på Løvås** oppvekststun når nytt svømmebasseng i Laksevåg bydel står ferdig. Et nytt svømmebasseng forventes realisert i sammenheng med utvikling av Laksevåghallen i løpet av gjenværende planperiode 2023–2027, og bassenget ved Løvås oppvekststun vil da avvikles i henhold til vedtaket.

Bergen bystyre behandlet i sitt møte 26. januar 2022 et innbyggerforslag om bevaring av **Helgeplassbanen** (bystyresak [7/22](#)). Vedtaket i saken er at arealformålet for området Helgeplassbanen endres til lek- og fritid ved rullering av kommunedelens arealplan, og at det skal sikres for lek og fritid gjennom en statlig klausul på eiendommen. Bystyret vedtok også å vurdere å etablere et nærmiljøanlegg på Helgeplassbanen ved rullering av idrettsplanens anleggsdel. Etablering av nærmiljøanlegg anses som positivt, og foreslås løst i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling.

En bedre tilrettelegging for skole og idrett i området rundt Lynghaugparken ble vedtatt i bystyret under behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027*. Løv-Ham Fotball ønsker å oppgradere den såkalte **Texacobanen** som per i dag er en grusbane, til en kunstgressbane. Både Bergen kommune sine egne undersøkelser i regi av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Bymiljøetaten, og Miljødirektoratet sin [veileder til forurensningsforskriften for utforming og drift av kunstgressbaner](#) viser til de miljømessige utfordringene, spesielt når kunstgressbaner med gummigranulat etableres nær vassdrag. Tidligere undersøkelser har vist at særs utfordrende grunnforhold under banen vil gjøre det vanskelig å etablere en kunstgressbane. Gjennomføringen av dette prosjektet vurderes som ikke forsvarlig. Det anbefales derfor å ikke jobbe videre med tiltaket.

Referansegruppen har spilt inn et behov for **rehabilitering av garderober ved Bøneshallen**. Behovet gjelder både garderober i idrettshallen og garderobebygget. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Referansegruppen har videre spilt inn et behov for **rehabilitering av garderober i drifts- og arrangementsbygg ved Varden Amfi**. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Det har gjennom Idrettsrådet i Bergen kommet et innspill fra Bønnes IL om behov for en **utstyrsbod ved Bønnes skole kunstgressbane**. Prosjektet anbefales gjennomført i ikke-kommunal regi.

Det er videre spilt inn et ønske fra Bønnes IL om flere **nærmiljøanlegg ved Bøneshallen i Fjellsdalen**. Det er foreslått at anlegget kan inneholde anlegg for frisbeegolf, skatepark, trampolinepark, klatreanlegg med mer. Etablering av nærmiljøanlegg i bydelen vurderes som positivt for stimulering til egenorganisert aktivitet.

8.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Fyllingsdalen 2023–2027

Selv om Fyllingsdalen bydel har en noe lavere andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen, har bydelen en høy andel idrettsaktive ungdommer. Statusanalysen viser at den samlede anleggsdekningen ligger noe høyere enn for Bergen samlet.

Mange tiltak som er foreslått gjennomført i Fyllingsdalen bydel i gjenværende planperiode 2023–2027, gjelder rehabilitering av eksisterende anlegg. Tiltakene som prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027 er et tilbygg til bordtennis og styrketrening ved Fyllingsdalen idrettshall, rehabilitering av garderober til Fyllingsdalen idrettshall og oppgradering av utendørs tennisbaner på Fjellsdalen. Disse tiltakene er også høyt prioritert av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er avsatt midler eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Fyllingsdalen idrettshall – tilbygg til bordtennis og styrketrening	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering av tiltaket i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Varden skole basketballhall	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenesteområde skole.
Garderobebygg ved Varden stadion	Realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
Nytt aktivitets- og garderobebygg ved Fjellsdalen kunstgressbane	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Tennisbaner Fjellsdalen – oppgradering og videreutvikling	Konseptvalg-notat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen idrettshall – garderober	Rehabilitering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Varden idrettspark – nærmiljø- eller idrettsanlegg	Videreutvikling	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Treningslokaler for kampsport i Fyllingsdalen/Varden	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Svømmebasseng på Løvås skole	Avvikling	Kommunal	Ikke prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Nærmiljøanlegg på Helgeplassbanen	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Garderober ved Bøneshallen	Rehabilitering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Garderober i drifts- og arrangementsbygg til Varden Amfi	Rehabilitering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Utstyrsbod ved Bønes skole kunstgressbane	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Bøneshallen nærmiljøanlegg	Realisering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 19 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Fyllingsdalen bydel

9. Laksevåg bydel

	37 387		80		9 351		25 %
Befolkning over 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer i idrettslag		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Laksevåg bydel

Fotballanlegg: 20
Friidrettsanlegg: 3
Svømme- og stupeanlegg: 3
Idrettshaller og aktivitetshaller: 11
Gymsaler: 12
Vannsportanlegg: 4
Racketsportanlegg: 3
Is- og skøyteanlegg: 2

Fysak (aktivitetsbygg): 1

I Laksevåg bydel er det stor aktivitet innen fotball, gymnastikk og turn og håndball. I tillegg finnes det blant annet aktive miljøer for svømming, hestesport og kampsport.

I Laksevåg bydel er det adgang til turveier på byfjellene vest i Bergen, turveien Løvsstien og turområdet rundt Alvøen idrettspark. I tillegg har Laksevåg en lang sjølinje fra Mathopsvågen i sør til Puddefjorden i nord som åpner for vannbasert aktivitet selv om adgangen til sjø per i dag er noe utfordrende på grunn av industrivirksomhet og ulendt terreng.

[Områdesatsing](#) i Indre Laksevåg fases ut i 2022. Områdesatsingen startet opp i 2012, og i perioden har det blant annet blitt etablert Fysak og BUA utlånssentral på Melkeplassen og en utendørs trampolinepark i området. Det har også blitt gitt et tilbud om parkourkurs i samarbeid mellom områdesatsingen og Etat for idrett.

Områdesatsingen i Loddefjord og Olsvik varer fra 2019 til 2026. I forbindelse med områdesatsingen er det mulig å motta et utvidet tilskudd på 30 prosent av ordinære satser ved

søknad om spillemidler til nærmiljøanlegg til og med søknadsåret 2025. Det har siden 2020 blitt arrangert gratis parkourkurs i Loddefjord i samarbeid med Etat for idrett og Bergen parkour. Fra 2022 ble kurset flyttet til Olsvik. Det ble også etablert BUA Vestkanten i samarbeid mellom blant annet områdesatsingen og Etat for idrett.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 15,4 prosent av befolkningen i Laksevåg bydel.

9.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Laksevåg?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Laksevåg bydel:

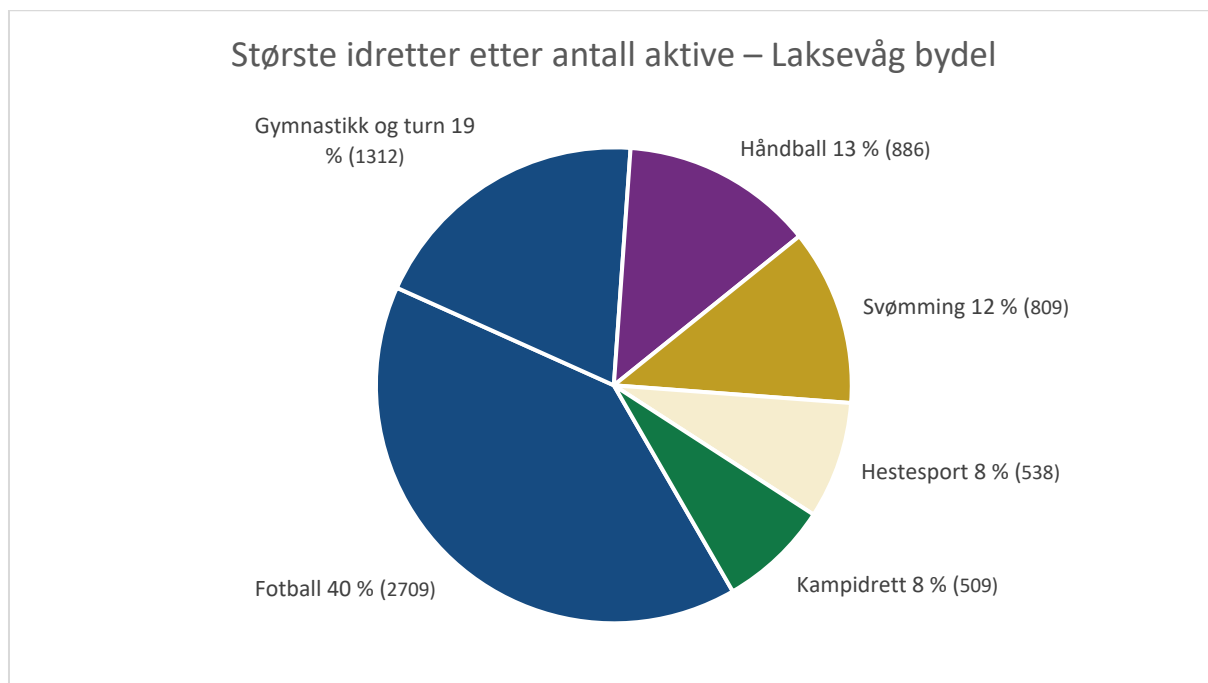
- Ny **basketballhall på Tjønne idrettsplass** ble ferdigstilt i regi av Idrettslaget Frøya Alliance i 2017/18.
- **Tjønne idrettsplass nærmiljøanlegg** ble etablert i 2019.
- Rehabilitering av lysanlegget i **Alvøen idrettspark ski- og turløyper** ble ferdigstilt av i regi av Loddefjord IL i 2019.

- **Fysak Melkeplassen** ble ferdigstilt i mars 2019. Bygget er et aktivitetshus med et rom til parkour og buldring, bordtennis, dansesal, akrobatikkrom, en mindre skatehall og utlånsentralen BUA. Et utendørs aktivitetsareal med trampoliner og benker ble ferdig i 2020.
- **Holen skole og ny idrettshall** ble ferdigstilt i 2021.
- Nærmiljøanlegget **Friplassen Alvøen** ved Alvøen skole ble ferdigstilt i 2021.
- **Oppgradering av Laksevåg idrettshall** med blant annet ny belysning ble gjennomført i 2021.
- **Lysanlegg ved Mathopen idrettshall og Vadmyra idrettshall** ble oppgradert i 2021. Ventilasjonsanlegg ble oppgradert i begge hallene i 2022.
- **11er-fotballbanen i Gravdal idrettspark** fikk nytt kunstgress i 2022.
- Arbeid med å realisere en **mindre fotballhall ved Tjønne idrettsplass** startet i 2022 i regi av Idrettslaget Frøya Alliance. Fotballhallen forventes ferdig i 2023.
- **Olsvik kunstgressbane** ble rehabilitert i 2022.
- **Nærmiljøanlegg ved Sandgotna skole** ble ferdigstilt i 2022.

9.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Laksevåg

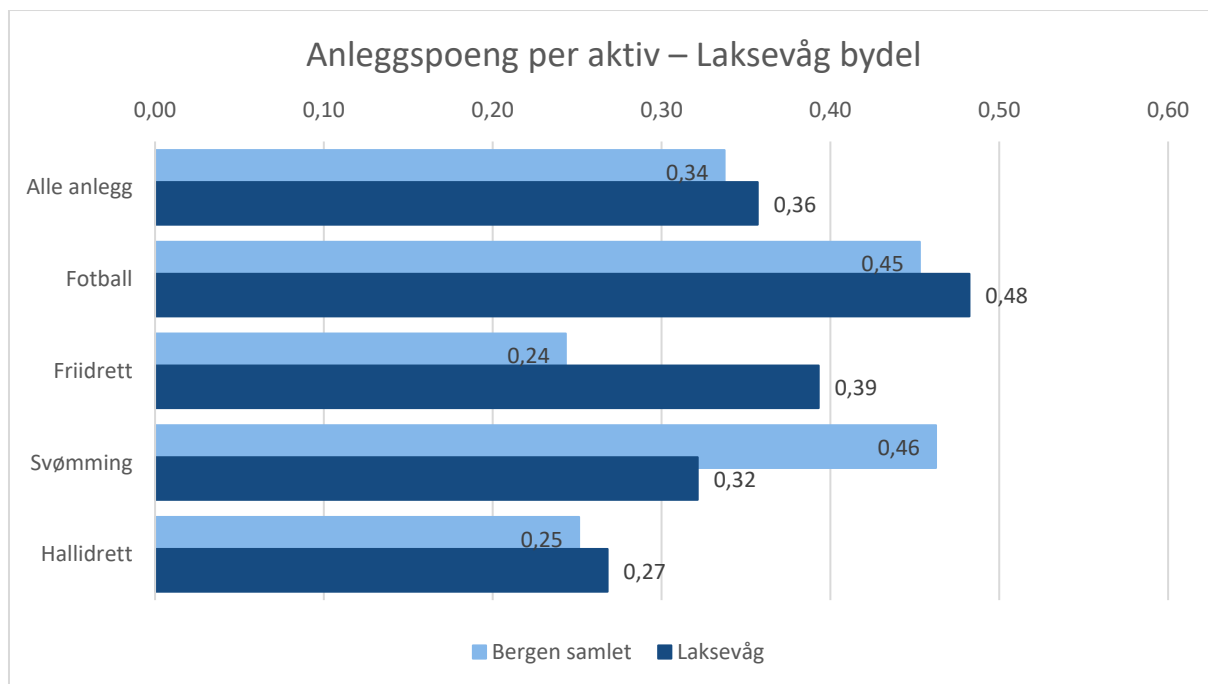
I Laksevåg bydel er det 89 idrettslag med til sammen 9 351 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 25 prosent som betyr at aktiviteten i bydelen ligger under aktivitetsandelen for Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6 til 12 år er på 115,2 prosent, mens den er på 69,5 prosent for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Aktivitetsandelen for barn og ungdom i Laksevåg bydel ligger noe under tilsvarende tall for Bergen samlet, og rangerer Laksevåg bydel i midten av alle bydeler.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettene som vist i figur 26.

Tabell 20 – Største idretter etter antall aktive – Laksevåg bydel

Figur 27 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Laksevåg bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Tabell 21 – Anleggs-poeng per aktiv – Laksevåg bydel

I Laksevåg bydel er det gjennomsnittlig 0,36 anleggs-poeng per aktiv for de utvalgte anleggene i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggs-poeng per aktiv. Her ligger Laksevåg bydel på gjennomsnittet blant bydelene i Bergen kommune.

Resultatene for antall anleggs-poeng per aktiv tyder på at Laksevåg bydel har god anleggs-dekning innen fotball, friidrett og hallidrett. Anleggs-dekningen for svømmeanlegg derimot er lavere enn i andre bydeler både når antall innbyggere og antall aktive innen svømming legges til grunn.

9.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Laksevåg

Det er flere områdereguleringer og strategiske planprogram i Laksevåg bydel som forventes å ha konsekvenser for boligbyggingen i bydelen.

Områdereguleringen for Loddefjordåsen inkluderer ikke nye boliger, men primært offentlige bygg som barnehage, skole, sykehjem og kultur- og fysakarealer. Planprogram ble vedtatt i mars 2023.

I sammenheng med områderegulering for Indre Laksevåg og områderegulering for Laksevåneset vurderes regulering til boligformål i planarbeidet. Store deler av Laksevåneset er i Kommuneplanens arealdel avsatt til byfortettingssone. Pågående reguleringssaker tyder på at det vil komme om lag 1 000 boliger på verftsområdet. Planforslagene forventes å være klar i løpet av 2023 med planlagt vedtak i 2024.

Strategisk planprogram for Loddefjord vil foreligge i løpet av 2023. Planprogrammet skal følges opp av reguleringsplaner som beskriver boligbygging i området.

Pågående arbeid med strategiske planer og reguleringsplaner for Laksevåg bydel sammen med øvrige bygge- og reguleringsplaner vil anslagsvis kunne gi en økning på rundt 1 500 boliger gjennom planperioden. Ettersom flere planer per i dag er i en tidlig fase, er det knyttet en større usikkerhet til nøyaktig antall nye boliger i bydelen.

9.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Laksevåg

I dette avsnittet presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har man tatt hensyn til medvirkning fra ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3 *Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel*.

9.4.1. Tiltak med høy prioritet i gjenværende planperiode 2023–2027 i Laksevåg

I handlings- og økonomiplan for 2023–2026 er det avsatt midler til realisering av **ny idrettshall ved Alvøen idrettspark**. Anlegget er i *Idrettsplan 2017–2027* omtalt som Arena vest. Idrettshallen skal inneholde håndballhall og separat bordtennishall, garderober, styrkerom og fasiliteter som tilknyttet fotballbanene i idrettsparken. Prosjektering for hallen ble gjennomført i 2021. Midler til realisering er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026, og tiltaket er forventet å komme i gjennomføringsfase i løpet av 2023.

I forbindelse med behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027* vedtok bystyret at det settes i gang en prosjekterings- og reguleringsprosess for **Laksevåghallen** med muligheter for idrettshall, svømmehall, turnhall, møteplassfunksjoner og ishall. Som følge av en mulighetsstudie gjennomført i 2018, ble etableringen av en ishall tatt ut av prosjektet på grunn av tomtens arealbegrensing. Reguleringsplanen for Laksevåghallen forventes ferdig høsten 2023. Reguleringsplanen skal fastsette hvilke idrettsanlegg Laksevåghallen skal inneholde. Utover idrettsanlegget vil reguleringsplanen legge til rette for nærmiljøanlegg knyttet til nye Laksevåghallen som også kan brukes som uteareal til Nygårdslie skole. I anleggsperioden bør idrettslagene bli tilbudt treningstid i andre idrettshaller. Midler til konseptutvikling av Laksevåghallen er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026, mens midler til realisering er avsatt i sekkepost *Idrett – Rehabilitering og nybygg*.

Prioriteringen av **25m-basseng og opplæringsbasseng i Laksevåg bydel** som kommer frem av bystyresak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21), vil løses gjennom byggingen av nye Laksevåghallen. Viktigheten av et nytt basseng i Laksevåg bydel understrekes også i innspill fra Bergen Vest Svømmeklubb til rullering av idrettsplanens anleggsdel, som påpeker et stort behov for større bassengkapasitet og tilrettelegging for tilskuere for å kunne arrangere mindre arrangement og stevner.

Opplæringsbasseng ved Loddefjord skole er vedtatt totalrehabilitert under behandlingen av bystyresak om fremtidig bassengstruktur (bystyresak 19/21). Innledende planlegging for prosjektet er igangsatt, der rehabiliteringen av bassenget inngår som del av rehabiliteringen av Loddefjord skole som er vedtatt i Skolebruksplan 2021–2030. Midler til konseptutvikling er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026 under tjenesteområde skole, mens midler til realisering er avsatt i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Garderobebygg til Mathopen idrettshall er i svært dårlig stand. Det er vurdert som mest hensiktsmessig å rive det eksisterende anlegget for så å bygge et nytt garderobeanlegg med aktivitetssal og kiosk. Et skisseprosjekt for tiltaket pågår. Arbeidet med nytt garderobebygg ved Mathopen idrettshall prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027 for å sikre at idrettsanlegget ikke mister funksjonalitet. Midler til tiltaket er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026.

Gjennom referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel har det blitt spilt inn et behov for **rehabilitering av Olsvikhallen**. Rehabiliteringen gjelder først og fremst rehabilitering av tak og ventilasjon. Rehabilitering av Olsvikhallen er foreslått i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under sekkepost *Mindre bygginvesteringer*.

I forbindelse med regulering for ny barnehage i Olsvik er det i tråd med rekkefølgekravene for bygging av barnehagen, blitt prosjektert et **sykkelanlegg i Olsvik**. Barnehagen blir påbegynt i 2025, og sykkelanlegget vil bygges samtidig. Midler til tiltaket er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026 fra budsjettåret 2025.

Det prioriteres også å etablere det planlagte **nærmiljøanlegget ved Olsvik skole**. Det er per i dag ikke satt av tilstrekkelig midler til prosjektet, og flere midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Vestland fylkeskommune planlegger å etablere flere **nærmiljøanlegg i området rundt Olsvikåsen videregående skole**. Tiltaket har fått tilskudd til prosjektering og planlegging gjennom Vestland fylkeskommune sin tilskuddsordning Nyskapande aktivitetsanlegg.

Det er ønskelig at sykkelanlegget og nærmiljøanlegget bygges samtidig for å redusere belastningen med anleggsarbeid for skolen og nærmiljøet. Det anbefales også å se på muligheter for at sykkelanlegget og nærmiljøanlegget kan realiseres før barnehagen skal bygges.

I forbindelse med [områdesatsingen](#) i Olsvik er det spilt inn et ønske om å gjennomføre **mindre tilrettelegging av eksisterende turstier for stisykling** i Olsvikskogen. Gjennomføring av tiltakene forventes å være et positivt bidrag i arbeidet med områdesatsingen i Olsvik, og arbeidet med tiltaket prioriteres. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Allianseidrettslag Frøya ønsker å bygge en **liten fotballhall på Tjønne/Melkeplassen** der det i dag ligger en liten kunstgressbane. Prosjektet er finansiert av privat giver, og Allianseidrettslag Frøya har fått en vederlagsfri festeavtale på tomten (byrådssak [1399/21](#)). Det ventes at anlegget skal ferdigstilles i gjenværende planperiode 2023–2027 i regi av klubben. Det forventes ingen økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Opplæringsbassenget ved Kjøkkelvskole vil utvikles i henhold til vedtak i av sak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) når nytt basseng i Laksevåg bydel er ferdig. Det er behov for å gjennomføre et konseptvalgnotat for å utrede hvordan arealet for bassenget ved Kjøkkelvskole kan bygges om til annet idrettsformål. Tiltaket prioriteres. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidig rulling av handlings- og økonomiplanen.

I forbindelse med behandling av Idrettsplanen 2017–2027 ble det spilt inn behov for **arealer til kampsport** til Lyderhorn karateklubb. Det ble konkludert med at Bergen kommune sammen med Lyderhorn karateklubb skal sikre arealer til videreutvikling av klubbens aktivitet i bydelen. Muligheten vil vurderes i sammenheng med et konseptvalgnotat for alternativ bruk av arealer for bassenget ved Kjøkkelvskole.

9.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Laksevåg

Som følge av områdereguleringer på Laksevåg forventes det byfortetting med utvikling av boliger, næring og nye byrom langs sjøen. Det er nødvendig å sette av **idrettsareal i Indre Laksevåg og på Laksevågnese**, og da spesielt å legge til rette for vannsport og rekreasjon langs sjøfronten. Et mer detaljert behov for arealer til idrettsformål må vurderes ut ifra planlagt antall boliger, og bør sees i sammenheng med eventuell etablering av barnehager og skoler i området.

Det har i møter med referansegruppen til rulling av idrettsplanens anleggsdel blitt fremhevet et behov for **oppgraderinger i Alvøen idrettspark**. Samtidig har også Loddefjord IL spilt inn behov for vedlikehold og oppgradering av ulike elementer ved Alvøen idrettspark, for eksempel friidrettsanlegg (se avsnitt 4.1.4 *Friidrettsanlegg*) og tennisbanene. Idrettslaget

viser til at anlegget bærer preg av mange års bruk. I gjenværende planperiode 2023–2027 vil nødvendig vedlikehold av anlegget gjennomføres for å ivareta anleggets funksjonalitet. Det anbefales at det i gjenværende planperiode 2023–2027 utarbeides en helhetlig plan for oppgradering av Alvøen idrettspark. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidig rullering av handlings- og økonomiplanen.

9.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Laksevåg

I gjeldende *Idrettsplan 2017-2027* omtales planer for å utvikle en **sandvolleyballhall i Kjøkkelvik** i tilknytning til det eksisterende sandvolleyballanlegget. Tomten er per i dag til avsatt grønnstruktur i KPA 2018. En videreutvikling av tomten med sandvolleyballhall vurderes som hensiktsmessig, men vil kreve regulering eller formålsendring i rullering av kommuneplanens arealdel. Rulleringen av kommuneplanens arealdel forventes oppstart i 2024, og tiltaket kan vurderes på nytt i arbeidet med ny idrettsplan.

I forbindelse med rullering av idrettsplanens anleggsdel er det gjennom referansegruppemøte blitt spilt inn behov for **oppgradering av utendørs sandvolleyballanlegget i Kjøkkelvik**. Det ansees som mest hensiktsmessig at nødvendig vedlikehold for å ivareta anleggets funksjonalitet løses innenfor rammen for drift av idrettsanlegg. En oppgradering utover dette vil kunne sees i sammenheng med eventuell utvikling av en ny sandvolleyballhall på samme tomt.

Idrettsplan 2017–2027 uttaler seg positivt om å utvikle et nærmiljøanlegg på Mathopen balløkke ved Hillerenveien (gnr. 128, bnr. 68) ved Mathopen barnehage. Behovet for **nærmiljøanlegg i Mathopen** bekreftes gjennom høringsinnspill til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* som foreslår å etablere et nærmiljøanlegg nord for Mathopen idrettsplass. Etableringen av nærmiljøanlegg på Mathopen anbefales gjennomført i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling.

Referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel har spilt inn behov **oppgraderinger på Nygårdsmyrer idrettsplass**. Behovet gjelder toppcoating og merking av løpebanen, i tillegg til oppgraderinger av kastfeltet. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Lyngbø Sportsklubb påpeker i sitt innspill gjennom Idrettsrådet i Bergen at de opplever kapasitetsutfordringer ved Gravdal idrettsplass, og klubben ønsker en **ny fotballbane i området rundt Gravdal idrettsplass**. I lys av behovet for flere fotballanlegg i andre bydeler, prioriteres ikke etablering av en ny fotballbane i Laksevåg bydel i denne planperioden.

Det er kommet innspill via Idrettsrådet i Bergen fra Loddefjord IL som ønsker å etablere en **kunstgressbane ved Alvøen skole**. Per i dag ligger en mindre grusbane på tomten. Bergen kommune har festeavtale på tomten. Det anbefales å foreta en helhetlig vurdering av tiltaket for å se om utvikling av en kunstgressbane på dette stedet er hensiktsmessig.

9.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Laksevåg 2023–2027

Når det gjelder andel aktive i idretten i Laksevåg bydel, ligger bydelen på gjennomsnittet blant alle bydelene i Bergen. Statusanalysen viser et noe høyere antall anleggspoeng for de fleste anleggstyper enn andre bydeler i Bergen. Unntaket er svømmeanlegg der Laksevåg bydel har færre anleggspoeng enn gjennomsnittet for Bergen samlet.

For Laksevåg bydel er det foreslått flere større tiltak som er under planlegging og prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027, blant annet nybygg av idrettshall i Alvøen idrettspark og utvikling av Laksevåghallen. I tillegg prioriteres det å rehabilitere garderobebygget ved Mathopen idrettshall og å rehabilitere Olsvikhallen.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, ønsker man å prioritere å etablere et Fysak-bygg i Loddefjord (se avsnitt 4.2.1 *Fysak*).

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er avsatt midler eller om det må avsettes midler i kommende handlings- og økonomiplaner.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Idrettshall Alvøen idrettspark	Realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
Laksevåghallen	Realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Opplæringsbasseng ved Loddefjord skole	Rehabilitering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og rehabilitering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenestekområde skole.
Mathopen idrettshall, garderobebygg med aktivitetssal	Realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
Olsvikhallen	Rehabilitering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under sekkepost <i>Mindre bygginvesteringer</i> .
Sykkelanlegg i Olsvik	Realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026
Nærmiljøanlegg Olsvik skole	Realisering	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Turstier med mindre tilrettelegging for stisykling i Olsvikskogen	Realisering	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Liten fotballhall på Tjønne/Melke-plassen	Realisering	Ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Opplæringsbasseng ved Kjøkkelvik skole	Konseptvalg-notat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Arealer for kampsport	Areal- og tomtesøk	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Idrettsareal i Indre Laksevåg og på Laksevågneset	Avsetting av areal i område-regulering	Kommunal	Midler til realisering av idrettsanlegg i Laksevåg må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Alvøen idrettspark	Oppgradering	Kommunal og ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Sandvolleyballhall i Kjøkkelvik	Realisering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Sandvolleyball-anlegg i Kjøkkelvik	Oppgradering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Mathopen nærmiljøanlegg	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Nygårdsmøyren idrettsplass	Oppgradering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Ny fotballbane ved Gravdal idrettsplass	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Ny kunstgressbane ved Alvøen skole	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 22 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Laksevåg bydel

10. Ytrebygda bydel

	26 672		33		7 928		29,7 %
Befolkning i bydelen, eldre enn 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer i idrettslag		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Ytrebygda bydel (utvalg)

Fotballanlegg: 14
Friidrettsanlegg: 6
Svømme- og stupeanlegg: 1
Idrettshaller og aktivitetshaller: 7
Gymsaler: 8
Vannsportanlegg: 4
Hestesportanlegg: 3

Fysak-bygg: ingen

I Ytrebygda bydel er det størst aktivitet innen golf, fotball og håndball, men det finnes også aktive miljøer for gymnastikk og turn og kampsport. Fordi Flesland lufthavn ligger i Ytrebygda er det også stor aktivitet innen luftsport i bydelen. Fana stadion som er hovedanlegg for nasjonale og internasjonale friidrettsstevner i Bergen, ligger i Ytrebygda.

I bydelen er flere områder nær sjø er lagt til rette for vannsportaktiviteter mm., mens det i mindre grad er utviklet egne turområder på land.

Ytrebygda bydel har de senere år hatt en betydelig økning av boliger og næring. Det er viktig at denne økningen følges opp også med tilrettelagte aktiviteter for organisert og egenorganisert aktivitet.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 19,6 prosent av befolkningen i Ytrebygda bydel.

10.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Ytrebygda?

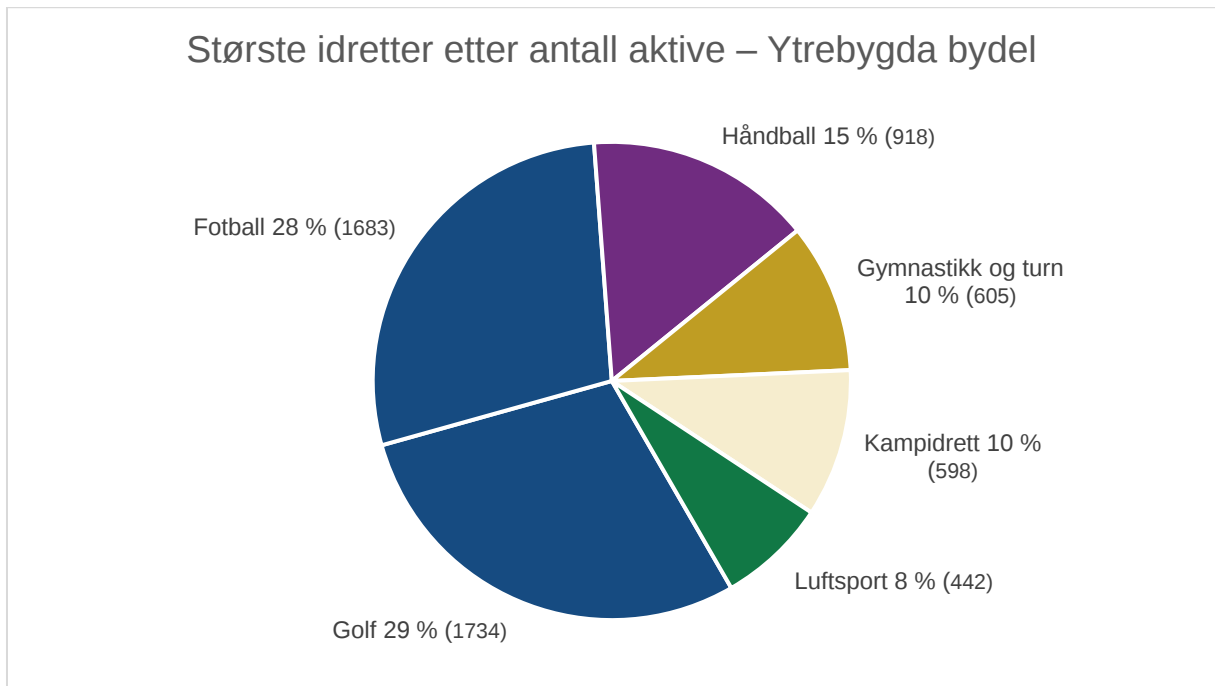
I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Ytrebygda bydel:

- **Ballbanen ved Søråshøgda skole** ble bygget om til en 7er-kunstgressbane i 2017. Banen er bygget og driftet som klubbeid anlegg av IL Bjarg.
- **Zinken Hopp idrettshall** ble ferdigstilt i 2019.
- **Friidrettsanlegget ved Fana stadion** ble rehabilitert og utvidet med flere hoppfelt og oppvarmingsfelt i 2019.
- Flere **oppgraderinger av Fana stadion**, blant annet av medieområdet og bygging av ny garasje for driftsmateriell, i tillegg til videreutvikling av friidrettsanlegget ble foretatt i perioden 2021–2022.
- **7er-fotballbanen på Søreide, «Essobanen»**, ferdigstilt som kunstgressbane i 2021.
- **Rehabiliteringen av Sandslihallen** med installasjon av nytt ventilasjonsanlegg og nytt lysanlegg i Sandslihallen, og utskifting av hovedtak på den eldre delen av hallen ble gjennomført i 2021.
- En **ny driving-range, putte-green og chippe-green ved Fana golfklubb** ble ferdigstilt i 2022.
- **Prosjektering av ny basketballhall ved Rå skole** er satt i gang i 2023.

10.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Ytrebygda

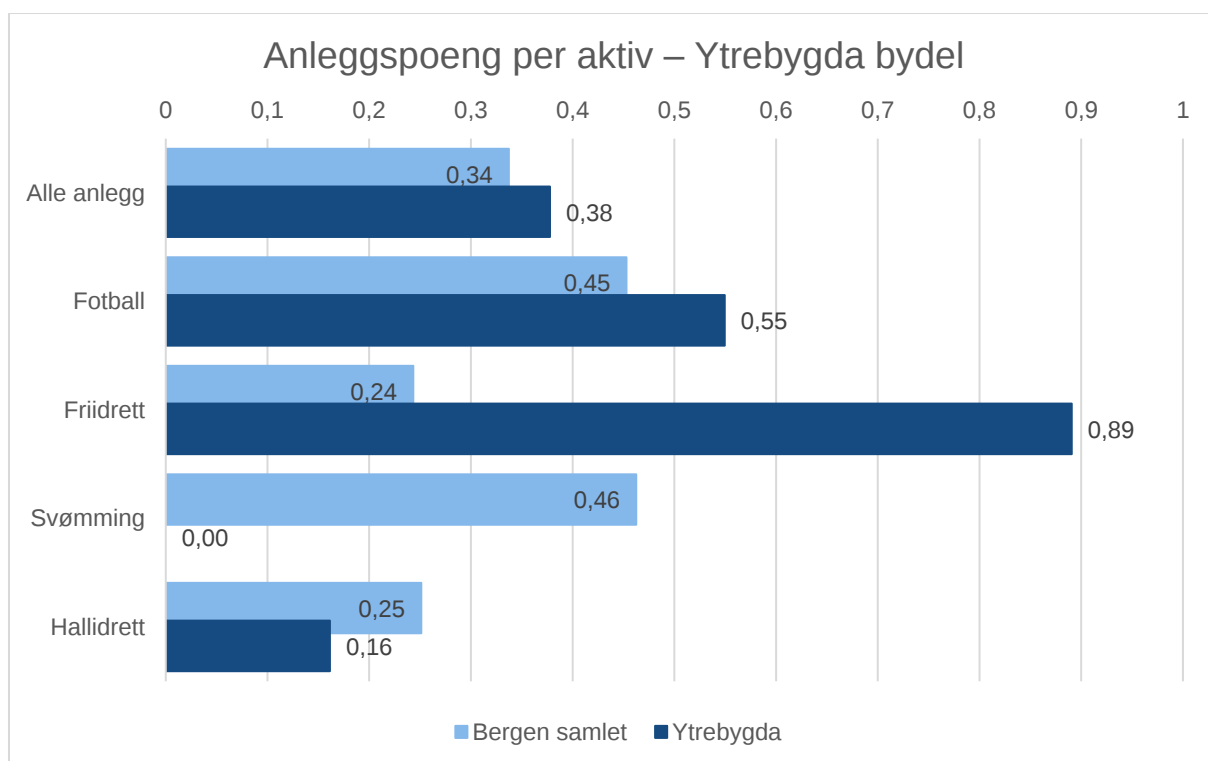
I Ytrebygda bydel er det 33 idrettslag med til sammen 7 928 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 29,7 prosent. Med dette ligger aktiviteten på omtrent samme nivå som i Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er på 88 prosent og aktivitetsandelen for ungdommer i alderen 13 til 19 år er 49,7 prosent. Med dette ligger Ytrebygda bydel i begge aldersgrupper under nivåene for aktivitetsandelen i Bergen kommune samlet, og plasseres nest sist blant alle bydeler i Bergen kommune.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettene som vist i figur 28.

Figur 27 – Største idretter etter antall aktive – Ytrebygda bydel

Figur 29 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Ytrebygda bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 28 – Anleggspoeng per aktiv – Ytrebygda bydel

I Ytrebygda bydel er det gjennomsnittlig 0,38 anleggspoeng per aktiv for anleggene i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Dette plasserer Ytrebygda i øvre sjikt blant bydelene i Bergen kommune.

Anleggssituasjonen for de ulike idrettskategoriene i Ytrebygda bydel varierer sterkt ut ifra hvilken anleggstype som undersøkes. Analysen viser en spesielt god dekning for anlegg til friidrett. Funnene kan forklares med at to friidrettsanlegg av god kvalitet og størrelse, Fana stadion og Høiehallen, er ligger i Ytrebygda bydel. Det kan legges til grunn at disse anleggene i større grad blir brukt av aktive fra andre bydeler, og at spesielt friidrettshallen fanger opp mye av aktiviteten til innbyggere fra andre bydeler. Dette er nærmere omtalt i avsnitt 1.5.5. *Anleggsdekning for utvalgte idretter – Friidrett.*

I forhold til andre bydeler i Bergen er det forholdsvis god dekning av fotballanlegg i Ytrebygda. Dette vises ved at bydelen har tredje flest anleggspoeng per aktiv innen fotball av alle bydelene.

Det er ingen registrerte svømmeklubber i Ytrebygda bydel. Som følge av dette inngår ingen aktive innen svømming fra Ytrebygda bydel i analysen, og det kan ikke beregnes anleggspoeng per aktiv for svømmeanlegg. Med bare ett treningsbasseng har Ytrebygda kun litt over halvparten så mange anleggspoeng enn Bergen samlet, og ligger i nedre halvdel blant alle bydelene i Bergen.

Når det gjelder anleggsdekningen for hallidrett, ligger Ytrebygda bydel under tilsvarende tall for Bergen samlet. Sammenlignet med de andre bydelene i Bergen har Ytrebygda færrest anleggspoeng per aktiv for idrettshaller og gymsaler.

10.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Ytrebygda

I Ytrebygda bydel er det vedtatt en kommunedelplan for Birkeland, Liland, Ådland og Espeland (BLÅE). Sentrale utfordringer i denne bydelen, gitt at dette utviklingsbildet blir langvarig, er å sørge for en hensiktsmessig sosial og teknisk infrastruktur.

I sammenheng med kommunedelplanen for Birkeland, Liland, Ådland og Espeland kan det anslagsvis komme mellom 1 600 og 2 000 boliger i området. Dette vil beskrives nærmere i detaljreguleringsplanene.

Det forventes at planen for Birkeland, Liland, Ådland og Espeland sammen med øvrige bygge- og reguleringssaker i Ytrebygda bydel kan gi en samlet økning på litt under 3 000 boliger gjennom planperioden.

10.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Ytrebygda

I dette avsnittet presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen med rullering av idrettsplanens anleggsdel har man tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som er kommet inn, finnes i avsnitt 1.3 *Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel*.

10.4.1. Tiltak med høy prioritet i gjenværende planperiode 2023–2027 i Ytrebygda

I tråd med [Skolebruksplan 2021–2030](#) skal det bygges en ny ungdomsskole på Søreide med en kapasitet for 400 elever. Som beskrevet i Bergen kommune sitt [funksjons- og arealprogram for skoleanlegg](#) skal det bygges en **basketballhall ved nye Søreide ungdomsskole**. Søreide IL har også spilt inn et ønske om arealer til e-sport (se avsnitt 4.1.13 *Anlegg for e-sport og gaming*). Omregulering av tomten er påbegynt. Det er avsatt midler til konseptutvikling for prosjektet i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområdet skole. Midler til gjennomføringen er avsatt i sekkeposten *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Både vedtak i bystyresak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) og bystyrets vedtak til innbyggerforslaget om Fysak-bygg på Petedalsmyra (bystyresak [193/21](#)) sier at det skal søkes etter **tomter til nytt basseng og nytt Fysak-bygg i Ytrebygda bydel**. har Etat for bygg og eiendom på oppdrag fra Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett identifisert eiendommer som kan være aktuelle til idrettsformål. Eiendommene tilfredsstiller kravene til adkomst med kollektivtransport, og de er enten regulert til idrettsformål eller egnet til å bli omregulert. Følgende eiendommer har blitt løftet frem som egnet:

- På Kokstad nær bybanedepotet (gnr. 111, bnr. 180) er det satt av 13 000 m² til idrett, kontor og messe i kommuneplanens arealdel. Bergen kommune eier tomten. Tomten har opprinnelig vært tiltenkt en ny friidrettshall og en byarena, men ettersom disse prosjektene har blitt flyttet til alternative plasseringer, kan en utvikling av andre idrettsanlegg vurderes.
- På Liland er det satt av 54 000 m² til offentlig og privat tjenesteyting, idrettsformål og grønnstruktur i kommunedelplanen for Birkeland, Liland Ådland og Espeland (gnr. 111, bnr. 32). Kommunen eier ikke denne tomten. Det er også avsatt areal til offentlig tjenesteyting (gnr. 111 bnr. 6) i umiddelbar tilknytning til overnevnte tomt. Tomtenes beliggenhet i umiddelbar nærhet til skoler og barnehager på Liland gjør den velegnet til idrettsanlegg.
- Ved Skranevatnet skole og Sandslihallen (gnr. 39, bnr. 692) ligger det en 11er fotballbane og sandvolleyballbaner. Disse vil kunne utvides med et mindre nybygg. Bergen kommune eier tomten.
- Eiendom med gnr. 116, bnr. 86 som ligger ved bybanestoppet på Sandsli, har gangavstand til eksisterende idrettsanlegg, Sandslihallen og tilhørende fotballbane, og fotballbanen på Petedalsmyra. Kommunen eier tomten, og er per i dag ikke regulert til idrettsformål.

Gitt tomtenes beliggenhet, arealformål og eierforhold anbefales det at bygging **av nytt svømmebasseng i Ytrebygda bydel** skjer på eiendommene på Liland (gnr. 111 bnr. 6 og gnr. 111, bnr. 32). Tomtene fremstår som velegnet fordi de ligger i nærhet til skole og barnehager, og fordi de på grunn av størrelse gir gode muligheter for å samlokalisere ulike idrettsanlegg, for eksempel Fysak-bygg, idrettshall og fotballbaner. Arbeidet med et konseptvalgnotat for utvikling av svømmebasseng, Fysak og andre idrettsanlegg på tomtene prioriteres. Midler til et konseptvalgnotat må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

I Idrettsplanen 2017–2027 er det påpekt behov for en ny, permanent **11er-fotballbane på Søreide**. Søreide IL benytter seg i dag av en midlertidig fotballbane på tomten til gamle Søreide skole som i fremtiden vil bli brukt til ny ungdomsskole. Den opprinnelig foreslåtte plasseringen for en ny fotballbane på Kvistemyri har vist seg til å være utfordrende på grunn av krevende grunnforhold. Et tomtesøk peker på seks tomter i nærheten av Søreide sentrum som kan vurderes for en 11er-fotballbane. Et konseptvalgnotat med utgangspunkt i disse tomtene prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler til dette må innarbeides ved fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplaner.

10.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Ytrebygda

Fana Golfklubb har kommet med innspill til byrådsavdelingen og formidlet utfordringer med deler av golfbanens beliggenhet. De mener at deler av banen grenser for tett til bebyggelse, og dette skaper utfordringer. De har derfor spilt inn et ønske om **å videreutvikle golfanlegget ved å** omdisponere arealene. Fana Golfklubb ønsker å bygge nye hull og legge ned hull som i dag ikke er sikre for nabobebyggelsen. Det anbefales at det ses på muligheten for omdisponering av arealet, så vel som en finansieringsmodell for utvikling av nye hull sammen med golfklubben. I tillegg anbefales det å sette av areal til idrettsformål i Kommuneplanens arealdel for anlegget for å sikre bedre funksjonalitet og videreutvikling.

IL Gneist har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om en **treningshall for turn (basishall) i Ytrebygda bydel**. I innspillet peker de på en tomt på Liland (gnr. 111, bnr. 32) som i Kommunedelens arealplan er satt av til idrettsformål. Utviklingen av en basishall i Ytrebygda bydel vurderes som positivt under forutsetning av at prosjektet utvikles og gjennomføres som klubbeid anlegg. Basishallen kan med fordel sees i sammenheng med planer om å utvikle nytt svømmebasseng og Fysak-bygg på Liland (se ovenfor).

10.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Ytrebygda

Søreide IL har til rulleringen av idrettsplanens anleggsdel spilt inn et behov for en **idrettshall med tillatt klisterbruk** i området. Det anbefales at det søkes en løsning for dette behovet i gjenværende planperiode 2023–2027 ved å se på muligheter for bruk av klister for håndballaktiviteten i en eksisterende hall som for eksempel idrettshallen på Søreide skole.

Gjennom referansegruppen til rulleringen av idrettsplanens anleggsdel er det spilt inn et forslag om å **utvide Sandslihallen med et tilbygg til innendørs sandvolleybaner**. En videreutvikling av idrettsparken med en sandvolleyballhall vurderes som positivt under forutsetning av at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil kunne bidra med en vederlagsfri festeavtale dersom anlegget kan realiseres som egen, adskilt hall på kommunal grunn og hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede.

I forbindelse med rulleringen av idrettsplanens anleggsdel er det gjennom referansegruppemøte blitt spilt inn et behov for **rehabilitering av Sandslihallen**. Oppgraderinger forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

Gjennom referansegruppen er det også spilt inn et ønske om **lyssetting av den lille fotballbanen på Sandsli** slik at idrettsflaten kan brukes til fotball og skøyter på vinterstid. Selv om tiltaket antas å gi en positiv effekt for aktiviteter på banen også i vinterhalvåret, prioriteres tiltaket lavt i gjenværende planperiode fordi det er større rehabiliteringsbehov andre steder. Tiltaket vil bli vurdert på nytt ved neste rullering av idrettsplanen.

Idrettslaget Gneist har i arbeidet med *Idrettsplan 2017–2027* spilt inn et ønske om **flere håndballflater i Ytrebygda bydel**. Behovsanalysen bekrefter at Ytrebygda trenger flere anlegg for hallidrett. Det er planlagt nye basketballhaller ved den nye ungdomsskolen på Søreide og ved Rå skole. De vil kunne avlaste eksisterende håndballbaner i bydelen. Idrettslaget Gneist arbeider med å bygge en friidrettshall ved Fana stadion som planlegges med to håndballflater for trening på innerfeltet.

10.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Ytrebygda 2023–2027

Ytrebygda bydel rangerer i nedre del av bydelene i Bergen når det gjelder andel aktive i idretten. Statusanalysen viser at bydelen har tredje høyest antall anleggspoeng for alle anlegg i alle bydeler.

For Ytrebygda bydel vil det i gjenværende planperiode 2023–2027 prioriteres å arbeide videre med ny svømmehall og nytt Fysak-bygg og å identifisere en egnet tomt for en ny 11er-fotballbane på Søreide.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, ønsker man å oppgradere Fana stadion, og bygge friidrettshallen ved Fana stadion (se avsnitt 4.1.4 *Friidrettsanlegg*)

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026, eller om det må avsettes midler i kommende rulleringer av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen under.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Basketballhall ved Søreide ungdomsskole, inkl. areal til e-sport	Konsept-utvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Nytt svømmebasseng og Fysakbygg i Ytrebygda bydel	Konseptvalg-notat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
11er-fotballbane på Søreide	Konseptvalg-notat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fana Golfklubb	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Treningshall turn (basishall)	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Sandvolleyballhall ved Sandslihallen	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Sandslihallen	Rehabilitering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Liten fotballbane Sandsli, lyssetting	Oppgradering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Håndballflater i Ytrebygda bydel	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 23 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Ytrebygda bydel

11. Årstad bydel

	38 453		75		11 178		29,1 %
Befolkning i bydelen, eldre enn 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer i idrettslag		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Årstad bydel (utvalg)

Fotballanlegg: 20
Friidrettsanlegg: 2
Svømme- og stupeanlegg: 5
Idrettshaller og aktivitetshaller: 11
Gymsaler: 22
Skyteanlegg: 3
Racketsportanlegg: 3
Sykkelanlegg: 2

Fysak-bygg: 1

I Årstad bydel er det størst aktivitet innenfor fotball, kampsport og gymnastikk og turn. Det finnes også aktive miljøer blant annet for svømming, sykkel, vektløfting, basket og håndball. Med mange idrettslag i bydelen er tilbudet om ulike idretter stort i Årstad.

Årstad bydel ligger sentralt i Bergensdalen og strekker seg mellom Løvestakken og Ulriken, fra Slettebakken i sør til Puddefjorden og Store Lungegårdsvann i nord. Dette gir god tilgang til turområder på byfjellene og tilgang til sjø.

Områdeutvikling langs Puddefjorden og Store Lungegårdsvann og på Kronstad har gjort tidligere industriområder tilgjengelige og attraktive som nye byrom.

[Områdesatsing](#) i Solheim er i gang, og områdesatsing i Solheim sør og Slettebakken starter i 2022/2023. Gjennom områdesatsingen har det så langt blitt gjennomført en oppgradering av ballplassen i Solheimsgaten til lekeplass, det er opprettet et håndballtilbud for jenter i samarbeid med Årstad IL, det har blitt etablert et tilbud for lekser-idrett-mat (LIM) for

elever i 5. til 7. klasse på Ny-Krohnborg skole og på Slettebakken, og det arrangeres åpen hall på Ny-Krohnborg oppvekstun som kveldstilbud på fredager og lørdager.

I 2022 utgjorde barn og unge mellom 6 og 19 år 11,3 prosent av befolkningen i Årstad bydel.

11.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Årstad?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Årstad bydel:

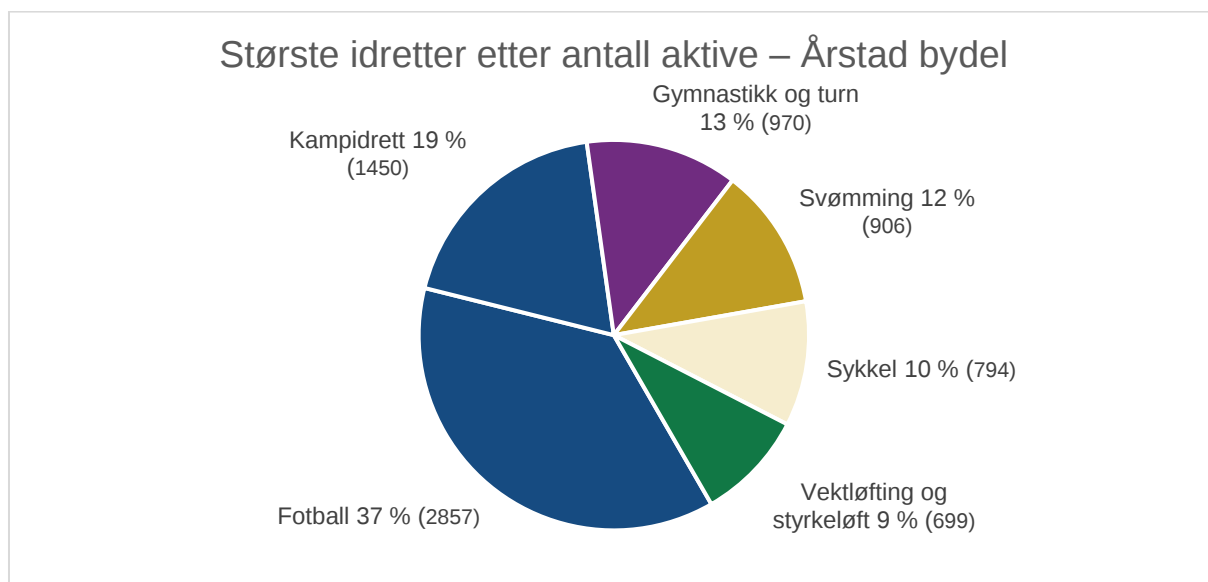
- **F2-tomten på Krohnsminde idrettsplass** ble omregulert til idrettsformål i 2017. Reguleringen viser en mulig løsning for et fleridrettsbygg for flere idretter med mindre arealbehov.
- **Rautjernbanen på Wergeland** ble oppgradert fra grusbane til kunstgressbane i 2019.
- **Lægdebanen (Landåssvingen 15)** ble utvidet til en 11er-fotballbane med nytt garderobeanlegg i 2020.

- **Nymark gressbane, Nymark treningsfelt gress og Nymark 4 kunstgress** ble rehabilitert i 2019/2020. **Småbanene på Nymark** ble rehabilitert i 2021.
- Deler av **Haukelandshallen** ble rehabilitert, med blant annet oppgradert belysning, nye dører/porter med adgangskontrollsystem og asbestsanering i 2020/21.
- Et rehabiliteringsarbeid i **Landåshallen** med blant annet oppgradering av gulv, belysning og ventilasjon ble gjennomført i 2020/21.
- **Slettebakken skole nærmiljøanlegg** ble etablert i 2021.
- **Bergenshallen** ble oppgradert med ny vant rundt ishockeybanen i 2017 for å oppfylle nødvendige krav. Det er også gjennomført annet rehabiliteringsarbeid i planperioden så langt, blant annet nødvendig teknisk vedlikehold og rehabilitering av deler av fasade.
- **Solheim ballbane** ble åpnet som nærmiljøanlegg og lekeplass i 2021.
- **Nytt basseng på Kronstad oppvekstun** sto ferdig i 2022.
- **Fridalen skole ballbane og basketballbane** ble ferdigstilt som nærmiljøanlegg i 2023.
- **Kristianborgbanen** har de senere år blitt oppgradert som et rekkefølgekrav til Kristianborg barnehage. Banen vil bli ytterligere utbedret og utstyrt med kunstgress i løpet av 2023.
- Etableringen av **Bergen Inkluderingscenter** på Landås med tre gymsaler og et opplæringsbasseng er satt i gang. Prosjektet forventes ferdig i 2024.

11.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Årstad

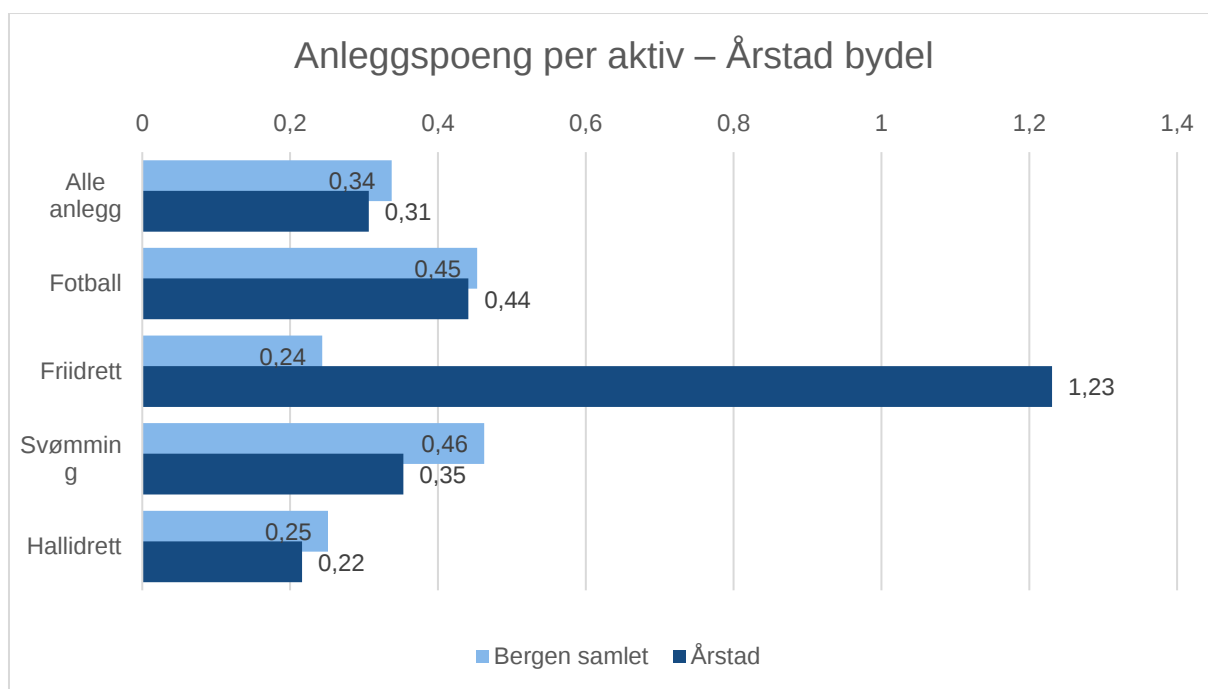
I Årstad bydel er det 75 idrettslag med til sammen 11 178 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 29,1 prosent i Årstad bydel. Med dette ligger aktiviteten i bydelen noe under tilsvarende tall for hele Bergen sammenlignet. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6 til 12 år er på 173 prosent, noe som betyr at tre av fire barn i denne aldersgruppen er aktiv i mer enn én idrett, mens den er på 92,7 prosent for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Med dette har Årstad en aktivitetsandel på barn og unge som ligger godt over tall for Bergen samlet, og henholdsvis høyest og nest høyest blant bydelene i Bergen kommune.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg mellom de ulike idrettene som vist i figur 29.

Figur 29 – Største idretter etter antall aktive – Årstad bydel

Figur 30 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Årstad bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 30 – Anleggspoeng per aktiv – Årstad bydel

I Årstad bydel er det gjennomsnittlig 0,31 anleggspoeng per aktiv for anleggene i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Dette plasserer Årstad i den nedre halvdel av alle bydeler i Bergen kommune.

Årstad bydel har en god anleggsdekning for friidrettsanlegg sammenlignet med tilsvarende tall for Bergen kommune. Sammenlignet med de andre bydelene har Årstad nest best anleggsdekning per aktiv innen friidrett. Innen svømming har bydelen middels god anleggsdekning per aktiv.

Analysen viser også at Årstad bydel har litt færre anleggspoeng per aktiv for hallidrett enn Bergen samlet, og at bydelen ligger i den nedre halvdel av bydelene i Bergen.

Når det gjelder anleggspoeng per aktiv innen fotball ligger Årstad rett under tilsvarende tall for Bergen samlet. Dette plasserer Årstad bydel nest nederst blant alle bydeler i Bergen kommune i rangeringen etter anleggspoeng per aktiv innen fotball.

11.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Årstad

Årstad bydel har to større arealplaner under arbeid som forventes å resultere i mange nye boliger i bydelen: Områderegulering for Slettebakken og områderegulering for Mindemyren.

Områdereguleringen for Slettebakken skal legge til rette for idrettsarealer, barnehage- og skoletilbud, boliger, næring og attraktive grøntarealer som innbyr til bruk og aktivitet. Planprogrammet legger opp til at det kan bli oppført mellom 100 og 600 nye boliger i området. Antall nye boliger avhenger av hvordan arealet fordeles mellom idretts- og boligformål. Planarbeidet er satt i gang.

Områderegulering for Mindemyren er vedtatt. Planen omfatter et større transformasjonsområde som skal bygges ut med boliger, kontorer, parker og rekreasjonsområder. Det pågår privat detaljregulering av delfelt.

Det er i tillegg startet opp byggesaker og reguleringssaker i en rekke andre områder – for eksempel på Wergeland, Grønneviksøren og rundt Damsgårdssundet – som sammen med

de større områdereguleringene på Slettebakken og Mindemyren forventes å gi en økning på i underkant av 3 000 boliger i løpet av planperioden.

11.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Årstad

I dette avsnittet presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som er spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har man tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som kommet inn finnes i avsnitt 1.3 *Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel*.

11.4.1. Tiltak med høy prioritet i gjenværende planperiode 2023–2027 i Årstad

I forbindelse med behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027* har Bergen bystyre vedtatt at **videreutviklingen av Slettebakken idrettsby** skal sees i sammenheng med en mulighetsstudie for Sletten/Slettebakken og utredning av en byarena.

Mulighetsstudien for Slettebakken og Sletten ble gjennomført i 2017, og viser hvordan området kan videreutvikles til idrettsformål når grunnsaneringen etter det gamle avfallsdeponiet er avsluttet. Bystyret vedtok [Planprogram for områdereguleringen for Slettebakken idrettsby](#) 22. juni 2022. Områdereguleringen gjennomføres i regi av Plan- og bygningsetaten i Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling, og planen er høyt prioritert av byrådet.

Planprogrammet legger opp til å utrede tre ulike alternativer. Alternativ 1 tar utgangspunkt i mulighetsstudien som foreslår etablering av idrettsbygg i nord som egne anlegg og/eller som en større idrettshall. Alternativ 2 foreslår å samle idretten rundt Fysak i sør. Alternativ 3 bevarer flest mulig idrettsbygg, og supplerer området med nybygg.

Omfanget av boligbygging i området er ulikt i de tre alternativene. Planprogrammet beskriver tydelig at valg av alternativ skal være førende for utbyggingen av området, samtidig som det skal være mulig å kombinere elementer fra de ulike alternativene i et endelig planforslag. Planen skal sendes ut på høring før sommeren 2023. Endelig planforslag forventes vedtatt av bystyret i 2024.

Utviklingen av idrettsanlegg på Slettebakken idrettsby vurderes som svært viktig. Hele området er i dag regulert til idrett, er nært sentrum og har gode kollektivforbindelser. Gitt dagens situasjon med tydelig behov for flere idrettsanlegg og -arealer i sentrumsnære bydeler, vil Slettebakken idrettsby ha en viktig funksjon for å avlaste eksisterende anlegg. Slettebakken er et område som ifølge [Folkehelseoversikten i Bergen kommune 2019](#) har en rekke levekårsutfordringer med blant annet et høyt antall barn i lavinntektsfamilier, en svært høy andel barn som ikke er fysisk aktive i 8. klasse, en høy andel 8.-klassinger med psykiske plager og en svært høy andel ungdommer som ikke deltar i fysisk aktivitet i 8. klasse. Utviklingen av idrettsanlegg på Slettebakken vil derfor være et viktig bidrag til å skape gode levekår i et utsatt område og har potensial til å bedre folkehelsen ved å skape gode tilbud for innbyggere i alle aldre.

Områdeutviklingen på Slettebakken byr på en unik mulighet til å utvikle en helhetlig idrettsby nært sentrum og kollektivtransport, og som forventes å skape en positiv effekt for et område med levekårsutfordringer. Det anbefales at idrettens behov vektlegges i utviklingen av området.

Uansett valg av alternativ må de klubbeide anleggene Turnkassen (spesialhall for apparatturn) og Gimlehallen (basketballhall) rives fordi begge bygg står på forurenset grunn som må saneres. De to klubbeide anleggene som rives, må erstattes. Det er vedtatt å avvente med å sanere på disse tomtene til man har funnet erstatningsarealer for idretten.

Det er mange ulike idretter som er interessert i å få innpass med egnede anlegg på Slettebakken. Det er spilt inn ønsker om blant annet ny basketballhall og håndballhall, turnhall og anlegg til for eksempel bowling, cricket, fotball, isidretter, kampsport, klatring, lacrosse, petanque, squash, tennis og vektløfting, og nærmiljøanlegg.

Prosessen med å utvikle Slettebakken idrettsby prioriteres i gjenværende planperiode 2023–2027 ved å sette av areal i områderegulering, detaljregulering og senere realisering av idrettsanleggene. Midler for de ulike aktivitetene i prosessen må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

Flere idretter og idrettslag har som Slettebakkenalliansen⁶ gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn til planen et ønske om å etablere et **klubbeid fleridrettsbygg for ulike idretter på Slettebakken**. I forslaget er den nye idrettshallen tenkt å erstatte dagens Turnkasse (spesialanlegg turn), Turnhallen (idrettshall) og Gimlehallen (basketballhall), og å inkludere arealet til den planlagte Tranehallen (idrettshall) og arealer for klatring. Idrettshallen ønskes plassert sør i planområdet slik at det nye idrettsanlegget kan bygges før eksisterende anlegg rives. Dette vil sikre at idrettslag ikke står uten anlegg i anleggsperioden. Idrettshallen vurderes som et godt prosjekt, men endelig avklaring på hva som skal bygges vil skje i forbindelse med at områdereguleringen for Slettebakken vedtas. Også i etterkant av dette vil det være viktig med god dialog med idretten om hvilke anlegg som skal bygges, og hvordan de skal finansieres.

Paradis Tennisklubb har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn behov for en **utvidelse av dagens tennisarena** på Slettebakken på grunn av redusert banekapasitet i Bergen og stor medlemsvekst i tennisklubbene. I forbindelse med behandling av områderegulering for Slettebakken idrettsby har bystyret vedtatt en merknad om at alle utbyggingsalternativer i planprogrammet skal utrede en utvidelse av Bergen Tennisarena. Det forutsettes at utvidelsen av det eksisterende tennisanlegget med utendørs tennisbaner bygges og driftes i klubbregi.

Et reguleringsarbeid med konsekvensutredning ble startet i 2019 med utgangspunkt i ulike alternativer for å utvikle idrettsarealene på Nymark mellom Haukelandshallen og Brann stadion med blant annet nye haller for fotball og håndball. Byrådet avsluttet i april 2022 reguleringsarbeidet (byråds sak [1128/22](#)), og vedtok å **videreutvikle Nymark-området som fotballareal** med en enklere arrangementsarena. Ifølge vedtaket skal det også lages en plan for en oppgradering/rivning og utvidelse av dagens drifts- og garderobebygg med tilrettelegging for arealer som kan brukes som klubbfasiliteter av klubber i nærmiljøet. Utover det vil det være nødvendig med oppgraderinger på drifts- og garderobebygg som ikke møter behovet for innendørs oppbevaring av driftsmateriell, gjennom blant annet utskiftning av det tekniske anlegget. Arbeidet med å videreutvikle Nymark-området er høyt prioritert. I 2023 vil det etableres en kunstgressbane som tilfredsstiller kravene til underlag for spill i de øverste divisjonene i Norge. Banen skal erstatte dagens grusbane. Deretter starter arbeidet med å oppgradere og utvide området med arrangements-, garderobe, klubb- og driftsfasiliteter. Midler til videreutvikling av utendørsarealer på Nymark-området er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under sekkeposten *Oppgradering utendørsanlegg*.

⁶ Slettebakkenalliansen består av AK Bjørgvin, Bergen Klatreklubb, Bergens Turnforening, Gimle BBK/Stiftelsen Gimlehallen, Paradis Tennisklubb, Bergen Ishockey klubb, Bergen Bandyklubb, Bergen Kunstløpklubb, Sportsklubben Trane, NIHF region sørvest, Repr. for eiere av Turnkassen, Hordaland bedriftsidrettskrets, Bergen Baseballklubb, Cricket sporten, Lacrosse Sporten, NFF Hordaland, Bergen Petanque Klubb, Bergen Squash Klubb og Fana Squash Klubb.

Nymark IL har via Idrettsrådet i Bergen spilt inn til rulleringen av idrettsplanens anleggsdel ønsker for en **idrettspark på Nymark** med spilleflater, allaktivitetshus, uteareal og grøntanlegg. Innspillet vil sees i sammenheng med den planlagte utviklingen av fotballareal med enklere arrangementsarena for lavere nivå, og oppgradering av drifts- og garderobebygg, som også skal inneholde klubbfasiliteter

Et reguleringsarbeid med utvidelse av Minde skole som også omfatter utvikling av en **ny idrettshall ved Minde skole**, er satt i gang. I handlings- og økonomiplan 2023–2026 er det satt av midler til en konseptutvikling for prosjektet under tjenesteområdet skole, mens midler til realisering av tiltaket er satt av i sekkeposten *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Fotballbanen ved Kristianborgvannet ble etablert da en midlertidig barnehage ble bygget på tomten til den opprinnelige fotballbanen på stedet. Den midlertidige barnehagen er nå blitt erstattet av Kristianborg barnehage, og som rekkefølgekrav skal grusbanen utbedres og oppgraderes til en kunstgressbane i løpet av 2023. Banen skal fortsatt være et midlertidig tiltak frem til ny kunstgressbane er bygget i Årstad bydel. Minde IL påpeker i sitt innspill via Idrettsrådet i Bergen et behov for flere permanente arealer til fotball i området. Det er nødvendig å gjennomføre et tomtesøk for å identifisere egnet tomt til en ny permanent fotballbane av god kvalitet i området Kristianborg og Minde. Arbeidet med å identifisere alternativer for den midlertidige fotballbanen på Kristianborg prioriteres. Tomtesøket skal løses administrativt i Bergen kommune, og forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser.

Haukelandshallen har behov for rehabilitering av både bygget og tekniske anlegg. Det er blant annet nødvendig å rehabilitere tak og garderober, lakke gulv og skifte ventilasjonsanlegg. Prosjektering for videre prosess pågår, og oppstart av arbeidet er planlagt i 2023. Det er ønskelig å holde hallen i bruk mens prosjektet pågår, noe som vil resultere i en lengre byggetid. Rehabilitering av Haukelandshallen er foreslått i handlings- og økonomiplan 2023-2026 innenfor sekkeposten *Mindre bygginvesteringer*. En videreutvikling av Haukelandshallen utover den planlagte rehabiliteringen vil bli vurdert på nytt ved neste rullering av idrettsplanen.

De pågår omfattende byutvikling på Mindemyren. På det tidligere industriområdet planlegges det nye boliger, kontorer, kommunale tjenester som skoler og barnehager, parker og rekreasjonsområder. Vedtatt områderegulering fra 2014 legger til rette for 550.000 m² ny bebyggelse. Bergen kommune har ervervet den tidligere postterminalen på Mindemyren for å imøtekomme behovet for kommunale tjenester i den nye bydelen. Det er gjennomført et konseptvalgnotat for et **flerbruksbygg med idrettshall på Mindemyren** som skal inneholde omsorgsboliger, skole, arealer for kultur, frivillighetssentral og idrettsarealer. Bystyret har vedtatt et konsept for tomten (bystyresak [209/21](#)), og Bergen kommune gjennomfører en offentlig detaljreguleringsplan for to delområder med felles torg der flerbruksbygget inngår i søndre del (S16). Det er i handlings- og økonomiplan 2023–2026 avsatt midler til en konseptutvikling for et flerbruksbygg på Mindemyren, mens det er avsatt midler til realisering i sekkeposten *Idrett – Rehabilitering og nybygg*.

Vestland fylkeskommune planlegger å bygge **ny idrettshall ved Langhaugen videregående skole**. Bergen kommune er i dialog med Vestland fylkeskommune for å etablere et samarbeid om hallens utforming og bruk.

I forbindelse med behandling av *Idrettsplanen 2017–2027* vedtok bystyret at **Landåshallen** og tilhørende opplæringsbasseng skal avvikles til idrettsformål, og at det skal utredes hvilke alternative bruksmuligheter bygningsmassen kan ha. Det ble videre vedtatt at bassenget bør drives videre til svømmehallen i Bergen Inkluderingscenter er tatt i bruk, og at idrettshallen skal opprettholdes til erstatningsarealer i bydelen for idrettshallen er sikret. Erstatningsarealer til idrettshallen i bydelen er per i dag ikke sikret. Bergen

inkluderingscenter vil stå ferdig i 2024 med to gymsaler, en kampsportsal og et opplæringsbasseng, og gymsalene skal i utgangspunktet brukes som idrettsareal for Landås skole.

Landåshallen har i dag en viktig funksjon for både undervisning ved Landås skole og Ulriken erstatningsskole, og som idrettsanlegg i nærmiljøet for mange barn og unge på Landås. Det vurderes som usikkert om gymsalene i Bergen inkluderingscenter vil ha tilstrekkelig kapasitet for skolens behov for idrettsarealer. Det er per i dag ikke planlagt nye idrettshaller i Landåsområdet som vil fungere som gode alternativer for verken skolenes eller idrettens bruk av Landåshallen. Det foreslås å gjennomføre en konseptutvikling for rehabilitering av Landåshallen slik at den kan bevares til idrettsformål også i fremtiden. Midler til konseptutviklingen må innarbeides ved rullering av handlings- og økonomiplaner.

Vedtaket i *Idrettsplan 2017–2027* om avvikling av svømmebasseng i Landåshallen når Bergen inkluderingscenter står ferdig, opprettholdes.

Krohnsminde idrettsplass ligger sentralt ved Danmarks plass, og består i dag av en 11er-kunstgressbane som er tilrettelagt for rugby, en 7er-kunstgressbane og et delanlegg for friidrett. Dagens anlegg brukes av flere lokale idrettslag til fotball, men også mindre idretter som rugby og lacrosse. Fotballbanene brukes også til egenorganisert idrett. **F2-tomten ved Krohnsminde idrettsplass** ble i 2017 ferdig regulert til idretts- og kontorformål. Detaljreguleringen viser en mulig løsning for et fleridrettsbygg på rundt 9 000 m² for idretter med mindre arealbehov som for eksempel kampsport, klatring og dans. I bygget er det planlagt et tribueanlegg og en større åpen plass eller terrasse som kan fungere som møteplass for nærområdet.

Krohnsmindealliansen⁷ har via Idrettsrådet i Bergen spilt inn et forslag til rullering av idrettsplanens anleggsdel om å realisere Krohnsminde stadion som et fleridrettsbygg med arealer for idrett, blant annet en basketballhall og flere aktivitetsflater for kampsport, kontorer og tribuefasiliteter for kunstgressbanen. Planene til Krohnsmindealliansen er sammenfallende med skissert løsning i reguleringsplanen.

TIF Viking har gjennom innspill til rullering av idrettsplanens anleggsdel gjennom Idrettsrådet i Bergen lagt frem et alternativt forslag for utvikling av F2-tomten ved Krohnsminde idrettsplass. Forslaget deres viser et idrettsanlegg som inneholder et fotballstadion med 6 000 -7 000 sitteplasser og et bygg med håndballhall, volleyballhall, arealer for kampsport, treningssenter og lokaler til fysioterapi.

Å utvikle Krohnsminde idrettsplass vurderes som positivt for å skape bedre tilgang til idrettsarealer i Bergen sentrum. Med sin nærhet til områdene Solheim nord og Solheim sør, som henholdsvis er og skal bli del av [områdesatsingen til Bergen kommune](#), vil en utvikling av idrettsanlegget ha potensial til positive effekter for å bedre levekår i området og bidra til bedre folkehelse. Av innspillene vurderes Krohnsmindealliansen sitt forslag om å bygge et fleridrettsbygg for idretter med mindre arealbehov, samt et mindre tribueanlegg til kunstgressbanen som mest hensiktsmessig å gjennomføre. I vurderingen er det lagt spesiell vekt på at gjennomføringen av Krohnsmindealliansen sitt forslag vil være mindre inngripende i det eksisterende idrettsanlegget. Forslaget vil samtidig ivareta interessene til dagens brukere av idrettsbanen på en god måte. Arealet ligger også i idrettslagene sitt nærområde. Det anbefales at F2-tomten ved Krohnsminde idrettsplass utvikles videre med

⁷ Krohnsmindealliansen består av representanter fra Bergen Kickboksing Klubb, Ny-Krohnborg idrettslag og Vestland Rugbykrets.

Krohnsmindealliansens forlag som beskrevet ovenfor. Det forutsettes at prosjektet bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil bidra med en vederlagsfri festeavtale hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede (se avsnitt 2.2.1). Bystyret har i behandlingen av budsjettet for 2023 (bystyresak [343/22](#), merknad 5) stilt seg positiv til en kommunal garanti for Krohnsmindealliansens planer for idrettsanlegg på Krohnsminde dersom kravene i kommuneloven for kommunal garanti blir oppfylt (se avsnitt 2.2.2). Vurdering av kommunal garanti til tiltaket må fremmes som egen sak til bystyret. Eventuelle økonomiske konsekvenser for Bergen kommune må søkes innarbeidet ved fremtidig rullering av handlings- og økonomiplanen. Viderutviklingen av Krohnsminde idrettsplass prioriteres.

Det anbefales at Bergen Judoklubb og Bergen klatreklubb går i dialog med Krohnsmindealliansen for å vurdere muligheten for et samarbeid om å utvikle et fleridrettsbygg som også inneholdertreningsarealer for kampsport og buldring på F2-tomten ved Krohnsminde idrettsplass.

11.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Årstad

Bergen Taekwon-Do Klubb har via Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske til Rullering av anleggsdel om støtte fra Bergen kommune til å bygge et **klubbeid kampsportanlegg i Årstad bydel**. Klubben har inngått en intensjonsavtale med utbyggeren Selvaag Bolig om å kjøpe arealer på Mindemyren for å etablere et eget anlegg til taekwondo. Klubben ber om en bankgaranti over 3,4 millioner kroner fra Bergen kommune som sammen med egenkapital og spillemidler vil gjøre utviklingen av et eget kampsportanlegg på Kronstad mulig. Tiltaket vurderes som positivt under forutsetning om at prosjektet gjennomføres som et klubbeid anlegg. Vurdering av kommunal garanti til tiltaket må fremmes som egen sak til bystyret.

Bergen idrettsråd har via referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel spilt inn et behov for **arealer til para-bordtennis**, gjerne i sammenheng med utvikling av Slettebakken idrettsby. En endelig avklaring på hvilke idrettsanlegg som skal bygges i Slettebakken idrettsby vil skje i forbindelse med at områdereguleringen for Slettebakken vedtas. Det vurderes som viktig at idretten i Bergen legges til rette for alle, og at behovet for paraidretter vurderes i alle prosjekter. Ved etablering av arealer for bordtennis, for eksempel i det planlagte tilbygget for bordtennis og styrketrening i ved Fyllingsdalen idrettshall, bør det vurderes hvordan disse kan tilrettelegges slik at de også er egnet for para-bordtennis.

I *Idrettsplanen 2017–2027* anbefaler byrådet at det gjennomføres **tomtesøk for nærmiljøanlegg og mindre kunstgressbaner** på Løvestakksiden, på Storetveit, ved Kristianborgvannet og i området Mindemyren. I lys av behovet for areal til idrettsformål og nærmiljøanlegg i fortettingsområdene i Fana og Årstad bydeler opprettholdes denne anbefalingen. Tomtesøket bør sees i sammenheng med tomtesøk for erstatningsarealer for Kristianborgbanen (se ovenfor).

11.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027

Det er gjennom referansegruppemøter påpekt behov for innvendig **rehabilitering av Gyldenpris garderobebygg**. Rehabiliteringen forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

Til Idrettsplanen 2017–2027 ble det spilt inn et behov for større og mer moderne **lokaler for vektløfting og styrkeløft** til Atlet Klubb Bjørgvin. Klubben holder per i dag til i Bergenshallen. Det anbefales at behovet til klubben ivaretas i forbindelse med i F2-prosjektet på Krohnsminde eller i arbeidet med områderegulering for Slettebakken.

Årstad IL har til rullering av idrettsplanens anleggsdel gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn behov for et **klubbhus med garderobeanlegg ved Rautjern fotballbane**. Idrettslaget disponerer per i dag et mindre klubbhus med garderober i samme bygg som Minde

barnehage. Klubben påpeker i sitt innspill at klubblokalene ikke tilfredsstiller krav til garderobefasiliteter, og at andre lag enn Årstad IL og gjester ikke har tilgang til garderobene. Dette fører til at Rautjern fotballbane er lite funksjonell som fotballbane i ligasystemet. Idrettslaget viser til tidligere dialog med Bergen kommune om behovet for en forlengelse av nåværende festeavtale eller mulighet til å etablere et nytt klubbhus. En mulighetsstudie fra 2019 gjennomført fra Etat for utbygging i Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom konkluderer med at det er mulig å sette opp et nytt klubbhus ved Rautjern fotballbane, men at utbyggingen vil kreve en regulering av tomten til idrettsformål ettersom tomten i dag er avsatt til grønnstruktur. En utvikling av garderobefasiliteter og klubbhus ved Rautjern fotballbane vurderes i utgangspunktet som positivt, men prioriteres ikke i gjenværende planperiode 2023–2027. Bergen kommune vil inngå en ny festeavtale med Årstad IL for eksisterende klubbhus ved Rautjern fotballbane for å gi klubben forutsigbarhet til bruk av garderobes og klubbhus. Regulering og bygging av nye garderobefasiliteter og eventuelt nytt klubbhus i nordenden av Rautjernbanen kan vurderes på nytt ved neste rullering av idrettsplanen.

Det er kommet inn innspill til byrådsavdelingen fra Bergen Squashklubb med ønske om å bygge et **klubbeid anlegg for squash i søndre del av Bergen**, fortrinnsvis mellom Danmarks plass i nord og Paradis i sør. Klubben ser for seg et anlegg med åtte til ti squashbaner, i tillegg til arealer for garderobes og toaletter, styrketrening, oppvarming og sosial aktivitet. En utvikling av et nytt ikke-kommersielt squashanlegg vurderes som positivt under forutsetning av at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg.

11.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Årstad 2023–2027

Andel aktive i Årstad bydel er lavere enn i resten av Bergen. Statusanalysen viser at bydelen har lavere antall anleggs poeng per aktiv enn mange andre bydeler.

I Årstad bydel vil det i gjenværende planperiode 2023–2027 prioriteres å arbeide videre med å sikre areal til videreutviklingen av Slettebakken idrettsby i det pågående planarbeidet. I tillegg vil det prioriteres å utvikle Nymark-området til fotball med ny kunstgressbane og arrangementsfasiliteter til lavere nivåer. Det skal også jobbes videre med å opprettholde og utvide hallkapasiteten i Årstad bydel ved å utvikle konsepter til idrettshaller på Mindemyren og Minde skole, samt rehabilitere Haukelandshallen.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, vil det i gjenværende planperiode 2023–2027 jobbes med å etablere en ny ishall med to isflater på Slettebakken (se avsnitt 4.1.6 *Isanlegg*) og med å videreutvikle luftsportanlegget til paragliding på Ulriken og Nymark (se avsnitt 4.1.11 *Luftsportanlegg*).

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026, eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
--------	--------	-----------------------	-------------------------

Slettebakken idrettsby med blant annet klubbeid fleridrettsbygg og andre idrettsanlegg	Område-regulering og realisering av idrettsanlegg	Kommunal og ikke-kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Utvidelse av Bergen Tennis Arena på Slettebakken	Utvidelse	Ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Fotballareal på Nymark	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 i sekkepost <i>Oppgradering utendørsanlegg</i>
Idrettshall ved Minde skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområde skole.
Erstatningsareal Kristianborgbanen	Tomtesøk	Kommunal	Prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Haukelandshallen	Rehabilitering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 i sekkepost <i>Mindre bygginvesteringer.</i>
Flerbruksbygg med idrettshall på Mindemyren	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 på flere tjenesteområder.
Landåshallen	Konseptutvikling for rehabilitering	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fleridrettsbygg på Krohnsminde idrettsplass (F2-tomten)	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Kampsportanlegg for taekwondo	Kommunal garanti	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Arealer til para-bordtennis	Realisering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Nærmiljøanlegg og mindre fotballbaner	Tomtesøk	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Gyldenpris fotballbane, garderobeanlegg	Rehabilitering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Rautjern fotballbane, garderober og klubbhus	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Squashanlegg	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Tabell 24 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Ytrebygda bydel

12. Åsane bydel

	38 627		73		12 433		32,2 %
Befolkning i bydelen, eldre enn 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Åsane bydel (utvalg)

Fotballanlegg: 22
Friidrettsanlegg: 6
Svømme- og stupeanlegg: 2
Idrettshaller og aktivitetshaller: 10
Gymsaler: 22
Hestesportanlegg: 4
Skyteanlegg: 3
Racketsportanlegg: 2
Motorsportanlegg: 1

Fysak-bygg: 1

I Åsane bydel er det størst aktivitet innen fotball, gymnastikk og turn, klatring og håndball. I tillegg finnes aktive miljøer i mange flere idretter som for eksempel golf, svømming og vannsport.

Det er gode fjellområder og tilgang til sjø i Åsane bydel som gir mange aktivitetsmuligheter. Den nye turløypen rundt Liavannet er et viktig bidrag til lavterskelaktivitet i sentrale deler av bydelen.

Åsane bydel er i større grad enn andre bydeler preget av spredt bebyggelse som fører til mye bilbasert transport. Utviklingen av idretts- og aktivitetstilbud i bydelen bør derfor ta spesielt hensyn til tilgjengelighet for barn og unge uten å være avhengig av bil.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 17 prosent av befolkningen i Åsane bydel.

12.1. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2023) i Åsane?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Åsane bydel:

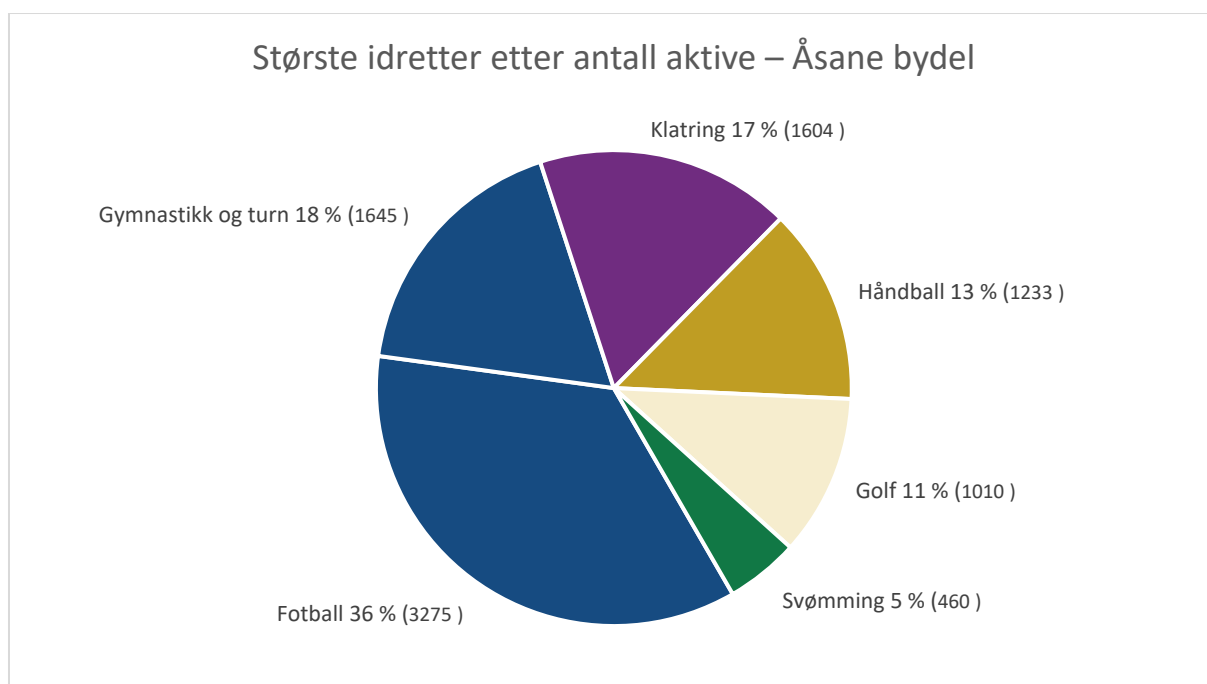
- **Mjølkeråen skole møteplass** ble ferdigstilt som nærmiljøanlegg i 2017.
- **Flaktveit idrettspark nærmiljøanlegg** ble ferdigstilt 2017.
- Det ble etablert en kunstgressbane på **Myrdal stadion** i 2017 som erstatter den tidligere gressbanen.
- **Et nærmiljøanlegg ved Myrdal stadion** ble ferdigstilt 2017.
- **Eidsvåg fotballbane** fikk nytt kunstgress i 2017.
- **Kunstgressbanen til Åstveit idrettspark** ble rehabilitert i 2017.
- En del av rehabiliteringen av **klubbhuset ved Storøen vannsportanlegg** ble ferdigstilt 2017.
- **Breimyra idrettsplass** ble oppgradert fra grus til kunstgress i 2017.
- Bergen kommune har i 2018 avgitt tomt til Vestland fylkeskommune for en **ny basketballhall ved Tertnes videregående skole**.
- **Kastfelt ved Åstveit idrettspark** ble ferdigstilt i 2018.

- **Kunstgressbanen til Flaktveit idrettspark** ble rehabilitert i 2019.
- Det ble utført rehabiliteringsarbeid i **Åstveithallen** i 2019 der takstoler ble forsterket og anlegget ble koblet på BKK sitt flisfyringsanlegg.
- En 18-hulls **frisbeegolfbane ved Flaktveit idrettspark** ble ferdigstilt i 2019.
- **Jonahola skytebaner** ble utvidet i 2020 med tilbygg på klubbhuset med innendørs skytebaner. Klubbhuset/garderobebygget ble også rehabilitert, og anlegget ble tilrettelagt med universell utforming.
- **BUA Åstveit** ble åpnet i 2020.
- Et **nærmiljøanlegg ved Haukedalen skole** ble ferdigstilt i 2021.
- Det ble utført rehabiliteringsarbeid i **Flaktveit idrettshall** i 2021 med nytt gulv og oppgradert belysning.
- **Åsane Arena** ble ferdigstilt som klubbeid anlegg i 2021/2022.
- **Rekkefølgekrav for Åsane Arena, inkludert flere nærmiljøanlegg** med ballbane, sandvolleyballbane og løpebane ble ferdigstilt i 2022.
- **Lysanlegg og løpedekke i Leikvang friidrettshall** ble oppgradert i 2022.
- **Salhus garderobebygg og klubbhus** ble ferdigstilt i 2022 i regi av FK Bergen Nord.
- Leieavtalen med grunneiere for areal til **Eikås motorsportanlegg** ble forlenget til 2024.
- Et **midlertidig Fysak-bygg** åpnet i tidligere **Åsanehallen** i februar 2023.
- **Fotballbanen ved Hordvik skole** er under oppgradering fra grus til kunstgress. Arbeidet forventes ferdig i løpet av 2023.
- **Ballbanen ved Tellevik idrettsplass** er under oppgradering med nytt kunstgress. Arbeidet forventes ferdigstilt i løpet av sommeren 2023.
- En **ny idrettshall ved Eidsvåg skole** er under oppføring. Idrettshallen forventes ferdig i løpet av 2024.

12.2. Statusanalyse for anleggsdekning i Åsane

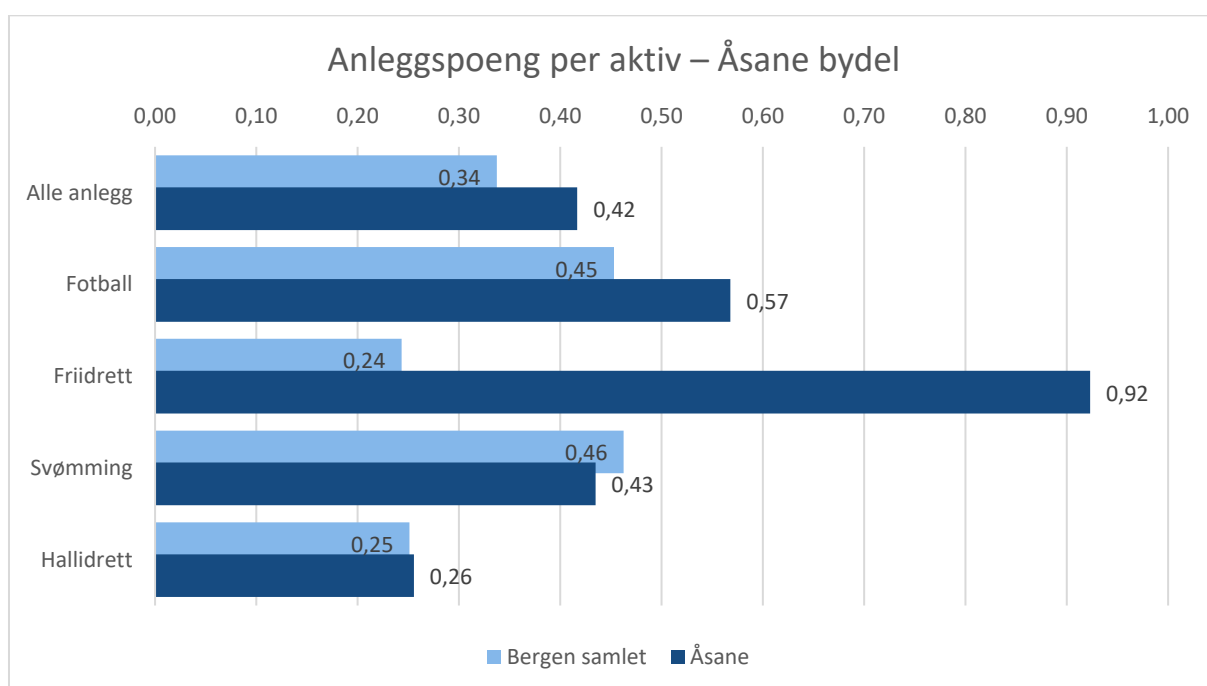
I Åsane bydel er det 73 idrettslag med til sammen 12 433 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 32,2 prosent, noe som ligger over tilsvarende tall for Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er på 111,3 prosent, mens den er på 65,3 prosent for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Disse tallene er lavere enn tilsvarende tall for Bergen samlet.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettene som vist i figur 32 under.

Figur 31 – Største idretter etter antall aktive

Figur 32 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Åsane bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 32 – Anleggspoeng per aktiv – Åsane bydel

I Åsane bydel er det gjennomsnittlig 0,42 anleggspoeng per aktiv for anleggene i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Denne rangerer Åsane bydel nest øverst blant bydelene i Bergen kommune.

I Åsane bydel er det god anleggsdekning for alle anleggstyper. Anleggspoeng per aktiv ligger på omtrent samme nivå som for Bergen samlet, og Åsane ligger i toppsjiktet blant alle bydeler i alle anleggs kategorier.

Analysen viser en spesielt god anleggsdekning for friidrett. Dette kan forklares med at flere friidrettsanlegg av god kvalitet og størrelse ligger i Åsane bydel, blant annet to friidrettsstadion og en friidrettshall. Samtidig kan man gå ut ifra at disse anleggene i større omfang blir brukt av aktive fra andre bydeler, og at spesielt friidrettshallen fanger opp mye av aktiviteten i andre bydeler. Dette er nærmere omtalt i kapittel 3 *Byovergripende idrettsanlegg i Bergen kommune*.

12.3. Planlagt byutvikling på lengre sikt i Åsane

Det pågår arbeid med to større planarbeider for bydelen: Strategisk planprogram (SPP) for Åsane sentrale deler og Områderegulering for Nyborg.

Strategisk planprogram (SPP) for Åsane sentrale deler skal danne grunnlag for videre utvikling av sentrale deler i Åsane rundt Åsane senter og Horisont med fokus på grønnstruktur og trafikk. Eventuell boligbygging må reguleres i detaljreguleringsplaner. Planen har vært på høring.

Områdereguleringen for Nyborg legger opp til utvikling av næring og boliger på Nyborg som også ligger i mulig fremtidig bybanetrase. Planarbeidet som startet opp på nytt høsten 2022, vil vise hvor mange boliger som forventes bygget i området. Byrådet anbefaler at det skal arbeides inn i områdereguleringen forslag til nytt basseng, Fysakbygg, idrettshall, skole og kabelpark nær bybanestopp.

Det forventes stort omfang av boligbygging i Kyrkjekrinsen skolekrets fra 2026, med rundt 2 000 nye. Det forventes også betydelig byggeaktivitet i Li og Ulsetskogen skolekretser med mellom 650 og 700 boliger i hver skolekrets.

12.4. Anleggsutvikling gjenværende planperiode 2023–2027 i Åsane

I dette avsnittet presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har man tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljert beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som er kommet inn, finnes i avsnitt 1.3 *Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel*.

12.4.1. Tiltak med høy prioritet i Åsane

Det er gjennomført en mulighetsstudie med kostnadskalkyle og usikkerhetsanalyse for en **ny idrettshall ved Mjølkeråen skole**. En idrettshall på Mjølkeråen vil gi den organiserte idretten, nærmiljøet og skolen et samlingspunkt og møteplass som vil være et positivt bidrag til nærmiljøet. I tillegg vil idrettshallen gi skolen tiltrengte og tilstrekkelige arealer til kroppsøvfaget. Midler for en konseptutvikling for tiltaket er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026, mens midler til gjennomføring av prosjektet inngår i sekkeposten *Idrett – Rehabilitering og nybygg*.

I bystyresak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) er det vedtatt eiendomssøk etter **tomt til nytt basseng i Åsane bydel**. Et tomtesøk er gjennomført av Etat for bygg og eiendom på oppdrag fra Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett, og følgende eiendommer er løftet frem som egnede:

- Tomten til tidligere Åsanehallen (gnr. 189, bnr. 216) er på 4 286 m² og varregulert til idrettsformål før den i forbindelse med planer om å selge tomten for å finansiere rekkefølgekrav til Åsane Arena, ble omregulert til forretning og bolig. Tidligere Åsanehallen brukes som midlertidig Fysak-bygg fra februar 2023. Tomten ligger svært sentralt i umiddelbar nærhet til eksisterende idrettsanlegg og planlagt bybanestopp i Åsane sentrum.

- En eiendom på Ulset Vest (gnr. 189, bnr. 425) er regulert til skoleformål. Tomten er på 39 263 m², og ligger i nærhet til eksisterende idrettsanlegg rundt Åsane Arena, i kort avstand fra det planlagt bybanestoppet Åsane sentrum. En samlokalisering av ny skole og ny svømmehall på denne tomten antas å være mulig. Etablering av en ny barneskole på Ulset Vest er i Skolebruksplan 2021–2030 utsatt på grunn av stor usikkerhet knyttet til planer og omfang an boligbygging i området.
- To eiendommer på Haukås ved Leikvang stadion (gnr. 170, bnr. 360 og 361) ble ervervet av Bergen kommune i 2014 som skoletomt. Eiendommene er på til sammen 23 100 m².
- Bergen kommune eier også store areal nord for Haukås gård. På grunn av sin manglende nærhet til Åsane sentrum og kollektivtransport vurderes arealene som uegnet for utvikling til idrettsformål.

Det vurderes som viktig at **realiseringen av nytt svømmebasseng og permanent Fysak-bygg i Åsane** skjer sentralt i Åsane og i nærheten av eksisterende infrastruktur som skoler, idrettsanlegg, kollektivforbindelser og andre servicefunksjoner i Åsane sentrum. Dette vil gjøre anleggene lett tilgjengelig sentralt i bydelen for brukere i alle aldersgrupper og da spesielt barn og unge. Samtidig gir en slik plassering god mulighet til samarbeid mellom organisert og egenorganisert aktivitet og til å utløse gode synergier. Arbeidet med et konseptvalgnotat for etablering av nytt svømmebasseng og fullverdig Fysak-bygg prioriteres, og midler for tiltaket må søkes innarbeidet ved kommende rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Sak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) konstaterer at **Åstveithallen svømmehall** har et stort behov for utvendig og innvendig rehabilitering. Totalrehabilitering eller rivning og nybygg foreslås i saken. Samtidig har både referansegruppen og idrettslag gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn behov for tiltak i **Åstveithallen idrettshall**, da håndballflaten ikke lenger er godkjent til avvikling av håndballkamper for ungdom over 15 år på grunn av manglende sikkerhetssoner. Dette skaper utfordringer for idrettslagene med tanke på tilstrekkelig hallkapasitet til kampavvikling. Det må gjennomføres et arbeid for å se om det er mulig å utvide sikkerhetssonen på håndballhallen gjennom en enkel ombygging for å tilfredsstille dagens krav til spilleflater. En eventuell mindre ombygging må løses innenfor gjeldende budsjettramme.

Hvis en utvidelse av eksisterende idrettshall gjennom mindre ombygging innenfor gjeldende budsjettramme ikke er mulig, vil Etat for idrett i dialog med Idrettsrådet i Bergen og de berørte idrettslagene prøve å finne alternative hjemmebaner til kamper for lag med spillere eldre enn 15 år.

Utover det anbefales det at nødvendig vedlikehold av Åstveithallen svømmehall og idrettshall gjennomføres gjennom gjenværende planperiode 2023–2027. En totalrehabilitering eller rivning og nybygg av anlegget vurderes på nytt i neste planperiode.

12.4.2. Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Åsane

Friidrettsanlegget ved Åstveit idrettspark har behov for rehabilitering. Midler for tiltaket må søkes innarbeidet ved kommende rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Kunstgressbanen ved Leikvang stadion er regulert til skoleformål. Det er et ønske om at arealet tilbakeføres til idrettsformål gjennom en reguleringsendring. Midler til gjennomføring av reguleringsarbeid må søkes innarbeidet ved rulling av handlings- og økonomiplanen.

12.4.3. Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027 i Åsane

I bystyresak om [Fremtidig bassengstruktur](#) (bystyresak 19/21) ble det vedtatt å **rehabiliter og modernisere opplæringsbassenget på Rolland skole** etter at nytt basseng står klart i Åsane bydel. Rehabiliteringen av opplæringsbassenget på Rolland skole prioriteres ikke i gjenværende planperiode 2023–2027. Nødvendig vedlikehold av anlegget gjennomføres for å ivareta anleggets funksjonalitet.

I forbindelse med *Idrettsplan 2017–2027* ble det behandlet et innspill fra privatpersoner om å etablere en **vannskitrekk/kabelpark på deler av Liavannet**. Tiltak for å gjøre vannbaserte aktiviteter i sentrale deler av Åsane mer attraktivt vurderes som positive. Det foreslås at innspillet vurderes nærmere i sammenheng med rullering av områdereguleringen for Åsane sentrale deler i 2023/24 ettersom anlegget vil kreve regulering for både vannbaserte og landbaserte elementer som for eksempel startanlegg.

I behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027* ble det gjort vedtak om at Bergen kommune, i dialog med idretten, skal vurdere mulighetene for en **ny idrettshall ved Leikvang stadion**. Utviklingen av en ny idrettshall i tilknytning til det eksisterende idrettsanlegget vurderes som positiv under forutsetning av om at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil eventuelt kunne bidra med en vederlagsfri festeavtale hvis forutsetningene for vederlagsfri festeavtale er til stede.

Det har i høringsrunden til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* kommet innspill om behov for **rehabilitering av garderobes ved Salhus idrettsplass**, etablering av **toalettfasiliteter ved Tellevik kunstgressbane** og etablering av **toalettfasiliteter og et lite forsamlingslokale ved Hordvik skole kunstgressbane**. Tiltakene prioriteres ikke i gjenværende planperiode 2023–2027, men kan spilles inn på nytt til neste planperiode.

Gustur Islandshestlag uttrykker i sitt høringsinnspill til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel* et ønske om **innendørs og utendørs ridebaner**, helst i tilknytning til Bergen Travpark. Hensikten er å løse kapasitetsutfordringer i de eksisterende hestesportanleggene. Bergen kommune er positiv til etableringen av rideanlegg under forutsetning av at anleggene etableres som klubbeide anlegg.

12.5. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Åsane 2023–2027

Åsane bydel har en noe høyere andel aktive i idretten enn tilsvarende tall for Bergen samlet, og bydelen rangerer i øvre del blant alle bydeler i Bergen. Statusanalysen viser et noe høyere antall anleggspoeng for alle anlegg samlet enn de fleste andre bydeler.

I gjenværende planperiode 2023–2027 prioriteres Mjølkeråen idrettshall og Eidsvåg idrettshall og sikring og regulering av tomt til ny svømmehall og Fysak-bygg sentralt i Åsane. Nødvendig rehabilitering av eksisterende idrettsanlegg forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, er det også prioritert å sikre areal til motorsportanlegget på Eikås (se avsnitt 4.1.7 *Motorsportanlegg*), samt å oppgradere Leikvang stadion (se avsnitt 4.1.4 *Friidrettsanlegg*).

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026, eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rulling av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen. Tabell 25 – Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Åsane bydel

Anlegg	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Ny idrettshall ved Mjølkeråen skole	Konsept-utvikling og realisering	Kommunal	Prioritert. Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Nytt basseng og Fysakbygg sentralt i Åsane bydel	Konseptvalg-notat	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åstveithallen, idrettshall	Mindre ombygging	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i gjenværende planperiode 2023–2027. Løses innenfor gjeldende budsjetttramme.
Åstveit idrettspark friidrettsanlegg	Rehabilitering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Leikvang stadion, kunstgressbane	Omregulering til idrettsformål	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Rolland skole opplæringsbasseng	Rehabilitering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Vannskitrekk på Liavannet	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Idrettshall ved Leikvang stadion	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Salhus idrettsplass, garderober	Rehabilitering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Tellevik kunstgressbane, toalettfasiliteter	Realisering	Kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Hordvik skole kunstgressbane, toalettfasiliteter og forsamlingslokale	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.
Rideanlegg – innendørs og utendørs	Realisering	Ikke- kommunal	Ikke prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027.

Referanser

- Bergen kommune: [Bergen – en god by for alle.](#)
- Bergen kommune: [Bergen 2030 – Kommuneplanen samfunnsdel.](#)
- Bergen kommune: [Bergenhush, Gnr. 166, Bnr. 955 mfl., Nygårdstangen, Fastsetting av planprogram for privat detaljregulering med konsekvensutgreiing.](#)
- Bergen kommune: [Bestemmelser til kommuneplanens arealdel.](#)
- Bergen kommune: [Videreutvikling av Nymark idrettsanlegg.](#) Byrådssak.
- Bergen kommune: [Folkehelseoversikten i Bergen kommune 2019.](#)
- Bergen kommune: [Byarena på Nygårdstangen. Forpliktelse til salg av eiendom.](#) Bystyresak.
- Bergen kommune: [Fremtidig bassengstruktur. Rehabilitering av basseng. Nye basseng og endringer i bruks- og driftskonseptet.](#)
- Bergen kommune: [Handlings- og økonomiplan 2032-2026.](#)
- Bergen kommune: [Barnehagebruksplan for Bergen kommune 2021–2035.](#)
- Bergen kommune: [Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Bygging av pumptrack \(sykkelbane\) i Arna](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Bevar Helgeplass-banen.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Stemmemyren nærmiljøpark.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Ja til utendørs skatepark.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Fysak-hall på Petedalsmyra for barn og ungdom i Bergen Sør/Ytrebygda.](#)
- Bergen kommune: [Klima- og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet 2017–2020.](#)
- Bergen kommune: [Kommuneplanens arealdel.](#)
- Bergen kommune: [Konseptvalg for prosjektet Mindemyren flerbruksbygg.](#) Bystyresak.
- Bergen kommune: [Oppstart av arbeidet med rullering av anleggsdel av idrettsplan.](#) Byrådssak.
- Bergen kommune: [Planprogram for områdereguleringen for Slettebakken idrettsby.](#)
- Bergen kommune: [Plan for områdesatsing 2020-2024](#)
- Bergen kommune: [Planstrategien for Bergen kommune.](#)
- Bergen kommune: [Prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg.](#)
- Bergen kommune: Representantforslag: [Innendørs ishall på Slåtthaug.](#)
- Bergen kommune: [Skolebruksplan for Bergen 2021–2030: Rom for læring og fellesskap.](#)
- Bergen kommune: [Skyfritt. Plan for inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen.](#)
- Bergen kommune: [Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler.](#)
- Bergen kommune: [Strategisk planprogram for Åsane sentrale deler.](#)
- Bergen kommune: [U2580 Eidsvåg skole – Rehabilitering og nybygg.](#) Gjennomføringsvedtak.
- Bergen kommune: [Ungdomsplan.](#)
- Bergen kommune: [Vederlagsfri festeavtale med IL Gneist til friidrettshall ved Fana stadion.](#) Byrådssak

Kultur- og likestillingsdepartementet: [Anleggsregisteret.no](https://anleggsregisteret.no)

Kultur- og likestillingsdepartementet: [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.](#)

Miljødirektoratet: [Veileder til forurensningsforskriften for utforming og drift av kunstgressbaner.](#)

Oslo Economics: [Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse.](#)

Statistisk sentralbyrå: [Statistikkbanken.](#)

Telemarksforskning: [Norsk idrettsindeks.](#)

Telemarksforskning: [Norsk idrettsindeks. Rapport for Bergen kommune.](#)

Vedlegg 1. Oversikt over gjennomførte og pågående anleggsprosjekter i kommunal regi i perioden 2017–2023

Bergen kommune har i gjeldende planperiode fra 2019 til 2022 investert rundt 1,34 milliarder kroner i utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig investering på rundt 335 millioner kroner årlig.

Prosjekter som har blitt gjennomført fremgår av tabellen under.

Bydel	Anlegg	Tiltak	Ferdigstilt	Eierskap
Arna	Arna idrettspark	Oppgradering til kunstgress og vanningsanlegg	2019	Kommunal
Arna	Arna idrettspark	Nytt kastfelt for friidrett	2022	Kommunal
Arna	Ridesti, ridehall og ridebane	Realisering	2022	Ikke-kommunal v/Epona rideklubb
Arna	Garnes ungdomsskule idrettsbygg	Rehabilitering svømmehall	Pågår	Kommunal
Bergenhus	Skansemyren idrettsplass nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	Kommunal
Bergenhus	Stemmemyren idrettspark	Ferdigstillelse av arrangementsbygg for toppftball	2017	Kommunal
Bergenhus	Stemmemyren idrettspark	Oppgraderinger, bl.a. grus til kunstgress, nytt vanningsanlegg på hovedbane og bygging av tribune	2017	Kommunal
Bergenhus	Haukeland skole ballbane	Oppgradert til kunstgress uten gummigranulat	2019	Kommunal
Bergenhus	Skansemyren friidrettsanlegg	Oppgradering fra grus- til tartandekke	2019	Kommunal
Bergenhus	Varmestue ved Skomakerdiket	Nybygg	2019	Ikke-kommunal
Bergenhus	Nordnes ballbane	Rehabilitering	2020	Kommunal
Bergenhus	Nordnes sjøbad	Oppgradering	2020	Kommunal
Bergenhus	Dumpen kunstgressbane v/ Stemmemyren idrettspark	Rehabilitering	2021	Kommunal
Bergenhus	Mulen flerbrukshall	Reguleringsplan	2021	Kommunal
Bergenhus	Nordnes sjøbad	Utvidelse av åpningstider i vinterperioden	2021	Kommunal

Bergenhus	Sandviken sjøbad	Oppgradering	2021	Kommunal
Bergenhus	AdO arena	Teknisk oppgradering av anlegget og vedlikehold av bygget	2022	Kommunal
Bergenhus	Møhlenpris idrettsplass, garderobehus	Vedlikehold, innvendig	2022	Kommunal
Bergenhus	Skiløyper Fløyen	Utbedringer på løypetrasé og lysanlegg	2019	Kommunal
Fana	Fana Arena dobbelhall	Nybygg	2018	Ikke-kommunal
Fana	Nesttun idrettspark, garderobehus	Nybygg	2018	Kommunal
Fana	11er-kunstgressbane i Sædalen	Reguleringsplanen	2019	Kommunal
Fana	7er-kunstgressbanen ved Nattland skole	Nybygg	2019	Kommunal
Fana	Nattland oppveksttun volleyballhall	Nybygg	2019	Kommunal
Fana	Ulsmåg ballbane, kunstgress	Nybygg	2019	Kommunal
Fana	Stavollen kunstgressbane 1	Rehabilitering	2020	Kommunal
Fana	KIL-hallen	Erverv av eiendom	2021	Kommunal
Fana	Slåtthaug idrettspark: parkeringsplass, gang-, sykkel og turvei	Rekkefølgekrav	2021	Kommunal
Fana	Bjarghallen	Oppgraderinger med bl.a. nytt gulv og belysning, samt oppgradering av fasaden	2022	Kommunal
Fana	KIL-hallen	Oppgradering med ny sportsbelysning og nytt sportsgulv; delvis rehabilitering av garderober	2022	Kommunal
Fana	Paradisbanen	Overvannshåndtering og rehabilitering	2023	Kommunal
Fana	Slåtthaug idrettshall og svømmebasseng	Rehabilitering	2022	Kommunal
Fana	Slåtthaug kunstisbane	Oppgraderinger og nytt, midlertidig garderobehus	2022	Kommunal

Fyllingsdalen	Midlertidig pumptrack ved Varden	Nybygg	2017	Kommunal
Fyllingsdalen	Klubbhus på Varden	Ombygging til kampsportareal	2018	Kommunal
Fyllingsdalen	Ro- og padleanlegg på Nordåsvannet, vannbasert anlegg	Nybygg	2018	Kommunal
Fyllingsdalen	Skytebanene på Krohnegården	Oppgradering	2018	Kommunal
Fyllingsdalen	Kunstgressbanen ved Varden Amfi	Rehabilitering	2019	Kommunal
Fyllingsdalen	Bøneshallen	Rehabilitering av gulv	2019	Kommunal
Fyllingsdalen	Fyllingsdalen idrettshall	Rehabilitering av gulv og lysanlegg	2019	Kommunal
Fyllingsdalen	Grusbanen ved Varden idrettspark	Oppgradering til kunstgress	2019	Kommunal
Fyllingsdalen	Grusbanen v/ Bønes skole	Oppgradering til kunstgress	2020	Kommunal
Fyllingsdalen	Lynghaug betongskatepark	Nybygg	2021	Kommunal
Fyllingsdalen	Varden Amfi	Oppgradering av lysanlegg	2021	Kommunal
Fyllingsdalen	Ortun svømmeanlegg, 25m-basseng og opplæringsbasseng	Nybygg	2022	Kommunal
Fyllingsdalen	Varden nærmiljøanlegg	Nybygg	2022	Kommunal
Laksevåg	Basketballhall v/Tjønne idrettsplass	Nybygg	2018	Ikke-kommunal
Laksevåg	Alvøen idrettspark, ski- og turløyper	Rehabilitering av lysanlegg	2019	Ikke-kommunal v/Loddefjord IL
Laksevåg	Fysak Melkeplassen, inkl. BUA utlånssentral	Nybygg	2019	Kommunal
Laksevåg	Tjønne idrettsplass nærmiljøanlegg	Nybygg	2019	Kommunal
Laksevåg	Laksevåg idrettshall	Oppgradering av lysanlegg m.m.	2021	Kommunal
Laksevåg	Ny idrettshall v/Holen skole	Nybygg	2021	Kommunal

Laksevåg	Nærmiljøanlegget <i>Friplassen</i> ved Alvøen skole	Nybygg	2021	Kommunal
Laksevåg	Gravdal idrettspark, 11er-fotballbane	Nytt kunstgress	2022	Kommunal
Laksevåg	Mathopen idrettshall	Oppgradering med nytt lysanlegg og ventilasjonsanlegg	2022	Kommunal
Laksevåg	Olsvik kunstgressbane	Rehabilitering	2022	Kommunal
Laksevåg	Nærmiljøanlegg ved Sandgotna skole	Nybygg	2022	Kommunal
Laksevåg	Vadmyra idrettshall	Oppgradering med nytt lysanlegg og ventilasjonsanlegg	2023	Kommunal
Laksevåg	Mindre fotballhall v/Tjønne idrettsplass	Nybygg	Pågår	Ikke-kommunal
Ytrebygda	Ballbanen v/Søråshøgda skole	Ombygging til 7er-bane	2017	Ikke-kommunal v/IL Bjarg
Ytrebygda	Fana stadion, friidrettsanlegg	Rehabilitering og utvidelse med flere hoppfelt og oppvarmingsfelt	2019	Kommunal
Ytrebygda	Zinken Hopp idrettshall	Nybygg	2019	Kommunal
Ytrebygda	7er-fotballbanen på Søreide «Essobanen»	Oppgradering til kunstgress	2021	Kommunal
Ytrebygda	Sandslihallen	Rehabiliteringen med bl.a. nytt ventilasjonsanlegg, nytt lysanlegg og delvis utskifting av tak	2021	Kommunal
Ytrebygda	Fana Golfklubb, ny driving-range, putte-green og chippe-green	Nybygg	2022	Ikke-kommunal v/Fana Golfklubb
Ytrebygda	Fana stadion, friidrettsanlegg	Oppgraderinger av Fana stadion, bl.a. av medieområdet og ny garasje for driftsmateriell	2022	Kommunal

Ytrebygda	Ny basketballhall ved Rå skole	Nybygg	Pågår	Kommunal
Årstad	F2-tomten på Krohnsminde idrettsplass	Omregulering til idrettsformål	2017	Kommunal
Årstad	Rautjernbanen	Oppgradering til kunstgress	2019	Kommunal
Årstad	Lægdebanen	Utvidelse til 11er-fotballbane med garderobeanlegg	2020	Kommunal
Årstad	Nymark fotballbaner	Rehabilitering	2020	Kommunal
Årstad	Haukelandshallen	Rehabilitering med bl.a. oppgradering av lysanlegg, nye dører/porter med adgangskontrollsystem og asbestsanering	2021	Kommunal
Årstad	Landåshallen	Rehabilitering med bl.a. oppgradering av gulv, belysning og ventilasjon	2021	Kommunal
Årstad	Slettebakken skole nærmiljøanlegg	Nybygg	2021	Kommunal
Årstad	Solheim ballbane, nærmiljøanlegg	Nybygg	2021	Kommunal
Årstad	Bergenshallen	Oppgradering med bl.a. ny vant rundt ishockeybanen og nødvendig teknisk vedlikehold, rehabilitering av deler av fasade m.m.	2022	Kommunal
Årstad	Opplæringsbasseng på Kronstad oppvekstun	Nybygg	2022	Kommunal
Årstad	Fridalen skole ballbane og basketballbane, nærmiljøanlegg	Nybygg	2023	Kommunal
Årstad	Bergen Inkluderingscenter, tre gymsaler og svømmehall	Rehabilitering	Pågår	Kommunal
Årstad	Kristianborgbanen	Oppgradering til kunstgress	Pågår	Kommunal
Åsane	Breimyra idrettsplass	Oppgradering til kunstgress	2017	Kommunal

Åsane	Eidsvåg fotballbane	Rehabilitering	2017	Kommunal
Åsane	Flaktveit idrettspark nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	Kommunal
Åsane	Mjølkeråen skole møteplass, nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	Kommunal
Åsane	Myrdal stadion fotballbane	Oppgradering til kunstgress	2017	Kommunal
Åsane	Myrdal stadion, nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	Kommunal
Åsane	Storøen vannsportanlegg, klubbhus	Rehabilitering	2017	Kommunal
Åsane	Åstveit idrettspark, kunstgressbane	Rehabilitering	2017	Kommunal
Åsane	Tomt til ny basketballhall v/Tertnes videregående skole	Avståelse av tomt til Vestland fylkeskommune	2018	Kommunal
Åsane	Åstveit idrettspark, kastfelt	Nybygg	2018	Kommunal
Åsane	Flaktveit idrettspark, kunstgressbane	Rehabilitering	2019	Kommunal
Åsane	Åstveithallen	Rehabilitering av tak og varmeanlegg	2019	Kommunal
Åsane	BUA utlånssentral på Åstveit	Eablering	2020	Kommunal
Åsane	Flaktveit idrettspark, frisbeegolf	Nybygg	2020	Ikke-kommunal v/Flaktveit idrettsklubb
Åsane	Jonahola skytebaner	Utvidelse med tilbygg for innendørs skytebaner, og rehabilitering av klubbhus og garderobebygg	2020	Kommunal
Åsane	Flaktveit idrettshall	Rehabilitering med nytt gulv og oppgradering av lysanlegg	2021	Kommunal
Åsane	Haukedalen skole, nærmiljøanlegg	Nybygg	2021	Kommunal
Åsane	Eikås motorsportanlegg	Forlengelse av leieavtale	2022	Kommunal
Åsane	Leikvang friidrettshall	Oppgradering av lysanlegg og løpedekke	2022	Kommunal

Åsane	Salhusbanen, garderobebygg og klubbhus	Nybygg	2022	Ikke-kommunal v/FK Bergen Nord
Åsane	Åsane Arena	Nybygg	2022	Ikke-kommunal v/Åsane IL
Åsane	Åsane Arena, nærmiljøanlegg	Rekkefølgekrav	2022	Kommunal
Åsane	Midlertidig Fysak-bygg	Etablering	2023	Kommunal
Åsane	Hordvik skole grusbane til kunstgress	Nybygg	Pågår	Kommunal
Åsane	Tellevik kunstgress	Overvannshåndtering og rehabilitering	Pågår	Kommunal
Åsane	Eidsvåg skole idrettshall	Nybygg	Pågår	Kommunal

Vedlegg 2. Prioriteringsliste for rehabilitering og utbygging av idrettsanlegg i gjenværende planperiode 2023–2027

Høyt prioriterte tiltak i Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel

Tiltak i følgende tabell er prioritert høyt i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel*. Det fremgår av tabellen om det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 til tiltaket, eller om midler skal søkes innarbeidet ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Den endelige prioriteringen for rehabilitering og nybygg av idrettsanlegg foretas i Bergen kommune sin årlige budsjettprosess der kommunens midler fordeles på de ulike tjenestoområdene. Denne prosessen kan føre til endringer eller omprioriteringer. Den samme usikkerheten gjelder også investeringer som det i handlings- og økonomiplanen 2023–2026 er satt av midler til, men som ikke har kommet i gjennomføringsfasen ved rulleringen av handlings- og økonomiplanen.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap til anlegget	Økonomiske konsekvenser
Arna	Arna stadion, garderobebygg	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026 i sekkepost <i>Mindre bygginvesteringer.</i>
Arna	Bjørnarhallen, ny dobbelthall	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Arna	Fysak-bygg i Arna bydel	Avsetting av areal og detaljregulering	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Arna	Gullbotn skianlegg	Avklaring av driftsopplegg	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Arna	Pumptrack (sykkelbane) sentralt i Arna	Avsetting av areal og realisering	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Arna	Svømmebasseng ved Ytre Arna skule	Rehabilitering	Kommunal	Midler til rehabilitering er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenestekområde skole.

Arna	Videreutvikling av Arna stadion	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Bystrand ved Store Lungegårdsvann	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenestoområde Naturforvaltning og parkdrift.
Bergenhus	Fysak-bygg i Bergenhus bydel	Avsetting av areal	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Rekkefølgekrav idrettshall i Mulen	Rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Skansemyren idrettsanlegg, rehabilitering og videreutvikling av bygg og garasje	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Skiløyper på Fløyen	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Stemmemyren nærmiljøpark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026 i sekkepost <i>Nærmiljøanlegg nyinvestering</i>

Fana	Basketballhall ved Storetveit skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenestoområde skole.
Fana	Bjarg Arena	Kommunal garanti	Ikke-kommunal	Prioritert.
Fana	Rekkefølgekrav til Bjarg Arena	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026 i sekkepost <i>Rekkefølgekrav idrettsanlegg</i> .
Fana	Ny isarena på Slåtthaug	Vederlagsfri festeavtale og kommunal garanti	Ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Rekkefølgekrav til 11er-fotballbane i Sædalen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026 i sekkepost <i>Rekkefølgekrav idrettsanlegg</i> .
Fana	Rekkefølgekrav ny idrettshall i Sædalen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Ro- og padleanlegg på Nordåsvannet, nordre del	Konseptutvikling	Kommunal	Prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Rulleskianlegg ved Stavollen idrettspark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 i sekkepost <i>Ski- og joggeløyper</i> .

Fana	Storetveit fotballbane, kunstgress og lyssetting	Videreutvikling	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenestemråde skole.
Fana	Totland og Frotveit skiløyper og skianlegg	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Basketballhall ved Varden skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenestemråde skole.
Fyllingsdalen	Fyllingsdalen idrettshall – tilbygg til bordtennis og styrketrening	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
Fyllingsdalen	Garderobebygg ved Varden stadion	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
Fyllingsdalen	Nytt aktivitets- og garderobebygg ved Fjellsdalen kunstgressbane	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Tennisbaner Fjellsdalen – oppgradering og videreutvikling	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Arealer for kampsport	Areal- og tomtesøk	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Laksevåg	Fysak-bygg i Loddefjord	Skisseprosjekt	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenestoområde kultur.
Laksevåg	Idrettshall i Alvøen idrettspark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
Laksevåg	Laksevåghallen	Realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Laksevåg	Liten fotballhall på Tjønne/Melkeplassen	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Laksevåg	Mathopen idrettshall, garderobebygg med aktivitetssal	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Laksevåg	Nærmiljøanlegg ved Olsvik skole	Realisering	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Olsvikhallen	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under sekkepost <i>Mindre bygginvesteringer</i> .
Laksevåg	Opplæringsbasseng ved Loddefjord skole	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og rehabilitering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenestoområde skole.
Laksevåg	Opplæringsbassenget ved Kjøkkelvik skole	Konseptvalgotat	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Laksevåg	Sykkelanlegg i Olsvik	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Laksevåg	Turstier med mindre tilrettelegging for stisykling i Olsvik	Realisering	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	11er-fotballbane på Søreide	Konseptvalgotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Basketballhall ved Søreide ungdomsskole, inkl. areal til e-sport	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenesteområde skole.
Ytrebygda	Fana stadion	Oppgradering	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Fana stadion, arrangementsbygg og tribuner	Konseptutvikling	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Fysak-bygg i Ytrebygda	Konseptvalgotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Nytt svømmebasseng i Ytrebygda bydel	Konseptvalgotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Ytrebygda	Rekkefølgekrav til ny friidrettshall ved Fana stadion	Rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Erstatningsareal for Kristianborgbanen	Tomtesøk	Kommunal	Prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Årstad	Flerbruksbygg med idrettshall på Mindemyren	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 i flere tjenestekområder.
Årstad	Fleridrettsbygg på Krohnsminde idrettsplass/F2-tomt	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Fotballareal på Nymark	Videreutvikling	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026\ i sekkepost <i>Oppgradering utendørsanlegg</i> .
Årstad	Haukelandshallen	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026 i sekkepost <i>Mindre bygginvesteringer</i> .
Årstad	Idrettshall ved Minde skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026 under tjenestekområde skole.

Årstad	Landingsplass til paragliding på Nymark	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Landåshallen	Konseptutvikling for rehabilitering	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Ny ishall med to isflater på Slettebakken	Områderegulering og realisering av idrettsanlegg	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Slettebakken idrettsby med blant annet klubbeid fleridrettsbygg og andre idrettsanlegg	Områderegulering og realisering av idrettsanlegg	Kommunal og ikke-kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Utvidelse av Bergen Tennis Arena på Slettebakken	Utvidelse	Ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Åsane	Eikås motorsportanlegg	Regulering og tomteerverv	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Leikvang stadion	Oppgradering	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Ny idrettshall ved Mjølkeråen skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling og realisering i handlings- og økonomiplan 2023-2026.

Åsane	Nytt svømmebasseng i Åsane bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Permanent Fysak i Åsane bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Syssel- og nærmiljøanlegg ved Flaktveit idrettspark	Konseptutvikling	Kommunal	Prioritert. Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Åstveithallen, idrettshall	Mindre ombygging	Kommunal	Prioritert. Løses innenfor gjeldende budsjetttramme.

Andre tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027

Tiltak i tabellen under er lavt prioritert ved rulleringer av handlings- og økonomiplanen i gjenværende planperiode 2023–2027. Gjennomføring av tiltakene er avhengig av at midler innarbeides i handlings- og økonomiplanen.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Arna	Idrettsareal på Storanaset	Avsetting av areal i områderegulering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Etablering av større utendørs skatepark i sentrum	Tomtesøk	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Utvikling av idrettsanlegg på Dokken	Avsetting av areal i områderegulering og realisering.	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Kalandseid idrettspark friidrettsanlegg	Oppgradering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Kringlebotn fotballbane, garderobebygg	Realisering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Kringlebotn fotballbane – klubbhus	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Idrettsareal i Indre Laksevåg og på Laksevågneset	Avsetting av areal	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Fyllingsdalen idrettshall, garderober	Rehabilitering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Fyllingsdalen	Varden idrettspark, nærmiljø- eller idrettsanlegg	Videreutvikling	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Treningslokaler for kampsport i Fyllingsdalen/Varden	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Alvøen idrettspark	Oppgradering	Kommunal og ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Trialbanen bak Sandgotna skole	Sikring av areal	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Areal til trial på Kokstad	Sikring av areal	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Fana Golfklubb	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Innendørs sykkelanlegg (velodrom)	Konseptvalgnotat	Ikke vurdert	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Treninghall turn (basishall)	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Årstad	Arealer til para-bordtennis	Realisering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Årstad	Kampsportanlegg for taekwondo	Kommunal garanti	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Årstad	Krohnsminde idrettsplass friidrettsanlegg (delanlegg)	Oppgradering	Kommunal	Sees i sammenheng med utvikling av F2-tomten.
Årstad	Nærmiljøanlegg og mindre fotballbaner	Tomtesøk	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Jonahola skytteranlegg, utendørsbaner	Rehabilitering og videreutvikling	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Leikvang stadion, kunstgressbane	Omregulering til idrettsformål	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Åstveit idrettspark friidrettsanlegg	Rehabilitering	Kommunal	Midler må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Ikke prioriterte tiltak i gjenværende planperiode 2023–2027

Tiltak i følgende tabell er ikke prioritert av Bergen kommune i gjenværende planperiode 2023–2027. Tiltakene kan spilles inn på nytt i neste planperiode.

Tiltak som ikke er prioritert i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdel*, og som ikke har økonomiske konsekvenser for Bergen kommune vil fortsatt kunne realiseres i klubbeid regi.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap til anlegget
Arna	Ballbanen ved Garnes idrettsanlegg	Vurdering av fremtidig bruk	Kommunal
Arna	Klubblokaler, garderober og treningsbygg ved idrettsanlegg i Arna bydel	Realisering	Ikke-kommunal
Arna	Ny idrettshall ved Arna stadion	Realisering	Ikke vurdert
Bergenhus	Ny idrettshall i Bergenhus nord	Realisering	Ikke-kommunal
Bergenhus	Areal til kampsport	Realisering	Ikke-kommunal
Fana	Areal for baseball på Storetveit	Realisering	Kommunal
Fana	Fysakbygg i Fana bydel	Tomtesøk	Kommunal
Fana	Hop ballbane, lyssetting	Videreutvikling	Ikke-kommunal
Fana	Konkurransaneanlegg for roing og padling i Bergen og omegn	Konseptvalgnotat	Kommunal
Fana	Mindre fotballhall på Slåtthaug	Realisering	Ikke-kommunal
Fana	Ny basketballhall ved Kirkevoll skole	Realisering	Ikke vurdert
Fana	Nytt svømmebasseng i Fana bydel	Tomtesøk	Kommunal
Fana	Paradisbanen, garderober og klubbhus	Videreutvikling	Ikke-kommunal
Fana	Slåtthaug kunstgressbane, tribune og utstyrsboder	Realisering	Ikke-kommunal
Fyllingsdalen	Bøneshallen nærmiljøanlegg	Realisering	Kommunal

Fyllingsdalen	Fyllingsdalen stadion friidrettsanlegg	Rehabilitering	Kommunal
Fyllingsdalen	Fysak-bygg i Fyllingsdalen bydel	Tomtesøk	Kommunal
Fyllingsdalen	Garderober i drifts- og arrangementsbygg til Varden Amfi	Rehabilitering	Kommunal
Fyllingsdalen	Garderober ved Bøneshallen	Rehabilitering	Kommunal
Fyllingsdalen	Nærmiljøanlegg på Helgeplassbanen	Realisering	Ikke vurdert
Fyllingsdalen	Svømmebasseng på Løvås skole	Avvikling	Kommunal
Fyllingsdalen	Utstyrsbod ved Bønes skole kunstgressbane	Realisering	Ikke-kommunal
Laksevåg	Alvøen idrettspark, friidrettsanlegg	Videreutvikling	Ikke vurdert
Laksevåg	Mathopen nærmiljøanlegg	Realisering	Ikke vurdert
Laksevåg	Ny fotballbane ved Gravdal idrettsplass	Realisering	Ikke vurdert
Laksevåg	Ny kunstgressbane ved Alvøen skole	Realisering	Ikke vurdert
Laksevåg	Nygårdsmymren idrettsplass	Oppgradering	Kommunal
Laksevåg	Rulleskianlegg ved Alvøen idrettspark	Realisering	Ikke vurdert
Laksevåg	Sandvolleyballanlegg i Kjøkkelvik	Oppgradering	Kommunal
Laksevåg	Sandvolleyballhall i Kjøkkelvik	Realisering	Kommunal
Laksevåg	Skileik- og aktivitetsområde ved Alvøen idrettspark.	Realisering	Ikke-kommunal
Ytrebygda	Flyhangar på Flesland Flystasjon	Realisering	Ikke-kommunal
Ytrebygda	Håndballflater i Ytrebygda bydel	Realisering	Ikke vurdert
Ytrebygda	Liten fotballbane Sandsli, lyssetting	Oppgradering	Kommunal
Ytrebygda	Sandslihallen	Rehabilitering	Kommunal
Ytrebygda	Sandvolleyballhall ved Sandslihallen	Realisering	Ikke-kommunal
Årstad	Bergenshallen	Avvikling av idrettsformål	Kommunal

Årstad	Gyldenpris fotballbane, garderobeanlegg	Rehabilitering	Kommunal
Årstad	Hoppbakker på Montanamarken	Realisering	Ikke vurdert
Årstad	Rautjern fotballbane, garderober og klubbhus	Realisering	Ikke-kommunal
Årstad	Squashanlegg	Realisering	Ikke-kommunal
Årstad	Startpunkt til paragliding på Ulriken	Videreutvikling	Ikke-kommunal
Åsane	Idrettshall ved Leikvang stadion	Realisering	Ikke vurdert
Åsane	Rideanlegg – innendørs og utendørs	Realisering	Ikke-kommunal
Åsane	Rolland skole opplæringsbasseng	Rehabilitering	Kommunal
Åsane	Vannskitrekk på Liavannet	Realisering	Ikke-kommunal
Åsane	Salhus idrettsplass, garderober	Rehabilitering	Kommunal
Åsane	Tellevik kunstgressbane, toalettfasiliteter	Realisering	Kommunal
Åsane	Hordvik skole kunstgressbane, toalettfasiliteter og forsamlingslokale	Realisering	Ikke vurdert

Vedlegg 3. Prioriteringsliste for utbygging av klubbeide idrettsanlegg i gjenværende planperiode 2023–2027

Prioriteringslisten for utbygging av klubbeide idrettsanlegg gir føringer for hvilke klubbeide tiltak Bergen kommune prioriterer for vurdering av vederlagsfri festetomt og forhandling om kommunal økonomisk støtte (for eksempel rekkefølgekrav). Tiltak innenfor samme prioritering er ikke rangert. Vurdering av vederlagsfri festetomt og/eller eventuelle forhandlinger mellom partene om kommunal økonomisk støtte for tiltak som er prioritert, må avklares i egne politiske saker.

Klubbeide tiltak som ikke er prioritert i gjenværende planperiode 2023–2027, kan realiseres i klubbenes regi uten kommunal økonomisk støtte.

Prioriteringslisten er et utdrag fra prioriteringslistene i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av idrettsplan* (se vedlegg 2), og viser prioriteringen av klubbeide idrettsanlegg.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap til anlegget	Prioritering
Bergenhus	Rekkefølgekrav til idrettshall i Mulen	Rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert.
Fana	Bjarg Arena	Kommunal garanti og konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert
Fana	Ny isarena på Slåtthaug	Vederlagsfri festeavtale og kommunal garanti	Ikke-kommunal	Prioritert
Fana	Rekkefølgekrav 11er-fotballbane i Sædalen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert.
Fana	Rekkefølgekrav ny idrettshall i Sædalen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert.
Fyllingsdalen	Nytt aktivitets- og garderobebygg ved Fjellsdalen kunstgressbane	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert
Laksevåg	Liten fotballhall på Tjønne/Melkeplassen	Realisering	Ikke-kommunal	Prioritert
Ytrebygda	Rekkefølgekrav til ny friidrettshall ved Fana stadion	Rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Prioritert
Årstad	Fleridrettsbygg på Krohnsminde idrettsplass/F2-tomt	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert
Årstad	Slettebakken idrettsby med blant annet klubbeid fleridrettsbygg og andre idrettsanlegg	Områderegulering og realisering av idrettsanlegg	Ikke-kommunal	Prioritert

Årstad	Utvidelse av Bergen Tennis Arena på Slettebakken	Utvidelse	Ikke-kommunal	Prioritert.
Fana	Kringlebotn fotballbane, klubbhus	Realisering	Ikke-kommunal	Lavt prioritert
Fyllingsdalen	Treningslokaler for kampsport i Fyllingsdalen/Varden	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Lavt prioritert
Ytrebygda	Fana Golfklubb	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Lavt prioritert
Ytrebygda	Treninghall turn (basishall)	Realisering	Ikke-kommunal	Lavt prioritert
Årstad	Kampsportanlegg for taekwondo	Realisering	Ikke-kommunal	Lavt prioritert
Arna	Klubblokaler, garderober og treningsbygg ved idrettsanlegg i Arna bydel	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Arna	Ny idrettshall ved Arna stadion	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Bergenhus	Ny idrettshall i Bergenhus nord	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Bergenhus	Areal til kampsport	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Fana	Hop ballbane, lyssetting	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Fana	Mindre fotballhall på Slåtthaug	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Fana	Ny basketballhall ved Kirkevoll skole	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Fana	Paradisbanen, garderober og klubbhus	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Ikke prioritert

Fana	Slåtthaug kunstgressbane, tribune og utstyrsboder	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Fyllingsdalen	Nærmiljøanlegg på Helgeplassbanen	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Fyllingsdalen	Utstyrsbod ved Bønes skole kunstgressbane	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Laksevåg	Alvøen idrettspark, friidrettsanlegg	Videreutvikling	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Laksevåg	Mathopen nærmiljøanlegg	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Laksevåg	Ny fotballbane ved Gravdal idrettsplass,	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Laksevåg	Ny kunstgressbane ved Alvøen skole	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Laksevåg	Rulleskianlegg ved Alvøen idrettspark	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Laksevåg	Skileik- og aktivitetsområde ved Alvøen idrettspark.	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Ytrebygda	Flyhangar på Flesland Flystasjon	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Ytrebygda	Håndballflater i Ytrebygda bydel	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Ytrebygda	Sandvolleyballhall ved Sandslihallen	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Årstad	Hoppbakker på Montanamarken	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Årstad	Rautjern fotballbane, garderobes og klubbhus	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Årstad	Squashanlegg	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert

Årstad	Startpunkt til paragliding på Ulriken	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Åsane	Idrettshall ved Leikvang stadion	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert
Åsane	Rideanlegg – innendørs og utendørs	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Åsane	Vannskitrekk på Liavannet	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke prioritert
Åsane	Hordvik skole kunstgressbane, toalettfasiliteter og forsamlingslokale	Realisering	Ikke vurdert	Ikke prioritert

Vedlegg 4. Innspill til nye nærmiljøanlegg – Idrettsplan 2013–2027 – Rullering av anleggsdelen

Vedtak om nærmiljøanlegg

Anlegg	Type anlegg	Bydel	Kommentar
Stemmemyren nærmiljøanlegg	Nærmiljøpark	Bergenhus	Vedtak til innbyggerforslag, bystyresak 308/22.
Helgeplassbanen nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg	Fyllingsdalen	Vedtak til innbyggerforslag, bystyresak 7/22.

Innspill til nærmiljøanlegg

Anlegg	Type anlegg	Bydel	Innspill fra...	Kommentar
Nærmiljøanlegg på Dokken		Bergenhus	Referansegruppe	Bør etableres i sammenheng med utbygging av området
Nærmiljøanlegg ved Storetveit skole		Fana	Referansegruppe	Foreslås løst i sammenheng med regulering til Storetveit skole
Nærmiljøanlegg ved Varden idrettspark		Fyllingsdalen	Referansegruppe	Se omtale i kapittel 8.5.2
Nærmiljøanlegg på Helgeplassbanen		Fyllingsdalen	Referansegruppe	Se omtale i kapittel 8.5.3
Nærmiljøanlegg ved Bøneshallen i Fjellsdalen	Frisbeegolf, skatepark, trampolinepark, klatreanlegg m.m.	Fyllingsdalen	Referansegruppe	Se omtale i kapittel 8.5.3

Nærmiljøanlegg ved Laksevåghallen		Laksevåg	Referansegruppe	I sammenheng med regulering av området til nye Laksevåghallen
Nærmiljøanlegg i Mathopen		Laksevåg	Referansegruppe og høringsinstanser	Se omtale i kapittel 9.5.2
Nærmiljøanlegg i Årstad bydel	Nærmiljøanlegg og mindre fotballbaner	Årstad	Referansegruppe	Se omtale i kapittel 11.4.2.
Montana	Hoppbakker	Årstad	Referansegruppe	Se omtale i kapittel 1.1.5
Nærmiljøanlegg Olsvik skole		Laksevåg	Referansegruppe	Se omtale i kapittel 9.5.1
Nærmiljøanlegg på Møhlenpris		Bergenhus	Høringsinstans	Høringsinnspill fra SK Djerv
Nærmiljøanlegg ved Slettebakken (gnr. 160, bnr. 973)	Oppgradering av eksisterende grusbane	Årstad	Høringsinstans	Høringsinnspill fra privatperson. Bør etableres i samarbeid med byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling
Nærmiljøanlegg på skoleplassen til Christi Krybbe skoler	Ballbinge med kunstgress	Bergenhus	Høringsinstans	Høringsinnspill fra FAU ved Christi Krybbe skoler
Fanatorget	Nærmiljøanlegg med mulitisporthlater, belysning	Ytrebygda	Bymiljøetaten	Ferdigstilt i 2022
Skjoldstølen	Nærmiljøanlegg med mulitisporthlater, belysning	Fana	Bymiljøetaten	

Sudmannsvei	Turveianlegg med publikumstoalett og belysning	Bergenhus	Bymiljøetaten	
Sandgotna uterom, Loddefjord (gnr. 124. bnr. 180)	Nærmiljøanlegg med multisportsflater, trenings- og hinderløyper, belysning	Laksevåg	Bymiljøetaten	
Aktiv Tollbodkai – permanent utbygging (gnr. 165, bnr. 363)	Nærmiljøanlegg med mulitispportflater, egenvektstrening, badeanlegg og urbant friluftsliv/vannsport med publikumstoalett, belysning	Bergenhus	Bymiljøetaten	
Rollandsparken, Åsane 208/217	Bydelspark og nærmiljøanlegg med turvei med publikumstoalett, trenings- og hinderløype, klatreanlegg og belysning	Åsane	Bymiljøetaten	
Brønndalen Olsvikskjenet 123/309	Nærmiljøanlegg med kobling til turveg over Grønntua, trenings- og hinderløype, klatreanlegg og belysning	Laksevåg	Bymiljøetaten	Områdesatsingstiltak
Fremtidige anlegg innenfor prosjektporteføljen til Barnas Byrom			Bymiljøetaten	Spesifiseres løpende, og i tråd med bl.a. rullering av HØP, innbyggerinnspill m.m.
Gullbotn friluftsområde	Rehabilitering av skiløyper	Arna	Bergen og omland friluftsråd	

Nærmiljøanlegg på Garnes	Tuftepark og sandvolleybalbaner	Arna	Bergen og omland friluftsråd	Etableres i regi av Bjørnar Håndball
Notabuneset friluftsområde	Gapahuk	Fana	Bergen og omland friluftsråd	
Krohnegården friluftsområde	Universell utforming av padleanlegg	Fyllingsdalen	Bergen og omland friluftsråd	
Kyrkjetangen friluftsområde	Universell utforming av tilkomst til sjø m/ bryggeanlegg	Fyllingsdalen	Bergen og omland friluftsråd	
Søndre Hetlevik friluftsområde	Gapahuk	Laksevåg	Bergen og omland friluftsråd	
Sætrevik friluftsområde	Universell utforming av brygge/padleanlegg og gapahuk	Laksevåg	Bergen og omland friluftsråd	
Litlevågen friluftsområde	Gapahuk på Kvarven	Laksevåg	Bergen og omland friluftsråd	
Tennebekktjørna friluftsområde	Utetoaletter på Tennebekk og i Nipedalen, rehabilitere eksisterende utetoalett	Laksevåg	Bergen og omland friluftsråd	
Ægirs vei friluftsområde	Gapahuk, flerbruksanlegg og universell utforming av brygge/padleanlegg	Laksevåg	Bergen og omland friluftsråd	
Brunestykket friluftsområde	Gapahuk	Åsane	Bergen og omland friluftsråd	

Sandviksbatteriet friluftsområde	Gapahuk	Bergenhus	Bergen og omland friluftsråd	
Grønskjeret friluftsområde	Gapahuk	Åsane	Bergen og omland friluftsråd	
Helleneset friluftsområde	Stupetårn og badeanlegg	Åsane	Bergen og omland friluftsråd	
Storøen friluftsområde	Universell utforming av brygge/padleanlegg	Åsane	Bergen og omland friluftsråd	
Tømmervågen friluftsområde	Gapahuk	Åsane	Bergen og omland friluftsråd	
Grønevika friluftsområde	Gapahuk	Ytrebygda	Bergen og omland friluftsråd	
Store Milde friluftsområde	Rehabilitering av universell turvei	Ytrebygda	Bergen og omland friluftsråd	

Vedlegg 5. Liste over idrettsanlegg i Bergen kommune

Arna

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Anleggseier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Bjørnarhallen	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune
	Lonehallen, idrettshall	Fleridrettshall	Volleyballhall	33 x 24 meter	Bergen kommune
Gymsaler	Arna gymnas/erstatningsskole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Arna gymnas/erstatningsskole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Espelandshallen	Fleraktivitetssal			Vestland fylkeskommune
	Espelandshallen	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Garnes ungdomsskule, gymsal	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Garnes ungdomsskule	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Haugland skule	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Indre Arna skule/barnehage	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Trengereid Forsamlingshus	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Ytre Arna skule	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Privat
	Ytre Arna skule	Fleraktivitetssal			Bergen kommune

	Ådnamarka skule	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
Svømme- og stupeanlegg	Garnes ungdomsskule, svømmehall	Trenings-/konkurranse-basseng (inne)	Basseng 25 m	25 x 8 meter	Bergen kommune
	Ytre Arna skule	Opplæringsbasseng (inne)		16,5 x 8,5 meter	Bergen kommune
Klatreanlegg	Lonehallen, klatrevegg	Klatre/buldrevegg (inne)			Bergen kommune

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Anleggseier
Fotballanlegg	Arna idrettspark	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 68 meter	Bergen kommune
	Arna Stadion, fotballbane gressbane	Fotballbane gress	11er-bane	107 x 65 meter	Bergen kommune
	Arna Stadion, fotballbane kunstgress liten	Fotballbane kunstgress		40 x 20 meter	Bergen kommune
	Arna Stadion, fotballbane kunstgress stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	106 x 64 meter	Bergen kommune
	Espeland Idrettsbane, kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress		30 x 20 meter	Bergen kommune
	Espeland Idrettsbane, kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 50 meter	Bergen kommune
	Garneshøyden, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 68 meter	Bergen kommune

	Skulstad fotballbane, grus	Fotballbane grus	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Ådnemarka skule, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
Friidrettsanlegg	Arna idrettspark	Friidrettsstadion kunststoff		400 x 8 meter	Bergen kommune
	Arna idrettspark, kastfelt	Friidrett treningsanlegg (ute)			Bergen kommune
	Arna Stadion, friidrettsanlegg	Friidrettsstadion grus		400 x 6 meter	Bergen kommune
Hestesportanlegg	Epona Rideanlegg Unneland, ridehall	Ridehall			Privat
Racketsport-anlegg	Garnes tennisbane	Tennisbane (ute)			Bergen kommune
	Garneshøyden idrettsplass	Tennisbane (ute)			Bergen kommune
Ski- og alpinanlegg	Gullbotn skianlegg	Skiløype			Idretten
	Gullbotn skianlegg skiløype mot Gullfjellstoppen	Skiløype			Privat
Luftsportanlegg	Tverrmeisa/Unneland, hanggliding og paragliding	Paragliding			Privat

Bergenhus

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Anleggseier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Amalie Skram videregående skole, flerbrukshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44x 23 meter	Vestland fylkeskommune
	Lehmkuhlhallen NHH	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Staten
	Nordneshallen	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 22 meter	Privat
	Stemmemyren idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 25 meter	Bergen kommune
	Studentsenteret idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	43 x 22,5 meter	Staten
	Vikinghallen	Fleridrettshall	Idrettshall	29 x 14 meter	Privat
	Vitalitetssenteret	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 22 meter	Bergen kommune
Gymsaler	Bergen Handelsgymnasium	Fleraktivitetssal		20 x 12 meter	Staten
	Bergen katedralskole, sal 1	Fleraktivitetssal		20 x 11 meter	Vestland fylkeskommune
	Bergen katedralskole, sal 2	Fleraktivitetssal		20 x 11 meter	Vestland fylkeskommune
	Bergen maritime videregående skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Vestland fylkeskommune

	Haukeland skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Hellen skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	KFUK KFUM Ynglingen Storsalen	Fleraktivitetssal			Privat
	Krohnengen skole	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	Lønborg videregående skole	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Vestland fylkeskommune
	Nordnes skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Norrønahallen	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Staten
	Rothaugen skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Rothaugen skole	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	St. Paul skole	Fleraktivitetssal			Privat
Svømme- og stupeanlegg	AdO arena, hovedbasseng	Trenings-/konkurranssbasseng (inne)	Basseng 50 m	50 x 25 meter	Kommunal AS
	AdO arena, opplæringsbasseng	Opplæringsbasseng (inne)		16,7 x 12,5 meter	Kommunal AS
	AdO arena, stupebasseng	Stupebasseng (inne)	Stupeanlegg	25 x 18,5 meter	Kommunal AS
	Stemmemyren	Trenings-/konkurranssbasseng (inne)	Basseng 25 m	25 x 12,5 meter	Bergen kommune

	Studentsenteret	Trenings-/konkurransse-basseng (inne)	Basseng 25 m	25 x 12,5 meter	Staten
Kampsportanlegg	Bergen Karate Klubb	Kampidrettsanlegg		Areal 300 m²	Privat
	Bjørgvin Karateklubb	Kampidrettsanlegg			Privat
	Fjellsiden Karateklubb	Kampidrettsanlegg			Privat
	Sentrum Ju Jitsuklubb	Kampidrettsanlegg			Privat
	Skansen treningssenter/Bergen Sparta bokseklubb	Kampidrettsanlegg			Privat
Skyteanlegg	BNS minitayrskytebane	Skytebane (inne)			Privat
	Stemmemyren idrettsanlegg, skytebane (inne)	Skytebane (inne)			Bergen kommune

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Mulebanen/Christinegård treningsbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	40 x 58 meter	Privat
	Møhlenpris idrettsplass "Småleken"	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 30 meter	Bergen kommune
	Møhlenpris idrettsplass, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	103 x 56 meter	Bergen kommune
	Nordnesbanen, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	44 x 23 meter	Bergen kommune

	Stemmemyren fotballanlegg, "Dumpen"	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 47 meter	Bergen kommune
	Stemmemyren fotballanlegg, bane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	102 x 63 meter	Bergen kommune
	Stemmemyren fotballanlegg, bane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90 x 45 meter	Bergen kommune
	Stemmemyren fotballanlegg, liten bane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	75 x 45 meter	Bergen kommune
Friidrettsanlegg	Skansemyren friidrettsbane	Friidrettsstadion kunststoff		400 x 8 meter	Bergen kommune
Mindre utendørsanlegg	Sandviken sjøbad	Sjøbad			Bergen kommune
Racketsport-anlegg	Stemmemyren idrettsanlegg	Tennisbane (ute)	To tennisbaner	36 x 36 meter	Bergen kommune
Ski- og alpinanlegg	Brunestykket akebakke	Akebakke			Privat
	Fløien skianlegg	Skiløype		5 km	Bergen kommune
Svømme- og stupeanlegg	Nordnes sjøbad	Trenings-/konkurranse-basseng (ute)	Basseng 25 m	25 x 7,5 meter	Bergen kommune

Fana

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Apeltun skole, volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall	24 x 17 meter	Bergen kommune
	Bjarghallen, idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 22 meter	Bergen kommune
	Fana arena, Slåtthaug idrettspark	Fleridrettshall	Trippelhall	70 x 50 meter	Privat
	Fantoft idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 22 meter	Staten
	Hop skole, basketballhall	Fleridrettshall	Basketballhall	32 x 18 meter	Bergen kommune
	KIL-hallen	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune
	Kringlebotnen skole, basketballhall	Fleridrettshall	Basketballhall	32 x 19 meter	Bergen kommune
	Krokeide skole, volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall	24 x 16,5 meter	Bergen kommune
	Rådalslien skole, volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall		Bergen kommune
	Skjold skole, volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall	24 x 18,5 meter	Bergen kommune
	Slåtthaughallen, idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 23 meter	Bergen kommune
	Sædalen skole flerbrukshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune

	Ulsmåg skole, volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall	24 x 16,5 meter	Bergen kommune
Gymsaler	Bjarghallen, aktivitetssal	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Fana gymnas sal G	Fleraktivitetssal			Vestland fylkeskommune
	Fana gymnas sal J	Fleraktivitetssal			Vestland fylkeskommune
	Fana stadion gymsal	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Kaland skole	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	Kirkevoll skole gymsal 1	Fleraktivitetssal		17 x 8 meter	Bergen kommune
	Kirkevoll skole gymsal 2	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Krokeide videregående skole, gymsal	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Midtun skole	Fleraktivitetssal		18 x 9 meter	Bergen kommune
	Nesttun idrettsplass aktivitetssal	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Paradis skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Smørås skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Smørås skole	Fleraktivitetssal		16 x 7 meter	Bergen kommune

	Stend videregående skole	Fleraktivitetssal			Vestland fylkeskommune
	Storetveit skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Tveiterås skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Tveiterås skole	Fleraktivitetssal		17 x 10 meter	Bergen kommune
Svømme- og stupeanlegg	Slåtthaughallen, svømmehall	Trenings-/konkurransse-basseng (inne)	Basseng 25 meter	25 x 12 meter	Bergen kommune
	Storetveit skole, svømmehall	Trenings-/konkurransse-basseng (inne)	Basseng 25 meter	25 x 8,5 meter	Bergen kommune
Klatreanlegg	Fantoft klatrehall	Klatre/buldrevegg (inne)		12 x 20 meter	Staten
Racketsport-anlegg	Bergen Tennisarena,	Tennisbaner (inne)		Seks tennisbaner	Privat
	Paradis Sports Senter	Squashanlegg			Privat
	Paradis Sports Senter	Tennishall			Privat
Skyteanlegg	Fana skytebane innendørs, flere skytebaner	Skytebane (inne)			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Apeltun skole, ballbane kunstgress	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Hop fotballbane	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50 x 30 meter	Privat
	Kalandseid idrettspark kunstgress	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Kringlebotn kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	92 x 50 meter	Bergen kommune
	Krokeide skole, ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Midtun skole, ballbane kunstgress	Fotballbane kunstgress	5er-bane	42 x 20 meter	Bergen kommune
	Nattland skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Nesttun idrettsplass, fotballbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 68 meter	Bergen kommune
	Nesttun idrettsplass, fotballbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	103 x 60 meter	Bergen kommune
	Nesttun idrettsplass, fotballbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Paradis skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 56 meter	Bergen kommune
	Slåtthaug idrettsanlegg, fotballbane liten	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50 x 30 meter	Bergen kommune
	Slåtthaug idrettsanlegg, fotballbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 64 meter	Bergen kommune
	Stavollen idrettsplass, ballbane	Fotballbane kunstgress	9er-bane	90 x 50 meter	Bergen kommune

	Stavollen idrettsplass, fotballbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 64 meter	Bergen kommune
	Stavollen idrettsplass, fotballbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104 x 68 meter	Bergen kommune
	Storetveit skole, fotballbane	Fotballbane grus	9er-bane	80 x 50 meter	Bergen kommune
	Sædalen treningsbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	56 x 35 meter	Bergen kommune
	Ulsmåg skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	62 x 40 meter	Bergen kommune
	Øvre Apeltun ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Privat
Friidrettsanlegg	Kalandseid idrettspark friidrettsareal	Friidrett treningsanlegg (ute)		70 x 3 meter	Bergen kommune
Hestesportanlegg	Roligheten ridesenter	Ridebane			Privat
	Skjold ridesenter	Ridebane			Privat
	Stend jordbruksskole, ridehall	Ridehall			Vestland fylkeskommune
	Stend jordbruksskole, kjørebane	Ridebane			Vestland fylkeskommune
	Stend videregående skole, ridebane	Ridebane			Vestland fylkeskommune
Is- og skøyteanlegg	Slåtthaug kunstisbane	Hurtigløpsbane (ute)		400 x 10 meter	Bergen kommune
Klatreanlegg	Klatreparken Høyt og lavt	Klatre/buldrevegg (ute)			Privat

Racketsport-anlegg	Fana Tennisklubb, tre tennisbaner	Tennisbane (ute)			Privat
	Fanastøl	Tennisbane (ute)			Privat
	Stemmemyren idrettsanlegg, to tennisbaner	Tennisbane (ute)			Bergen kommune
Ski- og alpinanlegg	Frotveit skianlegg	Skiløype			Privat
	Frotveit skianlegg, skiskytterarena	Skiskytteranlegg			Privat
	Riple	Skiløype			Bergen kommune
	Totland skiløype lysløype	Skiløype			Bergen kommune
	Totland-Frotveit skianlegg, Grindåsvegen	Skiløype		4 km	Bergen kommune
Skyteanlegg	Fana skytebane 100 og 200 meter	Riflebane (ute)			Privat
	Kismul Skyte- og Friluftssenter, flere skytebaner	Skytebane (ute)			Privat
	Riple skytebane, flere skytebaner	Riflebane (ute)			Privat
	Stend skytebane, flere skytebaner	Riflebane (ute)			Privat
	Stend skytebane, pistolbane	Pistolbane (ute)			Privat
Vannsportanlegg	Bergens Roklubb, båthus	Båthus			Privat
	Fana Kajakklubb Fanahammeren	Båthus			Privat

	Nordåsvannet vannsportanlegg	Ro-/Padleanlegg			Bergen kommune
--	------------------------------	-----------------	--	--	----------------

Fyllingsdalen

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Bergen Racketsenter	Fleridrettshall	trippelhall	100 x 50 meter	Privat
	Bønes Arena/Bønes skole	Fleridrettshall	idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune
	Bøneshallen, Fjellsdalen	Fleridrettshall	idrettshall	44 x 22 meter	Bergen kommune
	Framohallen	Fleridrettshall	dobbelhall	49 x 48 meter	Privat
	Fyllingsdalen idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	44 x 24 meter	Bergen kommune
Gymsaler	Fysak Melkeplassen	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Lynghaug skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Lynghaug skole, sal 1	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Lynghaug skole, sal 2	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Lyshovden skole	Fleraktivitetssal		17 x 8 meter	Bergen kommune
	Lyshovden skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Løvås skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune

	Løvås skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Ortun skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Seljedalen skole	Fleraktivitetssal		18 x 12 meter	Bergen kommune
	Sælen skole	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	Varden skole	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
Svømme- og stupeanlegg	Løvås oppvekststun	Trenings-/konkurransse-basseng (inne)	Basseng 12,5 meter	12,5 x 8,5 meter	Bergen kommune
	Ortun skole	Trenings-/konkurransse-basseng (inne)	Basseng 25 meter	25 x 12,5 meter	Bergen kommune
	Ortun skole opplæringsbasseng	Opplæringsbasseng (inne)		16,75 x 10,6 meter	Bergen kommune
Kampsportanlegg	Kampsport Varden idrettspark	Kampidrettsanlegg			Bergen kommune
Racketsportanlegg	Bergen Racketsenter	Tennisbane (inne)	100 x 50 meter		Privat
Skyteanlegg	Bergen Pistolklubb Krohnegården innendørs luftpistolbane	Skytebane (inne)			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Bønes Fjellsdalen, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane		Bergen kommune
	Bønes skole kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	55 x 100 meter	Bergen kommune
	Bønsparken grusbane (Bråtet)	Fotballbane grus			Bergen kommune
	Fyllingsdalen stadion, fotballbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	59 x 30 meter	Bergen kommune
	Fyllingsdalen stadion, fotballbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 68 meter	Bergen kommune
	Kråkenesbanen	Fotballbane grus	7er-bane	50 x 30 meter	Privat
	Lynghaugparken grusbane	Fotballbane grus	9er-bane	75 x 50 meter	Bergen kommune
	Nordnesdalen	Fotballbane grus	9er-bane	83 x 50 meter	Bergen kommune
	Varden idrettspark pilotbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Varden idrettspark, "Stripebanen"	Fotballbane kunstgress	11er-bane	102 x 64 meter	Bergen kommune
	Varden idrettspark, kunstgress 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 68 meter	Bergen kommune
	Varden idrettspark, Varden Amfi	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104 x 68 meter	Bergen kommune
Friidrettsanlegg	Fyllingsdalen stadion	Friidrettsstadion kunststoff		400 x 8 meter	Bergen kommune
	Bønes kirke	Sandvolleyballbaner			Privat

Mindre utendørsanlegg	Fyllingsdalen stadion, sandvolleybane	Sandvolleyballbaner			Bergen kommune
Racketsport-anlegg	Bergen Tennisklubb Bønes/Fjellsdalen bane 1	Tennisbane (ute)			Privat
	Tjernet	Tennisbane (ute)			ukjent
	Varden idrettspark, tennisbane	Tennisbane (ute)			Bergen kommune
Skyteanlegg	Bergen Pistolklubb Krohnegården skytebane	Pistolbane (ute)			Privat
Vannsportanlegg	Fana Roklubb, Fjøsanger	Båthus			Privat
	Langeholmen klubbhus	Båthus			Privat

Laksevåg

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Alvøen skole volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall	22 x 13 meter	Bergen kommune
	Frøyahallen basketballhall 1	Fleridrettshall	Basketballhall	40 x 25 meter	Privat
	Frøyahallen basketballhall 2	Fleridrettshall	Basketballhall	40 x 26 meter	Privat
	Laksevåghallen idrettshall	Fleridrettshall	Dobbelhall	49 x 23 meter	Bergen kommune

	Laksevåghallen styrkerom	Styrkerom			Bergen kommune
	Mathopen idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune
	Nygårdslie skole, volleyballhall	Fleridrettshall	Idrettshall	25 x 15 meter	Bergen kommune
	Olsvikhallen idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune
	Olsvikhallen, vektrom	Styrkerom			Bergen kommune
	Olsvikåsen videregående skole, basketballhall	Fleridrettshall	Basketballhall	35 x 30 meter	Vestland fylkeskommune
	Vadmyrahallen/Vadmyra idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune
Gymsaler	Bjørndalsskogen skole	Fleraktivitetssal		18 x 9 meter	Bergen kommune
	Damsgård skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Holen skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Kjøkkelvik skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Laksevåg Bordtennishall	Fleraktivitetssal			Privat
	Loddefjord skole	Fleraktivitetssal		18 x 10 meter	Bergen kommune
	Mathopen skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Nybø skole	Fleraktivitetssal		18 x 9 meter	Bergen kommune
	Sandgotna skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune

	Vadmyra skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Vadmyra skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
Svømme- og stupeanlegg	Kjøkkelvik skole	Opplæringsbasseng (inne)		16,5 x 8,5 meter	Bergen kommune
	Loddefjord skole	Opplæringsbasseng (inne)		12,5 x 8 meter	Bergen kommune
	Sandgotna skole	Trenings-/konkurransse-basseng (inne)	Basseng 25 meter	25 x 8,5 meter	Bergen kommune
Is- og skøyteanlegg	Iskanten	Ishall		60 x 30 meter	Privat
	Iskanten curlingbane	Curlinghall		45 x 14 meter	Privat
Racketsport-anlegg	Bergen Squash Senter	Squashanlegg			Privat
	SATS/Elixia Squashbane	Squashanlegg		Fire baner	Privat
Skyteanlegg	Laksevåg skytebane Krohnegården Skytebane (inne)	Skytebane (inne)			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Alvøen idrettspark gressbane stor	Fotballbane gress	11er-bane	105 x 67 meter	Bergen kommune
	Alvøen idrettspark kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 37 meter	Privat

	Alvøen idrettspark kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	103 x 64 meter	Bergen kommune
	Alvøen skole	Fotballbane grus	7er-bane	50 x 30 meter	Privat
	Gravdal idrettspark (Lyngbø) kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104 x 66 meter	Bergen kommune + privat
	Gravdal idrettspark (Lyngbø) kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	48 x 20 meter	Privat
	Kjøkkelvik idrettsplass kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Privat
	Kjøkkelvik skole kunstgress	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50 x 30 meter	Bergen kommune
	Laksevåg idrettsanlegg grusbane	Fotballbane grus	7er-bane	60 x 50 meter	Bergen kommune
	Mathopen idrettsplass, Kongsmøyren kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90 x 54 meter	Bergen kommune
	Nygårdsmøyren idrettsplass minibane	Fotballbane grus	7er-bane		Bergen kommune
	Nygårdsmøyren idrettsplass, kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Olsvik kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104 x 60 meter	Bergen kommune
	Tjønne idrettsplass kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 58 meter	Bergen kommune
	Tjønne idrettsplass kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50 x 30 meter	Bergen kommune

	Vadmyra idrettspark kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane		Bergen kommune
	Vadmyra idrettspark kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	56 x 29 meter	Bergen kommune
	Vadmyra idrettspark kunstgressbane mini	Fotballbane kunstgress	5er-bane	49 x 33 meter	Bergen kommune
Friidrettsanlegg	Alvøen Idrettspark	Friidrettsstadion grus		400 x 8 meter	Bergen kommune
	Nygårdsmymren idrettsplass	Friidrettsstadion kunststoff		360 x 7 meter	Bergen kommune
	Olsvik friidrett sprintbaner/hoppegrop	Friidrett treningsanlegg (ute)		130 meter	Bergen kommune
Hestesportanlegg	Alvøen Rideklubb, ridebane	Ridebane			Privat
	Alvøen Rideklubb, ridehall	Ridehall			Privat
Motorsportanlegg	Trialanlegg (bak Sandgotna skole)	Motorsport			Bergen kommune + privat
Racketsport-anlegg	Alvøen idrettspark, tennisbane	Tennisbane (ute)			Bergen kommune
Ski- og alpinanlegg	Alvøen idrettspark skiløype	Skiløype			Bergen kommune
Skyteanlegg	Laksevåg skytebane, flere baner	Skytebane (ute)			Privat
Vannsportanlegg	Alvøen Roklubb Klubbhus/naust	Båthus			Privat

	Gravdal båthus	Båthus			Privat
	Krohnegården friluftsområde Handicap brygge	Motorbåtanlegg			Bergen kommune
	Laksevåg kajakklubb/Gravdalsvannet	Ro-/Padleanlegg			Privat

Ytrebygda

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Nordahl Grieg videregående skole, basketballhall	Fleridrettshall	Basketballhall	32 x 19 meter	Vestland fylkeskommune
	Sandslihallen, idrettshall 1	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 25 meter	Bergen kommune
	Sandslihallen, idrettshall 2	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 25 meter	Bergen kommune
	Sandslihallen, turnareal	Turnhall		53 x 5 meter	Bergen kommune
	Sandslihallen, vektrom	Styrkerom			Bergen kommune
	Søreide idrettshall	Fleridrettshall	Basketballhall	44 x 23 meter	Bergen kommune
	Tunesflaten Zinken Hopp idrettshall	Fleridrettshall	Basketballhall	45 x 25 meter	Bergen kommune
Gymsaler	Aurdalslia skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Fana Stadion	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune

	Hjellestad skole	Fleraktivitetssal		17 x 10 meter	Bergen kommune
	Liland skole	Fleraktivitetssal		18 x 9 meter	Bergen kommune
	Rå skole	Fleraktivitetssal		21 x 11 meter	Bergen kommune
	Sandsli Sportssenter	Fleraktivitetssal		41 x 22 meter	Privat
	Skeie skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Ytrebygda skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
Svømme- og stupeanlegg	Ytrebygda skole	Trenings-/konkurransse-basseng (inne)	Basseng 25 meter	25 x 8,5 meter	Bergen kommune
Friidrettsanlegg	Høiehallen	Friidrettshall			Bergen kommune
Klatreanlegg	Sandsli idrettshall, klatrehall og buldrerom	Klatre/buldrevegg (inne)			Bergen kommune
Klatreanlegg	Sandslihallen, klatre og buldrehall	Klatre/buldrevegg (inne)		12 x 5 meter	Bergen kommune
Racketsport-anlegg	Sandsli Sportssenter squashbaner	Squashanlegg	fire baner		Privat
Diverse anlegg	Sandsli bowling	Bowling			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Aurdalslia skole fotballbane 5	Fotballbane kunstgress	5er-bane	35 x 20 meter	Bergen kommune + privat

	Barkedalen balløkke	Fotballbane grus	7er-bane		Bergen kommune
	Fana stadion, fotballbane	Fotballbane gress	7er-bane	60 x 50 meter	Bergen kommune
	Hjellestad idrettspark kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90 x 57 meter	Bergen kommune
	Hjellestad idrettspark, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90 x 57 meter	Bergen kommune
	Liland idrettsplass, fotballbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 65 meter	Bergen kommune
	Liland idrettsplass, fotballbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90 x 60 meter	Bergen kommune
	Nordahl Grieg videregående skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Vestland fylkeskommune
	Sandsli idrettspark, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	98 x 55 meter	Bergen kommune
	Sandsli Petedalsmyra	Fotballbane kunstgress	7er-bane	75 x 45 meter	Bergen kommune + privat
	Søreide Essobanen kunstgress	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Søreide skole kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50 x 30 meter	Bergen kommune
	Søråshøgda skole, ballbane	Fotballbane grus	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Søviktjernet	Fotballbane kunstgress	7er-bane	50 x 30 meter	Bergen kommune
Friidrettsanlegg	Fana stadion, friidrettsbane	Friidrettsstadion kunststoff		400 x 10 meter	Bergen kommune
	Fana Stadion, gressfelt	Friidrettsstadion gress		105 x 67 meter	Bergen kommune

	Fana stadion, kastfelt	Friidrettsstadion grus			Bergen kommune
	Fana stadion, styrkerom/vektrom	Annet idrettsanlegg			Bergen kommune
	Nordahl Grieg videregående skole, delanlegg friidrett	Friidrett treningsanlegg (ute)		60 x 4 meter	Vestland fylkeskommune
Golfanlegg	Fana Golfklubb, golfanlegg	Golfbane	9 hullsbane		Privat
Hestesportanlegg	Sletten ridesenter, ridebane ute	Ridebane			Privat
	Sletten ridesenter, ridehall 1	Ridehall			Privat
	Sletten ridesenter, ridehall 2	Ridehall			Privat
Mindre utendørsanlegg	Nordahl Grieg videregående skole, sandvolleyballbane	Sandvolleyballbaner		60 x 40 meter	Vestland fylkeskommune
	Sandsli, sandvolleyball	Sandvolleyballbaner	To baner		Bergen kommune
Skyteanlegg	Flesland flystasjon skytebane ute	Riflebane (ute)			Staten
Vannsportanlegg	Bergen roklubb båthall og garderober	Båthus			Privat
	Bergen Seilforening, seilsportanlegg	Seilanlegg			Privat
	Bergens Seilforening Kviturspollen	Båthus			Privat
	Milde Båtlag, seilsportanlegg	Seilanlegg			Privat

Årstad

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Gimlehallen, basketballhall	Fleridrettshall	Basketballhall	32 x 19 meter	Privat
	Haukelandshallen, idrettshall	Fleridrettshall	Trippelhall	71 x 46 meter	Bergen kommune
	Haukelandshallen, vektrom	Styrkerom			Bergen kommune
	Høgskulen på Vestlandet (HVL), styrkerom	Styrkerom			Staten
	Høgskulen på Vestlandet (HVL), volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall		Staten
	Landåshallen	Fleridrettshall	Idrettshall	43 x 22 meter	Bergen kommune
	Nattland skole volleyballhall	Fleridrettshall	Volleyballhall	24 x 16 meter	Bergen kommune
	Ny-Krohnborg senter for oppvekst, idrett og kultur, flerbrukshall	Fleridrettshall	Idrettshall	44 x 23 meter	Bergen kommune
	Ny-Krohnborg senter for oppvekst, idrett og kultur, styrkerom	Styrkerom			Bergen kommune
	Turnhallen, idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 25 meter	Privat
	Turnkassen	Turnhall		29 x 29 meter	Privat

Gymsaler	Bergen yrkesskole	Fleraktivitetssal		20 x 20 meter	Vestland fylkeskommune
	Bergenshallen, styrkeløftrom	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Fridalen skole, sal 1	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	Fridalen skole, sal 2	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	Fysak Slettebakken	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Gamle lærerhøyskole, gymsal 1	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Gamle lærerhøyskole, gymsal 2	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Gamle lærerhøyskole, gymsal 3	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Haukelandshallen, sal 1	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Haukelandshallen, sal 2	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Haukelandshallen, sal 3	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Kronstad oppveksttun, volleyballhall	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Kronstad oppveksttun, gamle gymsal	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	Landåshallen, sal 5	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Langhaugen videregående skole, sal 1	Fleraktivitetssal			Vestland fylkeskommune

	Langhaugen videregående skole, sal 2	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Vestland fylkeskommune
	Minde skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Minde skole	Fleraktivitetssal		21,5 x 9 meter	Bergen kommune
	Slettebakken skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Slettebakken skole	Fleraktivitetssal		16 x 8 meter	Bergen kommune
	Storetveit skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Årstad videregående skole	Fleraktivitetssal		20 x 20 meter	Vestland fylkeskommune
Svømme- og stupeanlegg	Gamle Lærershøyskolen (Landås)	Opplæringsbasseng (inne)		12,5 x 8,5 meter	Bergen kommune
	Haukeland sykehus, Barnas Energisenter	Trenings-/konkurransbasseng (inne)	Basseng 25m	25 x 12,5 meter	Statlig
	Kronstad skole	Opplæringsbasseng (inne)		12,5 x 6,5 meter	Bergen kommune
	Landåshallen	Opplæringsbasseng (inne)		12,5 x 8,5 meter	Bergen kommune
	Ny Krohnborg skole	Opplæringsbasseng (inne)		11 x 4,8 meter	Bergen kommune
Is- og skøyteanlegg	Bergenshallen	Ishall		60 x 30 meter	Bergen kommune

Kampsportanlegg	Bergen Kampsport Senter	Kampidrettsanlegg			Privat
Klatreanlegg	Bergenshallen, klatrehall	Klatre/buldrevegg (inne)		15 x 25 meter	Bergen kommune
Klatreanlegg	Høgskulen på Vestlandet (HVL), klatrevegg	Klatre/buldrevegg (inne)			Staten
Racketsport-anlegg	Fantoft idrettshall, squashbaner	Squashanlegg			Privat
Skyteanlegg	Bergen Sportskytterklubb, flere baner	Skytebane (inne)			Privat
	Fridalen skole skytebane inne	Skytebane (inne)			Bergen kommune

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Brann Stadion	Fotballbane gress	11er-bane		Privat
	Fridalsbanen ballbane grus	Fotballbane grus	annet	60 x 28 meter	Bergen kommune
	Gyldenpris fotballbane, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Høgskulen på Vestlandet (HVL), fotballbane	Fotballbane kunstgress	annet		Staten
	Kristianborgbanen, grusbane	Fotballbane grus	7er-bane	60 x 30 meter	Bergen kommune
	Krohnsminde idrettsplass, kunstgress stor bane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 65 meter	Bergen kommune

	Krohnsminde idrettsplass, liten bane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	54 x 40 meter	Bergen kommune
	Landåsbanen	Fotballbane kunstgress	11er-bane	85 x 55 meter	Bergen kommune
	Lægdebanen	Fotballbane kunstgress	11er-bane	110 x 72 meter	Bergen kommune
	Lægdebanen	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Nymark treningsfelt	Fotballbane gress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Nymark, kunstgress 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Nymark, gressbane	Fotballbane gress	11er-bane	105 x 66 meter	Bergen kommune
	Nymark, grusbane	Fotballbane grus	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Nymark, kunstgress 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 64 meter	Bergen kommune
	Rautjern, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Slettebakken fotballbane 1 kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Slettebakken fotballbane 2, grusbane	Fotballbane grus	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Slettebakken fotballbane 4, grusbane	Fotballbane grus	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Slettebakken fotballbaner, grusbane liten	Fotballbane grus	9er-bane	80 x 50 meter	Bergen kommune

Friidrettsanlegg	Høgskulen på Vestlandet (HVL), Campus Kronstad	Friidrettsstadion kunststoff			Statlig
	Krohnsminde idrettsplass friidrettsanlegg (delanlegg)	Friidrett treningsanlegg (ute)		120 x 7 meter	Bergen kommune
Mindre utendørsanlegg	Fysak Slettebakken, sandvolleyball	Sandvolleyballbaner	Tre baner		Bergen kommune
Racketsport-anlegg	Slettebakken, tennisbane	Tennisbane (ute)			Bergen kommune
	Årstad tennisanlegg	Tennisbane (ute)	Fire baner		Privat
Ski- og alpinanlegg	Landåsfjellet (Bjørneseths løype)	Skiløype			Bergen kommune
Skyteanlegg	Fysak luftgeværbane	Riflebane (ute)			Bergen kommune
Sykkelanlegg	Fysak Slettebakken, BMX	BMX-anlegg			Bergen kommune
	Ulriken mountainbike	Downhillsykkelløype			Privat

Åsane

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Flaktveithallen/Flaktveit idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 23 meter	Bergen kommune
	Tertnes videregående skole, basishall turn	Turnhall			Vestland fylkeskommune
	Tertnes videregående skole, idrettsanlegg	Fleridrettshall	Basketballhall	32 x 19 meter	Vestland fylkeskommune
	Åsane Arena, dobbelhall	Fleridrettshall	Dobbelhall		Privat
	Åsane Arena, idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 25 meter	Privat
	Åsane Arena, sandvolleyballhall	Sandvolleyball	Sandvolleyball hall		
	Åsane Arena, turnhall	Turnhall			Privat
	Åstveithallen, Buehallen badmintonhall	Fleridrettshall	Basketballhall	38 x 22 meter	Privat
	Åstveithallen, vektløfterrom	Styrkerom			Bergen kommune
	Åstveithallen/Åstveit idrettshall	Fleridrettshall	Idrettshall	45 x 21 meter	Bergen kommune
Gymsaler	Blokkhaugen skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Flaktveit skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune

	Flaktveit skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Flaktveithallen, vektløfterrom	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Haukedalen skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Haukås skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Hordvik skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Kalvatræet skole	Fleraktivitetssal		16 x 10 meter	Bergen kommune
	Kyrkjekrinsen skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Li skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Marikollen skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Mjølkeråen skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Mjølkeråen ungdomsskole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Rolland skole	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Rolland skole, gymsal 1	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Rolland skole, gymsal 2	Fleraktivitetssal		25 x 12 meter	Bergen kommune
	Salhus skole	Fleraktivitetssal		20 x 10 meter	Bergen kommune
	Salhushallen	Fleraktivitetssal			Bergen kommune
	Tertnes skole	Fleraktivitetssal		18 x 9 meter	Bergen kommune

	Ulsetskogen skole	Fleraktivitetssal		16 x 10 meter	Bergen kommune
	Åsane Arena, aktivitetssal liten	Fleraktivitetssal			Privat
	Åsane Arena, aktivitetssal stor	Fleraktivitetssal			Privat
Svømme- og stupeanlegg	Rolland skole	Opplæringsbasseng (inne)		17,8 x 8,5 meter	Bergen kommune
	Åstveithallen, svømmebasseng	Trenings-/konkurrans-basseng (inne)	Basseng 25m	25 x 12,5 meter	Bergen kommune
	Åstveithallen, opplæringsbasseng	Opplæringsbasseng (inne)	Småbasseng	12,5 x 6,5 meter	
Fotballanlegg	Vestlandshallen, fotballhall	Fotballhall	11er-bane	105 x 68 meter	Privat
Friidrettsanlegg	Leikvang friidrettshall	Friidrettshall			Bergen kommune
	Åsane idrettspark, løpebane Vestlandshallen	Friidrett treningsanlegg (inne)			Bergen kommune
Klatreanlegg	Åsane Arena, klatrehall	Klatrehall			Privat
Racketsport-anlegg	Åsane Arena, squashhall	Squashanlegg			Privat
Skyteanlegg	Jonahola skytebane, flere baner	Skytebane (inne)			Bergen kommune
	Jonahola skytebane, pistolbane	Skytebane (inne)			Privat
	Åstveit idrettshall luftskytebane inne	Skytebane (inne)			Bergen kommune

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Breimyra/Flaktveit kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane		Bergen kommune
	Eidsvåg fotballbane kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	95 x 54 meter	Bergen kommune
	Flaktveit idrettspark, fotballbane grus	Fotballbane grus	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Flaktveit idrettspark, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 64 meter	Bergen kommune
	Flaktveit skole, kunstgress	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50 x 30 meter	Bergen kommune
	Hordvik skole, ballbane	Fotballbane grus	7er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Leikvang stadion, fotballbane grus	Fotballbane grus	7er-bane	55 x 35 meter	Bergen kommune
	Leikvang stadion, gressbane	Fotballbane gress	11er-bane	105 x 68 meter	Bergen kommune
	Leikvang stadion, kunstgressbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Li skole, ballbane	Fotballbane grus	7er-bane	50 x 40 meter	Bergen kommune
	Marikollen fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90 x 55 meter	Bergen kommune
	Mjølkeråen skole fotballbane kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	92 x 55 meter	Bergen kommune
	Rolland idrettsplass, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune

	Salhus idrettsplass, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 60 meter	Bergen kommune
	Tellevik idrettspark, ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	62 x 45 meter	Bergen kommune
	Tertnes skole, ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	48 x 28 meter	Bergen kommune
	Åsane Arena Fotballstadion	Fotballbane kunstgress	11er-bane		Privat
	Åsane idrettspark, Myrdal stadion kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104 x 64 meter	Bergen kommune
	Åsane idrettspark/Myrdal kunstgress	Fotballbane kunstgress	5er-bane	60 x 40 meter	Bergen kommune
	Åsane stadion/Åstveit idrettspark, kunstgressbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105 x 67 meter	Bergen kommune
	Åsane stadion/Åstveit idrettspark, kunstgressbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100 x 64 meter	Bergen kommune
Friidrettsanlegg	Flaktveitparken Breimyra delanlegg friidrett	Friidrett treningsanlegg (ute)			Bergen kommune
	Leikvang stadion	Friidrettsstadion kunststoff		400 x 8 meter	Bergen kommune
	Åsane stadion/Åstveit idrettspark, friidrett	Friidrettsstadion kunststoff		400 x 8 meter	Bergen kommune
Golfanlegg	Åstveit Golfbane	Golfbane		9-hullsbane	Privat
Hestesportanlegg	Bergen Travpark	Travbane			Privat

	Sætregården rideanlegg	Ridebane			Privat
	Åsane Ridesenter, ridebane	Ridebane			Privat
	Åsane Ridesenter, ridehall	Ridehall			Privat
Mindre utendørsanlegg	Flaktveit (Breimyra)	Sandvolleyballbaner		60 x 100 meter	Bergen kommune
	Marikollen skole, sandvolleyballbane	Sandvolleyballbaner			Bergen kommune
Motorsportanlegg	Eikås Motorsportsenter	Motorsport			Bergen kommune
Racketsport-anlegg	Flaktveitparken, tennisbane	Tennisbane (ute)			Bergen kommune
Ski- og alpinanlegg	Hjortland skiløype	Skiløype			Privat
Skyteanlegg	Jonahola skytebane, flere baner	Skytebane (ute og inne)			Bergen kommune + privat
Vannsportanlegg	Njård ro- og kajakkanlegg, båthus	Båthus			Privat

